

Borger-Tidende

for 1872.

Udgivet af

Understøttelses-Selskabet.

81de Aargang.

Kjøbenhavn.

Trykt hos N. G. Calberg.

05.6
Bo 66

1872
Aug. 84.

17568

Indhold.

Selskabets Skriftcomitee bestaaer vedvarende af Literatus J. H. Halvorsen, Skoleinspecteur, Kammerassessor Th. Olivarius, Statsraad, Dr. F. B. Mansa, Justitsraad J. N. G. Rode og Overlærer C. P. J. Krebs, der er vedbleven at fungere som Comiteens Formand.

I. Meddelelser fra Skriftcomiteen.

	Side
Reisefammeraten, (Fortsættelse fra 83de Aargang)	
ved Mansa	1—8, 11—40, 42—48, 50—56.
Anekdoter af den franske Historie	58—60,
	62—68, 70—76, 78—116.
Styffnegten, ved Rode	117—132, 171—195, 197—231.
Bej-Mathes, ved Samme	231—284.
Den Spedalske fra Staden Aosta, ved Samme . . .	284—296,
	299—304, 307—312, 315 320, 323—335.
Rejse-Bengt, ved Samme	335—392,
	398—404, 406 412, 414—436

II. Bekjendtgjørelser fra Administrationen.

Repræsentantsforsamligen den 14de December 1871.	9.
Bekjendtgjørelse fra Administrationen	41, 49, 57.
Extract af 4de Qvartals Regnskab for 1871 findes i Nr 8.	

Tilføjelse til Repræsentantforsamling	61, 69, 77.
Forhandlingerne ved Repræsentantforsamlingen den 21de Marts 1872, tilligemed en Oversigt over Regnskabet for 1871	133—170.
Extract af 1ste Qvartals Regnskab for 1872 findes i Nr. 21.	
En Berigtigelse fra Administrationen	196.
Extract til 2det Qvartals Regnskab for 1871 findes i Nr. 32	
Bekjendtgjørelse fra Administrationen angaaende An- søgninger om Laan m. m.	297, 305, 313, 321.
Tilføjelse til Repræsentantforsamling	393, 397, 405, 413.
Extract af 3die Qvartals Regnskab for 1872 findes i Nr. 47.	

III. Forslag til nye Medlemmers Optagelse findes
i de fleste Nummere af Aargangen.

Borger-Vennen.

Fire og firsindstyvende Aargang.

Nr. 1.

Løverdagen den 6te Januar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker S. S. Schulz.

Reisefammeraten.

(Fortsat).

Anden Aften.

Jeg vil minde om, at jeg i Gaar Aftes heelt andægtigt sluttede med et Bibelsprog. Da vi havde reist en Stund, syntes det som Vinen havde begyndt at virke paa min unge Telemac; thi hans store Dine bleve stedse mindre, hans Uttringer kortere, indtil han endelig faldt i en dyb Søvn. Sagte og omhyggeligt svøbte jeg Pelsen tættere omkring ham og forkortede den lange Bei med at beskue den Sovendes smukke Ansigt, som i hellig Ro laa ludende tilbage i Bognen. Jeg blev saa vel tilmode, naar jeg betragtede disse

uskyldige Træf, forklarede af Søvnens milde Guddom. Mine Ungdomsforvildelser, endstjøndt, som jeg haaber, ikke meget store, bragte mig dog nu til at blues, thi jeg saae, at jeg ikke sad saa reen, som jeg ønskede det, ved denne Unglings Side. Hellige Uskyld — tænkte jeg — hvilket himmelsk Sprog taler Du ikke, selv i Taushed! Staffels, sovende Auscultant! Du er nu kastet ud i en svigefuld Verden, hvor Din Fred snart skal blive forgiftet! Maatte Du aldrig paa Din Reise gjennem Livet finde noget farligere Selskab end mit! Saadanne omtrent vare mine Tanker, hvoraf Du vil see, at jeg ogsaa kan philosophere, naar Anden kommer over mig. Han sov et Par Timer, og da han vaagnede, begyndte allerede Dagen at helde.

„Min Gud, hvor har jeg kunnet sove saa længe!“
udbrød han.

„Aa, det er just ikke saa svært at kunne, og min unge Ven forekommer mig at være en Mester i denne Kunst. Jeg har imidlertid, som en tro Amme, vaaget over min Pleiesøn.“

„Ak! Maaskee har De froset, og det er min Skyld!“

„Jeg fryser aldrig, har jeg jo sagt, men om jeg end havde gjort det, saa kunde jeg vel holde det ud for Deres Skyld.“

„De er meget god!“ sagde han rødmende.

„Saa De synes det?“

„Hvorledes skulde jeg kunne andet! Men af hvor

uforsigtig har jeg ikke været! Hvor kjed er jeg ikke derover!”

„Hvorfor det?“ spurgte jeg.

„For... for... just ikke for Noget,“ stammede det unge Menneſke og skjulte Anſigtet med Hænderne.

„Meget oplyſende ſvaret, i Sandhed! Men ingen Klynken nu. Vi ere jo komne overeens om at være muntre. Hør, min lille Kjæledægge! De synes at have lært en heel Mængde, kan De ikke ogsaa ſynge?“

„Aa jo! lidt....“

„Det var forb.... rart! Syng da Noget hjertestyrkende, ſaa gaaer Veien og Tiden og Kjedsommeligheden. Jeg elsker Intet høiere end en Sang fra uſkyldige Læber.“

„Jeg frygter for, at jeg er bleven hæs,“ ſvarede han, „men efterſom De ønsker det, ſaa vil jeg ikke to Gange lade mig bede derom. Hvad befaler De af de tre poetiſke Anretninger: Glæde, Sorg eller Kjærlighed?“

„Jeg takker forbindtligt! maa jeg da anholde om en Portion Kjærlighed. Jeg veed ikke hvoraf det kommer, men i Aften er jeg juſt noget ſtemt i den Retning.“

Og nu begyndte han med en ſpæd, ſølvklingende Stemme, med megen Følelſe at ſynge „Frithiofs Lykke“. Denne ſkjønne Melodi, i Forening med de endnu ſkjønnere Ord, virkede i den mørke Aften vidunderligt paa mit Sind, og da Sangen tilſidſt op-hørte, syntes Bognen mig virkelig for trang. Jeg

trykkede Sangerens Haand og sad nogle Dieblikke i en taus Henrykkelse. „De synger jo som en lille Nattergal,“ sagde jeg derpaa, „og hvad der forundrer mig er, at De, skjøndt saa ung, alligevel saa dybt kan føle og saa tro gjengive det Skønne, det Ubeskrivelige i Kjærlighed. Det maa være et Instinkt, thi De har vel endnu ikke forsøgt paa at gjøre Kur.“

„Aa! man kan ikke vide det saa nøie,“ svarede han med et let Suf.

„Ja, saa! Er De da allerede lænkebunden? Det var, maa jeg bekjende, at begynde i god Tid. Om Deres Huldgudinde har fundet Dem lige saa elskværdig, som jeg har gjort det, under vort korte Bekjendtskab, saa er hun sandsynligviis ilde faren. Men De er dog for ung til at tænke paa saadanne Sager. Sligt er ikke at spøge med, og man bør vogte sig for at nære Ungdomsdrømme, som maastee aldrig kunne blive til Virkelighed. Det gaaer nok an for os Mænd, men den stakkels Kvinde, som blot lever for sin Kjærlighed, lider meest derunder.“

„De taler jo ganske som en Moralprædikant!“ faldt den unge Mand mig i Talen; „de Herrer Officerer pleie ellers ikke at være saa samvittighedsfulde, men flyve som oftest hid og did, fra Blomsten rød til Blomsten hvid.“

„Jeg skjæmter gjerne om alt Andet,“ svarede jeg, „men jeg har altid haft mine renere Anskuelser med Hensyn til Kjærlighed. Hellere vil jeg bide Tungen af mig, end med dens Hjælp forjage Freden fra et

ungt, ustyldigt Hjerte, som, aabent for alle omme Indtryk, ikke aner nogen Svig under Mandens ofte meningsløse Blomstersprog. En stor Kurmager anseer jeg gjerne for en stor Uøling."

"O, maatte De i Kjærlighed blive saa lykkelig som Deres ædle Tænkemaade fortjener!" udbrod det unge Menneſke hurtigt med en ſelfom dirrende Stemme. Derpaa vendte han ſig bort og blev tauſ. Da jeg kun erholdt Genſtavelſeſord til Svar paa de Spørgſmaal og Bemærkninger, jeg gjorde, kom ogsaa min ſmidige Tunge ud af ſin Gænge. Jeg begyndte, imod min Sædvane, at ſpeculere. Jeg kunde ikke lade være at tænke paa det beſynderligt Tiltrækkende hos denne Yngling. Der laa i hans Stemme Noget ſaa behageligt, i hans Dine Noget ſaa talende, at jeg næſten anſaae ham for et Mandevæſen, en god Engel, der ledsagede mig, ligesom Rafaël fordum den unge Tobias.

Uf diſſe krydſende Tanker vækkedes jeg paa en forfærdelig Maade. Diligencen, ſom havde ſaaet en for ſtærk Fart ned ad en med Is belagt Bakke, kaſtedes ved en brat Bending ud fra Veieu og væltede mod en mægtig Graaſteensklippe. Jeg fik derved et ſtærkt Stød, men folte tillige, at jeg ikke videre var kommen tilſtade. Underledes forholdt det ſig med min lille Rabo, ſom forſt havde udfødt et gjennemtrængende Skrig, men nu var ſtum ſom Graven ved alle mine ængſtelige Spørgſmaal om hans Befindende. Han var falden i Beſvimelſe. Det lykkedes mig at komme ud af Bognen og ſiden at løſte det unge

Menneske ud deraf. Jeg lagde ham paa Marken og holdt Snee paa hans Tindinger, for at bringe ham til hans Samling. Han rørte sig dog ikke. Skyndsom og fuld af Forstrækkelse knappede jeg de Klæder op, som trykkede Brystet, tog Halstørklædet af, aabnede Besten og. . . . hvo maler sig min Forundring, da jeg i Mørket opdagede, at det ikke var nogen ung Mand, men en ung Pige, som havde udgjort mit Reiseselskab! Min Bestyrtelse varede dog kun nogle Diebliffe, hvorefter jeg lige saa ivrigt, om ikke ivrigere fortsatte min Omhu, der omsider kronedes med et heldigt Udfald. Den til en Pige forvandlede Dreng, hvis Haand jeg holdt inden i min, rørte sig sagte, drog derpaa et dybt Suf og satte sig tilsidst overende. Mit Spørgsmaal om hendes Befindende vakte hende til Befindelse „Gud! vi væltede!“ hviskede hun; „ja, ja, nu erindrer jeg det. Jeg blev saa forstrækket og stødte i det samme mit Hoved. Men siig mig, siig mig, kom De ikke tilskade?“

„Nei!“

„Gudskeelov!“ udraabte hun og reiste sig op, støttende sig paa min Arm. Jeg troer ogsaa, at jeg besvimede mere af Skræk end af Slaget. Jeg er kun lidt stiv i Nakken. . . .“ Da hun nu vilde undersøge det bestadigede Sted, bemærkede hun pludseligt den Frihed, jeg havde taget mig med hendes laante Dragt, og havde jeg ikke holdt paa hende, var hun sandsynligviis atter sunken ned paa sit forrige haarde Leie. „Store Gud,“ raabte hun og bedækkede Ansigtet med

Hænderne; „jeg er fortabt! Hvad maa De troe? De veed....“

„Jeg veed Alt,“ svarede jeg, „men frygt Intet. Ufrivilligt har jeg gjort en Opdagelse, men Deres Hemmelighed er i god Forvaring. Om det end forekommer mig uforklarligt, saa kan jeg dog ikke troe andet end det Bedste om Dem. Hviil Dem nu paa denne Steen, jeg vil imidlertid hjælpe Kudskken, som bander derhenne.“

Skydsbonden havde brækket sit Been, men Kudskken var næsten uskadt. Jeg hjalp ham med at spænde de stakkels Heste af Seletøiet. En var blevet slaaet ihjel. Efter at dette var gjort, ilede Kudskken til en nærliggende By; for at skaffe Hjelp. Medens jeg ventede paa hans Tilbagekomst, søgte jeg at trøste den stakkels Bonde og holdt mig med Forsæt borte fra min smukke Reisekammerat. Jeg vilde lade hende Tid til at samle sig. Efter en halv Time kom Postillonen med en Bogn og flere Karle. Han underrettede mig om, at Bognen var bestemt til at føre Passagererne til Byen, hvor der var et godt Nattequarteer. Han skulde imidlertid i Nattens Løb lade Diligencen sætte istand, saa at vi næste Morgen kunde fortsætte Reisen. Nu gif jeg hen til den smukke Ubekjendte og fremsatte i saa Ord Postillonens Forslag. Uden at afvente hendes Svar tog jeg hende i mine Arme og løftede hende op i Bognen. Paa Veien til Byen talte vi ikke et Ord sammen; men jeg

hørte, at hun hulkede. Ved vor Ankomst anvistes der os et hyggeligt Værelse, hvor en mægtig Queild brændte i den store hvide Fajanceovn. Omhyggeligt undvigende at see mig i Diet ilede den unge Pige strax hen til en i et Hjørne staaende Lænestol og satte sig med bortvendt Hoved deri.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Lieutenant, Toldcontrolleur C. A. M. Bolt.

Badeentreprenuer H. J. Bech.

Fyrbøder C. I. Hansen.

Bødfermester Madsens Datter A. I. S.

Skibsbygger Avenstrups Datter Betty Wilhelmine.

Possementmager C. Gythler.

Sadelmager Dahsmanns Datter B.

Borger-Vennen.

Fire og firsindstyvende Aargang.

Nr. 2.

Lørdagen den 13de Januar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker S. S. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 14de December 1871 afholdtes en Repræsentantsforsamling ved hvilken 35 Repræsentanter vare tilstede, og hvori blev foretaget og forhandlet Følgende:

1. Administrator Hr. Justitsraad B. Petersen, hvis Funktionstid udløb med Aaret 1871, blev eenstemmig gjenvalgt for de kommende 3 Aar, og har modtaget Valget.
2. Til i Forening med Hr. Justitsraad Rohde at revidere Regnskabet for 1871 gjenvalgtes Hr. Esfrigskommissair Nielsen.
3. Til at foretage det efter Lovens § 48 bestemte

aarlige Eftersyn af Selskabets Kasse- og Penge-Effekter valgte Forsamlingen Dhr. Inspektør Herg, Professor Holbeck og Cancelliraad Schlichtkrull.

4. Regnskabet for 1869 med Antegnelser, Besvarelser og Bedtegninger fremlagdes og godkjendtes.
5. Fra Skrivkomiteens Formand, Hr. Overlærer Krebs var meddeelt, at bemeldte Komitee vilde være villig til at vedblive sin Virksomhed, under dens nuværende Sammensætning, og denne Meddelelse modtoges med Tak.
6. Som uerholdelige Kontingenter hos 13 ældre Medlemmer, besluttede Forsamlingen at lade affrive et Beløb af 37 Rd. 36 S., og bemeldte Medlemmer at udslettes af Selskabet.
7. Endelig optoges 37 Personer, som siden sidste Generalforsamling igjennem Selskabets Ugeblade forud have været foreslaaede til Optagelse.

Administrationen for det forenede Understøttelseselskab,
den 9de Januar 1872.

D. F. Olsen. C. N. Laurrup. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Reisefammeraten.

(Fortsat).

Jeg gik ud for at bestille vor Aftensmaaltid og for at skaffe mig et særskilt Bærelse, men ved min Tilbagekomst fandt jeg hende endnu i den samme Stilling, hensunken i samme stumme Smerte. Selv noget forknøyt, vidste jeg sandelig ikke, hvorledes jeg skulde begynde en Samtale, uden at gjøre det stakkels Barn endnu mere forlegent. Jeg rømmede mig flere Gange, uden dog at kunne finde paa nogle passende Ord. Men tilsidst tog jeg Mod til mig, gik frem og lagde min Haand sagte paa Pigens Skulder. Jeg lagde Mærke til, at hun skjælvede derved. „Overvind Deres ugrundede Frygt,“ sagde jeg, „i modsat Fald maa jeg ansee det som en Mistillid til mig. Den Deeltagelse, jeg viste Dem, da jeg endnu ansaae Dem for en værgeløs ung Mand, er snarere bleven forøget, da jeg har fundet Dem som en endnu værgeløse Pige. Men om De saa befaler, vil jeg strax forlade Dem.“ Jeg gik nogle Skridt henimod Døren.

„Al nei! bliv her!“ bad hun ængsteligt og løftede det taarefyldte Die op, „bliv her! Deres hele Væsen har indgivet mig Tillid til Dem. Jeg frygter ene — frygter meest, at De tænker ondt om mig. Men fordom mig ikke, førend De har faaet Alt at vide. Jeg vil strax. . . .“

„Berolig Dem først,“ afbrød jeg hende, „og vær

imidlertid forsikkert om, at jeg ikke kan sælde nogen streng Dom over Dem. Tro mig forøvrigt, at den gjorte Opdagelse mere skal gavne end skade Dem. Men her kommer Aftensmaden. Lad mig hjælpe Dem at tage den tunge Pels og Kappe af, der kun kan forsøge den Feber, hvori Deres bevægede Tilstand har bragt Dem." Hun lod det villigt skee, og snart stod hun foran mig, yndig som en Huldgudinde, i en lille net Frakke. Med nedslaaede Dine satte hun sig ved Spisebordet, men kunde ikke bevæges til at nyde mere end et Glas Mælk. Jeg derimod lod Maden smage mig godt og kastede af og til uformærket et Blik paa min Vis-à-vis, som uafbrudt betragtede Tallekenen. Nu forundrede det mig næsten, at jeg ikke ved det første Syn af hende var kommen under Veir med Hemmeligheden af hendes Kjønn, thi den fineste Kvindelighed straaled jo ud af ethvert Træk af det undseeligt rødmende Ansigt, som lidt efter lidt begyndte at faae noget af sit oprømte Udtryk tilbage.

"Vi have havt en heel Deel Modgang i Dag," sagde jeg, idet jeg expederede mit femte Kog, "Men efter Storm og Uveir lader Gud Solen skinne. Ulykken var dog med os i Ulykken, thi det var i Sandhed en forfærdelig Bæltning. Jeg begyndte næsten at frygte for, at De var død...."

Pigen blev purpurrod — men taug.

"Jeg har været Læge en Gang forud i Dag," vedblev jeg, "saa at jeg vel nu maa have Rettighed

til at spørge, om De føler nogen Smerte af det Stød, De fik?"

„Det er en Ubetydelighed. Jeg føler kun en Svulst i Nakken.“

„Maa jeg see?“ Derpaa stod jeg op, og undersøgte med let Finger det beskadigede Sted, skjøndt hun i Begyndelsen søgte at trække det lille Hoved bort. Det var ogsaa, som hun selv havde sagt, et ubetydeligt Tilfælde, for hvilket jeg i Mangel af Andet ordinerede en Badning med Sveriges Nationalbalsam — som i en kostelig Flaske perlede paa Bordet.

„Om jeg nu blot kunde ordinere noget Opmuntrende for Deres Sind,“ sagde jeg siden. „Tag til en Begyndelse, inden de lægger Dem i Aften, blot en lille Spisestuefuld „Fortrolighed“ til mig — og jeg er sikker paa, at De skal sove roligt, som De hvilede i Deres Moders Favn.“

„Al! jeg har jo ingen Mistillid til Dem!“ sagde hun og gav mig et taknemmeligt Diekast; men — jeg har Noget at spørge Dem om.“

„Hvad da?“

„Om De ønsker, at jeg skal beholde eller aflægge denne falske Dragt?“

„De maa beholde den. Hvad vilde ellers Postillonene sige. Desuden er De bedst beskyttet som De nu er, Kvinden er desværre Offer for en grusom Conventions, som negter hende den uskyldigste Frihed, imedens den tillader Manden Alt. Men den Tid vil vel komme, da hun skal emancipere sig. De har

gjort en lille Begyndelse hertil, som jeg ikke kan misbillige...."

„Nei, nei, sig ikke saa!“ udbrød hun sørgmodigt og lagde Haanden paa Hjertet.

Her afbrødes Samtalen af Pigen, som underrettede mig om, at mit Bærelse var særdigt, men tillige bad mig undskyldte, at det var koldt, da det ikke tidligere havde været opvarmet. „Jeg forstaaer ikke, hvorfor Herren....“ Jeg afbrød hende hastigt og et venligt Blik fra min rødmenende Vedsageriske belønnede mig, fordi jeg afbrød Pigens Mening. Efterat jeg paany i saa Ord havde formanet hende til at være rolig og oprømt, bød jeg hende god Nat, hvorpaa hun rørt hviskede: „Hav evig Tak for Deres Godhed mod en uforfigtig Pige... i Morgen... i Morgen skal De faae en nøiagtig Forklaring... God Nat!“

Med hendes god Nat endnu klingende i mit Dre; begav jeg mig til mit Tagkammer og fastede mig paa Sengen, men kunde, trods alle Dagens Møisommeligheder, i lang Tid ikke falde i Søvn. Min Vedsageriskes smukke Skikkelse stod for mig, snart grædende, snart smilende, og gjorde mig saa varm om Hjertet, at jeg ikke følte den Kulde, hvorimod Pigen havde advaret mig. Hvor besynderlig end hele Sagen forekom mig, havde jeg dog fuld Tillid til Reenheden af hendes Handlemaade. „Nei,“ sagde jeg ved mig selv, „nei, hos hende findes sandelig intet Svigagtigt uden hendes Klædedragt — og med disse Tanker sov jeg endelig ind.

Længe førend Dagen brød frem næste Morgen, stod Postillonen ved min Seng, for at berette, at Vognen var bleven istandsat, og at Alt var færdigt til at reise videre. Jeg klædte mig paa og gik ned. Her underrettedes jeg af Pigen om, at den „lille, smukke Herre“ allerede var paaflædt og nu drak sin Kaffe. Jeg gik ind og hilste med et venligt, skjønt noget forlegent Smil. „De seer,“ sagde hun, „at jeg allerede er i Begreb med at nyde vor Yndlingsdrik. Maa jeg byde en Kop?“

Jeg bukkede.

Med en spøgefuldst Ynde rakte hun mig Koppen og bukkede sig høfligt. „Jeg maa ikke falde ud af min Rolle,“ sagde hun, „og jeg troer ogsaa, at det er lettere at være Mandfolk end Fruentimmer.“

Kort derpaa sad vi atter ved hinandens Side i Diligencen. Morgenen var taaget og kold. Efter en Stunds Taushed brød min Selskaberste den med en noget usikker Stemme: „Jeg lovede Dem i Gaar en Forklaring med Hensyn til min Forklædning. Jeg vil nu samvittighedsfuldt opfylde dette Løfte, for at De kan faae den Overbeviisning, at De ikke har bortødslet Deres Godhed paa en Uværdig. Skjænk mig derfor Deres Opmærksomhed.“

Efter nogle Diebliffes Pause berettede hun om trent Følgende:

„Mit Navn er Franziska von L***. Min Moder døde kort efter min Fødsel, og min Fader, en fortjent Søfficeer, som nedtyngetes af dette haarde Slag,

levede nu ene for mig, sit eneste Barn. Selv en meget dannet Mand gav han mig en omhyggelig Opdragelse, som langt oversteg hans smaae Indtægter. Til hans Særhed hørte, at han lige til mit tolvte Aar lod mig bære Drengeklæder, deels, som han sagde, for at hærde mig, deels for at betage mig det tvungne Bæsen, som en Pige indsuger under en forkeert Opdragelse, og som han hadede mere end alt Andet.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 3.

Løverdagen den 20de Januar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schulz.

Reisefammeraten.

(Fortfat).

Jeg havde gode Anlæg for Maleri og Musik, og under de dueligste Læreres Veiledning havde jeg allerede i mit femtende Aar vundet en ikke saa ringe Færdighed i begge disse Kunster. Min gode Fader saae med Glæde mine Fremskridt, men af! snart faldt han i en tærende Sygdom, som Lægerne erklærede for uhelebredelig. Hvis han ikke havde havt mig, vilde Døden have været ham kjærkommen, men nu bragte Tanken om min Fremtidsskjæbne ham ofte til Fortvivlelse. Han havde aldrig besiddet mere end sin sparsomme Løn og kunde saaledes ikke efterlade mig nogen Arv. Den

eneste Slægtning, som han endnu havde tilbage, var en ældre ugift Broder, der først som Sømand og derpaa ved lykkelige Handelspeculationer havde samlet en meget stor Formue; men allerede fra Barnealderen havde der rodfæstet sig en Uenighed mellem Brødrene, som i Manddomsalderen endnu var bleven forøget derved, at de begge havde elsket min Moder, og at min Fader var bleven den lykkelige Rival. For min Skyld bekæmpede han alligevel dette Nag og tilskrev sin Broder et rørende Brev, hvori han besvor ham at glemme det Forbigangne og opfordrede ham til at beskytte et værgeløst Barn, som snart skulde træde ind i den Verden, han nu stod i Begreb med at forlade. Flere Uger forløb, men der kom intet Svar. Imidlertid blev min Fader svagere og svagere og tilsidst tabte han Mælet. Jeg vaagede ved hans Seng Nat og Dag. Endelig en Nat fik han Mælet igjen. Han formanede mig, han velsignede mig, han bad mig ikke fortvivle — og dette saa rørende, at selv den tilstedeværende Læge brast i Graad. Herimod Morgenstunden drog han sit sidste Suf.

Her standsede den skjønne Fortællerinde, ude af Stand til at tale med Andet end med Suf og Taarer. Jeg saae mig ogsaa i den Nødvendighed at maatte bruge mit Lømmetørklæde. Efterat hun havde beroliget sig, vedblev hun: „Jeg vil ikke længere opholde mig ved disse Fortvivlelsens Timer. Min ædle Fader var begravet og jeg ene og hjælpeløs. Lægen, en ældre, hæderlig Mand, som viste en ædel Deeltagelse

for mig og kjendte mine smaae Talenter, lovede at skaffe mig en Plads som Underlærerinde i en større Pensionats-Anstalt for Piger. Forstanderinden modtog mig ogsaa uden Vanskelighed, efterat hun havde seet det Bidnesbryd, som min forrige Lærer havde givet mig, og knap selv naaet ud over Borneaarene sattes jeg nu til at undervise Piger, ældre end jeg. Mange vare de Nymygger, som jeg her i mere end et Aars Tid maatte lide, men mit af Naturen muntre Sind gjorde, at jeg temmelig modigt taalte dem, skjøndt jeg af Hjertet længtes efter at komme derfra. Det lykkedes mig ogsaa at erhverve mig en sød, god Pensionærs Venkab, og vi deledede trofast saavel Glæder som Bekymringer.

For omtrent en Maaned siden kom jeg hændelsesviis til at see i Aviserne, at der var et længe overliggende recommanderet Brev paa Posthuset til mig. Jeg skyndte mig at hente det. Det var fra min Farbroder, kort og vrangent, indeholdende 200 Rdl. Han skrev, at han for min salig Moders Skyld havde besluttet at tage sig af mig. Han bad mig snarest muligt at reise ned til Skaane, hvor jeg skulde faae Alt hvad der til Livets Nødtørst udfordredes. Mere kunde han ikke love mig, førend han havde seet mig o. s. v.

Brevet var affattet i en saadan Tone, at jeg ikke vidste hvad jeg skulde gjøre. Jeg viste det til Caroline (saaledes hed min Veninde, og det lykkedes hende at overvinde mine Betænkeligheder. Men endnu stod en vigtig Sag tilbage. Hvorledes skulde jeg, en staf-

kels enlig Pige, lykkelig og vel komme ned til Skaane? Jeg havde ofte lagt Mærke til (herved vendte hun sig bort), at de unge Herrer, Gud maa vide hvorfor, lorgnerede mig og endog fulgte efter mig lange Strækninger, naar jeg en Gang imellem gik ved Forstanderindens Side ud i Staden. Hvis jeg nu reiste ene 70 lange Mile, hvor kunde jeg ikke da blive udsat for deres Nærværelse! En forsløien Ide opstod hos mig. Jeg havde jo spillet Dreng til jeg var tolv Aar gammel, hvorfor kunde jeg ikke ogsaa gjøre det i mit syttende Aar? Caroline, som fandt dette Indfald ganske fortræffeligt, bestyrkede mig paa alle Maader i mit dumdriftige Forehavende og lovede mig desuden, ved sin Broders Hjælp, at skaffe mig Mandfolkeklæder, hvortil jeg laante de nødvendige Contanter. Som sagt, saa gjort. Jeg besluttede at reise med Diligencen og begjærede min Afsked af Forstanderinden, som hun nødig gav mig, da hendes Pension ikke havde vundet saa Lidet ved min Umage. Mandfolkeklæderne bleve anskaffede og Dagen til Afreisen kom. Aftenen forinden havde jeg taget Afsked fra Alle og sendt mine saa Giendele til Diligencekontoret. Tidligt om Morgenen iværksatte jeg i Carolines Kammer min Forklædning og listede mig bort efter en lang, veemodig Omfavnelse. Det Dvrige veed De, men De veed ikke, at jeg allerede, inden De tog Plads ved min Side, havde begyndt bittert at angre det uforsigtige Skridt, jeg havde gjort. Tusinde Banskkeligheder, som jeg forinden ikke havde tænkt paa,

begyndte at fremstille sig for min Sjæl. En lang Reise tilendebringes ikke saa let — og hvad kjendte jeg desuden vel til Verden uden igjennem Romaner? Jeg kan ikke beskrive den Forstrækkelse, som overfaldt mig ved Deres Komme.... Men af!“ vedblev hun efter en Stund, „den Godhed, den Omsorg, De viste mig, inden De endnu vidste hvem jeg var, gjorde, at jeg allerede i Gaar Eftermiddag havde besluttet at aabenbare mig for Dem, vel vidende, at jeg henvendte mig til en ædel Mand, som ikke saa strengt vilde bedømme et taabeligt Ungdomsindfald. Et Tilfælde tilintetgjorde denne Beslutning, og det blev.... Dem, som gjorde Opdagelsen. Jeg har nu Intet videre at tilføie, uden at jeg haaber at have gjenvundet Deres gode Mening om mig, der, som alle gode Menneskers, maa være mig dyrebar.“

„Hvor har De kun et eneste Dieblif kunnet troe, at jeg har ophørt med at tænke godt om Dem?“ udbrød jeg, tagende hendes Haand, som hun blot gjorde et svagt Forsøg paa at drage tilbage. „Eller troer De maaskee, at jeg er en saa overfladiff Pnyssionomist til ikke at opdage den Uskyldighed, som saa tydeligt lyser frem af Deres Træk? Tro mig, den sande Dyd og den sande Skjønbed har et Præg, som aldrig kan forfalsskes.“

„Jeg tilgiver Smigreriet for den gode Menings Skyld!“ svarede hun og drog sagte sin Haand tilbage. Det var nu blevet Dag og Franziskas lille Ansigt, der nu endelig var befriet fra al Forlegenhed, straaede

faa ungdomsfriskt og faa venligt mod mig, at det gjorde mig godt ind i Sjelen.

Med et indtagende Smil spurgte hun mig: „Er det da virkelig sandt, at vi blive Rejseskammerater lige til Helsingborg?“

„Ja, og jeg ønskede, at vi kunde blive det endnu længere!“

„Hvor langt da, om jeg tør spørge?“

„Gjennem hele Livet,“ sagde jeg overilet, ene følgende min behagelige Tankegang.

Den unge Pige rødmede som et Kirsebær. Hun hævede Fingeren truende, og en Taare glindsede i hendes Øie, da hun med en blød Stemme sagde: „Lov mig ikke mere at tale i denne Tone. Det er mig magtpaaliggende at bibeholde Deres Ugtelse, og jeg tør derfor haabe, at De ikke er ligegyldig mod min. De erindrer selv den haarde Dom, De ved vor Samtale i Gaar fældte over Kurmagerne og deres meningsløse Blomstersprog. Bryd saaledes ikke Staven over Dem selv og misbrug ikke den Magt, som et Tilfælde har givet Dem over....“

„Over hvem?“

„Over en uerfaren, taknemmelig Pige,“ svarede hun med et let Suf og mærkede nu først, at hun havde fortalt sig. Vi taug begge. Vissheden om, at jeg ikke var hende aldeles ligegyldig, fyldte mit Hjerte med Glæde paa samme Tid som jeg grebes af en vis Uengstelse. Jeg følte at hun, under vort korte Bekjendtskab, havde hos mig vaakt en Tilbøielighed, der

var mægtigere, end jeg vovede at tilstaae for mig selv. Men hvorledes skulde vor Skjebne blive? Begge vare vi fader- og moderløse, begge fattige. Jeg fattede derfor mange Beslutninger om at vogte mig for Faren, om at vise mig kold, om slet ikke at spørge til hende — ja, jeg besluttede kort sagt Alt, hvad der i et saadant Tilfælde ikke lader sig gjøre. Imidlertid vexledes ifkun faa Ord, indtil vi naaede Westeraas, hvor, til Franziska's store Forstrækkelse, to nye Passagerer, en ældre tyk Herre med en ung smækker Frue kom til. Jeg bad Franziska være rolig og foreslog hende at give sig ud for min nære Slægtning. Uden nogen Betænkelighed gif hun ind herpaa. „Men,“ sagde jeg, „da bliver Noget nødvendigt.“

„Hvad da?“

„En Broderskaal, thi det gaaer ikke an, at Slægtninger falde hinanden Herre.“

Den unge Pige slog Diet ned. Vi sadde just ved Frokostbordet under denne Samtale. Jeg forlangte et Par Glas Mustatviin. Da de bragtes, løstede jeg mit Glas og holdt en efter Omstændighederne afspasset Tale, som sluttedes med det Spørgsmaal, om jeg fik Lov til at sige Broder?

„Ja, men bare naar Noget hører det,“ stammede hun forlegen.

„Forstaaer sig; thi under fire Dine siger jeg... Søster. Nu da! ingen Invendinger, men Skaal min nye Broder.“

Med et meget ynkeligt Ansigt flinkede hun nu

med mig, tvungen dertil af Omstændighedernes Krav. Men tilsidst forekom det hende selv saa løierligt, at hun brød ud i en hjertelig Latter. Bort nye Reiseselskab kom nu ind og forstyrrede os. Jeg mærkede, at den unge Frues Dine med særdeles Velbehag hvilede paa min nyerbrevede Drifkebroders smukke Ansigt. „Seer Du hvilken smuk Dreng,“ hviskede hun til sin Mand saa høit, at Gjenstanden for hendes Beundring kunde høre det.

(Fortsættes.)

J. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:
 Handelsbetjent J. B. Nielsen.
 Fuldmægtig Randrups Enke, Malvine.

Borger-Vennen.

Fire og firesindstyvende Aargang.

Nr. 4.

Løverdagen den 27de Januar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Reisekammeraten.

(Fortsat).

„Men hvad har Du med ham at staffe?“ grynede denne.

„Jungenting, mit Hjerte. Men ak! hvis vi havde en saadan.“

Posthornets Lyd endte paa engang det fortrolige Pares ægtefabelige Tvist.

„Men min vil vel nu begynde,“ sagde Ujel smilende. „jeg troer, at Fanny, kjed af længere at vente paa mig, har slukket Lampen i Soveværelset. Slut-

ningen paa min Fortælling skal komme i Morgen. Din Gjætteevne bør nu kunne lede Dig temmelig let paa det rette Spor; thi jeg har allerede grebet noget dybt ind i min Histories Oplosning. God Nat!"

Atter en munter Dag. Arel havde indbudt nogle Naboer til en velsmagende Middag, som gjordes endnu mere behagelig ved Bærtindens oplivende Stemning. Da Gjæsterne endelig vare tagne bort, begyndte Arel.

Tredie Aften.

I tvende Aftener have vi ikke lagt mere end elleve Mil tilbage. Det gaaer for langsomt. Jeg vil derfor ikke være saa vidtløftig i Fortællingen om Resten af Reisen. Nok, ved Siden af Franziska, eller Fanny, som hun fra Barndommen af blev kaldet, fløi Dagene bort, langt hurtigere end Diligencen. En mægtig Sympathi herskede imellem os. Baade unge og muntre, var det jo saa naturligt, at vi, Dag ud og Dag ind siddende Side ved Side i en luffet Bogn, maatte begynde at nære sømmere Følelser for hinanden. Trofast adlydende Fannys Forbud, talte jeg vel aldrig derom, men hvad vi ei vovede at forklare med Ord, sagde vi dog saa tydeligt med Blikke, som med hver Dag bleve varmere og udtrykksfuldere. Den sømme Omsorg, jeg viste hende, de smaa Befvemmeligheder, jeg ved alle Leiligheder søgte at berede hende, og den Iver, hvormed det lykkedes mig at rydde Alt det tilside, som kunde saare en blufærdig Piges fine Følelse, havde gjort et saadant Indtryk

paa det unge, uskyldige Hjerte, at det snart gif over fra Taknemmelighed til en langt varmere Følelse. Ofte, naar hendes Die mødte mit, blussede det af en Gld, saa hellig, saa varm, saa reen — o, hvilken Salighed!”

Til vor store Forlystelse, men til den tykke, skinsyge Mand's Fortvivlelse, havde den unge Frue paa hvert Sted, hvor der skulde stiftes Heste, Noget at sige Fanny. Mandens Uvillie gif endelig saavidt, at han ved alle Leiligheder søgte at drive Gjæk med den farlige Rival. Fanny, som ikke manglede Svar, gjorde det Samme igjen mod ham og saae med forstilt Omhed paa hans Rone. Under en Middagshvile var jeg gaaet ud. Ved min Tilbagekomst saae jeg den tykke Herre skjændende knytte Næven mod Fanny.

„Min Herre! hvad vover De at gjøre!“ raabte jeg og tog ham i Armen.

„Jo, denne Pattegris, denne skjæggeløse Drengesvalp, vover under Bordet at trykke min Rones Haand. Eller mener Du, at jeg ikke saae det?“ sagde han forbittret til denne, som sad der bleg som en Kirkevæg.

„Og hvad saa?“ spurgte jeg.

„Jeg slaaer Arme og Been over paa ham, gjør han let paany.“

„Det lader De nok være,“ sagde jeg; „desuden kan ingen Mistanke være mere ugrundet end Deres. Og Du Franz, vær ikke drengagtig, thi det passer allermindst for Dig.“ Fanny rødmede og satte sig lidt slau i en Krog. Fra denne Stund undveg den

tykke Mand omhyggeligt vort Selstøb under Maaltiderne, samt begjærte altid et særskilt Bærelse, og hvor et saadant ikke kunde erholdes, blev han siddende i Bognen med sin hulde Plage. Ingen kunde være mere glad derover end jeg, som nu ved alle Leiligheder kunde tale med min yndige Vedsageresse. Det lykkelige Par forlod os i Halland.

Uden andre Hændelser nærmede vi os Maalet for vor Reise. Blot tre Mile vare tilbage til Helsingborg. Jeg havde i disse Dage været saa lykkelig, at jeg knap var kommen til at tænke paa nogen Skilsmisse. Nu, da denne Tanke nødvendig maatte opstaae, følte jeg et Tryk, en Kval, som ikke lader sig beskrive. Et voldsomt Suk arbeidede sig frem fra mit Bryst.

Fanny vendte sig hurtigt om til mig. „Hvorfor er De sørgmodig, Axel?“ spurgte hun med skjælvende Læber.

„Forflaringen ligger i tre Ord,“ svarede jeg med dyb Bevægelse. „Vi skulle skilles — inden tre Timer — og dette maaskee for steds.“

Pigens Rosenkind blev hvid som Sne. Hun bøiede Hovedet og taug. „For steds?“ hviskede hun derpaa med neppe hørlig Stemme, og en stor Taare faldt ned paa hendes sammenfoldede Hænder.

Gud! hvilket lyfsaligt Dieblif var ikke dette! Ikke længer mine Følelser mægtig, slog jeg min Arm om hendes Hals og drog hende sagte til mig. Hun lod det skee. Hendes lille, lokkede Hoved, hvorfra Skjætetten var falden af, sank ned paa mit Bryst. Hen-

des mørke, taarefyldte Die saae dybt og følelsesfuldt ind i mit. De friske Rosenlæber bevægede sig, uden dog at kunne frembringe en Lyd. Ikke heller jeg formaaede at tale, men jeg bukkede mig ned, og med et brændende Kys, som sagte besvaredes, var Erklæringen gjort. Og Kys og Smil og Taarer fulgte under en lang, hellig Taushed paa hinanden. Og da vi atter havde faaet Tungens Brug, hvilede afbrudte Kjærlighedsudtryk, fremstammedes hellige og dyre Løfter.

„Og nu, min Axel!“ sagde Fanny, idet hun sagte frigjorde sig for mit Favntag, og kun hendes Haand blev tilbage i min, „og nu, Axel, er det indtruffet, hvad vi burde have befrygtet. Vi have gjensidigt fremkaldt de Følelser, som vi ikke vare i Stand til at undertrykke. Din Delicatesse, Din ædle Opsørsel mod en usorgtig og uerfaren Pige maatte jo røre hende... Mit unge Hjerte betroer sig derfor tillidsfuldt til Dig — og — min Skjebne blive hvilken den vil — Du var min første Kjærlighed og skal ogsaa blive den eneste.“ En Taare vædede min Kind, da hun herved lænede sig til mig.

„Græd ikke, Elskede! Lad os fatte Haab! Himmelens Engle maae med Velbehag see ned paa vor uskyldige Kjærlighed. En Anelse siger mig, at vi skulde blive lykkelige.“ Og med sværmende Blik begyndte jeg at see ind i Fremtiden og med blændende Farve at afdmale mine Syner for hende, som ogsaa — det sagde mig hendes glade Smil — lod sig henrive deraf. Først da Diligencen henimod Skumringen holdt

udenfor Helsingborgs Gjæstgivergaard, vækkedes vi af vor salige Henrykkelse,

Fannys Farbroder, som jeg kun kjendte af Navn, boede paa en større Eiendom et Par Timers Vej fra Byen. Jeg ansaae det for rettest, at hun, for at undgaae al mulig Opdagelse af hendes Forflædning, endnu samme Aften, begunstiget af Mørket, skulde afreise. Jeg skaffede hende til den Ende et eget Værelse, hvor hun hurtigt kunde iværksætte sin Omklædning, og gif siden ud, for at bestille en Hyrevoan, som skulde bringe hende til det bestemte Sted. Ved min Tilbagekomst gav jeg mig tilkjende udenfor Døren, hvoraf Nøglen naturligtvis var tagen. „Vent blot nogle Diebliffe!“ raabte en melodisk Stemme. Jeg vandrede utaalmodig frem og tilbage i Forstuen, indtil endelig Døren aabnedes, og jeg hørte et sagte: „Kom ind!“ hvilket jeg ikke var seen til at adlyde.

Der stod hun nu rødmende foran mig i en rosenrød Pigedragt. Om hun, som Dreng, var forekommet mig smuk, hvor meget smukkere var hun da ikke som Pige! Hun syntes selv at glæde sig over den Beundring, jeg skjænkede hende, og maaskee folte hun for første Gang en vis kvindelig Stolthed over sin medfødte Ynde, vistelig ikke for sin egen, men for min Skyld. Jeg kunde ikke see mig møet paa hende. De mørke Vokser, som hun før Afreisen fra Stockholm havde fæstet op og tildeels havde maattet afklippe, vare nu løsnede og snoede sig omkring den nydelige Hals, paa hvilket et hvidt Perlebaand vuggede op og

ned. Det Udtryk af en vis Drengetrods, som hun under Forflædningen havde paataget sig, var heelt og holdent forsvundet og havde givet Plads for en blufærdig Jomfruelighed. Den lille Fod, som jeg engang havde holdt i min Haand, var nu gjemt i en Sko, saa lille, at den kunde vække Beundring hos en Chineseer.

Fanny, som fandt min Mønstring noget lang, sagde smilende: „Naa, jeg troer, at Forvandlingen har gjort Dig stum?“

„Ja, thi Du er bleven altfor smuk — Du er bleven en Gudinde,“ svarede jeg og sluttede med det Samme Gudinden i mine Arme.

En lykkelig halv Time af den kostbare Tid helligedes til vor Kjærlighed og vore Forhaabninger. Da mine Tjenesteforretninger i nogen Tid kaldte mig til Nstads, kunde jeg ikke, som jeg gjerne havde villet, strax søge at gjøre mig bekjendt i hendes Farbroders Huus. Fanny lovede imidlertid, at hun, efter nogen Tids Ophold hos Farbroderen, i et Brev vilde lade mig vide, hvorledes hun befandt sig. Hylrekudsten lod sig nu høre udenfor Døren. Jeg lod hendes Kofferter bære ned og modtog hendes Mandsklæder i Forvaring. Fanny stod reiseferdig, og Afskedsstunden var forhaanden. Grædende faldt hun til mit Bryst og erklærede sin evige Troskab og Taknemmelighed i Ord, der var lige saa søde som hendes Kyss. „Men, hvorfor græde“ — sagde hun, tørrende sine smukke Dine —

bør jeg ikke være glad, da jeg i Dag har vundet det Skjønneste paa Jorden: et trofast Hjerte? Lad os kyske os!" Jeg førte hende ud igjennem en Bagport. Ingen mødte os. Jeg løstede hende op i Bognen. Et varmt Haandtryk, et dybt Suk, og hun var forsvunden. Længe stod jeg tilbage paa samme Sted, lige til Lyden af den bortrullende Bogn var ophørt.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Forvalter F. B. M. Rasmussen.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 5.

Løverdagen den 3^{die} Februar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Reisefammeraten.

(Fortsat).

Da vendte jeg tilbage til Fannys Bærelse, beruset af de lykkelige Følelser, som i Løbet af denne mærkværdige Dag havde gennemstrømmet mig. Men efterat denne Bølgegang noget havde lagt sig, begyndte jeg at overtænke Følgerne af det vigtige Skridt, jeg havde gjort. Jeg fandt mig nu, selv fattig, i en Fart forlovet med en fattig Pige, der fortjente en langt bedre Skjebne, end jeg kunde berede hende. Maaskee skulde vor Kjærlighed falde ud til Ulykke for os begge. — Dog en med Lidenskab elskende, Ungling lader ikke længe Fornuften raade;

saaledes ogsaa jeg, og snart havde jeg atter hentet nyt Mod af mine Forhaabningers lyse Dromme.

Morgenen derpaa begav jeg mig til Istad. Mine derværende Kammerater kunde neppe kjende mig igjen, saa melancholisk, saa sværmende var jeg bleven. Jeg, som ellers pleiede at være det Seilgarn, som holdt de muntre Brødres Krands sammen, var nu bleven en drømmende Særling. Julen forløb paa denne Maade, og kun et Par Dage vare tilbage af det gamle Aar. Da grebes jeg af en uimodstaaelig Vængsel efter at gjensee min Elskede, og jeg var just færdig til med Permission at reise til Helsingborg, da jeg modtog et Brev. Udskriften var af en zirlig Fruentimmerhaand. Jeg anede, at det var fra Fanny, og skjælvende af Glæde brød jeg det. Min Anelse havde ikke bedraget mig. Det var fra hende. Jeg bærer det endnu hos mig, see her!"

Jeg (Forfatteren) læste Følgende:

Min egen Axl!

Det er overmaade smukt af en ung Pige at begynde Brevvevlingen med en ung Mand — som ovenikjøbet er Husar. Men hvorfor kan man ikke lade Bennen komme i Gang, da Hjertet, som Du veed, allerede længe har været det? Jeg vil ogsaa drage til Minde, at jeg den Aften, da jeg atter isorte mig en svag Kvindes Skikkelse, var taabelig nok til selv at tilbyde mig at begynde Brevvevlingen, nemlig efterat jeg havde recognosceret Terrainet. Dette er nu skeet — og takket være den gode Gud! for at jeg kan sige, at min

Skjebne er lykkelig, langt, langt over mine drifstigste Forhaabninger. Var Du blot her, ja kunde jeg blot engang see et Skimt af Dit elskede Billede (som næsten er gaaet mig i Glemme) — fattedes Intet i min Lyksalighed. Men døm selv. Din lille, klynke-
vorne Reisekammerat Franz vil berette de Eventyr, som mødte ham, efterat han tog sig for at reise som Pige — da Du ikke længere fik Lov at følge med. Hør nu!

Da jeg ankom til min Farbroders Eiendom, var min Sjæl yderst bedrøvet. Skilsmisfen fra Dig og Tanken om det Møde, der forestod mig, bevirkede dette i Forening. Det er ikke saa godt for en stakkels Pige at slide sig løs fra den, hun elsker høiest, for at see den, hun frygter høiest. Da jeg vakkende traadte ind i den høie, hvælvede Forstue, hvor selv mine lette Godtrin gave en ubyggelig Gjenslyd, mødte mig en gammel tvær Pige med en Praas i Haanden. Med skjælvende Stemme spurgte jeg efter Herren i Huset, hvorved hun saae paa mig med store Dine og maalte mig fra Top til Taa, ligesom hun vilde spørge: hvad kan Du ville ham? Imidlertid svarede hun vranten, at han var isærd med at spise til Aften. „Jeg kan da vente, til han har spiiist“ — svarede jeg — „om De vil være saa god at lade mig gaae ind i et Bærelse.“ Det Unlkelige i mit Blik syntes at gjøre den gamle Pige lidt venligere. Hun førte mig ind i et Kammer og spurgte, hvem hun skulde hilse sin Herre fra, da hun saa skulde gaae for at anmeldte mig.

„Fra hans Broderdatter,“ svarede jeg. Hun saae forundret paa mig og gif. Efter et kort Ophold kom hun tilbage, neiede meget ydmygt og bad mig følge sig. Ved hendes Side gif jeg bævende opad en høi Steentrappe og traadte derpaa ind i et stort, skummelt, gammeldags meubleret Bærelse. Ved et lille rundt Spisebord, hvorpaa der brændte en Lampe, sad en ældre, graahaaret Mand med et strengt og sygeligt Udseende. Da han fik mig at see, vinkede han kun med Haanden og sagde med skarp Stemme: „Kom nærmere!“ Næsten aandeløs vaklede jeg hen til hans Stol og faldt der paa Knæ, lige saa meget af Mæthed som af Ydmyghed, idet jeg fattede hans Haand og kysede den sukkende, uden at kunne sige et Ord. „Ingen Barnagtigheder! Staae op!“ sagde min Farbroder med noget mildere Stemme — og gaae Din Bei!“, raabte han til den gamle Tjenestepige, som nysgjerrig betragtede den rørende Scene og tørrede det ene Øie med Fligen af sit Forflæde. Da denne havde forladt os, pegede han paa en Stol og bad mig sidde ned. „Jeg troede næsten ikke, at Du vilde komme,“ vedblev han derpaa: „men hvad er det nu Du hedder?“ — „Fanny!“ stammede jeg. „Ja det er rigtigt — Fanny — saa hed hun ogsaa,“ sagde min Farbroder, og hans Ansigt antog atter sit strenge Udtryk. Derpaa flyttede han sig nærmere henimod mig, tog sine Brillen paa og tog mig sagte i begge Øren (det var just ikke artig). „Lad mig see paa Dig, Barn,“ sagde han og betragtede mit lille ubetydelige Physiologi skarpt og længe.

Lidt efter lidt begyndte hver Muskel i hans magre Ansigt at bevæge sig, en Taare trillede frem af det graae, indfaldne Øie, og han sagde, synlig med voldsom Anstrengelse: „Åh ja! Du er Din Moders udtrykte Billede. Skjøndt Ingen har beredt mig større Sorg, var hun dog en Engel. Gud velsigne Dig, Barn!“ — og nu (men bliv ikke jaloux!) kysede han mig paa Panden. Denne hjærlige Modtagelse, saa ulig den, jeg havde ventet, rørte mig ubeskriveligt, og jeg kastede mig grædende til hans Bryst. Efterat min Farbroders Sindsbevægelse havde lagt sig, satte han mig sagte ned paa Stolen og bad mig at dele Aftensmaaltidet med ham. Han ringede paa Pigen og befalede hende at skaffe noget Godt. „Du maa være sulten, stakkels Barn!“ sagde han derpaa; „spis, thi Ungdommen kan spise.“ For at gjøre den gamle Mand til Villie, spiste jeg i min Glæde virkelig mere, end der passer sig for en Pige, som nogle Timer forud har bortskjænket sit lille, urolige Hjerter til en moustacheret Adelsmand. Efter Aftensbordet førte min Farbroder mig ind i mit Sovestue, et lille pynteligt Værelse, hvor jeg til min store Glæde fandt et Fortepiano. „Du behøver Hvile og jeg ogsaa,“ sagde han: „saasom jeg nu neppe længere ventede Dig, har jeg ikke Alt saa bekvemt indrettet, som jeg gjerne ønskede. Betragt mig imidlertid som Din Fader. Godnat!“ — Derpaa kysede han mig atter og gik. Jeg sank ned paa mit Leie, for i en brændende Bøn at takke det milde Forsyn, som havde ledet Alt til det Bedste.

Hvor rig var jeg ikke bleven paa denne Dag! Jeg havde erhvervet mig min Farbroders Deeltagelse, og hvad der gjorde mig uendeligt mere lykkelig — Din Kjærlighed. Jeg bad for min Farbroder, jeg bad for Dig og atter igjen for Dig, og med Dit kjære Navn paa mine Læber sov jeg ind.

Solen tittede allerede gjennem Binduet, da jeg vaagnede den følgende Morgen. Jeg stod op lykkelig stemt. Da min Toilette var endt, faldt mit Die paa Fortepianoet. De glade Følelser, som Grindringen om Gaarsdagen havde vakt i mit Hjerte, gjorde, at jeg i en Sang begyndte at tolke Hoiden af min Lykke. Jeg var ikke kommen langt, da Døren aabnedes og min Farbroder traadte ind. Han hilsende mig faderligt. „Kan Du ogsaa synge og spille, mit Barn?“ sagde han; „bliv ved, jeg beder Dig. Længe har jeg maattet undvære denne Nydelse.“ Min Attraa efter at behage ham gjorde, at jeg sang nogle ømme Romancer bedre end sædvanligt. Hans Lovtaler havde ingen Grændser, han bad mig jevnlige om at vedblive. Fra denne Tid havde jeg fuldkomment indtaget ham og var hans erklærede Yndling.

Min Farbroder lider meget af Hypochondri. Naar denne kommer over ham, søger jeg altid at opmuntre ham, og, om det ikke lykkes med Ord, kan jeg dog altid være sikker paa at opnaae det ved Sang. Paa denne Maade har jeg i fjorten Dage forstaaet at gjøre mig uundværlig. Ofte kan han sidde hele Timer i mit Kammer og lytte til min Snak, medens jeg har

et eller andet Arbeide mellem Hænderne. Jeg har givet ham en Beretning om mine Tilskikkelser efter min Faders Død og været oprigtig i Alt, undtagen hvad min Diligence-Reise angaaer. Jeg har nemlig sagt, at jeg var reist ned i Selskab med en Familie, som agtede sig til Danmark. „Jeg har været grusomt uretsfærdig mod Dig,“ sagde min Farbroder, efterat han havde hørt min Beretning; „men jeg var forurettet, eller troede i det mindste at være det. Vel røstes jeg over Din Faders Brev, men min onde Aand indskjød mig at lade Dig, stakkels, uskyldige Barn, hjælpeløs. Dog, ved den levende Gud! jeg skal gjøre det godt igjen.“ Og han har opfyldt dette Løfte. Altid er han saa god og venlig. Vigesom han kunde ane mine meest skjulte Ønsker, søger han næsten dagligen at afhjælpe mine smaae Fornødenheder. Og Juleaften! Hvilken Mængde Julegaver regnede da ikke ned over Din lille Fanny? Ur, Halsbaand, Ringe, Silketøier, Schavler — nei jeg formaaer ikke at opregne Alt. Det synes mig, at jeg allerede er rig....

Hør nu til Slutning Noget vigtigt, som viser hvor ubeskrivelig god jeg er mod... mod... mig selv. Jeg har nemlig indrettet det saaledes, at Du snart, naar Du hændelsesviis vil, kan faae min lille Person at see. I Gaar sagde min Farbroder til mig: „Du har det kjedeligt her i Gensomhed hos en gammel vanskelig Mand. Vil Du tage ud paa Besøg? Skjøndt det vistnok ikke morer mig, gjør jeg det dog gjerne for Din Skyld.“ Jeg svarede meget politisk,

at Gensomheden med ham var mig allerkjærest. Den Gamle vedblev: „Nytaarsdag bliver der Bal i Helsingborg — der kan Du vel have Lyst til at tage hen.“ Tanken om, at jeg der kunde træffe Dig, gjorde, at jeg knap kunde skjule min grændseløse Glæde, da jeg modtog Tilbudet.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Sadelmager L. Meyer.

Karethmagermester F. C. Hansen.

Borger-Vennen.

Fire og frefindstyvende Aargang.

Nr. 6.

Løverdagen den 10de Februar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

I Marts Maaned d. A. vil en Generalforsamling blive afholdt, for ifølge Lovens § 34 c, blandt Andet, at vælge nye Repræsentanter istedetfor dem, som efter Tour fratræde.

I denne Anledning opfordres Selskabets samtlige Medlemmer til, i Genhold til Lovens § 34 a, at indkomme med Forslag om nye Repræsentanter, hvilke bedes afgivne inden 3 Uger fra denne Bekjendtgjørelses Datum til Bogholder J. Em. Larsen, Biin-gaardstræde Nr. 25 i Stuen, hvor Medlemslisten i

foransførte Tid ligger til behagelig Eftersyn, hver Formiddag fra Kl. 10 til 12, for ethvert Medlem.

Administrationen for det forenede Understøttelseselskab,
den 30te Januar 1872.

D. F. Olsen. B. Petersen. C. N. Laurup.

J. Em. Larsen.

Reisefammeraten.

(Fortfat).

Reisen er fast besluttet. Derfor forsøm ikke, ved min høieste Unaade, at indfinde Dig! Til første Bals er jeg opfordret af — — en vis Kornet, — naar Du seer Dig i Speilet, kan Du gjøre Dig et Begreb om, hvorledes han seer ud. Søg at indsmigre Dig hos min Farbroder . . . . det kunde maaskee ikke skade, i Henseende til en vis Sag, som en smuk Aften meget overilet opgjordes.

Og nu Farvel, min egen Axel! Jeg rækker Dig min Haand til at kysse, og, hvis Du beder smukt ogsaa Munden. Au revoir! Gjennem hele Livet.

Din trofaste Reisefammerat
Franz.

P. S. Det er jo sagt, at et Fruentimmerbrev aldrig kan være uden et post scriptum. For ikke at gjøre en Undtagelse fra Regelen vil ogsaa jeg skrive et Saadant. Hvad jeg har at sige, er blot, at jeg temmelig vel kjender en lille god Pige, som er naragtig nok til at elske Dig uudsigeligt. I Brevet har jeg ikke meget berørt dette Emne, af den Grund at jeg hellere vil sige det mundligt. Det vil aldrig ret lykkes at sætte sit Hjerte paa Papiir. Endnu en Sag: jeg veed ikke hvoraf det kommer sig, men jeg er saa fuld af Haab, jeg nærer slet ingen Frygt mere for . . . . . Tjenerinde!!!"

Du kan tænke Dig, vedblev Axel, med hvilke lykkelige Følelser jeg gjennemlæste dette Brev. Nytaarsaften soer jeg paa Kjærlighedens Binger til Helsingborg. Der skaffede jeg mig Underretning om Fannys Farbroder. Han var anseet for en besynderlig Misanthrop, som alligevel som oftest gjorde en meget ædel Brug af sin anseelige Formue, der skattedes til et Par hundredetusinde Rigsdaler. Jeg forundrede mig derfor ikke saa meget over, at Fannys „Frygt“ var forsvundet. Det gladeste Haab trængte ogsaa ned i mit Hjerte, og med en lykkelig Elfers hele Utaalmodighed længtes jeg efter den næste Dags Aften.

Den kom endelig. Den ene Familie efter den anden traadte ind i den rigt oplyste Dandsesal, men endnu lod Fanny sig ikke see. Endelig — og mit

Hjerte bankede derved næsten lydeligt — saae jeg hende træde ind ved en gammel Mand's Arm. Alle Cavaliererne bleve tause og spilede Vinene op ved Synet af denne Engel. Hun var ogsaa fortryllende i den hvide Silkedragt og med de hvide Roser i de mørke Lokker. Med nedsænket Blik fulgte hun Farbroderen gennem de nysgjerrige Skarer. Ved Enden af Salen hævede hun Diet usformærket — hendes Blik mødte mit, og den skjæreste Rødme farvede hendes Kinder. Som Gjenstand for Alles Opmærksomhed satte hun sig ned. Farbroderen stillede sig ved hendes Side. Jeg nærmede mig Fanny, saa meget som det kunde passe sig for en Ubekjendt, thi ved Skilsmisſen vare vi komne overeens om ikke at lade Verdenen erfare, at vort Bekjendskab baade var gammelt og intimt. Som et Stjerneſtud fløi hendes Blik nu og da hen imod mig, og jeg syntes at bemærke, at det Svaneduun, hvormed Kjolen ved Halsen var garneret, bølgede uroligt paa Dønningen af to hvide Bølger. Den gamle Mand forestillede nu en Cavaleer for sin Broderdatter. Heldigviis var denne En af mine Bekjendtere, som jeg strax bad om efter Tur at forestille mig baade for Onkelen og Niesen. I Fannys Hilsen laa den yndigste Forlegenhed. Jeg indbød hende til den omtalte Bals og fik naturligviis ikke Afslag. Derefter vendte jeg mig til Farbroderen og begyndte en Samtale om de ligegyldigste Ting. Nogle pudseerlige Bemærkninger, som jeg gjorde, bragte den tvære Mand til at trække lidt paa Smilebaandet.

Til al Lykke oplystes nu ogsaa, at han havde været en Ungdomsven af min Fader, og han tilkjendegav sin Glæde over at have gjort mit Bekjendtskab. „Deres Fader“, endte han, „var en munter og lystig Kammerat; vi udsørte mange Spilopper sammen.“ Om Deres Tid engang tillader det, kunde De vel hilse paa en gammel Ungkarl, som altid interesserer sig for sine Benneres Børn.“ At jeg af mit inderste Hjerte takkede ham for hans Godhed, forstaaer sig af sig selv, og jeg saae ogsaa Glæden straae ud af Fannys Dine, der begjerligt lyttede til vor Samtale.

Englaisen begyndte. En Anden bortførte vel min Elskede, men trøstende mig med, at min Tur snart vilde komme, stillede jeg mig hen for at glæde mig over den Beundring, som Fannys Skønhed vakte hos Alle. Jeg troer, at Intet kan være mere smigrende for en ung Mand's Stolthed, end at vide sig i Lønselstet af den smukkeste Pige paa et glimrende Bal, og naar jeg saae de brændende Blikke, hvormed hun beskuedes af vore unge Dandys, tænkte jeg: Spar Ederes Jld! — Fæstningen er allerede indtagen.

Den længselssfuldt forventede Bals spillede endelig. Med hvilken Henrykkelse slog jeg min Arm om Fannys smækkre Liv! Hun valsede, let som en af Gratiernerne, ogsaa jeg er — ikke saa uduelig i Kunsten. Derfor vakte vor Dands en Slags Beundring, som gjorde, at jeg ved at fare forbi hørte en ældre Dame sige til en anden: „see! det smukke Par!“ — Hvilket taust Sprog taler ikke Kjærligheden! Endog naar vi

stode i Rækken, omgivne af Lyttere paa alle Sider, hvistede vi i afbrudte Ord vore sømme Følelser, og dette saa sagte, at ikke engang Heimdal skulde kunne have hørt det. Alligevel gif ikke en eneste Lyd tabt for os.

Da jeg førte Fanny tilbage til hendes Plads, kom Farbroderen til os. Han syntes aabenbart fornøiet over, at Fanny feiredes som Ballets Dronning. Vi begyndte atter at tale sammen, og det forekom mig, at jeg steg i hans Gunst. Dette var ogsaa Tilfældet, thi under en Française, som jeg siden dandsede med Fanny, fortalte hun mig, med uforstilt Glæde, at Farbroderen om mig havde yttret til hende: „Jeg synes godt om den unge Mand der, — ganske ligefrem og munter — Faderen op ad Dagen“ — „Ja, lad os gjøre Alt, for at vinde ham, hvistede jeg, og siden, Fanny, siden...“

Hun rødmede og trykkede min Haand.

Dette minderige Bal, som skjænkede mig saa megen Salighed, nærmede sig til min store Bedrøvelse sin Slutning. Jeg fulgte Fanny og Farbroderen til Bognen, hvor denne Sidste bad mig ikke at glemme ham. „Kom snart!“ hvistede Fanny, da jeg hjalp hende op i Bognen. Bognen var i Sandhed overflødig.

Tvende Dage derefter reiste jeg ud til min Elskerinde. Jeg modtoges af Farbroderen med saa megen Velwillie, som det stod i hans Magt at vise, og i Fannys glade Smil laa en Velkomsthilsen, som havde

været en tilstrækkelig Belønning for en Reise omkring Jorden. Paa den gamle Mand's Forlangende blev jeg der i nogle Dage. Han syntes ei at være misfornøiet med den Hyldning, jeg mere og mere uforstilt viste Fanny. Ivertimod lod han os ofte ene, for at tale om vor unge Kjærlighed. O, hvor salige vare ikke disse Samtaler, hvorunder jeg bestandigt opdagede nye Sjelens og Hjertets Fuldkommenheder hos min sømme Elskerinde.

Saa ofte jeg siden kunde slide mig løs fra min Tjeneste i Nstad, ilede jeg, liig Fuglen blaa, til mit længselsfulde Maal. Farbroderen, som ogsaa jeg nu kaldte ved dette Navn, betragtede mig med næsten faderlige Dine. Skjøndt han ikke yttrede Noget, kunde jeg dog forstaae, at han ansaae Fannys Forening med mig som en afgjort Sag. Endnu mere bestyrkedes jeg i denne Formodning, da Fanny i en Samtale under fire Dine, halv forlegen, fortalte mig, at, da hun engang havde forestillet sin Farbroder, at han skadede sit Helbred ved det vedholdende Arbeide, som han underkastede sig for at passe sine Affairer, — Denne havde svaret hende: „Jeg arbeider og samler jo for Dig, mit Barn! mine Skillinger kunne komme baade Dig og en vis brav Karl tilpas. Ikke saa?“ Ak han var vist ingen Mennekehader! Det var en ædel Sjel, som paa Grund af et mørkt Lune var gaaet miskjendt gennem Verden.

En Aften, tidligt paa Sommeren, fik jeg med Express et Brev. Det var fra Fanny og skrevet i største Hast. Hun underrettede mig deri om, at hendes Farbroder pludseligt var bleven syg, samt at han ønskede, at jeg snarest muligt vilde komme til ham i Anledning af en vigtig Sags Afgjørelse. Ogsaa i dette Brev fandtes et P. S., som bragte mit Hjerte til at banke med dobbelt Hurtighed. Det indeholdt: „Min Farbroder veed Alt. Da jeg i Morges sad ved hans Seng, fattede han min Haand og begyndte at ransage mit Hjerte. Grædende kyskede jeg hans kolde Pande og tilstod min Kjærlighed. Han svarede vel Intet, men han smilede mig, klappede mig paa Kinden og bad mig om snarest muligt at sende Bud efter Dig. Hvad kan dette betyde?“

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Kancellisekretair, Fuldmægtig B. Lindberg.

Manufacturhandler F. A. Døen.

Handelscommis D. G. W. Sander.

Borger-Vennen.

Fire og firsindstyvende Aargang.

Nr. 7.

Løverdagen den 17de Februar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

I Marts Maaned d. 2. vil en Generalforsamling blive afholdt, for ifølge Lovens § 34 c, blandt Andet, at vælge nye Repræsentanter istedetfor dem, som efter Tour fratræde.

I denne Anledning opfordres Selskabets samtlige Medlemmer til, i Henhold til Lovens § 34 a, at indkomme med Forslag om nye Repræsentanter, hvilke bedes afgivne inden 3 Uger fra denne Bekjendtgjørelses Datum til Bogholder J. Em. Larsen, Blinngaardstræde Nr. 25 i Stuen, hvor Medlemslisten i

foranferte Tid ligger til behagelig Eftersyn, hver Formiddag fra Kl. 10 til 12, for ethvert Medlem.

Administrationen for det forenede Understøttelsesfællesskab,
den 30te Januar 1872.

D. F. Olsen. B. Petersen. C. N. Lauthrup.

J. Em. Larsen.

Reisefammeraten.

(Sluttet.)

Jeg reiste siebliffelig og ankom næste Morgen. Da jeg traadte ind, saae jeg Fanny sidde grædende ved den Syges Seng; to Læger stode ved Siden af den. Jeg forstrækkedes over den gode Oldings Udseende. Han havde om Natten havt et stærkt Anfald af Slag og først i Daggryet faaet Mælet tilbage. Da han blev mig vaer, opflarede et mat Smil hans mørke Ansigt, og da jeg rørt trykkede hans magre Haand til mit Hjerte, sagde han med svag Stemme: „Gud være lovet, at det forundtes mig at leve til Du kom, min unge Ven! Jeg har ret meget længtes efter Dig. „Mine Herrer,“ sagde han derpaa til Lægerne,

„maa jeg bede Dem om at forlade os for et Die-
blif?“ De gif, efterat de paa et spørgende Tegn fra
mig havde rystet paa Hovedet. Dette undgif ikke den
Syges Opmærksomhed. „De opgive mig,“ sagde han,
„og det veed jeg bedre end de. Men det var ikke
derom jeg vilde tale. Hør,“ vedblev han med synlig
Bevægelse, idet han fattede Fannys Haand, Pigen
her har sagt mig, at Du elsker hende. Forholder det
sig saaledes?“

„Af min hele Sjæl,“ stammede jeg.

Jeg vidste det. Hun elsker ogsaa Dig. Hun er
en god Pige — Gud give, at jeg før havde lært
hende at kjende! Læg nu Eders Hænder sammen, og
maatte Gud velsigne Eder, saa vist som jeg gjør
det! — Axel, giv mig den Pafke, som ligger paa den
første Hylde til Benstre i mit Chatol. Nøglen finder
Du i Speilbordskuffen.“ Jeg gjorde som han sagde.
„Det er mit Testamente. Jeg har deri sørget for
Eders Fremtid saa at I kunne leve i Overflodighed.
Gaae nu Du, Fanny, og bed de andre Herrer at
komme ind.“ Høit rødmende selv under Taarerne, gif
hun ud, men kom snart tilbage, fulgt af en Præst og
tvende af hendes Farbroders Naboer. Ogsaa Lægerne
kom ind.

„Jeg havde ønsket,“ sagde den Syge til mig, „at
kunne være med til Eders Bryllup, men den største
Forstyrrelse af menneskelige Planer, Døden, har fat sig

derimod. Nu vil jeg i det mindste see Eder formelig forlovede, for at jeg kan døe i den Visshed, at Fanny ikke staaer uden en Beskytter. Han gav Præsten et Tegn. Denne begyndte. Ringene veksledes og jeg sluttede den hulkende Fanny, som min Trolovede, i mine Arme. „Kommer hid, Børn!“ sagde derpaa den Gamle. Vi faldt paa Knæ ved hans Seng. Han lagde Hænderne paa vore Hoveder og velsignede os taust.

„Græd ikke for min Skyld,“ vedblev han derpaa, da han saa vor bittere Sorg. Jeg døer fornøiet. Livet har for mig været en svær Kamp og jeg længes efter Hvile.“ . . . Han vilde sige mere, men han var bleven saa mat af den lange Anstrengelse, at han ikke formaaede det. Lægerne bade os at forlade Sygeværrelset. Vi gjorde det. Heldende sit Hoved mod mit Bryst, overgav Fanny sig til sin retfærdige Sorg, som jeg havde saa megen Grund at dele.

Genimod Aften drog vor ædle Belgjører sit sidste Suf. Hans sidste Blik faldt paa Fanny og mig. Vi sørgede oprigtigt over ham, og ene den Tanke, at han havde levet et glædeløst Liv, kunde forsonc os med hans Bortgang. Efterat vi havde overgivet hans Levninger til Jorden, flyttede Fanny til sin Formynders, en af Naboerne, som havde overværet vor høitideligt sørgelige Forlovelse.

Med Undtagelse af nogle Donationer til fromme

Stiftelser, havde den Udsøde testamenteret hele sin betydelige Formue til Fanny, som derved blev en af de rigeste Arvetagerster i Provindsen. Men til alle honningsøde Spekulanter's Fortvivlelse, var hendes rige Hjerte allerede bortgivet. Ogsaa Eiendommen tilfaldt Fanny. Med Hensyn til dens smukke Beliggenhed udsaae vi den til vor Opholdssted; men da Bygningen var meget forfalden, maatte den undergaae en fuldstændig Reparation. Dette traf ud, saa at vi ikke førend et Aar efter vor Belgjører's Død havde vort Bo i Orden. Da sagde jeg en Aften til Fanny, som, siddende paa mit Knæ, havde talt om Stole, Borde, Senge m. m. „Nu staaer kun en nødvendig Ting tilbage, som vi maae skaffe os.“

„Hvilken da, min Ven?“ spurgte hun.

„En Lullysningsseddel!“

Fanny nærmede sin brændende Kind til min. En Maaned derefter stod vort Bryllup. Videre har jeg ikke at tilføie; thi at tale om min Ulyksalighed, var at tale om det Uendelige. God Nat!“

Aftenen derpaa, da Fanny efter Sædvane vilde lade os ene, bad Axel hende om at blive og følge os paa vor Spadseretur. „Gre J da allerede kjede af hverandre?“ sagde hun skjæmtende, idet hun tog sin Hat paa.

„Ja, og da Forandring fornøier, vil jeg i Aften fortrinsviis henvende mine Ord til Dig.“

„Du er dog meget naadig,“ svarede hun, idet hun tog Axel under Armen, og hoppede ud med os i det Frie.

„Men kan Du gjette hvad vi har talt om disse Aftener?“

„Nei vist ikke — og jeg forlanger heller ikke at vide det.“

„Til Belønning for Din Mangel paa Nysgjerrighed vil jeg da sige Dig, at jeg har fortalt en rørende Historie om en lille Galning af Pige, der, forklædt som en Karl, gav sig ud paa lange Reiser og ragede uklar med en tapper Husfar.“

„Du er meget hæslig,“ sagde Fanny og holdt et Dieblif Lommestørklædet for Ansigtet, „nu gjør han (pegende paa mig) maaskee Andre vise derom.“

„Lad ham gjøre det i Guds Navn! Hele Verden maa vide vor Lykke.“

„Men hvad vil Verden sige om mig?“

„Om det lykkes ham ret at beskrive Dig (hvorom jeg dog tvivler), skal den sige, at Du er det sødeste, det elskværdigste og ædleste Exemplar af en Kvinde, som engang, af Ubekjendtskab med Verden og af Mistillid til mit Kjon, begif en lille Uforsigtighed, som dog havde de lykkeligste Følger, al den Stund Du

gjorde Bekjendtskab med en saa drabelig Mand, som jeg er."

"Naa det maa jeg sige!... Men Dydagelsen maa dog fremfor Alt forties."

"Det bliver umuligt," sagde Axel, "thi deri ligger just Knuden. Ellers havde det jo aldrig faldet mig ind at gjøre Dig en Present af mit uvurdeerlige Hjerte."

"Nu vel! Men da maa Berden ogsaa vide, at jeg faldt paa den uheldige Idee saa smaat at blive forelsket i Dig forinden. Da Du overlod Din egen Vels til den stakkels af Kulde rystende Dreng, blev han paa en besynderlig Maade varm om Hjertet." Nu omarmede hun Axel, og nogle kjærlige Kys forarsagede en salig Pause, under hvilken jeg Stakkelt havde Tid til at anstille en sørgelig Sammenligning imellem deres og min Skjæbne.

Den næste Morgen forlod jeg med virkeligt Savn disse gode og lykkelige Mennesker. Ved Afskeden trykkede Fanny varmt min Haand og forlangte en Forsnyelse af det Løfte, jeg havde givet hendes Mand, at jeg, om muligt, næstkommende Sommer vilde tilbringe nogen Tid hos dem. Jeg var ogsaa heldig nok til at kunne foretage denne Reise, og jeg fandt ved min Ankomst, at et forløbet Aar ikke havde bevirket den ringeste Forandring i det lykkelige Pærs gjensidige Kjærlighed. Kun i Meublementet bemærkede jeg en For-

andring, eller rettere en Forsøgelse; thi i Sovestuen stod en sirlig Bugge, og i Buggen slumrede en velnæret, rødmoøset Dreng, Fannys udtrykte Billede. Hun sagde smilende, at han hed Frank efter en Ungling, med hvem hendes Mand fordum paa en Reise havde knyttet et særdeles fast Venstabsbaand.

F. B. Mansa.

Borger-Vennen.

Fire og firesindstyvende Aargang.

Nr. 8.

Løverdagen den 24de Februar 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

I Marts Maaned d. A. vil en Generalforsamling blive afholdt, for ifølge Lovens § 34 c, blandt Andet, at vælge nye Repræsentanter istedetfor dem, som efter Tour fratræde.

I denne Anledning opfordres Selskabets samtlige Medlemmer til, i Henhold til Lovens § 34 a, at indkomme med Forslag om nye Repræsentanter, hvilke bedes afgivne inden 3 Uger fra denne Bekjendtgjørelses Datum til Bogholder J. Em. Larsen, Biin-gaardstræde Nr. 25 i Stuen, hvor Medlemslisten i

foransførte Tid ligger til behagelig Eftersyn, hver Formiddag fra Kl. 10 til 12, for ethvert Medlem.

Administrationen for det forenede Understøttelsesselskab,
den 30te Januar 1872.

D. F. Olsen. B. Petersen. C. N. Laurrup.

J. Em. Larsen.

Anekdoter af den franske Historie.*)

Mayenne og Henrik den Fjerde.

Henrik den Fjerde var den største Konge og det bedste Menneske af Verden. En Dag kom Hertugen af Mayenne**) for at beklage sig over Hr. Balagnys***) Uforsømmethed, der havde udfordret hans Søn, Hertugen af Aiguillon. „Balagny kan være

*) Efter det Franske.

**) Var Hovedet for Liguen eller Katholikernes Forbund mod Huguenotterne efter sin Broder, Hertugen af Guise's Døb.

***) Jean de Balagny, Bastard af Montluc, var fransk Marschal.

Ekstrakt

af

fjerde Kvartals Regnskab 1871

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Indtægt.

		Rt
1. Kassebeholdning fra 3die Kvartal d. A.....		53
2. Halvaarligt Kontingent:		
Restance fra forrige Kvartal.....	255 Rd. " §.	
anviste for dette Kvartal.....	2317 — 50 -	
Hs. Majestæt Kongens Bidrag.....	20 — " -	
	2592 Rd. 50 §.	
deraf er indkommet....	2089 Rd. 66 §.	
affrevet som uerholdeligt	29 — 24 -	
	2118 — 90 -	208
Restance ult. December.....	473 Rd. 56 §.	
3. Ugentlige Indtægter efter Ugelisterne fra Nr. 40 til 52.		120
4. Renter:		
af 100,000 Rd. i Statsobligationer for		
1/2 Aar à 4 pCt.....	2000 — " -	
af 400 Rd. i Kjøbenhavns Commune-		
obligationer for 1/2 Aar à 4 pCt..	8 — " -	
af 200 Rd. af Heymans Legat for		
1/2 Aar.....	3 — 92 -	
af Sibeschütz's Legat	550 — " -	
	256	256
5. Afdrag paa Udlaan:		
Restance fra forrige Kvartal.....	1310 Rd. " §.	
anviist for dette Kvartal.....	1932 — " -	
	3242 Rd. " §.	
deraf er indkommet.....	2011 — " -	201
Restance ult. December.....	1231 Rd. " §.	
6. 1) uhævet Pension for 3 Kvartaler	8 Rd. 72 §.	
2) — — for 4 —	15 — " -	
	23 Rd. 72 §.	
	Rd....	1321

Kjøbenhavn, den 31te December 1871.

Overensstemm

D. S. Olsen.

L.

Udgift.

	Rd.	ß.
Pensioner:		
uaffordrede fra forrige Kvartal	8 Rd. 72 ß.	
anviist for dette Kvartal	1291 — 48 -	
	1300 Rd. 24 ß.	
deraf udbetalt	1276 Rd. 48 ß.	
Ført til Indtægt sub. Nr. 6 23 — 72 -	1300 — 24 -	1276 48
Lønninger	705	"
Administrationsomkostninger	125	65
Ugebladets Trykning	176	30
Indkjøbt £ 200 dansk-engliske 4 pCt. Obligationer	1600	56
Kassebeholdning ult. December	9327	70
hvoraf i Privatbanken	7200 Rd. " ß.	
Rd.	13211	77

J. Th. Neumann,
Selskabets Kasserer.

Kasse-Kontrollen.

r u p.   B. Petersen.

J. Em. Larsen,

glad," sagde Hertugen, „at jeg ikke var hjemme; jeg skulde ellers have ladet ham hænge ved Gitterværket." Kongen vendte sig blot om til dem, som vare i Bærelset, med de Ord: „Den gode Mand føler endnu bestandig Mindelse af Viquen.

Frimodighed.

Henrik den Fjerde havde sine Svagheder ligesom et andet Menneske. Han var forelsket i Hertuginde af Beaufort*) og vilde endelig gifte sig med hende. Han udnævnte Sancy til sin Ambassadeur i Rom, for at denne skulde udvirke, at hans Giftermaal med Dronning Margarethe, under Paaskud af hendes letfærdige Opsørsel, blev erklæret for ugyldigt; men Sancy vilde paa ingen Maade paatage sig dette Hverv. „Sire," sagde han med en gammel Galliers Frimodighed, „Skjøde for Skjøde, det er dog bedre at I beholder den I har; i det mindste er hun dog af god Familie.**)

*) Gabrielle d'Estrees.

***) Dronning Margarethe var en Datter af Kong Henrik den Anden af Frankrig og Katharine af Medici. Hun førte et tøisesløst Liv og gav med Hensyn til Letfærdighed i Ægteskabet ikke noget efter for sin Gemal. De bleve endelig enige om Skilsmisse, der fuldbyrdes 1599.

Svorledes Henrik den Fjerde forstod at gjøre sin Uret god.

Den store Kyrste var opfarende, men han kom snart til Besindelse. Oberst Tsch, som commanderede Schweizerne i hans Armee, forlangte Aftenen før Slaget ved Dreux Solden til sine Soldater. Kongen, som ingen Penge havde, geraadede i den beftigste Brede derover og overfusede ham, idet han betjente sig af meget fornærmelige Ord. Da han Dagen efter opstillede sine Tropper til Bataillen, erindrede han hvad han havde gjort, og da han kom til Schweizer-Bataillon, sagde han til Oberst Tsch, idet han omarmede ham: „Jeg har gjort Eder Uret og jeg skylder Eder Opreisning.“ — „Ah, Sire,“ svarede den gamle Oberst, „Eders Godhed vil koste mig Livet.“ „Man leverede Slaget, og han faldt.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Kleinsmed P. C. Jensen.

Arbejder N. Petersen.

Maler J. L. Engmann.

Borger-Vennen.

Fire og firsindstyvende Aargang.

Nr. 9.

Løverdagen den 2^{den} Marts 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 21de Marts d. A. Eftermiddag Kl. 6, afholdes i Selskabet en Repræsentantforsamling, paa hvilken de i forrige Aar indkomne Ansøgninger om Laan og anden Understøttelse ville blive foredragne i Henhold til Lovens § 18, tillige vil der blive foretaget Valg paa nye Repræsentanter, overensstemmende med Lovens § 34 c, m. m.

Til dette Møde, der afholdes i Efterslægtsselskabets Gaard, Østergade Nr. 54, indbydes herved Dhr. Repræsentanter.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 27de Februar 1872.

D. J. Olsen. C. N. Laurrup. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Anekdoter af den franske Historie.

Henrik den Fjerdes Armod.

Man kan ikke forundre sig over, at Henrik den Fjerde blev vred, naar han erindredes om sin Gjeld. Han befandt sig flere Gange i særdeles trængende Omstændigheder. Vi ville anføre et mærkeligt Exempel. I Begyndelsen af 1594 bragte man Kongen hans Kjøreheste, fordi man ikke havde noget at give dem at spise. Kongen henvendte sig til Hr. d'D. og spurgte ham, hvad dette skulde betyde. „Sire,“ sagde han, „der er ingen Penge.“ — „Jeg har det ogsaa ret ynkeligt,“ svarede Kongen. „Jeg vil snart blive nødt til at gaae ganske nøgen og tilfods.“ Derefter vendte han sig til en af sine Kammertjenere og spurgte ham hvormange Skjorter han havde.“ — „Et Dusin, Sire,“ sagde han; „foruden nogle, der ere i Stykker.“ — „Og Lommetørklæder,“ sagde Kongen, „er det ikke otte, jeg har?“ — „For Tiden havees der ikke flere end fem,“ sagde han. Nu sagde Hr. d'D. til ham, at han havde bestilt for sex tusinde Daler Væred i Flandern. „Fortræffeligt,“ sagde Kongen, „man vil bringe mig til at ligne Skoledrengene, der have deres laadne Klæder i deres Hjemstavn og imidlertid døe her af Kulde.“

Henrik den Fjerdes Ministre.

En Dag sagde en spansk Gesandt under en Samtale til Henrik den Fjerde, at han gjerne onskede at kjende hans Ministre for at kunne henvende sig til Enhver af dem, overeensstemmende med hans Charakter. „Jeg skal strax,“ sagde Kongen til ham, „foranledige, at I faaer denne Underretning.“ De befandt sig nemlig i Forgemaaket og ventede paa det Dieblif, da Statsraadet skulde holdes. Han lod Kantøleren Sillery træde ind og sagde til ham: „Herr Kantøler, jeg er meget ængstelig over at see denne Bjælke over mit Hoved, som ikke duer og som truer med at styrte ned.“ — „Sire,“ sagde Kantøleren, „man maa raadspørge Architecterne, nøie undersøge Alt og foretage Forandringer, hvis det gjøres nødvendigt; men det bør ikke skee for hurtigt.“ — Kongen lod da Hr. Billeroy komme og henvendte de samme Ord til ham. Han svarede, uden engang at see op paa Bjælken: „Deres Majestæt har fuldkommen Ret; det er ængstelig.“ Efterat de vare gaaede, traadte Præsidenten Jeannin ind, som besvarede det samme Spørgsmaal paa en ganske anden Maade: „Sire,“ sagde han til Kongen, „jeg forstaaer slet ikke hvad Deres Majestæt mener; denne Bjælke er jo meget stærk.“ — „Men,“ svarede Kongen, „seer Du da ikke Sprækkerne deroppe? eller maa jeg være blind.“ — „Nei! nei! Sire, Bjælken vil være længere end Deres Majestæt.“ — Da de tre Ministre vare gaaede, sagde Kongen til Ambassa-

deuren: „J kjender Dem nu. Kantsleren veed aldrig hvad han vil gjøre; Billeroy siger altid, at jeg har Ret; Jeannin siger Alt, hvad han tænker, og tænker altid sundt og godt; han smigrer mig ikke, som J seer.“

Henrik den Fjerde og Stænderne i Rouen.

Al Verden kjender den Tale, som Henrik den Fjerde i November 1596 holdt til Stænderne i Rouen, og Ingen vil trættes ved at læse den igjen.

„Dersom jeg ønskede,“ sagde han, „at opnaae Navnet af en Taler, da havde jeg lært en smuk Tale udenad og holdt den med tilbørligt Estertryk; men, mine Herrer, min Uttraa staaer til mere ærefulde Titler; til at kaldes denne Stats Befrier og Gjenopretter; og for at naae dette Maal har jeg kaldt Eder sammen. J vide, til min som til Eders Sorg, at, da Gud kaldte mig til denne Krone, fandt jeg Frankrig ikke alene for den største Deel ødelagt, men næsten tabt for Franskmændene. Ved Guds Raade, ved Bønner, ved gode Raad fra mine Undersaatte, der ikke gjøre Profession af Vaabenbrug, ved min tappre og høimodige Adels Kaarde (en Adelsmand, hvorfra jeg ikke adskiller mine Prindsere, og som jeg, ved min Ære som Adelsmand, anseer for den smukkeste Titel), ved min Møie og mine Anstrengelser har jeg reddet det fra Ødelæggelse. Vi ville endnu i denne Time redde

det fra Undergang: deeltager, mine Undersaatter, for anden Gang i denne Ære med mig, ligesom I have gjort det første Gang. Jeg har ikke kaldt Eder sammen, som mine Forgjængere gjorde det, for at I skulde give Eders Bifald til min Billie: jeg har samlet Eder for at modtage Eders Raad, for at fæste Vid til dem og følge dem; kort sagt, for hos Eder at søge Beskyttelse mod Noget, som Konger, graastjæggede Oldinge og Seirherrer nødigt finde Behag i. Men den inderlige Kjærlighed, jeg nærer til mine Undersaatter, den store Uttraa jeg har efter at søie to smukke Navne til mit Kongenavn, lader mig finde Alt let og hæderligt. Min Kantøler vil mere vidtløftigt give Eder min Mening tilkjende."

I Anledning af denne Tale fortæller et fransk Blad følgende Anekdote. Da Kongen spurgte sin Maitresse Henriette d'Entragues, som skjult bag et Tapet havde hørt den fra først til sidst, hvad hun syntes om den, svarede hun, at hun aldrig havde hørt nogen bedre; kun havde det forbausset hende, hvad han havde sagt om at søge Beskyttelse. „For Pokker,“ sagde Kongen, „det er sandt, men jeg venter den naturligtvis med min Kaarde ved Siden.“

Et Brev fra Henrik den Fjerde.

Vi læste ovenfor en smuk Tale af Henrik den Fjerde; vi skulle nu anføre et Brev fra ham, som ikke forekommer os mindre beundringsværdigt.

Fredagen den sidste August 1590 skrev Kongen egenhændigt til Madame de la Roche-Guyon (Gabrielle d'Estrees) følgende Brev.

„Min Herskerinde, jeg tilskriver Eder disse Ord Dagen før et Slag. Udfaldet er i Guds Haand, som allerede i den Anledning har anordnet hvad der skal skee, og hvad han anseer gavnligt for sin Gæ og for mit Folks Vel. Taber jeg, seer I mig aldrig mere; thi jeg er ikke den Mand, som flygter eller trækker mig tilbage. Falder jeg, forsikrer jeg Eder, at min næstsidste Tanke skal være hos Eder, ligesom min sidste hos Gud, hvem jeg anbefaler Eder som mig selv.

Episode af Paris's Beleiring 1591.

Henrik den Fjerde beleirede Paris og havde, under de strengeste Straffe, forbudt at bringe Levnetsmidler til de Beleirede. Soldaterne, der vare trætte af Beleiringens Langvarighed, begjærliche efter at ende den og forbittrede paa Stadens Indvaanere, vaagede over Udførelsen af denne Befaling med den yderste Streng-
hed. Hver Dag grebes Bønder, der bragte Fødemidler hen under Murene, hvorfra man fik dem ind i Byen

ved Hjælp af Neb og Landseskæfter. Man satte disse stakkels Folk i Fængsel, og de vare ikke altid sikke paa at komme derfra med Livet. Torsdagen den 25de April 1591, da Kongen drog igjennem Landsbyen Ruelle for at gaae til Senlis, fandt han den ganske opfyldt af saadanne Stakler, som Soldaterne havde grebet og mishandlede, fordi de, tvertimod Hs. Majestæts Forbud, ikke afstod fra at bringe Fødemidler til Paris. Da Kongen havde befriet dem og givet dem Alt tilbage, hvad Soldaterne havde taget fra dem, sagde han blot til dem: „Mine Benner, Gud befaler Eder at lyde Eders Konge og at anerkjende ham, og dog gjør I ingen af Delene. Dette er Aarsag til al den Nød, I lide. Men frygter Gud og ærer Eders Konge, og Gud vil have Medlidenhed med Eder. Af Hensyn til Eders Fattigdom tilgiver jeg Eder Alt; men gjører det ikke oftere.“ — „Ak, Sire,“ sagde disse stakkels Mennesker, „Gud skjænke Eder et lykkeligt og langt Liv! vi døe af Sult, det er det som bringer os til at gjøre, hvad vi have gjort.“ Kongen søgte nu i sine Lommer og tilkastede dem hvad han fandt deri med disse Ord: „Gaae og bønfsald Gud for Bearneren.*) Dersom han kunde gjøre det bedre, vilde han gjøre det.“

*) Saaledes kaldtes Henrik den Fjerde efter det lille Landskab Bearn, i Nærheden af Pyrenæerne, som han besad, førend han blev Konge i Frankrig.

Den afbrudte Tale.

En Øvrighedsperson havde fremstillet sig for Henrik den Fjerde ved hans Spisetid og begyndte sin Tale med disse Ord: „Agésilæus, Konge i Lacedæmon, Sire,“ da Kongen, der frygtede for, at Talen vilde blive altfor lang, afbrød ham og sagde: „For Pokker, jeg har vel hørt Tale om denne Agésilæus; men han havde spist, jeg derimod ikke.“

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Sadelmager P. Olsens Enke.

Borger-Vennen.

Fire og firsindstyvende Aargang.

Nr. 10.

Løverdagen den 9de Marts 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 21de Marts d. A. Eftermiddag Kl. 6, afholdes i Selskabet en Repræsentantforsamling, paa hvilken de i forrige Aar indkomne Ansøgninger om Laan og anden Understøttelse ville blive foredragne i Henhold til Lovens § 18, tillige vil der blive foretaget Valg paa nye Repræsentanter, overeensstemmende med Lovens § 34 c, m. m.

Til dette Møde, der afholdes i Efterslægtsselskabets Gaard, Østergade Nr. 54, indbydes herved Dhr. Repræsentanter.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 27de Februar 1872.

D. F. Olsen. C. N. Laurrup. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Anekdoter af den franske Historie.

Jagteventyr.

Da Kongen en Dag jagede ad Gros-Bois (Stor-Koven) til, listede han sig bort fra sit Selskab, hvad han undertiden pleiede at gjøre, og kom ene til Creteil, der ligger omtrent en Miil paa den anden Side af Charenton-Broen. Efter sin Ankomst hertil gif han „glubende hungrig“ som en Jæger lige til Bærtshuset, hvor han, efter at have fundet Bærtinden, spurgte hende, om hun havde noget at give ham at spise? Hun svarede nei, og at han var kommen for sildigt. Men da han i samme Dieblif fik Die paa en Steg paa et Spid, ønskede han at vide, for hvem denne Steg var bestemt. Bærtinden sagde ham, at den var for nogle Herrer ovenpaa, og at hun troede, at det var Procuratorer. Kongen, som hun ikke antog for andet end en ganske simpel Adelsmand, da han var ene, bad hende om at sige til dem, at en nylig ankommen ærlig Adelsmand, der var træt og hungrig, ønskede, at de vilde give ham et Stykke af deres Steg for gode Ord og Betaling, eller hvis de vilde unde ham en Plads ved Enden af deres Bord vilde han betale sin Andeel. Dette affloge de reent ud, idet de sagde: at der ikke var mere, end de selv funde spise, og at de helst ønskede at være ene, da de havde Sager at afgjøre med hinanden. Da Kongen havde hørt dette Svar, anmodede han Bærtinden om at skaffe sig

et Bud, som han kunde sende ud for at opsoge sit Selskab. For en Sølvmynt fik han dette Bud til at gaae til Hr. de Bitry, som han gav et andet Navn, men betegnede ved, at han bar en stor rød Rideskappe. Naar han havde fundet ham, skulde han sige til ham, at han usfortøvet maatte indfinde sig hos Mesteren paa det store Balhorn. Da Sendebudet havde gjort dette, og Hr. de Bitry af hans Tiltale havde begrebet, at det var Kongen, som gav ham denne Befaling, indsendt han sig usfortøvet hos denne, ledsaget af otte eller ti Andre. Efterat nu Kongen havde fortalt de Bitry sin Forlegenhed og disse Herreris hæslige Karrighed, befalede han ham strax at gribe dem og føre dem ud i Gros Bois, og, naar han havde dem der, ikke at undlade at gjennemprygge dem, for at lære dem at være høflige mod Adelsmænd. Hr. de Bitry udførte dette til Punkt og Prikke, uagtet alle de Herrer Procuratorers Grunde, Bønner, ydmyge Optraab, Modforestillinger og Indsigelser.

Hr. de Bellegardes Nattevagt.

Hr. de Bellegarde var ved Henrik den Tredies Død Storstaldmester af Frankrig, første Kammerherre og Garderobemester. Han fremstillede sig strax for Henrik den Fjerde den første Aften og lagde sig ved Enden af hans Seng, saaledes som den første Kammerherre da gjorde. Da Henrik den Fjerde vaagnede

om Natten, kaldte han paa de Bellegarde og sagde til ham: „Hør, min Hr. de Bellegarde, skulle vi gjøre et lille Regnestykke sammen. Jeg lader Eder beholde Bestillingen som Storstaldmester, men J maa dele Posten som første Kammerherre med Hr. de Turenne, som stedse har beklædt denne Post hos mig.“ Hr. de Bellegarde kunde kun udstøde et dybt Suf og bukke.

To Timer derefter vaagnede Kongen atter og kaldte igjen paa sin første Kammerherre. Denne Gang var det for at foreslaae ham at overlade Halvdelen af Garderobemester-Bestillingen til Hr. de Roquelaure. Det var ude med Bellegarde, hvis Kongen endnu engang havde en slem Drøm. Han sagde: „Ja vel! Deres Majestæt, jeg er villig dertil, men vaagn ikke mere, om det saa behager Eder.“

Henrik den Fjerdes Indtog i Paris.

Tirsdagen den 22de Marts 1594, Klokken 7 om Morgenen, holdt Kong Henrik den Fjerde sit Indtog i Paris gjennem den samme Port, hvorigjennem den afdøde Konge var baaret ud. Staden var bragt under hans Lydighed uden Plyndring og uden Blodsudgydelse, med Undtagelse af nogle Landsknegte, som vilde plyndre og to eller tre Borgere i Staden. Disse Liv, sagde Kongen siden, vilde han gjerne have kjøbt tilbage, naar det havde staaet i hans Magt,

for en Sum af 50,000 Daler, for at bringe det sjeldne Bidnessbyrd til Efterverdenen, at Kongen havde indtaget Paris uden et eneste Menneſkes Drab.

Da han var kommen til Gaden St. Honorè ligeoverfor Barrieren, ſpurgte han Marschal de Matignon, om han ikke var forbauset over at ſee ſig i en ſaadan By og midt iblandt en ſaadan Folkemængde, og om han havde givet de fornødne Befalinger i Porten til at være paapaſſende. Da han ſenere blev en Soldat vaer, der ranede et Brød fra en Bager, ilede han til for at dræbe ham.

Efter at være kommen til de „Uſkyldiges Plads“ ſtandsede han med ſit Følge. I det aabne Bindue af et Hjørnehuus ſtod en Mand, ſom med bedækket Hoved længe betragtede Kongen uden at gjøre Mine til at hilſe ham. Da han omſider bemærkede, at man begyndte at knurre derover, luffede han Binduet og traf ſig tilbage. Dette blev berettet til Kongen, ſom gav ſig til at lee, idet han paa det Strengſte forbød, at man trængte ind i Huſet for at fortrædige eller ſkade Nogen.

Da han var naaet til Broen Notre Dame og hørte Folket ivrigt raabe: „Kongen leve!“ ſagde han diſſe Ord: „Jeg ſeer tydeligt, at dette ſtakkels Folf er blevet tyraniſeret.“ Senere, efter at han var ſteget af Heften udfor Kirken Notre Dame og var ført bort i Trængſelen, vilde Kaptainerne ved hans Garde jage Folfket tilbage; men Kongen forhindrede dem deri,

sigende, at han hellere vilde lide noget, og at de frit skulde see ham, „thi de ere,“ sagde han, „begjærlige efter at see en Konge.“

Hans Majestæt lod til samme Tid offentliggjøre en Erklæring, besluttet i Senlis den 20de samme Maaned, ifølge hvilken han tilgav Alle, selv de Sexten*), idet han sagde, at Liguisterne lige saa vel vare hans Undersaatter som de Andre.

Da man i denne Henseende gjorde ham Modforestillinger, gav han dem, som talte til ham derom, følgende Svar og det i Ord, værdige en Konge og en i Sandhed christelig Fyrste:

„Dersom I og alle de, som føre dette Sprog, hver Dag læste Eders Fadervor af et ærligt Hjerte, ville I ikke sige det, I nu sige til mig. Jeg erkjender, at alle mine Seirvindinger komme fra Gud, som paa mange Maader gjør mig deelagtig i sin Barmhjertighed, endstjændt jeg er ganske uværdig dertil; og ligesom han tilgiver mig, vil ogsaa jeg tilgive og, forglemmende mit Folks Feiltrin, være endnu mere mild og barmhjertig mod det, end jeg nogensinde har været. Er der blandt det Mogle, der have forglemt sig, er det mig nok, at de erkjende det, og jeg ønsker ikke, at der tales mere derom,“

Brisfac, Statholder i Paris i Liguens Tjeneste, var den, som underhandlede med Henrik den Fjerde,

---

*) Hovedmændene for „den hellige Ligue“.

og som aabnede Byens Porte for ham, men han gjorde det ikke af Vyst til at tjene det almindelige Bedste. Han havde betinget for sig selv store Goder, Bærdigheder, Hædersbeviser. Kongen gjorde ham til Marschal af Frankrig, idet han omfavnede ham, efter at være kommen indenfor Porten. Denne Opførsel af Brißfac forbittede hans gamle Parti imod ham.

Paa selve Indtogsdagen i Paris indbød Kongen Secretairen Nicolas (der havde fulgt Viguisternes Parti) til sit Taffel, for at have Morstak deraf. Da han spurgte ham, hvem han havde fulgt under Urolighederne, svarede Nicolas ham, „at han tilviise havde forladt Solen og fulgt Maanen.“ — „Men hvad siger Du om at see mig saaledes som jeg er i Paris.“ — „Jeg siger, Sire,“ svarede Nicolas, „at man har givet Cæsar tilbage, hvad der tilhørte Cæsar, ligesom man bør give Gud tilbage, hvad der tilhører Gud.“ — „For Pokker,“ tog Kongen Ordet, „man har ikke behandlet mig som Cæsar; thi man har ikke givet mig noget tilbage, men solgt mig det.“ — Dette sagde han, medens Brißfac, Formanden for Kjøbmændene og andre Sælgere vare tilstede, der havde ladet sig betale.

Madame Héraults Sorg.

Madame Hérault bestyrede Hofhuusholdningen, og var i denne sin Gjerning vel anseet ved Hoffet. Hun mistede sin Mand, og Marschal de Grammont, der altid var Hofmand, paatog sig en bedrøvet Mine, for at bevidne hende sin Deeltagelse i hendes Sorg; men da hun paa hans Condolence svarede: *Al! den stakkels Mand gjorde saamænd vel i at døe, tog Marschallen til Orde og sagde: „Lager De det paa den Maade, Madame Hérault? Jeg sørger, min Tro, ikke mere derover end De.“ Dette Svar blev fiden, fortæller Mad. Caylus i sine Grindringer, en staaende Talemaade ved Hoffet.*

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 11.

Løverdagen den 16de Marts 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 21de Marts d. A. Eftermiddag Kl. 6, afholdes i Selskabet en Repræsentantforsamling, paa hvilken de i forrige Aar indkomne Ansøgninger om Laan og anden Understøttelse vilde blive foredragne i Henhold til Lovens § 18, tillige vil der blive foretaget Valg paa nye Repræsentanter, overensstemmende med Lovens § 34 c, m. m.

Til dette Møde, der afholdes i Efterslægtsselskabets Gaard, Østergade Nr. 54, indbydes herved Dhr. Repræsentanter.

Administrationen for det forenede Understøttelseselskab,
den 27de Februar 1872.

D. J. Olsen. C. N. Laurrup. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Anekdoter af den franske Historie.

De sidste Aar af Henrik den Fjerdes Regering.

Efter Jean Chastel's*) Forbrydelse blev Kongen mørk og sorgmodig. Madame de Balagny bebreidede ham, at han ikke var glad og fornøiet. „For Pokker,“ sagde Kongen, „hvoreledes kan jeg være det ved at see et Folk saa utaknemmeligt mod sin Konge, at det hvert Dieblif retter Mordforsøg mod mig, uagtet jeg har gjort og endnu hver Dag gjør for det, hvad jeg kan, og for hvis Vel jeg vilde ofre tusinde Liv? Thi siden jeg er her, hører jeg ikke tale om andre Ting.“

Bed denne Tid var han tilstede ved et høitideligt Optog, ledsaget af en Mængde Adelsmænd, af sin Garde og Drabanter. Han var ganske sort klædt og bar et lille Plaster over sit Saar; forøvrigt var hans Udseende sorgfuldt og nedslaaet.

Han førte i en Bogn til Notre-Dame-Kirken. Folket istemmede med en beundringsværdig Livlighed og saa høit: „leve Kongen!“ at Luften gjenlød deraf. Aldrig havde man hørt et saa vældigt Bifaldsraab fra Folket til Kongen, til denne gode Fyrste, overalt

*) En nittenaarig Jesuiterelev, der den 27de December 1594 gjorde et Mordforsøg paa Henrik den Fjerde, ved at rette et Knivstik mod hans Hals, der der dog heldigviis, da Kongen i samme Dieblif bukkede sig, forseilede sit Maal, og kun traf hans Læbe og Tænder.

hvor han kom forbi, som denne Dag. En Herre i Kongens Nærhed sagde i denne Anledning: „Deres Majestæt seer, hvor meget hele Folket glæder sig over at see Eder!“ Kongen rystede med Hovedet og svarede: „Saadant er Folket, dersom min største Fjende var her, hvor jeg nu er, vilde det gjøre lige saa meget for ham, og maaskee strige endnu høiere for ham end for mig.“

Henrik den Fjerdes Død.

Efter Middag havde Kongen lagt sig paa sin Seng for at falde i Søvn, men da han ikke kunde opnaae sin Hensigt, var han staaet op bedrøvet, urolig og fordybet i Tanker. Efter at have gaaet om i Bærelset nogen Tid, kastede han sig atter paa sin Seng; men da Sønnen endnu ikke vilde indfinde sig, reiste han sig og spurgte den vagthavende Drabant om hvad Klokken var. Denne svarede, at Klokken var fire og sagde: „Jeg seer Deres Majestæt er sorgmodig og tankesuld; det er bedre at indaande den friske Luft, det opmuntrer.“ — „Det er et godt Raad, Nu vel! Lad der spændes for min Vogn, jeg vil kjøre til Arsenallet for at besøge Hertugen af Sully, som er upaselig og i Dag tager et Bad.“

Da der var spændt for, forlod han Louvre, ledsaget af Hertugen af Montbazon, Hertugen af Eperron, Marschal de Lavardin, Roquelaure, la Force,

Mirabeau og Liancourt, første Staldmester. Paa samme Tid paalagde han de Vitry, Kaptain ved Livvagten, at gaae til Palaiet og fremskynde de Tilberedelser, som gjordes der til Dronningens Indtog, og lod sin Livvagt blive i Louvre, saaledes at Kongen ikke havde andet Følge end et lille Antal Adelsmænd til Hest og nogle Tjenere tilfods. Vognen var ulfeligvis aaben til begge Sider, fordi det var smukt Veir, og fordi han under Kjørselen vilde see de Forberedelser, som man gjorde i Byen. Da hans Vogn fra Gaden Saint Honoré kjørte ind i Gaden la Ferronnerie, traf den paa den ene Side af Gaden en Trillevogn med Viin, paa den anden Side en lignende med Hø. Disse Forhindringer gjorde det nødvendigt at standse, saameget mere som Gaden var meget snever paa Grund af de Boutiker, der vare byggede op mod Muren om Kirkegaarden de Saint Innocent.

I denne Forvirring gif nogle af Tjenerne ind paa Kirkegaarden for lettere at løbe forbi Kongens Vogn hen til Enden af Gaden. Af de to Tjenere, som fulgte Vognen, gif den Eine til for at rydde Hindringerne af Veien, og den Anden bukkede sig ned for at binde sit Strømpebaand, da i det Samme en Ridding fra Helvede, ved Navn François Ravailac, barnefødt i Angoulême, som under Forvirringen havde havt Tid til at see paa hvilken Side Kongen sad, steg op paa Vognhjulet og bibragte ham med en Kniv, der var skarp til begge Sider, et Stik imellem det andet og tredie Ribbeen, lidt ovenover Hjertet, som

bragte Kongen til at udraabe: „Jeg er saaret.“ Men uden at ræddes over sin Udaad stødte Forbryderen atter og traf ham denne Gang lige i Hjertet, hvorefter Kongen udaandede med et dybt Suk. Dette andet Stik paafulgtes af et tredie, saa hadesfuld var Fadermorderen mod sin Konge, men dette opfangedes af Hertugen af Montbazons Kjøleærme.

Hvor mærkværdigt! Ungen af Herrerne i Bognen havde seet ham støde efter Kongen, og hvis dette Ubyre fra Helvede havde kastet sin Kniv*) fra sig, havde man ikke kunnet udpege Gjerningsmanden.

Historiske Anekdoter om Kong Ludvig den Fjortende.

Kong Ludvig den Fjortende spøjte sjelden; deraf kommer det, at man har samlet hans ubetydeligste Uttringer.

Duguay-Trouin aflagde ham en Dag Beretning om en af sine ærefuldeste Batailler. Iblandt de Skibe, som udgjorde hans Flaade, fandtes Fregatten „la Gloire“. „Jeg befalede,“ sagde han, „la Gloire (Gren) at følge mig.“ — „Den var Eder tro,“ bemærkede Kongen.

— Musikeren Gaye havde i et Sviregilde brugt

---

*) Denne Kniv opbevares endnu i Artilleri-Museet.

nogle fornærmelige Uttringer om Erkebiskoppen af Rheims, der tillige var Capelmester; han ansaae sig fortabt og gif til Kongen for at bede om Tilgivelse. Nogle Dage senere sagde Erkebiskoppen, hvem man trolig havde givet Beretning om Musikerens ondskabsfulde Uttringer, halvt høit, da han hørte ham synge i Messen: „Det er Skade, den stakkels Gave taber sin Stemme.“ — „J tager Feil,“ udbrød Kongen, „han synger godt, men taler slet.“

— En af hans Kammertjenere bad ham en Aftenstund at anbefale en Proces, som han havde med sin Svigerfader, til den første Præsident M., og sagde indtrængende: „Af! Deres Majestæt, De behøver blot at sige et eneste Ord.“ — „Ja vel,“ sagde Kongen til ham, „det er ikke det, der sætter mig i Forlegenhed; men, siig mig, dersom Du var i Din Svigerfaders Sted, vilde Du da være glad ved at jeg sagde dette Ord?“

— Indvaanerne i Staden Pau havde ansøgt Ludvig den Fjortende om Tilladelse til at opreise en Støtte for Henrik den Fjerde i Byen: det var efter Tilbagekaldelsen af det nantiske Edikt. Man svarede dem, at Omstændighederne ikke vare gunstige for dette Forslags Fremme, at Kongen snarere vilde tillade dem at reise en saadan for ham selv. De adløde; men paa Fodstykket af Ludvig den Fjortendes Støtte satte de som en Indskrift to bearnesiske Vers, hvis tvetydige Indhold kunde gjengives saaledes:

For vor store Henriks
lille Søn (Petit-fils)*)

— P. de la Porte, fortæller i sine Memoirer Følgende. Uagtet Cardinal Mazarin lod sig det være meget magtpaaliggende, at der ikke blev sagt Noget til Kongen, som kunde skade ham hos denne, undlod jeg dog ikke, saa behændigt som det var mig muligt, at bestyrke ham i de Stemninger, hvori jeg fandt ham med Hensyn til Hans Eminence; og uagtet jeg ikke stod mig synderlig godt med denne, taalte han mig i det mindste, da han ikke nærrede nogen Frygt for at jeg kunde skade ham, da Kongen var meget ung, og af den selvsamme Grund brød han sig ei heller om at tilfredsstille Hans Majestæt i hvad det kunde være og lod ham mangle Ting, der ikke alene angik hans Fornøielser, men ogsaa vare Nødvendigheds-Artikler for ham.

Man pleiede hvert Aar at give Kongen tolv Par Lagener og to Slobrokker, en til Sommer- og en til Vinterbrug; ikke desto mindre har jeg seet ham benytte sex Par Lagener i hele tre Aar, og een Slobrof af grønt Fløiel, foret med lysgraat Pelsværk, baade Vinter og Sommer i lige saa lang Tid, saaledes at denne i det sidste Aar ikke naaede ham længer end til midt paa Benene; og hvad Lagernerne angaaer, vare de saa slidte, at Benene flere Gange saaes at stikke igjennem dem ned paa den bare Madrats. Med alle

*) Ordspillet ligger i at dette Ord ogsaa betyder Sønnesøn.

andre Ting gif det til paa samme Maade, medens Finantssforpagterne levede i den allerstørste Overflødighed.

En Dag, da Kongen vilde begive sig til Conflans for at tage et Bad, gav jeg de fornødne Ordre i denne Henseende. Man lod komme en Vogn for at føre os med vore Kammersager og Klædningsstykker til Stedet; men da jeg vilde stige op, bemærkede jeg, at hele Forlæderet, som skulde bedække vore Been, var borte, og at hele Vognen forresten var saa forslidt, at man vel kunde være ængstelig ved at benytte den. Jeg gif op til Kongen, som studerede i sit Cabinet, og underrettede ham om Vognens Tilstand og at man vilde holde sig op over os, hvis man saae os tage bort i en saadan. Han forlangte at see den og geraadede i den heftigste Brede derover. Om Aftenen beklagede han sig for Dronningen; Hans Eminence (Cardinal Mazarin) og Hr. de Maisons, paa den Tid Chef for Finantserne, paa en saadan Maade, at han fik fem nye Vogne.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Uhrmager Kypels Datter, Laura Henriette.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 12.

Løverdagen den 23de Marts 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. P. Schulz.

Anekdoter af den franske Historie.

(Fortsat).

Jeg vilde aldrig blive færdig, hvis jeg vilde anføre alle de Exempler paa Gnieragtighed, som gik i Svang i Alt, som vedkom Ludvig den Fjortendes personlige Tjeneste; thi Tankerne hos dem, som burde have Omsorg for Hs. Majestæt, vare saa opfyldte med deres egne Fornøielser eller Forretninger, at de følte sig foruleiligede, naar man mindede dem om deres Pligt.

Cardinal Mazarin havde ikke Ord for at have den sømmeste Samvittighed; ikke destomindre forsøgedes hans Skrupsler, alt som Døden nærmede sig. En brav

Theatiner*), der var hans Skriftefader, sagde uden Omsvøb til ham, at han vilde blive evig fordømt, naar han ikke gav den Formue tilbage, som han paa en uretfærdig Maade havde erhvervet: „Alt!“ sagde han, „jeg eier Intet uden hvad Hans Majestæts Bølgjørenhed har skjænket mig.“ — „Men,“ gjentog Theatineren, „man maa vel gjøre Forskjel mellem det, som Kongen har givet Eder, og det, som J har givet Eder selv.“ — „Alt forholder det sig saaledes,“ sagde Cardinalen, „maa jeg tilbagegive Alt.“

Dette, siger Abbed de Choisy i sine Memoirer, bringer en Uttring af Hr. de Mortemart tilbage i min Erindring. Han var ikke fornøiet med Cardinal Mozarin, lige saa lidt som Hr. de Liancourt, og de gjorde ham aldrig deres Opvartning. Ikke desto mindre foreslog Liancourt, mere høflig end Mortemart, denne, da Cardinalens Fader var død, at gjøre ham et Besøg: „Han er meget nedslaaet,“ sagde han til ham. — „Dertil har han Aarsag,“ gjentog Mortemart: „Det er maaskee det eneste Menneſke, som kan døe, uden at han kom til at arve.“

Paa den Tid, da Ludvig den Fjortende og Madame de Montespan høitideligholdt Jubilæet for deres Forbindelse, følte de sig begge, fortæller Madame de

---

*) Saaledes kaldtes Medlemmerne af en geistlig Orden, der udmærkede sig ved en streng Tugt og havde til Diemed at forbedre Geistligheden og derved skaffe den en større Agtelse.

Gaylus i sine Erindringer, trykkede af deres Samvittighed, og de skilte sig fra hinanden af Overbeviisning, eller troede det i det mindste. Madame de Montespan tog til Paris, besøgte Kirkerne, fastede, fældte Taarer og bad sine Bønner; og paa sin Side gjorde Kongen Alt, hvad en god Christen bør gjøre. Da Jubilæet var forbi, (om Noget var vundet derved eller ikke, maa staae hen), opkastede man det Spørgsmaal, om Madame de Montespan vilde komme tilbage til Hoffet. „Hvorfor ikke?“ sagde hendes Slægtninge og Venner, selv de Dydigste; „Madame de Montespan bør ifølge sin Fødsel og sin Rang være der, hun kan leve der lige saa christeligt som andetsteds. Erkebiskopen af Meaux var af samme Mening. Der var dog en Banskælighed tilbage: „Kan Madame de Montespan,“ tilføiede man, „offenlig vise sig for Kongen uden at Sagen er forberedt? „De bør see hinanden, førend de offenlig mødes, for at undgaae Ubehagelighederne ved en Overtæffelse.“ Som Følge heraf blev det besluttet, at Kongen skulde komme til Madame de Montespan, men for ikke at give Bagvaskelsen mindste Anledning til Angreb, kom man overeens om, at ærverdige Hofdamer, der holdt meest paa Formen, skulde være tilstede ved denne Sammenkomst, og at Kongen ikke skulde see Madame de Montespan førend i deres Selskab. Kongen kom altsaa, som det var aftalt, til Madame de Montespan; men lidt efter lidt førte han hende hen i en Vinduesfordybning; de talte meget længe sagte, fældte Taarer, og sagde til hinanden,

hvad man i lignende Tilfælde pleier at sige; de gjorde endelig et dybt Bukt for de ærværdige Matroner og gif ind i et andet Bærelse, hvor ogsaa Hertuginde af Orleans og senere Greven af Toulouse vare Frugterne af denne paany knyttede Forening.

— Jeg erindrer, siger samme Dame, at have seet Madame de Montespan komme til Madame de Maintenon en Dag, da de Fattige samlede hos denne; thi Madame de Maintenon havde indført disse Samlinger hos sig ved Begyndelsen af hver Maaned, hvor da Damerne bragte deres Almisse, Madame de Montespan ligesom de Andre. Det var netop en saadan Dag inden denne Forsamling begyndte; og da hun i Forgemaaket bemærkede Præsten, de graae Søstre og det hele Andagts-Apparat, som Madame de Maintenon stillede til Skue, sagde hun ved at træde ind til denne: „Det er dog beundringsværdigt, Madame, hvor Deres Forgemaak er pyntet til Deres Ligtale.“

Fangen med Jernmasken.*)

En af Kongens gamle Kammertjenere de la Borde fandt blandt Marchal de Richelieus Papirer et Original-

---

*) Den danske Læser, som kunde ønske nærmere Oplysning om denne mærkelige Historie, der i en lang Række af Aar har vakt den største Nysgjærighed og beskæftiget mange, selv skarpsindige Lærde, for at opdage Hemmelig-

brev fra Hertuginde af Modena, en Datter af Regenten, til Marschallen, som da var hendes Elster.

Dette Brev begynder med disse i Chifferer skrevne Ord:

„Her have vi da endelig den berøgtede Historie. Jeg har udpresset Hemmeligheden; den har kostet mig forfærdeligt meget.“

Ru kommer Historien om Jernmasken efter den Fremstilling, som hans Hovmester gav paa Dødsleiet. Den lyder saaledes:

„Under Dronningens Svangerskab fremstillede to Hyrder sig og forlangte at tale med Kongen*) og fortalte ham da at de havde haft en Aabenbarelse og derved erfaret, at Dronningen var frugtsommelig med to Dauphiner (Kronprindsen) hvis Fødsel vilde afsted-

heden, kan finde saadanne i Riises Archiv 10de Bind S. 71, 45de Bind S. 321 og 53de Bind S. 97. Man vil deraf see, at Fangen, om just ikke med en Jernmaske, saa dog med en Fløielsmaske, som han isortes, naar han var udsat for at sees af Andre, er bleven udgivet baade for Overintendant Fouquet — Prindsessen af Montpensiers hemmelige Gemal, Greven af Langun — Ludvig den Hjortendes og la Ballieres Søn, Ludvig af Bourbon — Hertugen af Beaufort — Hertugen af Monmouth — en Tvillingbroder af Ludvig den Hjortende og fl. Andre. Noget sikkert Udbytte af disse Undersøgelser er dog ikke opnaaet.

*) Ludvig den Trettende, gift med den spanske Prindsesse Anna. Hun fødte ham efter et 23 Aars ufrugtbart Ægteskab 2 Sønner.

komme en Borgerkrig og vende op og ned paa hele Kongeriget. Kongen skrev sieblikkelig til Cardinal Richelieu, som svarede, at han ikke maatte blive urolig derover, men bad ham om at sende sig de to Mænd, som han da vilde lade indespærre i Saint Lazare.

Netop som Taffelet var forbi, fødte Dronningen en Søn (Ludvig den Fjortende) i Nærværelse af alle de Personer, som ifølge deres Stilling skulle være tilstede ved Dronningens Nedkomst, hvorefter den brugelige skriftlige Protocol udfærdigedes.

Fire Timer derefter kom Madame Perronet, Dronningens Jordemoder, til Kongen, som spiste sin Besperkost, og meldte, at Dronningen paany fødte Fødselsveer. Han lod Kantzleren falde og begav sig med ham til Dronningen, som fødte endnu en Søn, smukkere og livligere end den første. Fødselen blev bekræftet ved en Protocol, som undertegnedes af Kongen, Kantzleren, Madam Perronet, Lægen og en Herre ved Hoffet, der som en Følge deraf blev Jernmaskens Hovmester og blev indespærret samtidigt med ham.

Kongen opsatte selv, tre forskjellige Gange, tilligemed Kantzleren, den Edsformular, som han afkrævede alle dem, der havde været tilstede ved den anden Nedkomst, om ikke at røbe denne vigtige Hemmelighed, undtagen i det Tilfælde, at Dauphin skulde døe, og han lod dem aflægge Ed paa aldrig at omtale denne Sag, ikke engang indbyrdes. Man overgav BARNET til Madame Perronet, som fik den Befaling at sige,

at det var et Barn, som var hende betroet af en Hofdame.

Da Barnet var kommet til den mandvoagne Alder, betroede man ham til den samme Mand, som havde været tilstede ved hans Fødsel, og denne begav sig med sin Elev til Dijon og vedligeholdte en stadig Brevveksling med Kongemoderen, Cardinal Mazarin og Kongen. Han vedblev at være Hofmand selv i denne tilbagetrufne Stilling; han viste den unge Prinds den Urbødighed, som en Hofmand nærer for den, der en gang kan blive hans Herre. Denne Hensynsfuldhed, som Prindsen ikke kunde forklare sig hos en Mand, hvem han betragtede som sin Fader, gav Anledning til idelige Spørgsmaal om hans Fødsel, om hans Stand. Svarene vare ingeniende tilfredsstillende. En Dag begjærede den unge Prinds Kongens (Ludvig den Fjortendes) Portrait af sin Hovmester. Han blev forelegen og tog sin Tilflugt til almindelige Talemaader. Han brugte samme Hjelpemiddel hver Gang, hans Elev søgte at opdage en Hemmelighed, som han med hver Dag der kom, syntes at tillægge større Bigtighed. Den unge Mand var ikke fremmed for Kjærlighed; en Kammerpige i Familien var den første Gjenstand for hans Tilbøielighed; han besvor hende at skaffe sig Kongens Portrait. Hun afflog det i Begyndelsen, idet hun anførte den Befaling, som alle Husets Folk havde erholdt om ikke at give ham Noget uden i Deres Herres Nærværelse. Han trængte imidlertid

paa, og hun lovede da at skaffe ham det. Ved Synet af Portraitet blev han slaaet af sin egen Eghed med Kongen og begav sig til sin Hovmester og gjorde sine sædvanlige Spørgsmaal, men paa en endnu mere indtrængende og bestemt Maade; han forlangte paaany Kongens Portrait af ham.

(Fortsættes.)

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Bærtshuusholder Poulsens Enke Sophie.

— — Datter Henriette.

— — — Sine.

Naalemager Chr. Hjorth, R. af D.

Konditor D. P. Dimar.

Borger-Vennen.

Fire og frefindstyvende Aargang.

Nr. 13.

Løverdagen den 30te Marts 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. S. Schulz.

Anekdoter af den franske Historie.

(Fortsat).

Hovmesteren vilde atter snige sig derfra: „De be-
drager mig,“ sagde han til ham, „her er Kongens
Portrait, og et Brev, som er adresseret til Dem,
røber mig en Hemmelighed, som De forgjæves længere
vil holde skjult for mig. Jeg er Kongens Broder, og
jeg tager strax til Hoffet for at blive anerkjendt og
nyde Godt af min Stand.“ I sin Erklæring paa
Dødsleiet, siger Hovmesteren, at han aldrig har kunnet
komme efter, ved hvilket Middel den unge Prinds har
forflaffet sig det Brev, som han viste ham; han siger
blot, at han ikke veed, om han har aabnet en lille

Kasse, hvori han gjemte alle Kongens, Dronningens og Cardinal Mazarins Breve, eller om han har opsnappet det Brev, som han viste ham. Han spærrede Prindsen inde og sendte strax en Courreer til Saint-Jean-de-Luz, hvor Hoffet opholdt sig for at underhandle om den pyrenæiske Fred og Kongens Giftermaal. Svaret blev en Befaling fra Kongen om at føre Prindsen og Hovmesteren bort; de bleve bragte til Derne St. Marguerite, og endelig indsatte i Bastillen, hvorhen Gouverneuren fra de nævnte Der fulgte dem.

Hr. de la Borde, som i lang Tid nød Ludvig den Femtendes Fortrolighed, har bragt for Lyset følgende Fortælling om de Samtaler, som han har havt med denne Konge om Jernmasken og de stemme overeens med Hovmesterens Beretning.

Paa de nysgjerrige Spørgsmaal, som han ofte gjorde Ludvig den Femtende angaaende denne i Sandhed usædvanlige Historie, svarede Kongen ham altid: „Jeg beklager den, men hans Indespærring har kun skadet ham og forebygget store Ulykker; Du kan ikke faae det at vide.“ I denne Anledning huskede han ham paa, at han, da han var et Barn, havde viist den største Nysgjerrighed efter at erfare Jernmaskens Historie, og at man altid havde svaret ham, at han ikke kunde faae den at vide, førend han blev myndig; at han, da denne Tid kom, havde spurgt paany; at Hoffolkene, som beleirede hans Kammerdør, trængte ind paa ham med det samme Spørgsmaal, at han havde svaret dem: „J kunne ikke faae det at vide.“

Hr. de la Borde har gaaet Registrene igjennem i Saint-Lazare, men de gaae ikke tilbage til den Tid, da Ludvig den Fjortende blev født.

Turenne som Cardinal.

For at bevise Turenne, denne berømte Feltherre, sin Naade havde Ludvig den Fjortende erklæret sig for at Hertug d'Albret, senere Cardinal de Bouillon, en Søstersøn af Turenne, udnævntes til Cardinal. Medens Hertug d'Albret i Rom supplicerede om Udnævnelsen, fik Paven den besynderlige Idee at udnævne Turenne selv til Cardinal. Cardinal Rospi gliosi skrev, ifølge Pavens Befaling, til Hr. de Lyonne, at hvis Kongen vilde give Turenne sin Stemme, vilde han gjøre ham til Cardinal Dagen efter Courrerens Ankomst, overbeviist om, at selv Frankrigs bittreste Fjender ikke vilde have Noget derimod at indvende. Lyonne oplæste Cardinal Rospi gliosi's Brev for Turenne og anførte et lignende Exempel fra den senere Tid, idet nemlig Vendome*) var bleven udnævnt til Cardinal. „Min Herre,“ sagde Turenne til ham, „hvorledes skal

*) Louis, Hertug af Vendome, der efter at have været Vicekonge i det erobrede Catalonien, gik over i den geistlige Stand. Han udnævntes til Cardinal 1667. Hans ældste Søn Louis Joseph udmærkede sig i den spanske Successionskrig.

jeg kunne staaes med Cardinals hue paa og en lang Kappe? En saadan Udstyring vilde være mig til stor Hinder. Jeg beder Eder ret meget at takke Paven paa mine Vegne, og at bede ham at gjøre min Søstersøn til Cardinal. Lyonne afslagde Beretning derom til Kongen, som yttrede: „at det vilde have forbausset ham meget, om Lurenne havde modtaget Tilbudet.“ Lurenne kunde ikke modstaae Lysten til et Dieblif at more sig derover, idet han sagde til Hertug d'Albret: „Du har en meget farlig Medbeiler til Cardinals posten. Kongen behøver blot at nævne ham, og Paven tilbyder at gjøre ham til Cardinal strax efter Courrerens Ankomst. Men frygt ikke denne Medbeiler,“ tilføiede han, „det er mig.“

Svorledes en Statshemmelighed bevares.

Aldrig har en Statshemmelighed været flattere bevaret, end den, der skulde ledsage Madame*) til England.

Nogle Uger førend hendes Afreise blev Hemmeligheden robet for Monsieur (Kongens Broder), der talte derom til Kongen som En, der var inde i Sagen. Hans Majestæt bebreidede Madame, at hun ikke havde bevaret Hemmeligheden. Madame forsikrede baade

*) Ludvig den Fjortendes Svigerinde, en engelsk Prindsesse, gift med hans Broder, Philip af Orleans.

med Eder og ved at paapege Omstændigheder, hvorom man ikke kunde tvivle, at hun aldeles ikke havde aabenbaret Noget derom. Kongen lod sig ikke mærke med Noget, idet han vidste, at Ingen i hele Frankrig kunde være underrettet om hans Hensigter undtagen Louvois*) og Turenne. Hvad Grund havde han til at mistænke Turenne? Og dog, naar det hverken var Kongen eller Madame, maatte det være En af disse To, der havde talt derom. Kongen tog det eneste rigtige Parti, til at komme efter Sandheden, og aabenbarede Monsieur, sin Broder, hvad han saaledes ikke havde kunnet skjule for ham. Han fortalte ham, uden nøiere at drøfte sit store Forehavende mod Holland**), at han for nogen Tid siden havde kastet sine Dine paa Madame for at formaae hende til at tage til England for, efter de Forstrifter han vilde give hende, at befæste Forbindelsen imellem den engelske og franske Krone til Handelens Udvidelse, og at han udtrykkelig havde forbudt Prindsessen at tale derom til Nogensomhelst og vendte og dreiede sin Broder paa saa mange Maader, at denne omsider aabenbarede, at Underretningen om Prindsessens Reise til England var kommen til ham gjennem Ridder Lorraine. Men hvorledes var denne, der ikke var ved Hoffet, bleven

---

*) Krigsminister under Ludvig den Fjortende.

***) For at hevne sig for Hollands Deeltagelse i Trippelalliancen mod Frankrig, oversaldt Ludvig den Fjortende det 1672 og erobrede snart det Halve deraf.

underrettet derom? Kongen sendte Bud efter Turenne. „Svar mig, som J vilde svare Eders Skriftefader. Har J talt til Nogen om hvad jeg har betroet Eder om mine Planer mod Holland og om Madames Reise til England?“ J Sandhed, hvis denne store Mand's Hjerte nogensinde har kæmpet mellem Attraaen efter at sige Sandheden og Skammen over at tilstaae sin Svaghed, saa var det ved denne Leilighed. Smidlertid seirede Sandheden, og det var en af de største Kampe og Forlegenheder, hvori denne store Hærfører nogensinde havde befundet sig. „Hvorledes Sire,“ svarede Turenne stammende, „er der Nogen, der kjender Eders Majestæts Hemmelighed?“ — „Derom spørges der ikke,“ udbød Kongen ivrigt; „har J talt Noget derom?“ — „jeg har tilvisse ikke talt om Eders Planer mod Holland,“ svarede Turenne, „men jeg vil sige Eders Majestæt Alt. Jeg var bange for, at Madame de Coasquin, som gjerne vilde gjøre Reisen med Hoffet, ikke skulde komme med; og for at hun i god Tid kunde tage sine Forholdsregler, sagde jeg hende Noget om, at Prindsessen vilde reise til England for at besøge sin Broder Kongen. Mere har jeg ikke sagt, og jeg beder Eders Majestæt, som jeg tilstaaer dette, om Tilgivelse.“ Kongen gav sig til at lee og sagde til ham: „Min Herre elsker altsaa Madame de Coasquin?“ — „Nei ingenlunde, Sire,“ vedblev Turenne; men hun er en af mine meget gode Veninder.“ — „Nu vel!“ sagde Kongen, „gjort er gjort, men siig hende ikke Mere derom; thi, dersom J elsker hende,

da gjør det mig ondt at maatte sige Eder, at hun elsker Ridder Vorraine, hvem hun fortæller Alt igjen, og Vorraine giver Beretning derom til min Broder."

En Hofmand, ført paa Glatiis.

En Morgen, fortæller Madame de Sévigné, sagde Ludvig den Fjortende til Marschal de Grammont: „Min Herr Marschal, læs dette lille Madrigal*) og sig mig om I nogenfinde har seet noget saa uforstammet. Fordi man veed, at jeg i den sidste Tid holder af Vers, bringer man mig alle mulige Slags deraf.“ Efterat Marschallen havde læst det, sagde han til Kongen: „Eders Majestæt dommer guddommeligt om alle Ting; det er sandt, dette Madrigal er det dummeeste og latterligste, jeg nogenfinde har læst.“ Kongen gav sig til at lee og sagde til ham: „Er det ikke sandt, at den, som har gjort det, er en stor Nar.“ — „Sire! man kan ikke give ham noget andet Navn.“ — „Godt! jeg er henrykt over,“ sagde Kongen, „at I har talt saa oprigtigt. Det er mig, som har gjort det.“ — „Ak, Sire! hvilket Forræderi! Lø

*) Et lille lyrisk Digt af en bestemt Form, sædvanligt i jambisk Versemaal og bestaaende af 6—13 Linier, hvis Emne i Almindelighed er Kjærlighed.

jeg udbede mig det, Ederes Majestæt, jeg har kun læst det flygtigt." — „Nei, min Herr Marschal, de første Indtryk ere altid de naturligste." — Kongen har leet meget over dette morsomme Indfald; men hele Verden finder, at det var den grusomste Streg, man kunde spille en gammel Hofmand.

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Bakhuusbestyrer P. C. Meyer.

Froken Emma C. A. Carlsen.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 14.

Løverdagen den 6te April 1879.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Bogtrykker N. G. Galberg.

Anekdoter af den franske Historie.

Herr de Bivonne.

Bivonne, Madame Montespans Broder, skylde andre Bedrifter end sine egne sin Marschals Stav. Man veed hvad han svarede Ludvig den Fjortende, da denne forlangte at vide hvilken Virkning Læsning havde. „Sire, den virker paa Aanden, hvad Eders Agerhøns virke paa mine Kinder.“ Han var meget tyk og feed, og hans Fætter Hertugen af Rumont var det ikke mindre. Kongen sagde en Dag til ham: „J bliver øiensynligt Dag for Dag federe; J gjør Eder ingen Bevægelse.“ — „Ak, Sire!“ svarede han, „det er Bagvaskelse. Der

gaaer ingen Dag, uden jeg i det mindste tre Gange gjør mig en Tour omkring min Fætter d'Aumont."

Han fandt, at han var altsor seed og corpulent til at modtage nogen Udfordring til Duel. Han sagde, at man ikke kunde slaaes med ham med lige Vaaben. Madame de Sévigné fortæller, hvorledes han afflog Ridder de Vendômes Udfordring, saaledes:

„Følgende Trætte hører til Nyhederne i Saint-Germain. Ridder Vendôme og Vivonne gjøre begge Cuur til Mad. de Ludres; Vendôme vil jage Vivonne bort fra Mad. de Ludres. Han spørger med hvilken Ret? I den Anledning, siger Vendôme, vil han slaaes med Vivonne. Man finder det latterligt af ham; men nei, det er ikke Spøg, han vil slaaes, stiger til Hest og tager affted. Men Herr Vivonne er ubetalelig. Han bliver i sit Bærelse, klager over Smerter i sin syge Skulder*) og modtager Visiter fra hele Hoffet, thi han har ikke sluttet sig til noget Parti: „Jeg mine Herrer, jeg slaaes! Han kan meget gjerne slaae mig, hvis han vil, men jeg vædder, at han ikke gaaer ind paa de Betingelser, hvorpaa jeg vil slaaes. Lad ham først brække sin Skulder, lad Lægerne gjøre atten Indsnit i det syge Lem,

---

*) Han havde tidligere ved Obergangen over Rhinen brækket denne.

og saa (man troer, at han vil sige: og saa ville vi flaaes . .) og saa, siger han, ville vi slutte Forlig. Men maa han ikke finde det latterligt at skyde paa mig? Det er ligesom jeg vilde skyde paa en Port. Jeg fortryder det bitterlig, at jeg reddede hans Liv ved Overgangen over Rhinen; jeg øver aldrig mere slige Bedrifter, uden at stille deres Horoskop, for hvem jeg udfører dem; ville I nogensinde have troet, at det var for at lade mit Bryst gjennembores, at jeg satte ham i Saddelen igjen? Alt dette sagde han i en Tone og paa en saa fjasende Maade, at man længe ikke talte om andre Ting i Saint-Germain."

Svorledes Biskop Cosnac bevarede nogle af Hertuginde af Orleans Papirer.

Cosnac, Biskop i Valence, var den afdøde Hertuginde af Orleans hengiven med Liv og Sjæl og har for hende udført høist eiendommelige Tjenester. Han var hendes Raadgiver og hendes Hjertensven, og Kongen var ham erkfjendtlig derfor, men kunde dog ikke aflaae hendes Gemals Forlangende om at lade ham opsøge og fængsle, da han pludselig forsvandt, mistænkt for at have taget til sig nogle Papirer, som vakte Hertugens

Salvsi, i den Hensigt at give dem tilbage til Hertuginde, medens Hertugen vilde have dem. Hertuginde, advaret af Kongen, underrettede strax Biskoppen derom, som skjulte sig i et lidet kjendt Herberg i en Afkrog af Paris. Men Hertugen sendte, med sine Cavallerers Hjelp, saadanne Folk i Marken, at han blev opsluuet og Huset en smuk Morgen omringet. Ved Efterretningen herom tabte Biskoppen dog ikke Hovedet; han gav sig strax til at skrige og klage over Coliksmertes, og Officeren, som traadte ind for at arrestere ham, fandt ham vridende sig som en Orm. Uden at sætte sig til Modværg og som en Mand, der kun har Tanke for sine Lidelser, sagde han, at han maatte dø, hvis han ikke øieblikkelig fik et Lavement, og at han skulde adlyde, naar dette havde gjort sin Virkning. Han vedblev at skrige af alle Kræfter. Officeren, som ikke kunde være saa grusom at føre ham bort i denne Tilstand, skyndte sig med at opfylde hans Forlangende, for saa meget desto hurtigere at fuldføre hans Arrestering, men erklærede dog, at han ikke forlod Bærelset uden med Prælaten. Lavementet kom, han tog det, og da det skulde til at virke, satte han sig paa en stor Potte i Sengen uden at staae op. Han havde sine Grunde for denne sæere Udfærd. De Papirer, som man nemlig vilde fratage ham, havde han hos sig i Sengen, fordi han ikke et Dieblif havde

lagt dem fra sig, efterat de vare komne i hans Hænder. Da han skulde give Lavementet fra sig, vidste han behændig under Dynen at fæste Papirerne paa Bunden af Potten, saa at Lavementet med dets Indhold kom til at bedække dem saa godt, at han ikke længere behøvede at være ængstelig for dem. Efter at han saaledes var bleven færdig, sagde han, at han nu følte betydelig Lindring og gav sig til at lee som en Mand, der vender tilbage fra Døden til Livet efter grusomme Smertes, men i Gjærningen af Glæde over sin List og over at den saa aarvaagne Officeer ikke fik andet end Stanken af Stolegangen, som tilligemed Papirerne blev fastet i Privetet. Prælaten, som var forklædt og havde andre Klæder at iføre sig, blev bragt til Châtelet, og indført som Fange under det falske Navn, som han havde antaget; men da man ikke fandt Noget, og man kun havde Skam af at beholde ham, blev han løsladt to Dage derefter med mange Undskyldninger og nogle Bebrejdelser for sin Forklædning, som havde foranlediget Feiltagelsen. Hertugindeu følte endnu større Lindring end han, og da Kongen var vel fornøjet, var Prælaten lige glad og lo selv allermeest over sit Eventyr.

Skaberen af Pater (Gud Fader).

Breteuil, som, fordi han var født i Montpellier, medens hans Fader havde Overbestyrelsen der, lod sig kalde Baron de Breteuil, var en Mand, som ikke manglede Mand, men som nærede en heftig Lidenskab for Hoffet, for Ministrene, for Folk, der havde en vis Stilling eller vare i Mode, og overhovedet for at erhverve Penge ved at love sin Beskyttelse. Man taalte ham og holdt sig op over ham. Han trængte sig stærkt frem hos Herr de Pontchartrain, hvor hans Ven og Beslægtede Caumartin havde indført ham. Han søgte gjerne, skjændt med en vis Uerbødighed, at vise sig som den Dygtige, der forstod sig paa Alt, og man fandt en Fornøielse i at drille ham. En Dag, da han spiste til Middag hos Pontchartrain, hvor der altid var stort Selskab, gav han sig til at tale høit og sige sin Mening paa en meget dristig og afgjørende Maade. Madame de Pontchartrain indlod sig i Strid med ham og sagde tilsidst til ham, at han med al sin Viden ikke vidste hvem der havde skabt Pater. Breteuil gav sig til at lee og skjemte, men Madame de Pontchartrain vedblev sin Paastand, trængte stærkere og stærkere ind paa ham og lod ham ikke slippe. Han forsvarede sig som han kunde, og endelig stod man fra Bordet. Caumartin, som saae hans For-

legenhed, fulgte efter ham ind i Selskabsværelset og tilhvijsede ham deeltagende: „Moses“. Baronen, som nu hverken vidste ud eller ind, følte sig stærk, og ved Caffen bragte han atter med store Ord Pater paa Tale. Madame de Pontchartrain havde nu ikke længer nogen Betænkelse ved at drive ham til det Yderste, og efter mange Bebreidelser for den Tvivl, han affekterede, og af Skam over at være nødt til at sige en saa almindeligt bekjendt Ting, udtalte Breteuil nu med en Skolemesters Bigtighed, at ingen kunde være uvidende om, at det var Moses, som havde skabt Pater (Gud Fader). Et almindeligt Udbrud af Latter paafulgte nu. Den stakkels Baron blev forvirret og kunde neppe finde Døren. Hver Enkelt sagde ham et Ord om hans ualmindelige Indbildskhed. Han var i lang Tid paa Kant med Caumartin, og denne Historie maatte han ofte høre ilde for.

Kan Kongen af Frankrig, som aldrig dør, blive gammel?

Mignard*) forstod at smigre selv uden Pensel. Han havde nylig for tredie Gang fuldendt Ludvig den Fjortendes Portrait. „Finder I, at jeg bliver gammel, Mignard?“ sagde Kongen. — „Sire, jeg seer nogle flere Seirvindinger paa Eders Majestæts Hoved.“

---

*) Berømt fransk Historiemaler.

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
Doctor med. Poulsens Enke, Sophie Frederikke.

Borger-Vennen.

Fire og firesindstyvende Aargang.

Nr. 15.

Løverdagen den 13de April 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Bogtrykker N. G. Galberg.

Anekdoter af den franske Historie.

Fortælling om Abbed de Batteville.

Den yngre Søn af Familien Batteville blev tidlig Kartheusermunk og ordineredes, efter høitideligt at have aflagt sit Klosterløfte, til Præst. Han var meget aandrig, men en Fritæinker, havde et voldsomt Sind og blev snart kjed af det Nag, han havde paalagt sig. Utkikket til længere at underkaste sig saa besværlige Ordensregler, tænkte han kun paa at befrie sig derfor. Han fandt Midler til at skaffe sig verdslige Klæder, Penge, Pistoler og en i Nærheden opstaldet Hest. Alt dette kunde ikke skee uden at vække Mistanke,

hvoraf ogsaa Prioren berørtes. Med en Hovednøgle aabnede han hans Celle og fandt ham iført en verdslig Dragt, staaende paa en Stige og ifærd med at stige over Klostermuren. Prioren giver sig til at raabe; den Anden dræber ham uden videre med et Pistolskud og flygter. To eller tre Dage derefter holder han, for at faae Noget at spise, udenfor en ussel, eensomt paa Landet liggende Kro, fordi han saameget som muligt søgte at undgaae at bede paa befærdede Steder, stiger af Hesten og spørger om hvad Huset formaaer. Værten svarer: „En Lammekølle og en Kapun.“ „Godt,“ siger vor forløbne Munk „sæt dem paa Spiddet.“ Værten forestiller ham, at begge Dele ere formeget for ham ene og at det er Alt, hvad han har i Huset. Munken bliver vred og siger: naar man betaler, er det dog det Mindste man kan forlange, at man faaer det, man vil have, og at han har Appetit nok til at spise det Hele. Værten vover ikke at indvende Noget derimod og giver sig til at udføre hans Befaling. Da Stegen næsten er færdig, kommer endnu en anden Rejsende tilhest, ligeledes uden Følge, for at spise i Kroen. Han fremsætter sit Forlangende, men faaer til Svar, at der slet ikke er Andet at faae, end hvad han nu seer færdigt til at tages af Spiddet. Han spørger, hvor Mange der da skal være herom, og

bliver meget forbauset ved at høre, at det kun er for et enkelt Menneske. Han foreslæaer for Betaling at maatte spise sin Andeel deraf, og bliver endnu mere overrasket ved Værtens Svar, at han, at dømme efter dens Udfærd, som har bestilt Middagsmaden, tvivler derom. Derpaa gaaer den Reisende op, tiltaler Batteville høfligt og beder ham tillade, at han for Betaling spiser med ham, da der Intet er i Huset uden hvad han har forbeholdt sig. Batteville vil ikke samtykke deri; der udvikler sig en Strid, den bliver hidsig; kort, Munken bruger samme Fremgangsmaade mod ham som mod Prioren og dræber Manden med et Pistolfkud. Han gaaer derpaa roligt ned og midt under Værtens og Huusfolkens Forfærdelse, lader han Bedekøllen og Kapunen anrette for sig, spiser begge Dele lige til Venene, betaler, stiger til Hest og begiver sig videre.

Fægtende sig frem kommer han til Tyrkiet, og, kort sagt, lader sig omskære, isører sig Turbanen og tager Tjeneste som Soldat. At han har fornegtet sin Tro, bidrager til hans Forfremmelse, hans Forstand og Tapperhed bringer ham Udmærkelse. Han bliver Pascha og faaer en Tillidspost paa Morea, hvor Tyrkerne førte Krig med Venetianerne. Han erobrede deres Fæstninger og opførte sig saa vel blandt Tyrkerne, at han troede sig istand til at drage Fordeel af sin Stilling,

som dog ikke kunde behage ham. Han fik Leilighed til at henvende sig til Republikens Bestyrelse og gjøre den sine Forslag. Han lovede mundlig at ville udlevere flere af Tyrkernes Fæstninger og røbe mangfoldige af deres hemmelige Planer, naar man til Gjengjæld i bedste Form vilde skaffe ham Absolution fra Paven for alle hans Misgjerninger i Livet, for hans Myrderier, hans Frafald fra den catholske Tro, fuld Sikkerhed mod Kartheusermunkene og mod at indtvinges i nogen anden Munkeorden, fuldstændig Gjenindsættelse i verdslige Rettigheder i Lighed med dem, der aldrig havde opgivet samme, og uindskrænket Udøvelse af sit Præstefald, med Tilladelse til at nyde alle de dermed forbundne Beneficier. Venetianerne fandt altfor vel deres Regning derved, at de ikke skulde gjøre, hvad de formaaede, og Paven troede paa sin Side, at Kirkens Interesse fordrede, at de Christne burde begunstiges mod Tyrkerne, saa at han villig indrømmede alle Paschaens Forlangender. Da han nu var sikker paa, at alle Udfærdigelser i bedste Form vare komne til Regeringen, tog han sine Forholdsregler og udførte dem fuldstændigt saaledes, som han havde forpligtet sig til mod Venetianerne. Strax derpaa begav han sig til deres Armee, derefter ud paa et af deres Skibe, som bragte ham til Italien. Han kom til Rom, hvor Paven

modtog ham godt. I fuld Tryghed begav han sig tilbage til Franche-Comté*) til sin Familie og havde Fornøielse i at trodse Kartheuserne.

Saa mærkelige Hændelser maatte henlede Opmærksomheden paa ham, da Franche-Comté's første Gang erobredes. Man bedømte ham rigtigt som en kraftig og rænkfuld Mand; han forbandt sig umiddelbart med Dronningemoderen, senere med Ministrene, som med god Nytte brugte ham, da Provindsen anden Gang erobredes. Men sin Tjeneste vilde han have godt betalt. Han havde betinget sig Erkebispedømmet Besançon; og efter den anden Erobring blev han ogsaa i Gjerningen udnævnt dertil. Paven kunde imidlertid ikke beslutte sig til at udfærdige Bestallingsbrevet, og anførte hans Mord, Frafald, Omkæring. Kongen tiltraadte Pavens Grunde og forhandlede med Abbed Batteville, som lod sig nøie med Abbediet Baune, det næstbedste i Franche-Comté, et andet i Picardiet og forskjellige andre Fordele. Han levede efter den Tid i sit Abbedi Baune, deels paa sine Godser, deels i Besançon, sjelden i Paris og ved Hoffet, hvor han altid modtoges med Udmærkelse.

---

*) Frigrevstabet Burgund eller Franche-Comté var ved Carl den Femtes Thronaffigelse tilfaldet den spanske Linie af Huset Habsburg; men aftodes i Freden til Rymvegen 1678 til Frankrig.

Overalt, hvor han opholdt sig, havde han mange Skviper, førte stort Huus; han havde en Mængde Jagthunde, et rigt besat Bord og godt Selskab. Han generede sig ikke ligeoverfor det smukke Kjøen, og levede ikke alene som en stor Herre, frygtet og agtet, men paa gammel Viis, tyranniserende stærkt, ikke blot Landeiendomsbesidderne, i sit eget Abbedi, men ogsaa de tilstødende, fornemmelig dem hos sig selv. Intendantterne traf paa Skuldrene og lode ham, saalænge han levede, ifølge udtrykkelig Befaling fra Hoffet, gjøre hvad han fandt for godt, og vovede ikke at lægge ham Hindringer i Veien, hverken med Hensyn til Skatterne, som han næsten ganske bestemte som han vilde i det ham afhængige Distrikt, eller med Hensyn til Foretagender, der undertiden vare meget voldsomme. Med disse Sæder og denne Holdning, som vakte Frygt og Uerbødighed, fandt han en Fornøielse i nu og da at besøge Kartheuserne og haane dem over at have kastet Munkeskappen. Han spillede meget gjerne L'hombre og blev saa ofte Codille, at han fik Navnet Abbed Codille. Han førte stedse det samme tøilesløse Liv og nød stedse samme Agtelse, indtil han næsten blev 90 Aar gammel.

Hjemmelsmanden til denne Fortælling er Saint-Simon.

Madame de Montespan's Broder. —

Madame de Maintenon's Broder

Louvois viste en Dag en ægte Hofmands Mandsnærværelse. Kongen havde med ham opgjort en Liste over dem, som han vilde hædre med Marschalsstaven, og gif derpaa hen til Madame de Montespan, der efter at have undersøgt hans Sommer og fundet Listen uden at see sin Broder Bivonne derpaa, geraadede i en hende værdig Brede. Kongen, som ikke Ansigt til Ansigt vovede at gjøre hende imod, sagde, at Louvois maatte have glemt at sætte ham derpaa. „Lad ham strax komme,“ sagde hun i en bydende Tone, „og læs ham alvorligt Texten.“ Man opsogte Louvois; og efterat Kongen meget sagtnodigt havde sagt ham, at han uden Tvivl maatte have forglemt Bivonne, paatog Louvois sig Skylden og tilstod sin Feil. Man satte Bivonne paa Listen. Damen blev stillet tilfreds og lod sig nøie med at bebreide Louvois hans Ligegyldighed i en Sag, der berørte hende saa nær.

Madame de Maintenon var ikke saa paa-trængende. „Dette,“ siger Abbed de Goisy i sine Memoirer, „erindrer mig om et Træk af d'Aubigny (Maintenon's Broder). Han spillede Basset og satte Dynger af Guld paa Kortene uden at tælle dem. Marschal Bivonne kom ind i Værelset, hvor

man spillede, og da han saa saa mange Penge rullere, lagde han Mærke til, at de kom fra d'Aubigny's Sommer. „Jeg tænkte nok,“ sagde han, at Jngen uden han kunde spille et saa høit Spil.“ D'Aubigny hørte det og svarede hidstigt: „Det kommer af, at jeg har faaet min Marschalsstav i Sølv.“

F. B. Mansa.

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Lømmermester Hansens Hustru, Nikoline
Danielle.

Bogbinder B. A. Larsen.

Kleinsmed F. G. Lippert.

Musiker Chr. Petersen.

Snedkersvend J. J. Møller.

Borger - Vennen.

Fire og firehundredstyvende Aargang.

Nr. 16.

Løverdagen den 20de April 1872.

Udgivet af Understøttelses - Selskabet.

Trykt hos Bogtrykker N. G. Galberg.

Styffnegten.

(Oversat.)

Bed Bredden af en Sø — en af disse yndige Skovsøer, hvorpaa Smaalandene ere saa rige — sadde tvende Smaapiger og legede med Blomsterne, der stode i frodig Bært omkring dem, imedens en mild Sommervind foer hen over Engen, hvæiede Stænglerne, strøg Børnenes loffede Hoveder og krusede Søens speilglatte Dverflade. Solen var ifærd med at gaae ned i Vest, og fra det nærmeste Bjerg hørtes udover Skoven klare Toner af en Hyrdesang.

„Det er Husmands sønnen Beer!“ sagde den ene af Pigerne, som kunde være omtrent ti Aar gammel, et vidunderligt smukt Barn, endskjøndt hendes Hudfarve var temmelig mørk. Men hendes Dine straalende som tvende Stjerner, og bredte Lys og Liv over hendes hele Tilværelse.

Hun hed Susanna Witte, og var en Datter af Caspar Witte, en Hollænder, som var gaaet i svensk Krigstjeneste, og boede paa Herregaarden Steensjø i Svenarums Sogn. Hendes Legekammerat var en lille blaapiet, lysloftet Pige, som kunde være et Aar Aar yngre end Susanna. Hun var en Datter af Johan Nilsson Skytte, og var i Besøg paa nogen Tid paa Steensjø. Denne Johan Nilsson var iøvrigt en Mand, der levede i ubemærket Stilhed, imedens hans tvende Brødre, ligesom saa mange Andre paa denne Tid, vandt Ære og Anseelse, og tilsidst bleve optagne i Adelsstanden.

„Du maa vide,“ vedblev Susanna, „at denne Beer kan saamange Biser og Eventyr, saa at der næsten ikke er Ende paa dem. Vil Du see, der kommer han frem paa Klinten, og see bare hvordan Gederne hoppe omkring ham. Du skal snart faae at høre hvorledes han vil synge om Ellesfolkene, der danser paa Engen, naar Maanen staaer høit paa Himmelen eller om Ridderen, som red frem under

Bjergets Fod, og om Bjerghongens Datter, der staaer paa Dørtærskelen og neier."

Anna lyttede med spændt Opmærksomhed til hvad der blev fortalt hende, og hendes Anslyn udviste tydeligt, at hun længtes efter selv at høre de omtalte Sange blive sungne, endsskjøndt hun forud gyste derved, enten det nu var af Genrykkelse eller af Rædsel.

"Men troer Du ogsaa Susanna," hvidskede hun og heldede sig tæt op til sin Legesøster, troer Du virkelig, at vi tør vove at vente paa Solens Nedgang og paa Ellesfolkene? Her er saa stille og eensomt herude paa Engen, og jeg er frygtsom maa Du vide."

"Vær bare stille, Anna," sagde Susanna sagte, "Hvad er det Du snakker om. Kan Du være bange for noget, som er saa overmaade deiligt, som at see Ellesfolkene dansse? De sige ogsaa, at Røffen undertiden spiller ude i Sivene, og alt det vilde jeg saa gjerne see og høre, og det passer saa godt iaften, da Moder er ene hjemme, og Ingen skal saa let kunne finde os saa langt borte her paa Engen. See, nu gaaer Solen ned, nu sidder den kun som en lille Guldknap derhenne over Bjerghanten. Na, hvor det dog er morsomt, Anna"

Dg den lille sværmeriske Pige med de straalende Dine klappede med sine smaa Hænder, og kyskede

i sin Henrykkelse sin lille Lege søster. Denne blev mere og mere bleg, og vovede neppe at trække sit Veir, idet hendes Dine idetsamme stode fulde af Taarer.

Men Solen gik nu ned bag Skoven og Skumringen bredte sig ud over Eng og Sø, hvorfra en let Taage begyndte at stige op og glide frem med Vinden, ligesom lette lustige Spøgelser. Og imedens dette foregik, sang Hyrdedrengen sine bedste Sange oppe paa Klinten. Han var saa nærved, at han tydeligt kunde see begge Pigerne, som selv midt imellem Blomsterne ved Søbredden, lignede et Par smaa Ellepiger. Han sang netop dengang om Nøkken, der sad saa sorgfuld paa Bølgen, og haabede paa Fred og Forsoning.

Og som om den besjungne Nøkke havde siddet i Sivene, hørtes der en let Puslen og en sagte Bladsken i Vandet. Begge Pigerne reiste sig hurtigt.

„Det er Nøkken!“ skreg Anna, og begyndte at springe ud af Engen. Den mere modige Susanna blev staaende stille, og vendte sig om imod Søen.

„Venter dog kjære Børn,“ hørte man en Stemme raabe, og en fortsmudset Karl traadte frem fra Vandet, hvor man kunde see Stavnen af en Baad. „Værer ikke bange! jeg vil ingen Fortræd gjøre Eder, det kunne I stole paa!“

Begge Flygtningene standsede, og Manden kom da hen til dem.

„Jeg er ikke Røtten,“ sagde han, og forsøgte at gjøre sin Røst saa mild som muligt, „men jeg skal gjerne vise Eder ham, naar I ønske det. Kom kun med mig!“

Og han tog dem, En ved hver Haand, og vandrede hen imod Søen, hvor Baaden laa.

Det saae Hyrdedrengen Beer, men Taagen havde nu bredt sig over hele Engen, saa at han ikke kunde see mere. Men han standsede sin Sang og lyttede, og han hørte da af og til et sagte Nareslag. Han fæstede sit Blik i den Retning, hvorfra Lyden kom, og langt ude paa Søen, hvor de dandsende Taagespøgelsler havde ligesom opløst sig i flere Stykker, saae han et mørkt Punkt.

Nu sprang Hyrdedrengen op, og drev sine Geder skyndsomst ad Hjemmet til.

Hist i Hjemmet var der stille No. Hans Moder sad inde i sin Stue og spandt, og sang derhos et Psalmevers; men Faderen, Jens Husmand, var fraværende. Konen var endnu i sine bedste Aar, og hendes rene, smukke Ansigtstræk samt den fromme Tilfredshed, som lyste ud af hendes Dine skinnede, som en Solstraale over det tarvelige Bohave, og opfyldte Stuen med en Duft af Fred og No.

„God Aften, Moder,“ hød Sønnen, idet han traadte ind over Dørtærskelen, og føjede til, da han forgjæves saae sig om efter sin Fader, „hvor er Fader?“

„Gud velsigne Dig, min Søn,“ lød Moderens Svar. „Din Fader er hos rige Lars!“

„Rige Lars?“ udraabte Peer med uforstilt Forundring, „er det ogsaa Eders Alvor, Moder, hos rige Lars?“

„Det er mit Alvor; hvad han vil der, maa, Gud alene vide; men Peer Larsen kom herhen for en god Timestid siden med Bud om, at Fader vilde gaa over til dem, og Fader gif da ogsaa.“

„Ja Fader gif,“ udbrød Drengen, og Harmen viste sig tydeligt i hans Ansigt, hvilket meget lignede Moderens, endstjønt hans Træk vare mere bestemte. „Fader gif; ja naar gjorde han andet —, og han faaer neppe denne Gang bedre Løn for sit gode Hjerte, end han hidtil har faaet. — Men hvad tænker I herom, kjære Moder?“

„Jeg mener, at Fader handlede rigtigt nu som altid. En lang Række af Aar er hængaaet, siden Hadefuldhed slog Rod i min rige Svogers Hjerte, og saavel Din Fader, som jeg have ventet, at der skulde komme en Tid, da hans mørke og kolde Sind igjen skulde blive lyst og varmt; nu er maaske Dagen kommen, da dette er skeet, — Herren er almægtig og kan vende det Onde til

det Gode, skjøndt det just ikke altid skeer, naar vi ville have det."

"Men kunde Du dog ikke engang sige mig, hvad Fader og rige Lars have imod hinanden? Hvad har vel Fader kunnet forsynde sig imod ham, som har kunnet fæste sig saa dybt i hans Sind?"

"Det skal jeg nok i sin Tid sige Dig, min Søn, men ikke endnu."

"Jo, jo, min Hustru," hørte man en Stemme raabe fra Døren, som hverken Moderen eller Sønnen havde hørt at blive aabnet, "nu maa Drengen saa det at vide!"

Det var Faderen, Jens, som traadte ind i Huset, en kjæmpestor, kraftig bygget Mand med et saa mandigt smukt Ansigt, at man ikke skulde tro, at det tilhørte en fattig Husmand.

En frisk Vind blæste, Himlen var lys og klar, og Maanens sølvklare Skin belyste alle Gjenstande og Ansigter i Stuen, saa at man saae Alt ligesaa tydelig som ved højlys Dag. Konen foldede sine Hænder og saae med Uengstelse op paa Manden, hvis Ansigtstræk udtrykte den dybeste Sorg.

"Hvad er der i Vejen, lille Fader?" spurgte hun, og hendes Røst havde en saa hjertelig og mild Klang.

"Det er noget slemt, kjære Hustru — mere

end slemt — thi det angaaer ikke mig alene, men ogsaa Dig og Drengen — Gud forbarme sig over os!”

„Men hvad i Guds Navn er der dog paa-færde, fjære Mand?“ spurgte Moderen, imedens Sønnen stod stille bagved hans Stol.

„Det er saa galt som det kan være, Fogden kommer nemlig imorgen eller iovermorgen, og bringer mig til Jönkjøping, og der skal jeg miste mit Liv, — saaledes forholder det sig.“

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 17.

Løverdagen den 27de April 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt hos Bogtrykker N. G. Galberg.

Stykketegten.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Da Faderen havde sagt dette, satte han sig ned paa en Skammel ved Siden af sin Kone, og omfattede begge hendes Hænder med sine, og saac hende ind i det blege, sorgfulde Ansigt, hvori Taarerne glindsede i Maanelyst og lig Perler trillede ned over Kinderne. Da han havde siddet saaledes en kort Tid, drog han et dybt Suf.

„Du veed jo bedste Moer,“ sagde han, „om jeg er en Ugjerningsmand, og om jeg fortjener en Saadans Død — eller om jeg har forøvet

noget Dødt imod Konge eller Land — og Du min Dreng! skal komme ihu, naar Du i Fremtiden skulde høre omtale Din Fader, at han var en ærlig Mand, og at han, om han end skulde blive dømt for en eller anden Misgjerning, dog kunde godtgjøre sin Uskyldighed.“

Imedens Faderen talede, gik Per frem og stillede sig ved Siden af ham.

„Kongen er dog retfærdig, Fader,“ sagde han, „og hvad Du endog har foretaget Dig, saa vil Du nok kunne retfærdiggjøre Dig for Kongen, og jeg skal bringe Budskab derom til ham.“

„Men, kjære Søn!“ tog Faderen til Gjenmæle med et vemodigt Smil, „førend Du naaer hen til Kongen, saa hænger Din Fader i Galgen; nei! hvad der nu vil ske, det maa ske — men er kun Samvittigheden god, saa er det Bigtigste i Orden; og nu skal Du faae at høre, hvorledes det hænger sammen med mig og min Svoger derhenne, for at Du kan faa Evne til at skjelne imellem hvad der er usandt og sandt. Seer Du — han, den rige Lars, og jeg tjente begge som Karle hos den gamle Peder deroppe i Hjelmferyd, og vi bejlede begge til hans eneste Datter. Men den gamle Peder havde giftet sig anden Gang med Enken efter en anden rig Mand, og fik med hende en Steddatter, og det skal Gud vide, at det er et sandt Ord, naar det hedder, „at Stedbørn fortære

de virkelige Børn". Hvorledes det egentlig gik til, har jeg aldrig faaet rigtig at vide, men saameget er vist, at Peders egen Datter maatte forlade sit Fædrenehjem tomhændet; hvorimod Svoger Lars tiltraadte alle hans Efterladenskaber uden Undtagelse. -- Kun nogle faa Dage førend Peders Død sagde han til Din Moder, at hun havde Valget imellem de to Ting, den at give sig med Lars, eller arveløs at forlade sit Hjem. Og Moder — ja, hun valgte —"

Her svigtede Røsten den stakkels Mand, han trykkede ømt sin Kones Haand og havde ondt ved at holde sine Taarer tilbage.

„Men herfor kan dog Fogden ingen Magt faae over Dig, kjære Fader.“

Faderen rejste sig nu op, og gik hen til en Kiste, som stod i det ene Hjørne af Stuen og, efter at han havde aabnet den, og søgt med Haanden paa dens Bund, kom han tilbage til sin Hustru og deres Søn. Han holdt da i sin højre Haand en lille Steen, i hvilken der var boret et Hul, hvori var stukket en smal Læderrem, som var saa lang, at man bekvemt kunde hænge Stenen om Halsen.

„Se her,“ sagde han, „denne Steen fik jeg engang for mange Aar siden, nemlig omtrent et Par Aar førend Peder døde, og for det jeg

foretog mig, da jeg erholdt Stenen, — for det skal jeg nu bøde med Livet.”

„Det var dog en god Gjerning, det tør jeg love for,” sagde Sønnen og betragtede Faderen med den varmeste Hjertelighed.

„Derpaa kan Du lide,” tilspøiede Moderen, imedens Faderen, henhjunken i dybe Betragtninger, stirrede ud igjennem Stuevinduet over en lille Hyldebuss, som i Maanestinet sagte vuggede sine Grene frem og tilbage for Vinden, „det kan Du lide paa, Per, og for den Gjernings Skyld opsender jeg hver Aften Bønner til vor Herre fra mit inderste Hjerte om Fred og Velsignelse for Din Fader —, og jeg havde maaske aldrig været Din Moder, hvis den Nat ikke var indtruffet tiligemed det som foregif i den!”

„Naa, kjære Kone, hvad er det Du nu snakker med Drengen om,” spurgte Faderen. „Seer Du, det hændte sig ganske simpelt saaledes, at der for nogle og tyve Aar siden var Strid og Uro i Landet, og det var en vanskelig Tid for mange af de høie Herrer, saavel som for den simple Mand. Det forholdt sig da saaledes, at Faderen Beder havde en eneste Søn, som skulde overtage Gaarden med Tilhørende efter ham, en stor, stærk og mandig Karl var han; — men han hørte til dem, som stode for Kong Sigismund, og da Hertugen siden fik Magten, saa maatte Din Mor-

broder flygte; — thi hvorledes det saa var gaaet til, saa havde man faaet at vide, at han ikke alene havde holdt med Herremændene og Kongen mod Hertugen, men endog hjulpet Flere med at undflye fra Hertugens Forbittrelse, og der behøvedes neppe mere i de Dage end en saadan Beskyldning, for at man blev dømt, og maatte undgjelde med Livet. Paa Grund heraf hjalp jeg ogsaa Din Morbroder paa Flugt i en mørk Nat, imedens Fogden var i fuld Virksomhed med at søge efter ham inde i Huset, og da var det, at han, da vi skiltes fra hinanden, gav mig denne Steen og sagde: „Taf, Lars, og Gud være med Dig; men denne Steen her skal Du have til en Erindring om mig; men gjem den godt, thi det er en Dvergsteen.“

„Lars?“ udraabte Per, „Du mener Jens, Fader!“

„Nei, vistikke, jeg erindrer det saa godt, som om jeg endnu hørte ham tale, og han antog mig maaske for Lars, thi han kunde ikke see mig i den fulsorte Nat, og vi verlede ikke et eneste Ord med hinanden undervejs.“

„Han havde endnu tilbage en anden Steen, der var hiin aldeles lig, sagde han, begge vare de nødvendige for at bringe Lykke, men han kunde nok nu nøjes med halv Lykke, meente han, og han undte mig godt den anden halve Deel.“

Derpaa skiltes vi fra hinanden, og jeg kan tydelig huske, at jeg, da jeg gik fra ham, standsede flere Gange og lyttede, for det lød for mine Øren, som om jeg hørte Trin fra et andet Sted, men jeg troede at det kun var Din Morbroders Trin, og saa fortsatte jeg min Gang ad Hjemmet til."

„Den halve Lykke var dog ikke meget værd,“ bemærkede Sønnen; „dog forholder det sig som Moder siger, at den Gjerning, efter hvilken saa mange gode Dage ligesaavel som onde, have fulgt, skal Du ikke fortryde. Men hvad har da Fugden at gjøre med den fortryllede Steen?“

„Lars var fulgt efter mig,“ sagde Faderen efter en kort Tids Taushed, „og fra den Tid stod min Skjæbne i hans Haand. Men Ulykken kom snart; jeg maatte forlade Gaarden, og jeg har siden været her ved Huset, som hører under Steensjø, og saa fik jeg at høre, hvorledes Din Moder var bleven gjort arveløs for min Skyld, og at Lars blev gift med Steddatteren, og saaledes gik det Ene efter det Andet. Først ti Aar derefter kom vi sammen, Din Moder og jeg, og det skal Gud vide, at det var den eneste Lykke, som denne Steen har skjænket mig; forresten har jeg ikke villet bære det Djævelskab paa mig, og den har ligget i Kisten der, men nu kan Du Per tage den til en Grindring om mig, og om den

Gjerning, for hvilken jeg skal lide en Misdæders Død.“

Dg dermed hængte han Stenen om Sønnens Hals, og denne stod taus og estertænkfuld, og lænede sig op til sin Faders Skulder. Men Moderen, der med Betyrning havde lagt Mærke til sin Mand under hans Fortælling, og som havde sluttet sig fra hans store Alvor til hans dybe Sorg, afbrød Tausheden, idet hun sagde:

„Er det da nu hans fulde Alvor, at angive Dig, Fader?“

„Ja, det er det ganske vist,“ svarede Manden.

Hverken Moderen eller Sønnen vilde spørge videre, da de saae, hvor dybt det havde trængt sig ind i Faderens Sind, som om Aftenen havde tildraget sig hos hans Svoger, men han vedblev selv efter en kort Tids Forløb saaledes:

„Seer I, Kong Sigismund har endnu ikke lært at opgive sine Planer paa Sveriges Rige, og nu have Soldaterne i Kalmaregnet begyndt at gjøre Opstand imod deres Oberst, og Almuen i Møre har slaaet sig til deres Parti; men det er gaaet nu, som i salig Kong Carls Tid, Oprørerne ere nemlig blevne straffede, og Dphavsmanden, Jødde Stim, er bleven ført til Stockholm og nogle af hans Tilhængere, der søgte at forsvare sig i en By, bleve overmandede og opbrændte tilligemed hele Byen. Herom fortalte nu Lars

mig og sagde tillige, at en Skare Oprørsmænd vare dragne op i Smaaland, og at et Par af dem havde taget deres Tilflugt til de omliggende Skove."

„De polske Spysluer!“ udbrød Per livligt, en dengang brugende almindelig Bencævnelse paa disse Partigængere, som under Gustav Adolfs Krig med Polen søgte at udsaae Tvedragt hjemme i Landet; „jeg tænker nok at jeg skal faae dem hugget sønder og sammen, hvis vi mødes, men Fogden er formodentlig allerede kommet paa Spor efter dem, det hørte jeg, at Karlene nede paa Herregaarden sagde idag!“

(Fortættes.)

Betjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Instrumentmager G. L. Will.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 18.

Løverdagen den 4de Mai 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. S. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 21de Marts 1872 afholdtes en Repræsentantforsamling i Selskabet, ved hvilken 28 Repræsentanter vare tilstede, og blev Følgende foretaget og forhandlet:

1. Forsamlingen underrettedes om, at det lovbefalede Eftersyn af Selskabets Penge-Effekter m. M., i Anledning af sidste Administrationsrætte, hvor Justitsraad B. Petersen gjenvalgtes som Administrator har fundet Sted den 6te Februar d. A. ved de dertil valgte Repræsentanter, Inspektør

Herr, Professor Holbæk og Rancelliraad Schlichtkrull, samt at de i Selskabets Hovedbøger opførte Aktiver, foresandtes som anført, og findes antegnede i Administrationens Forhandlingsprotokol.

Ifølge dette Eftersyn bestod Selskabets Midler den 31te Decbr. 1871 i:

- a. Et Indtegnelsesbeviis af 22de Febr. 1827, Folio 450, fra Direktionen for Statsgjælden og den synkende Fond for indleverede Statsobligationer til Beløb 100,000 Rbd.
- b. Nationalbankens Recipisser for de i Banken deponerede, Selskabet tilhørende Obligationer, af det dansk-engelske 4 pCt. Laan med tilhørende Rentecoupons:
8,600 Rstl., ansatte til Værdi . . . 64,500 Rbd.
- c. Samtlige Obligationer for de Selskabets Medlemmer tilstaaede rentefri Laan, til Rest 14,908 Rbd.
- d. 3 Obligationer af Kjøbenhavns Commune-laan, 400 Rbd.
- e. En Contrabog med Privatbanken, lydende paa den deri indestaaende Sum 7,200 Rbd.
- f. Den contante Kassebeholdning den 31te Decbr. 1871 udgjorde 2,127 Rbd. 70 s.

2. Fremlagdes den balansererede Status over Selskabets Formue, som den 31te Decbr. 1871

udgjorde 190,840 Rd. 30 β ., samt Oversigten over Regnskabet for 1871 med Hensyn til dets Virksomhed. Efter denne have samtlige Indtægter udgjort . . . . . 17,668 Rd. 8 β .
og samtlige Udgifter . . . . . 16,449 — 45 —
hvorefter bliver et Overskud til

Formuens Forøgelse af . . . . . 1,218 Rd. 59 β .

3. Medlemsantallet var d. 31. Decbr. 1870 3097

Tilgangen i 1871 har været:

nye Medlemmer 96
3,193

Afgang i Aaret:

døde 49

udmeldte 72

udslettede 22

Pensionister, døde 19

162

3031

deraf, Betalende 2,856

Pensionister 170

Budde 5

3031

4. Understøttelserne i afvigte Aar have beløbet:

Pensioner . . . til 189 Personer med 5,352 Rd. 48 β .

Gratifikationer — 474 — — 6,760 — " -

rentefri Laan . — 47 — — 7,800 — " -

3 Alt til . . 710 Personer . . 19,912 Rd. 48 β .

Balansere

over det forenede Understøttelses-Selskab

	Rd.	ß.	Rd.	ß.
Selskabets Formue beløb den 1ste Januar 1871.....			189,621	6
hertil Overstud af Selskabets Virksomhed i 1871, fremkommet ved fra Indtægterne i 1871.....	17,668	8		
at drage samtlige Udgifter for samme Aar.....	16,440	45		
			1,218	5
otal Formue den 31te December 1871.....			190,840	30

Kjøbenhavn, den 31te December 1871.

D. F. Olsen.

Administrationen for det
C. N. Laurrup.

Status

Formue den 31te December 1871.

	Rd.	ß.	Rd.	ß.
Beholdninger den 31te December 1871:				
a. Obligationer:	Rd.			
i 4 pCt. Obligationer mod Stats- gjældsdirectionens Indskriv- ningsbevis (Fol. 504)	100,000			
i dansk-engliske 4 pCt. Obliga- tioner £ 8,600 hvoraf £ 200 er indkjøbt i 1871, sat til Værdi à 750 Rd. £ pr. 100	64,500			
3 Stk. Obligationer af Kjøben- havns Communelaan	400			
	164,900	"		
b. Rentefri Udlaan:				
Paa rentefri Laan resterede ult. December 1870	11,968			
hertil nye Udlaan 1871	7,800			
	22,768			
indgaaede Afdrag i 1871	7,860			
Rest ult. December 1871	14,908	"		
deraf Sibeschyß Legat	7,146			
c. Kassebeholdning:				
Kontant	9,327	Rd. 70	ß.	
Indtægtsrestancer; for Laan . . . 1,231 Rd. " ß.)	1704	Rd. 56	ß.	
" Kontingent 473 - 56 -)				
	11,032	80		
			190,840	30

forenede Understøttelseselskab.
B. Petersen.

J. Em. Larsen.

over det forenede Understøttelses-
med Hensyn til

	Rd.	ß.	Rd.	ß.
Indtægt.				
1. Halvaarlig Kontingent	4,618	Rd. 70		
Hans Majestæt Kongens				
Gave	80	—	—	—
	4,698 Rd. 70 ß.			
herfra afftrebne uerhol-				
delige Kontingenter	66	Rd. 12		
	4,632 58			
2. Ugentlige Kontingenter	4,780	Rd. 78		
for Lovbøger	47	—	48	—
	4,828 30			
3. Renter	7,133	Rd. 56		
herfra Renter for Laan i				
Nationalbanken	76	—	40	—
	7,057 16			
4. Tilfældig Indtægt:				
Deres Majestæter Kongen og Dronnin-				
gen skjænkter til Uddeling i 1871	50			—
5. S. A. Gieschütz Legat for 1871:				
til rentefri Udlaan	1,000	Rd.		
til Understøttelser	100	Rd.		
	1,100 —			
			17,668	8
			17,668	8

Kjøbenhavn, den 31te December 1871.

Administrationen for det forenede

D. F. Olsen.

C. N. Laurrup.

ligt

elskabs Regnskab for 1871 dets Virksomhed.

Udgift.	Rd.	ß.	Rd.	ß.
. Pensioner	5,352	48		
. Gratifikationer	6,760			
. Lønninger ..... 2,375 Rd. 6 ß. hvortil Gieschütz Legat har bidraget ..... 122 Rd. 42 ß.	2,497	48		
. Administrationsudgifter	979	37		
. Ugebladets Trykning	759	48		
. tilfældig Udgift: Indkjøbt 2 Stkr. dansk-engliske 4 pCts. Obligationer for ..... 1,600 Rd. 56 ß. ansatte til Bærbi ..... 1,500 Rd. „ ß.	100	56	16,449	45
berestud for 1871, som overføres til Formues Konto			1,218	59
			17,668	8

Understøttelseselskab.

B. Petersen.

J. Em. Larsen.

5. Siden Generalforsamlingen i Marts Maa-
ned forrige Aar ere 19 Pensionister døde med et
Pensionsbeløb af 435 Rd.

6. Overensstemmende med Generalforsamlin-
gens Beslutning af 15de December 1870 kunne i
1872 anvendes til:

Pensioner	5,340 Rd.
Gratifikationer	7,060 —
	Ialt ... 12,400 Rd.
og til rentefri Laan	8,000 —

Administrationen foredrog derefter de i 1871
indkomne Ansøgninger, og af ovennævnte Beløb
bevilgede Forsamlingen dernæst efter Indstilling:

a) Efterfølgende 22 Medlemmer til at er-
holde Pension à 25 Rd. aarlig, fra 1ste Januar
1872, med ialt 550 Rd.

Løbe- Medl. Nr. fra	Alder.	Sidst.
------------------------	--------	--------

1. 1820. Kammerassessor Schmidts

Enke . . . . . 82 Aar 20 Rd.

2. 1828. Løjhuslieut. Carlsens Enke 74 — 20 —

3. 1829. Lømrermstr. Benkes Enke 67 — 20 —

4. 1829. Vinhandler J. D. Mørch 73 — 20 —

5. 1830. Bogb. Bergmanns Datter 69 — 20 —

6. 1833. Klædehandler Dinesen . . 72 — 20 —

Løbe-	Medl.		Alder.	Sidst.
Nr.	fra			
7.	1835.	Lafai Franks Enke	70	Mar 20 Rd.
8.	1836.	Skræddermstr. Bjørnlunds Enke	71	— 20 —
9.	1837.	forh. Institutbst. Wederkink	83	— 20 —
10.	1837.	Politibthj. Wilstrups Enke	68	— 20 —
11.	1837.	Bødkermstr. N. P. Nielsen	70	— 20 —
12.	1840.	Skomager N. Andresens Enke	75	— 20 —
13.	1841.	Skræddermstr. Müllers Enke	78	— 20 —
14.	1842.	Skræddermstr. Drelbergs Enke	76	— 20 —
15.	1843.	Conditør S. Hizes Enke	65	— 20 —
16.	1843.	Lieutenant Lunds Enke . .	74	— 20 —
17.	1845.	Capelbud Mogensens Enke	70	— 20 —
18.	1846.	Bærtshusholder Andersens Enke	75	— 20 —
19.	1852.	Høker Albrechtsens Enke .	79	— 20 —
20.	1859.	Lærerinde Anna Meilby .	62	— 15 —
21.	1831.	Skibsbgr. Petersens Enke	72	— 20 —
22.	1842.	Muursvend Reimers Enke	76	— 20 —

b) Et aarligt Tillæg i Pensionen fra 1ste April d. A. bevilgedes følgende 9 ældre Pensionister med ialt 45 Rd.

Løbe-	Penj.		Alder.	Sidst.
Nr.	fra			
1.	1858.	Robberstifter S. Schjøtt	79	Mar 25 Rd.
2.	1860.	Portner Borns Enke . .	80	— 25 —

Løbe- Nr.	Bensf. fra		Alder.	Sidst.
3.	1865.	Stomager Malmqvists Enke	64	Mar 25 Rd.
4.	1867.	Garver F. C. Topps Enke	67	— 25 —
5.	1868.	Portraitmaler C. T. Chri- stensen	73	— 25 —
6.	1869.	Strædder Sommerfeldts Datter	74	— 25 —
7.	1869.	Definator Bayer	89	— 25 —
8.	1860.	Formand Carlsen	73	— 25 —
9.	1867.	Hørfræmmer Brorsons Enke	66	— 25 —

c) Af de om rentefri Laan indkomne 76 Ansøgninger tilstodes 46 Medlemmer i Henhold til Repræsentanternes Indstillinger, Laan til et Beløb af ialt 8,000 Rd.

d) Efter omhyggeligt at have gennemgaaet de forskjellige Klasserepræsentantskabers Erklæringer og Indstillinger over de i 1871 indkomne 601 Ansøgninger, bevilgede Forsamlingen nedenansførte 486 Medlemmer Gratifikationer til Beløb ialt, 7,060 Rd. nemlig:

Medlem	fra	
1816.	Blikkenslager Szybrowsky's Enke . .	20 Rd.
1817.	Capitain Grans Enke	10 —
1818.	Bævermester Thorlunds Enke	15 —
—	Skolelærer Schrøder	20 —
1820.	Klædehandler Melbye's Enke	20 —

Medlem
 fra

1821.	Uhrmager Malmgreens Enke	20 Rd.
1823.	Glarmester Osgevads Enke	20 —
—	Contorchef Schüts Enke	15 —
1824.	Pastor Smiths Enke	20 —
1825.	Toldassistent Freys Enke	10 —
1827.	Skomager Halds Enke	20 —
—	Toldbetjent Kundbye's Enke	20 —
—	Capitainlieutnant Rathfads Enke	15 —
—	Krigsraad Sigettys Enke	15 —
—	Bogbinder Tops Enke	15 —
1829.	Snedkermester Knudsens Enke	20 —
—	Toldassistent Brandts Enke	20 —
1830.	Fuldmægtig Mørcks Enke	20 —
—	Justeermester Bechs Enke	15 —
1831.	Politibetjent Breunings Enke	15 —
—	Hattemager Madsens Enke	20 —
—	Toldassistent Hassells Enke	20 —
—	Inspecteur Hansens Enke	20 —
—	Dekonom L. Fraß	20 —
1832.	Urtefræmmer Hellefens Enke	20 —
—	— Boefens Enke	20 —
—	Kassjerer Dalbergs Enke	20 —
—	Grossjerer J. Møllers Enke	20 —
—	Smedemester Junchers Enke	15 —
—	Fabrikant Driefers Enke	15 —
—	Ankersmed Halls Enke	10 —

Medlem
fra

1833.	Dekonom Blytmanns Enke	20 Rd.
—	Skræddermester Møllers Enke	15 —
—	Sadelmager P. C. Dinesen	20 —
—	Muurmester Erichsens Enke	20 —
—	Hoboist Tappers Enke	20 —
—	Kunstdreier Martini	20 —
1834.	Sølvpop Hvirups Enke	10 —
—	Skibskapitain Møllers Enke	20 —
—	Pastor Kjelbergs Enke	20 —
—	Overkommandeerfergeant Jfers Enke	15 —
—	Sadelmager C. P. Sørensens Enke	20 —
1835.	Krigsraad Fois's Enke	20 —
1835.	Typograph Benzens Enke	10 —
—	Urtefræmmer Nissens Enke	20 —
—	Inspektør Lunds Datter	20 —
—	Skolelærer Beckens Enke	20 —
—	forhenv. Chorsanger Belt	20 —
—	Smedemester Behrens Enke	15 —
—	Skræddermester Heimann	20 —
—	Bærtshuusholder J. Jacobsens Enke	15 —
1836.	Fuldmægtig Mulvads Enke	20 —
—	Guldsmedmester Pihls Enke	20 —
—	Kanselliraad Sahls Datter	15 —
—	Fyrbøder Nielsens Enke	10 —
—	Stomagemester C. F. Schmidt	20 —
—	forhenv. Boghandler Jensen	20 —

Medlem
 fra

1836.	Kansellist Voigts Enke	20 Rb.
1837.	forhenv. Skolelærer C. Topp	15 —
—	forhenv. Urtekræmmer Gjerløv.	20 —
—	Theaterkontrollør Benzen	15 —
—	Stomagemester C. Nielsen	15 —
—	Fuldmægtig Sebbelows Enke	20 —
—	Skipper Dohns Enke	20 —
--	Stræddermester Kollings Enke	15 —
—	Kleinmedmester Brodersens Enke	15 —
—	Stomagemester Johansens Enke	15 —
--	— H. Petersens Enke	20 —
—	Bud Nielsens Enke	20 —
—	Stræddermester Mørcks Enke	20 —
—	Smedemester Jøgersens Enke	20 —
—	Urtekræmmer Offenhausens Enke	15 —
—	Lakai Hansens Enke	10 —
—	Justitsraad A. F. Petersens Enke	15 —
1838.	Sagførersfuldmægtig Lunds Enke	15 —
—	Urtekræmmer L. Nielsen	20 —
—	Toldassistent Wichmanns Enke	20 —
—	Klædehandler Hedscher	20 —
—	Naalemagemester Klerckes Enke	20 —
—	Bærtshuusholder Beholdt	15 —
—	Graver Andersens Enke	15 —
—	Høker Niels Grifsens Enke	15 —
1839.	Skipper Tuteins Enke	20 —

Medlem
fra

1839.	Urtefræmmer Kierrumgaard's Datter	20 Rbd.
—	Billedhugger Larsens Enke	15 —
—	Stræddermester Staal	20 —
—	Toldassistent Baggers Enke	20 —
—	Toldkontrollør Egtveds Enke	15 —
—	Møller Linds Enke	15 —
—	Quarantaineofficiant Brieghels Enke	20 —
—	Bødfermester J. Petersen	20 —
—	Stræddermester Ferdners Enke	20 —
—	Uhrmager Hinke's Enke	15 —
—	Stomagermester Kollerup	20 —
—	Skipper Bände	15 —
1840.	Urtefræmmer Rosenstands Enke	20 —
—	Bogbinder Timmermann	15 —
—	Naalemager Heschers Enke	15 —
—	Gjæstgiver Meyers Enke	20 —
—	Stomagermester Jørgensens Enke	20 —
—	Snedfermester Neergaards Enke	15 —
—	Strædder Tønnings Enke	10 —
—	Toldassistent Kjærups Enke	10 —
1841.	forhenv. Gjæstgiver Skovgaard	20 —
—	Portner Stahl's Enke	15 —
—	Barykmager Honoré	15 —
—	Knapmager Sasse's Enke	20 —
—	Handelsbogholder Müllers Datter	20 —
—	Extraskriver Blougs Datter	15 —

Medlem
fra

1841.	Guldsmedmester Henningsens Enke . . .	15 Rd.
—	Landbruger Mathiesens Datter . . .	15 —
—	Theaterbud P. M. Schjønns Enke . .	10 —
—	Guldsmedmester C. Büchler	20 —
—	Blikkenslager Lambrechts Enke	10 —
—	Formand Larsens Enke	20 —
—	Stræddermester M. S. Bærens . . .	15 —
—	Ankersmed Caspersens Datter	15 —
—	Malermester Benzens Enke	20 —
—	Bærtshuusholder P. Bjerups Enke .	20 —
—	Meelhandler Boldts Enke	20 —
—	Oljehandler Jochumsens Datter	20 —
—	Commandeerfergeant Dauthe's Enke	15 —
—	Uhrmager Larsens Enke	10 —
—	Strædder Pöhns Enke	10 —
—	forhenv. Bogmand Petersen	15 —
—	Høker L. Petersen	15 —
—	— Christiansens Enke	15 —
—	Seminarist Bays Enke	10 —
1842.	Hoboist Hesse's Enke	20 —
—	Copist Balsgaards Enke	20 —
—	Prokurator Baggesens Datter	15 —
—	Fuldmægtig Møllers Enke	15 —
—	Palaisforvalter Olsens Enke	15 —
—	Strædder Reimanns Datter	15 —
—	Conditor Goldings forladte Hustru .	15 —

Medlem
fra

1842.	Høfer Jensens Enke	15 Rd.
—	Handelsfuldmægtig Sands Enke.	15 —
—	Klædefabrikør Otto's Datter	20 —
—	Kunstdreier Kleine's Enke	20 —
—	Skræddermester Deichmanns Enke.	20 —
—	Uhrmager N. Damborgs Enke.	15 —
—	Sadelmager C. F. Jespersen	15 —
—	Skipper J. C. Glad.	15 —
—	Skomager H. J. Bechs Enke	10 —
—	Høfer Birchs Enke	20 —
—	Hørhegler Jacobsens Enke	15 —
—	Tobakksfabrikør Hansens Enke	15 —
—	Bagermester C. Juby	20 —
—	Blikkenslager N. N. Timmermann	10 —
—	Glarmester J. G. Gabe's Enke	20 —
—	Overgraver Tølle	10 —
—	Dreier Slettings Enke	10 —
—	Bundtmager Gifingers Enke	10 —
1843.	Politibetjent Grove's Enke.	15 —
—	Barbeer Greens Enke.	20 —
—	Kleinsmed Sivertsens Enke.	20 —
—	Bøssjemager Wengs Enke.	20 —
—	Meelhandler Møllers Enke.	15 —
—	forhenv. Lærerinde, Jomfru Bølchou	20 —
—	Skræddermester Lunds Enke	15 —
—	Skomager Henrichsens Enke	20 —

Medlem
fra

1843. Auktionsholder Holms Enke	15 Rd.
— Blikkenslager Hammers Enke	15 —
— Malermester Meyer	15 —
— Skibstømmermand Petersens Datter	20 —
— Soldassistent Møllers Datter	20 —
— Løifabrikør J. Walk's Enke	20 —
— Stomagermester Rybergs Enke	15 —
— Hørefudst Vesterffous Enke	20 —
— Batfabrikør Spelty	20 —
— Skriftstøber Gerde's Enke	10 —
— Restauratør C. W. Bonderup	10 —
— Strædder P. Hanjen	20 —
— Bognmand Rizau's Enke	15 —
— Guldsmed Dahlboms Enke	10 —
— Fuldmægtig Borchs Enke	15 —
— Høfer Nielsens Enke	15 —
— Bæver Mads Eriksens Enke	10 —
— Brændeviinsbrænder Meyers Enke .	15 —
— forhenv. Tobakksfabrikør Bresta . . .	20 —
— Fiskebløder Nyholms Enke	15 —
— Stræddersvend Ahns Enke	10 —
— Raffjetmager J. F. Sander	15 —
— Sekretair Strandgaards Enke	20 —
— Muurmester Møllers Enke	15 —
— Bogbinder H. P. Paulsen	20 —
— Slagter Petersens Enke	15 —

Medlem
fra

1843.	Malermester J. P. Jensens Enke . . .	20 Rbd.
—	Guldsmedmester Jens Jensen	20 —
—	Agalsmed Hoppe	10 —
—	Stomager Aagaards Enke	10 —
1844.	Pensionist i Sæetaten Wiegers Enke	20 —
—	Malermester Baruels Enke	15 —
—	Toldassistent Munderspads Enke . . .	15 —
—	Koffardikapitain Carlhens Datter . . .	15 —
—	Hørhegler Jacobsens Enke	15 —
—	Skrædder Dambergs Enke	15 —
—	Politibetjent Lassens Enke	20 —
—	Olhandler Johansens Enke	15 —
—	Smedemester Andersens Datter . . .	20 —
—	Toldkontrollør Steenbergs Enke . . .	10 —
—	Stadsræglar d'Andrade's Datter . . .	20 —
—	Sfibstømmermand Petersens Enke . . .	20 —
—	Høker Nielsens Enke	20 —
—	Skræddersvend Nielsens Enke	20 —
—	Stomagersvend J. W. Petersen	15 —
—	Arbeidsmand Lynge's Datter	20 —
—	Politivagtmester Andersens Enke . . .	15 —
—	Barbeer Jensens Enke	15 —
—	Sfibskapitain Simonsens Datter . . .	15 —
—	Jernhandler Clausens Enke	10 —
—	Stomagermester Beckmann's Enke . . .	15 —
—	Guldsmedmester Westrup	15 —

Medlem
fra

1844. Meelhandler N. Sørensen	10 Rd.
— Skræddermester Jens Andersen	20 —
— — — — — Granzau	20 —
— Tobakksfabrikør H. Schjølvs Enke	10 —
1845. Hattemagersvend C. L. Bruun	20 —
— Dreiermester Hasserts Enke	15 —
— Bærthuusholder Olsen	20 —
— Kammerraads Mørchs Datter	15 —
— Jomfru H. Pihster	15 —
— — — — — C. Pihster	15 —
— Skrædder Jacobsens Datter	10 —
— Fuldmægtig Schrøders Enke	10 —
— Bærtschuusholder Dinesens Enke	15 —
— Bud Lindes Datter	15 —
— Jomfru Gabe	15 —
— Snekermester Tolles Datter	10 —
— Major Rohweders Datter	20 —
— Skomagermester Klemmert	10 —
— Sadelmagermester Meyers Enke	10 —
— Soldassistent Thygesens Enke	15 —
— Politibetjent Edelseens Enke	15 —
— Rodemester Bugges Enke	20 —
— Skomagersvend C. N. Helsted	15 —
— Skræddermester Kochs Datter	15 —
— Sadelmager Blacks Enke	20 —
— Snekermester Bryngers Datter	20 —

Medlem
fra

1845.	Skibskapitain Johnsens Enke	15 Rb.
—	Fuldmægtig Rønnovs Enke	20 —
—	Porcellainshdlr. Christensens Enke	15 —
—	Toldassistent Jbsens Enke	15 —
—	Gymnastiklærer Benzens Enke	15 —
—	Dyrlæge Helpers Enke	15 —
—	Toldbetjent Bertelsens Datter	15 —
—	Kopist Orlamundts Datter	20 —
—	Stræddermester, K. D. Hjort	10 —
—	Bogtrykkersvend Hansens Enke	10 —
—	Skomagermester H. C. Nielsens Enke	20 —
—	Bærthuusholder J. Hansens Enke	15 —
—	Portner Poulsens Datter	10 —
—	Styrmand Koefoeds Datter	10 —
—	Pensionist Hardenberg	10 —
1846.	Skomager Randrups Enke	20 —
—	Toldassistent Truelsens Datter	15 —
—	Stræddermester Riffners Enke	20 —
—	Styrmand Fischers Datter	20 —
—	Strædder S. Grün	15 —
—	Hospitalsportner Jeppesens Enke	15 —
—	Siaarfabrikør Holms Enke	10 —
—	Kontorist Rosings Enke	10 —
—	Billedhugger Ottos forladte Hustru	15 —
—	Hyrefudst Fristrups Enke	15 —
—	Skomagermester J. Michaelsen	15 —
—	Dreiermester Faust	15 —

Medlem
 fra

1846. Malermester Witts Enke	10 Rb.
— Kobbersmed Ringbergs Datter	10 —
— Veifonduktør Præstruds Enke	10 —
— Guldsmed Lundbergs Enke	15 —
— Musiklærer Møllers Enke	10 —
— Skrædder Lange's Enke	15 —
— Malermester Holms Enke	15 —
— Politibetjent Fischers Enke	10 —
— Stomager Riis	10 —
— Høker C. Mortensen	20 —
— Stomagermester J. Hansen	15 —
— Guldsmedmester Fugelsangs Enke	10 —
— Politibetjent P. E. Buch	15 —
— Skibskapitain Møllers Datter	10 —
— Regimentstambour Blankholms Enke	15 —
— Soldassistent Bjerrings Enke	10 —
— Manufakturdl. C. U. Schmidts Enke	
— Politibetjent L. Jørgensen	10 —
— Kirkebetjent Christensens Enke	10 —
1847. Meubelhandler Kobans Enke	10 —
— Kapitain Meinde's Datter M.	15 —
— Bærtshuusholder Petersens Enke	10 —
— Forhens. Hoboist Thomjen	10 —
— Overgymnastiklærer Reinwalds Enke	15 —
— Kvartermand Enemarks Enke	15 —
— Kammerraad Korsgaard's Datter	15 —

Medlem
fra

1847.	Stomager Riechels Enke	15 Rd.
—	Urtekræmmer Ellingsens Enke	10 —
—	Snedkersvend Ravns Enke	15 —
—	Strædderfrimester F. C. Lunds Enke	10 —
—	Opfyndsmand Nielsens Enke	15 —
—	Stomagermester Berg	20 —
—	Rammagermester J. C. Haastrup	15 —
—	Damestrædderinde, Jomfru H. Lund	20 —
—	Blikkenslager J. W. Lassens Enke	10 —
—	Arbejdsmand J. H. Holde's Enke	15 —
—	Urtekræmmer U. Holm	10 —
—	Skipper Sporleder	10 —
1848.	Skoletæller Müller's Datter	20 —
—	Hoboist J. M. Vater	10 —
—	Stræddermester P. Bergenholk's Enke	20 —
—	Naalemager C. Bjørns Enke	10 —
—	Snedker Gastmeyers Datter	20 —
—	Snedker Høygaard	10 —
—	Hoboist Gronemann	10 —
—	Strædder Rasmussen	10 —
—	Bagermester Herolds Enke	15 —
—	Baremægler Thannings Enke	10 —
—	Kunstdreier P. C. Bang	15 —
—	Kleinsmedsvend J. C. Gjensmann	10 —
—	Bærtshuusholder N. Markusen	15 —
—	Guldsmed Keenbergs Enke	10 —

Medlem
 fra

1848. Snedker Høngaards Datter	10 Rd.
1849. Opsigtsbetjent Christensens Enke . . .	15 —
— Glarmester Gabes Datter	15 —
— Ijenfræmmer Schoulunds Datter . . .	15 —
— Materialkudst Hansens Enke	10 —
— Bævermester Krusemarf	15 —
— Skolelærer Engells Enke	15 —
— Urtefræmmer Henrichsens Datter . . .	10 —
— Handelsfuldmægtig Fids Datter . . .	10 —
— Klokker Borups Enke	15 —
— Skomagermester Keimer	15 —
— Handelsfaktor Bjerrings Datter . . .	10 —
— Forstinspektør Gampe's Datter . . .	10 —
— Stolemager Ruffs Datter	10 —
— Theaterkontrollør C. A. Gram . . .	15 —
— Kleinsmed Bergs Enke	10 —
— Kof Alminds Enke	15 —
— Skomager Behrends Enke	10 —
1850. Cand. chir. Byrtings Enke	20 —
— Dreiemester Redke	20 —
— Dugmager Berhagens Enke	20 —
— Stræddermester Gürs	20 —
— Forvalter Rielsens Enke	10 —
— Løimaget Steffsens Enke	15 —
— Skomager Weidemanns Datter . . .	10 —
— Brændehandler Rielsens Enke	10 —

Medlem
fra

1850. forhenv. Bægter J. Laurfen	10 Rd.
— Katuntrykker Würck's	10 —
— Gørttermester Mossins Enke	10 —
— Glashandler Hansens Enke	20 —
— Dugmagerstvend Gottsch's Enke	10 —
— Snedker Lange's Enke	15 —
— Sergeant Støvrings Datter	15 —
— Magasinformalter Hegelungs Enke	10 —
— Høker J. Nielsens Enke	20 —
— Bundtmager Kahr's Enke	10 —
— Skomager Gormsens Enke	15 —
— Meelhandler Ohsens Enke	10 —
— Skomager J. Lassens Enke	10 —
— Guldsmedmester H. Fischer	15 —
— Skomagermester Henningsens Enke	15 —
— Kunstdreier C. Eskildsen	20 —
— Slagtermester Hansens Enke	10 —
— Kammerassessor Ragerups Enke	10 —
— Bærtshuusholder Hansen	15 —
— Farver Würck	10 —
— Guldsmed Høpfner	10 —
— Forvalter Thomsens Datter	10 —
— Skomager J. Lunds Enke	10 —
— Kleinsmed Bechs Enke	10 —
— Maler Davidsen	10 —
— Lieutenant Kongsted's Enke	10 —

Medlem
fra

- 1850. Skibsbygger Jørgensens Enke . . . . 10 Rd.
- 1851. Oberstl. Wests Datter . . . . . 10 —
- Kapitain Heltbergs Datter . . . . . 15 —
- Theaterkontrollør Lenkevig's Datter 10 —
- Skomager Dinesens Enke . . . . . 10 —
- Lømmemand Møllers Enke . . . . . 15 —
- Dentist Møllers Enke . . . . . 10 —
- Kjøbmand Murholdts Datter . . . . 15 —
- Fuldmægtig Hjorths Datter . . . . . 15 —
- Skæddermester Sørensens Enke . . . 10 —
- Porcellainshandler Poulsens Datter 10 —
- Glarmester Waders Enke . . . . . 10 —
- Smedemester D. Larsens Enke . . . . 10 —
- Værtshuusholder P. Hansens Enke . 15 —
- Skomager Tønnesen . . . . . 10 —
- Bager Rjertmann . . . . . 10 —
- Manufakturhandler Rosenstands Enke 10 —
- Lømmersvend Jensens Enke . . . . 10 —
- Havnefoged Køsters Enke . . . . . 10 —
- Skrædder Ipsens Enke . . . . . 10 —
- Snekker Krygers Datter . . . . . 10 —
- Skomager Møllerstrøms Datter . . . 10 —
- 1852. Urtekræmmer Schlichtkrulls Datter. . 20 —
- Nebflagersvend Jensens Enke . . . . 15 —
- Gymnastiklærer Grosz's Enke . . . . 15 —
- Oberst Falkenbergs Datter . . . . . 10 —

Medlem
fra

1852.	Skomager Rasmussens Enke	15 Rd.
—	Kontrollør Nielsens Enke	15 —
—	Slagtermester Rasmussens Enke	20 —
—	Bærtshuusholder Rønholdts Enke	15 —
—	Bud C. Evalds Enke	10 —
—	Handfemagersvend E. Steffensen	10 —
—	Skomagermester Zwichi	15 —
—	Urtekræmmer Schlichtkrulls Datter	15 —
1852.	Tobakksfabrikør Kosoed	15 —
—	Maler Hesselagers Enke	10 —
—	Skomager Sild	10 —
—	Skrædder Andersens Enke	10 —
—	Bærtshuusholder J. Christensen	10 —
1853.	Bedemand Roths Datter	20 —
—	Skomagermester P. Christiansen	15 —
—	pens. Toldassistent J. L. Olsen	10 —
—	Urtekræmmer Schyums Datter	10 —
—	Bagermester Petersens Datter	10 —
—	Skrædder Møhls Datter	10 —
—	Farver Jensens Enke	10 —
—	Amisshirurg Myhe's Enke	20 —
—	Toldassistent C. H. Gille	10 —
—	Skomager Rohan	10 —
1854.	Fyrbøder Nielsens Datter	15 —
—	Toldassistent Kreuzburgs Datter	10 —
—	Skomagermester E. C. Jensen	10 —

Medlem
fra

1854.	Sadelmager Boullens Datter	15 Rd.
—	Faktor Rosenbergs Datter	10 —
—	Kapitain Nissens Datter F.	15 —
—	— — — — — M. W.	15 —
—	Glashandler Melkers Datter	10 —
—	Klædefabrikør Schmidts Datter	10 —
—	Snedker S. N. H. Bang	10 —
—	Damefrædderinde Petersen	10 —
1855.	Ritmester Rahtstedts Datter	15 —
—	Betjent Koftgaards Enke	15 —
—	Bærtshuusholder Meyers Enke	10 —
—	Skomager Lundqvists Enke	10 —
—	Løimagermester J. P. Røll	20 —
—	Oversergent Bergamedys Datter	10 —
—	Skomager Christensens Datter	10 —
—	Bud Lars Hansens Enke	10 —
—	Bæver Colling	10 —
1856.	Skibskapitain Faaborgs Enke	10 —
—	Retsvidne G. W. Grundtvig	15 —
—	Commandør Luyens Datter W. A.	10 —
—	Overskirurg Galstrups Datter	10 —
—	Fuldmægtig Gluds Datter	10 —
—	Urtekræmmer Bechs Enke	10 —
—	Kurvemager Strandbergs Enke	10 —
—	Skibskapitain Breders Datter	10 —
—	Bager Møllers Datter C. S.	10 —
—	Bud Jacob d'Gier	15 —

Medlem
fra

1856.	Skolelærer Kjeldahls Enke	10	Mo.
—	Rjøbmand L. H. Bechs Datter	10	—
—	Traktør J. F. Horkas Enke	10	—
1857.	Skræddermester S. Nielsen	15	—
—	Opvarter Jens Nielsens Enke	10	—
—	Dreier Møllers Enke	10	—
—	Toldbetjent Ipsens Datter	10	—
—	Federalmager Jørgensens Datter	10	—
1858.	Snedker Hesters Enke	10	—
—	Høfer Hans Olsens Enke	10	—
—	Stomager Pihlgreens Datter	10	—
1859.	Maler Lassens Enke	10	—
—	Kanselliraad Neves Datter P. H.	15	—
—	— — — — — M. S. G.	10	—
—	Pensionist A. Hansens Enke	10	—
—	Musiklærer Andrades Enke	15	—
—	Stomager Christensen	10	—
—	Sekretær Laurikens Datter	10	—
1860.	Baadsmænd Andersens Enke	10	—
—	Portner Hansens Enke	10	—
—	Postfører Bagges Enke	15	—
—	Toldassistent Halvorsens Enke	15	—
—	Krigsraad Gierdrums Enke	10	—
—	Urtefræmmer Hallejens Datter	10	—
1861.	Skræddermester C. G. Clausens Enke	10	—
—	Hattemager Schmidts Enke	10	—

Medlem
fra

1861. Høfer Storms Enke	10 Rd.
1862. Inspektør Lilies Datter	15 —
— Værtshuusholder D. Nielsens Enke .	10 —
— Toldassistent Barfoeds Enke	10 —
— Klokker Gørh's Enke . , ...	10 —
— Skibscapitain Riisrags Datter	10 —
— Skræddermester Kryger	10 —
1864. Landmand Wilsons Enke	10 —

7. Forsamlingen vedtog, at det uerholdelige Kontingent for 4 Medlemmer maatte udgaae af Regnskabet med ialt 9 Rd. 72 ß. og Vedkommende udslettes af Selskabet.

8. Derfter foretoges Valg paa nye Repræsentanter i de, efter Lovens § 31, Fratrædendes Sted, og Udfaldet blev følgende:

Første Classifikation.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Kammerraad Hviid.	Hr. Justitsrd. A. L. Blechinberg.
— " Sølling.	— Profurator G. Berggreen.
— Profurator Winther.	— Kammerraad T. Svanebjær.
— Justitsraad Kohde.	— Profurator J. L. Lassen.

Anden Classifikation.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Rancelliraad Melchior.	Hr. Professor F. Krohn.
— Professor Holbek.	— Professor F. C. Kjerfou.
— Overlærer Krebs.	— Assessor T. Olivarius.
— Kammerrd. Truelsen.	— Statsraad A. B. Schyg.

Tredie Classifikation.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Søkrigskommisf. Nielsen.	Hr. Skibsbyggerm. J. Gullach.
— Krigsassf. Haugaard.	— Stabslæge M. Djørup.
— Kapitain Welsch.	— Kapitain E. Jacobsen.
— Overlæge Müllerz.	— Kapt. E. Th. Müllerz.

Fjerde Classifikation.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Urtekammer Beerling.	Hr. Grosserer Hagelberg.
— Kapitain Lorenzen.	— Grosserer D. C. Borgen.
— Kapitain Amnighøll.	— Baandhdl. Chr. Petersen.
— Grosserer A. Borgen.	— Urtekammer H. Bohn.

Femte Classifikation.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Fabrikant Warburg.	Hr. Bantdirkt A. Reimann.
— Assessor Glahn.	— Brændeviinsbr. C. Jacobsen.
— Oberst Groth.	— Løisfabrikt H. T. Stahl.
— Bærtshuushdl. Petersen.	— Lysfester P. Knudsen.

Sjette Classifikation.

Afgang.	Tilgang.
Hr. Hofbogbinder Clement.	Hr. Mechanikus J. Eichhoff.
— Sadelmager Rothmann.	— Kunstdreier Schwarz.
— Blikkenslager J. Meyer.	— Snedkermester Thorsen.
— Bødkermester Thomsen.	

9. Derefter optoges 12 nye Medlemmer, hvis Navne have været indrykkede i Ugebladet Nr. 1 til 14 i 1872.

10. Sluttelig meddeelte Administrationen, ifølge

en tidligere Generalforsamlings Beslutning, en Fortegnelse ove de Legater, som ere tildeelte Selskabet siden dets Stiftelse, og hvis Beløb ere indbefattede i dets Fondsbeholdning, nemlig:

Mar 1805. Grosserear Niels Brocks Legat, efter Testament af 19de Februar 1786 og 24de Februar 1802 . . 5,062 Rd. 22 f.

— 1807. Student Grells Legat . 1,100 Rd. „ f.

— 1827. Enkefru Charlotte Amal.

Bøndke's Legat . . . . . 2,000 — „ -

— 1829. Caroline-Legatet, stiftet

af en Deel af Selskabets

Medlemmer i Anledning

af Hds. Rgl. Høihed

Arveprindsesse Caro-

lines Formæling, den

1ste August 1829 . . . . . 2,500 — „ -

— 1830. Enkefrue, Statsraadinde

Kofoeds Legat . . . . . 500 — „ -

— 1853. Silke-, Ulden- og Lær-

redshandler J. H. Lunds

Legat, efter Testament

af 16de April 1851 . . 1,386 — 51 -

Og udenfor Fondsbeholdningen:

— 1856. Justitsraad Gibeschüg's Legater, efter Testament af 20de Juni 1853:

a. til Understøttelser 100 Rd. { aarlig.
b. til rentefri Laan . 1,000 —

102
Mar. 1863. Grosferer W. P. Heymanns Legat,
Renten af 200 Rd. aarlig.

Pensionister.

Pensio-
nist fra

- 1834. Reservebud Aggersborgs Enke.
- 1838. Lærer Oluffens Enke.
- 1846. Bogholder Amdrups Enke.
- 1848. Havnefoged Møllers Enke.
- 1849. Kapitain Egeroeds Enke.
- 1851. Glasfliber Haubmanns Enke.
  - Overlærer Kielsens Enke.
  - Toldbetjent Kaastrups Enke.
  - Skrædder Borchs Enke.
- 1852. Krigsraad Borres Enke.
  - Toldbetjent Møllers Enke.
- 1853. Major Borthies Enke.
- 1854. Guldsmed Ebbesens Enke.
- 1855. Skolelærer Achens Enke.
  - Institutbestyrer Mønstedts Enke.

Penfio-
nift fra

1856. Toldbetjent Sommers Datter.
 1857. Fabrikør Dyhrs Enke.
 1858. Kobberstifter Schipts Enke.
 — Brændeviinsbrænder Mørchs Enke.
 1859. Porcellainshandler Nothenborgs Enke.
 — Koffardikapitain Floors Enke.
 — Prokurator Høyers Enke.
 1860. Malermester Runges Enke.
 — Ijenkræmmer Svanes Enke.
 — Foged Arntiels Datter.
 — Formand Carlshens Enke.
 — Kansellist H. Knudshens Enke.
 — Urtekræmmer Petersens Enke.
 — Portner Borres Enke.
 — Urtekræmmer Guldagers Enke.
 — Fuldmægtig Zuhlers Enke.
 1861. Skomagermester B. Holm.
 — Instrumentmager Andersens Enke.
 1862. Mekanikus Dongs Datter.
 — Lærredshandler Harbs Enke.
 — Porcellainshandler Schalhes Enke.
 — Toldforvalter Wilstrups Enke.
 — Skrædder G. H. Bode.
 — Hofmedaillør Conradsens Enke.
 1863. Architect Rosenbergs Enke.
 — Juvelerer Oldenburgs Enke.

Pensio-
nift fra

1863. Tobaksfabrikør Bagge.
 — Kjøbmand Davidsens Enke.
 — Postkontrollør Strückmanns Enke.
 — Bogholder Rannestads Enke.
1864. Hofmusikhandler Olsens Enke.
 — Skovfoged Fischers Enke.
 — Urtekrammer Schinkel.
 — Toldbetjent Anthons Enke.
 — Pautist Helstedes Enke.
 — Skibskapitain Baagøe.
 — Kopist Bruuns Enke.
 — Skomagermester Hesberg.
1865. Skomager Webers Enke.
 — Sekretair Ottesens Enke.
 — Kapitain d'Planes Enke.
 — Fuldmægtig Bradts Enke.
 — Skovfoged C. Schmidt.
 — Kanselliraad Lynges Enke.
 — Koffardikapitain Hansens Enke.
 — Skomagermester Malmqvist.
 — Gartner Gudmanns Enke.
 — Snedker J. Steinbeck.
1866. Kvartermand Jversens Enke.
 — Strømpevæver J. Schwander.
 — fgl. Rudst, Lunds Enke.
 — Bognmand Carstensen.

Penfo-
nist fra

1866. Bogbinder Ursins Enke
— Pastor Justs Datter.
— Skrædder Mariagers Enke.
— Stomagermester Landrup.
— Bogholder C. Wings Enke.
1867. Kjøkkenmester Krygers Enke.
— Meelhandler Herbst Enke.
— Fuldmægtig Viborgs Enke.
— Ritmester Foghs Enke.
— Møllermester Andersen.
— Krigsassessor Rasmussen.
— Snekker Willadsens Datter.
— Garver Topps Datter.
— Hørkræmmer Brorsons Enke.
— Kunstdreier Søborgs Enke.
— Frugthandler Frørups Enke.
— Skræddermester H. Andresen.
— Farver Schmidts Enke.
— Handskemager Landers Enke.
— Lærerinde C. Mørck.
— Adjunkt Jacobsens Enke.
1868. Kapitain C. Groves Enke
— Stomagermester N. P. Helsted.
— Fuldmægtig Drebolts Enke.
— Instrumentmager S. N. Gade.
— Kopist C. Mohrs Enke.

Pensio-
nift fra

1868. Kammerraad Thorbjørnsens Enke.
 — Urtekræmmer C. M. Jbsen.
 — Barbeer C. N. Giede.
 — Snedker Tøpfers Enke.
 — Bødkermester H. P. Søborg.
 — Sekretair P. Schjødts Enke.
 — Opsigtsbetjent P. Holms Enke.
 — Portraitmaler C. F. Christensen.
 — Skræddermester L. F. Hammond.
 — Skomagermester B. J. Bonnesens Enke
 — Guldsmed Ræboes Datter A. C.
 — Oberstlieutenant, Kasserer Borgens Enke
1869. Designateur J. L. Bayer.
 — Snedkermester C. L. Kohleders Enke.
 — Laffabrikør C. Byrfting.
 — Snedkermester L. F. L. Knieß
 — Finantsbud A. J. Jensens Enke.
 — Manufakturhandler A. W. Henningsen.
 — Skolelærer J. P. Jensens Enke.
 — Malermester H. C. Bergs Enke.
 — Kapitain Mølholms Enke.
 — Overkrigskommissair H. N. Brocks Enke.
 — Skibskapitain Kjølners Datter.
 — Skræddermester F. Schulz.
 — Slagtermester C. Hendriksen.
 — Toldbetjent Rammanns Enke.

Pen-
sionist fra

1869. Sadelknegt Nielsens Datter.
 — Skrædder Sommerfeldts Datter.
1870. Skræddermester J. Scheels Enke.
 — Blikkenslager J. Jrgens Enke.
 — Farver R. Bangs Enke.
 — Sadelmager P. C. Thorballs Enke.
 — Bogbinder H. D. Kreiser.
 — Porcellainshandler Hedschers Enke.
 — Musiklærer P. Møllers Enke.
 — Fuldmægtig Gundels Enke.
 — Postbud Ritmeyers Enke.
 — Musiklærer J. Bransteins Enke.
 — Kontrollør Brodersens Datter.
 — Fabrikant Lindqvists Enke.
 — Toldassistent J. Bayers Enke.
1871. Kunstdreier Ehlers Enke.
 — Musiklærer Dütshs Enke.
 — Fouteralmager Sators Enke.
 — Sværdfeger Meyers Datter.
 — Justitsraad Veldrings Datter.
 — Hoteleier Krolls Enke.
 — Sukkermester Borgens Enke.
 — Politibetjent Amundsens Enke.
 — Musiklærer Dahls Enke.
 — Spisevært Stielers Enke.
 — Stomagemester Roed.

Pensionist fra

1871. Smedemester L. Mikkelsen.
 — Skomagermester Frydendahl.
 — Skibskapitain Humbles Enke.
 — Arbejdsmand Nims Enke.
 — Toldassistent Larsens Enke.
 — Skibskapitain Ludvigsens Enke.
 — Uhrhandler Webers Datter.
 — Snedker Fuglebergs Enke.
 — Jernkræmmer Kleins Datter.

Endvidere de 22 nye, i Maret 1872 optagne Pensionister, see Pag. 140 og 141.

Pensionister, der have Brochs Legat.

1848. Grosserer Nørregaards Enke.
 1854. Forvalter Albrechtsens Enke.
 1860. Kammerraad Winthers Enke.
 1863. Konsumtionsfriver Saabyes Enke.

Pensionister, der have Caroline-Legatet.

1834. Rjøbmand Rubens Enke.
 1853. Porcellainshandler Heilbuth.

Administrationen for det forenede Understøttelseselskab,
 den 22de April 1872.

C. N. Lantrop. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Styffnegten.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Er det sandt, hvad Drengen fortæller?“ spurgte Moderen og greb sin Mand's Haand, „er det sandt, saa kan jeg nok forstaae, hvad Lars vilde Dig, Fader; han vilde at de skulde faae —“

„Ja,“ nikkede Faderen, „han vilde, at de skulde have et skjult Opholdssted her hos mig.“

„Og dertil sagde Du da nej, og saa truede han Dig.“

„Ja, vist truede han mig, og jeg sagde lige godt nej — og saa gif jeg — nu have I faaet alting at vide.“

„Saa maa han vistnok selv være mistænkt, naar han viser sig saa streng og trodsig imod Dig. Savist er han det.“

„Men han vil dog ikke derved kunne redde sig, naar Du ikke vil modtage Flygtningene.“

„Gamle Næve have mange Udgange fra deres Huler, og Fogden plejer ikke at være blind for det rede Sølv. Det vil vist blive en let Sag for ham at vælte al Skylden paa mig, helst naar jeg ikke benægter, hvad der skete med Din Broder, hvis Lars angiver det, og Fogden spørger mig ud derom.“

Faderen drog et dybt Suf og reiste sig op,

116
samt begyndte at vandre frem og tilbage i Stuen. Moderen foldede sine Hænder, og bad en stille Bøn, imedens Peer gif hen til Vinduet, og saae ud over den aabne Plads foran Stuen, og op til de kraftfulde Træer, der strakte deres vældige Kroner imod Himmels Buer.

Bludselig hældede han sig frem, og fæstede sine Djne paa en Gjenstand, som han saae bevæge sig langt borte ved Enden af den Høj, paa hvilken Huset var opført, og som syntes at nærme sig dette.

(Fortfættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet
ere foreslaaede:

Restauratør S. Hansen.

Gastænder J. Hansen.

Borger-Vennen.

Fire og fireindstyvende Aargang.

Nr. 19.

Torsdagen den 11te Mai 1879.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Stykkneften.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Jh Du min Klokkebuk!“ udraabte han tilsidst; thi den store Klokkebuk med Bjælderne var hans fortrinlig gode Ven, og han beraabte sig altid paa den ved ethvert mødende overordentligt Tilfælde, „kommer ikke rige Lars i egen Person gaaende der, saa maa mit Syn slaae mig ganske fejl.“

„Rige Lars!“ udbrød paa engang hans Forældre, og standsede deres Gang.

Der hørtes intet Ord mere, og nogle Djebliffe

derefter traadte den rige Lars ind i Huusmandens Stue. Han var en lille, uanselig Mand med ludende Hoved, men med et Par Djne, der løste som et gloende Kul under et Par tykke, bufsede Djenbryn. Han var iført en Overkjole og havde en Stof i Haanden.

Da han var kommet ind i Bærelset, begyndte hans Djne at spille omkring, idet de standsede en kort Tid ved Huusmoderen, men kun, ligesom for des hurtigere at fare rundt fra den ene Gjenstand til den anden, indtil de igjen standsede ved det Ansigt, hvorfra de havde begyndt deres Spejden. Det syntes, at det faldt ham vanskeligt at komme frem med hvad han vilde.

„Hvad søger Du dog hos mig, Lars?“ spurgte endelig Huusmanden, idet han afbrød den lange Taushed, der begyndte at blive ligesaa pinlig for ham og hans Hustru, som den synlig var det for den rige Lars, „hvad søger Du her hos mig? Kommer Du for endnu engang at høre mig sige nej til Din Begjæring, eller maaske har Du betænkt Dig og har fortrudt denne?“

„Fortrudt!“ udbrød nu Lars med en hvinende Stemme, hvis blotte Lyd gjorde et ubehageligt Indtryk. „Fortrudt! hvad skulde jeg vel fortryde? — at jeg ejer en Gaard med hvad dertil hører, at mit Dje glæder sig over mine store Hjørde af Køer, Dyr og Faar, naar de om Aftenen blive

drevne hjem, eller over at jeg er æret og anseet som den rigeste Bonde i Svenarum, og at jeg har en Søn, som udgjør min Alderdoms Glæde, og som nok kan stige saa højt op, at Andre ville strides om at komme til at tjene paa hans Gaard. Gud være lovet, at Alting er gaaet vel fra Haanden for mig, og den Dag kan nok komme, da min Søn sidder som Kirkeherre her i Sognet, naar andre maae liste sig bort fra Land og Hjem, forat søge at lægge Dølgemaal paa det Fædrenavn."

Manden talede med en vis Jilsfærdighed, som om han havde dette Middel nødig, for at kunne faae fremført, hvad han havde paa sit Hjerte, og hvem denne pragtfulde Udmaling af hans Rigdom, Anseelse og Faderglæde egentlig angik, var det ikke vanskeligt at udfinde, naar man havde fulgt hans Blik, imedens han talede. Det var ogsaa et Blik som der var værd at skue. Det standsede uophørligt paa Husmandskonen, foer saa omkring, men kom altid tilbage til hende. Dette undgik ikke Husmanden, og Minder fra Fortiden steg frem for hans Sjæl, og han blev haard og bitter i sit Sind.

"Det kan muligt dog hænde," sagde han, "at naar den Time kommer, der forestaaer os Alle, at Du vil faae Andet at tænke paa, Lars, end paa Dine mange Dyr, og Din store Herr Søn.

— Hun her, hun som for Din Skyld gif fattig og ussel ud fra sine Forældres Huus, hun kan maaske komme til at staae ved Dit Dødsleje, og hvad vil Du saa kunne have at svare hende? og hvad Du saa end har staaet her og stikket paa min Søn, saa er jeg dog vis paa, at han aldrig vil komme til at stryge omkring i Land og Rige, og det lige saa vis, som han kan være paa aldrig at behøve at bøje sit Hoved af Skamsuldhed over sin Faders Navn, hvorledes endog mit Endeligt maa blive.“

Et bredt og ondskabsfuldt Smil grinede paa den rige Lars' Læber, og han kastede sit Blik hen paa Per, som stod ved Vinduet, og betragtede ham fra Isfen til Fodsaalen. Han var en velvoren og stærkt bygget Dreng med et Par kloge, hjertensgode Øjne, som nu brændte af Harm og Brede. Men den rige Lars' Smil bredte sig videre og videre, alt som han betragtede Drengen, og i hans Blik viste sig et Had, et mangeaarigt Had, nemlig den forsmaaede Kjærligheds Had.

„Hvorledes det vil gaae med Drengen, det vil Tiden vise,“ sagde han, og det kogte i hans Hjerte, og Ordene strømmede over hans Læber mere og mere høittravende, „og hans Dage her paa Angved ville nok blive ligesaa let at beregne som Dine egne Jens, saavel som Din Hustrus.“

„Dengang talede J haarde Ord,“ udbrød Per raff, „her agter jeg ikke at blive gammel, thi Capitainen paa Steensjø vil have mig til Stykknekt, og saa følger jeg med ud i Krigen.“

„Stykknekt,“ gjentog Lars, „ja det kunde blive en god Begyndelse, og senere vilde han faae Ovelse i at vandre omkring i Land og Rige med Posen paa Ryggen, thi at falde for en Kugle, vil han neppe blive værd — men naar den Dag imorgen er vel tilende, saa kommer Du nok til at søge efter en anden Begyndelse paa Din Livsvandring, min Dreng, thi Capitainen vil vist neppe have en Forbryders Søn i sin Tjeneste.“

„Og nu ville vi gjøre en Ende paa den Bise, Lars,“ afbrød Huusmanden ham, og gik frem imod den lille Mand, der veeg ængstelig tilbage, „det kunde ellers let træffe, at jeg lod Dit sorte Blod rinde her paa Stedet, Du affhyelige Uhyre.“

„Saa vilde Du ende, som Du har begyndt — jeg havde ellers meent, at jeg nu kunde have givet Dig en lille Haandsrækning, alt for Din Kones Skyld,“ og ved disse Ord kastede han igjen sit Blik omkring i Stuen. „Du vilde ikke frelse Dig selv eller hende, endstjændt Din Kjælder staar tom, og Ingen skulde kunne mistænke Dig. Nuvel, enhver har sin Smag og saaledes har jeg ogsaa min. Men det er faldet mig ind, at Du dog maaste kunde være mig til Nytte paa en

anden Maade, og jeg vil nu tale med Dig besangaaende. Giver Du mig nu ogsaa Afslag herpaa, saa maa Terningen være kastet."

"Og hvilket sort Eg har Din Hjerne nu udflækket?"

"Om det nu er sort eller ikke, saa findes der dog nogen Blomme deri, og den vil Du kunne faae, Jens."

Alle de Tilstedeværende lyttede med spændt Opmærksomhed paa hvad mere rige Lars kunde have at sige, og denne begyndte i saa mild en Tone, som hans Røst var istand til at frembringe.

"Jeg har et nyt Vilkaar at byde Dig," sagde han, "hvori Du ikke vil kunne udfinde noget af hvis Udførelse Du behøver at gjøre Dig nogen Samvittigheds Bebrøjdelse. Jeg har nemlig et Brev til Capitainen paa Steensjø, det skal Du bringe til ham, men han maa have det ihænde betids imorgen tidligt. Vil Du overbringe ham det, saa lover jeg Dig det samme, som da jeg for en Tid siden bad Dig om at huse Flygtningene. Jeg skal fortie, hvad der tidligere er foregaaet, og hvad mere er, jeg skal forsørge Din Hustru til hendes Dødsdag, og Din Søn skal faae Lov til at tjene som Karl paa min Gaard; — men vil Du heller ikke opfylde denne min Begjæring, saa sværger jeg en dyr Ed paa, at ikke elene Du selv skal blive bragt som Fange til

Jønkjøping imorgen den Dag, men at ogsaa Din Hustru skal med Skam og Skjændsel komme til at forlade Angved, og at Din Søn —

„Det er tilstrækkeligt, Lars,“ afbrød Jens ham, og hans Stemme klang, som naar Harpens sidste Streng springer, „en større Skam end den, at min Hustru skulde spise Raadens Brød hos Dig, kan jeg ikke tænke mig, og Per er nu saa gammel, at han kan begynde at tænke for sig selv, — dem Begge henstiller jeg under Guds Beskyttelse, og kun hos ham skulle de betle om Raade — det skal blive min sidste Bøn her paa Jorden, og det er den eneste Rigdom jeg har at efterlade Dig i Arv, Per.“

Den rige Lars saae et Djeblik forbavset paa den fattige Mand, der stod saa rant og stolt foran ham og hans Djne drejede sig rundt lige overfor ham, og Smilet paa hans Læbe var næsten forsvundet da han spurgte:

„Og hvilket Svar giver Du mig?“

„Det Svar,“ tog Jens til Gjenmæle, „at jeg paalægger Dig ufortøvet at forlade det Gulv, som Dine syndige Fødder have vovet at betræde, det Svar, at jeg aldrig vil gaae Dine Grinder, hvad enten De synes gode eller ikke, og saa maa min Skjæbne blive hvad den skal.“

Det blev aldeles taust i Stuen. Men rige Lars stødte sin Stof imod Gulvet, og lagde sin

høre Haand paa dens Knap. Og ligesom Barnet lader den imod en blank Skive brudte Lysstraale flyde omkring sig, imedens dets Tanker gaae deres uafbrudte Gang, saaledes gif hans Dje vaklende fra den ene Plet til den Anden, uden at, som det idetmindste syntes, hans Tanker havde noget at skaffe dermed.

Der forløb nogle Dieblkke, saa standsede hans Blikke ved Huusmandens Kone, og hans Læber bevægede sig først lydløst, og dernæst med følgende tydelige Ord:

(Fortættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Huusjomfrue Emilie Hansine Benken.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 20.

Løverdagen den 18de Mai 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Stykket.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Dg hvad siger J dertil, Kvinde?“ spurgte han.
„Kjære, kjære Lars!“ begyndte Huusmandens
Kone og store Laarer randt ned over hendes
Kinder, „ved min Faders Minde, som holdt saa
meget af Dig, ja mere end af sit eget Barn ...
hav Barmhjertighed med os. Dit Hjerte kan dog
ikke være saa haardt, at det kan være Dit Alvor,
at Du vil ødelægge den, som frelste min Faders
Søn, og netop fordi han frelste ham. Hvis Du
nogensinde har, som Du har sagt, holdt af mig

faa lad Dig dog bevæge! Vi have kun levet i Fattigdom, imedens Du har havt fuldt op af Livets Goder . . . hvad vil Du dog forlange mere?

Hun blev veltalende i sin store Sorg, den stakkels Hustru og Moder, og hendes Haab, hvor svagt det end var, hendes Haab om dog muligt at bevæge sin rige Svogers Hjerter, gav hendes Ansigt en himmelsk Ynde; men just det, som hun troede skulde virke paa Svogerens Sind til det Gode, just det vakte paaany hele hans indgroede Had og Brede, især da de gamle Grindringer fremkaldtes af den Kvinde selv, hvis Skjønhed havde gjort et uudsletteligt Indtryk paa ham. Men den Bønsfaldende tolkede ganske anderledes Mandens Tausshed, og Udtrykket i hans Blik.

„Frist dog ikke den almægtige Gud, Lars,“ vedblev hun, „han har givet Dig Rigdom, Magt og Anseelse, og vel ligger Din Hustru i den sorte Jord, men han har dog givet Dig Glæde af Din Søn, og denne, som kan gjøre store Fremskridt paa sin Livsvej, han kan maasse tilsidst komme til at sidde som Biskop i Bexis, imedens vor Per, selv under de heldigste Omstændigheder, kan vente at ende sine Dage her i Skoven som Huusmand. See saaledes er vor Lod falden, Lars. Und os dog nu den Smule, der er levnet os, und os navnlig vort ærlige Navn!“

„Hm, hm!“ mumlede Lars, „Du griber til

Bønnebogen, det gjorde jeg ogsaa engang, Maria om Du ellers kan huske det. Men nu har Binden vendt sig, og Du staaer bedende og grædende foran mig, og jeg siger ligesom Du sagde dengang, jeg siger Nej! Spørg ham der, den hoffærdige Bonde, om han vil udrette mit Grinde, for saa staaer jeg fast ved hvad jeg har lovet; hvis han ikke vil det, saa —"

„Lad det nu være nok, kjære Hustru, han er ikke Dine Taarer værd,“ tog Manden nu til Orde, og gif hen til Lars sigende, „nu er det min Villie, at Du strax forsøger Dig bort.“

Og derhos tog han den lille Mand i Kraven, slog Stuedøren op og løstede ham ud igjennem den, omtrent paa samme Maade, som man befrier sig for en skabet Hund. Man hørte udenfor den igjen tillukkede Dør en udstødt Forbandelse, og saae at den haardhjertede Mand bortfjernede sig.

Men Huusmanden sluttede sin Hustru i sine Arme og lagde velsignende sin Haand paa sin Søns Hoved.

Snart indhillede Matten de Bedrøvedes sorgfulde Tanker i sit Mørke, og det blev aldeles stille i Stuen, hvor Ingen af de tre, som vare derinde, kunde faae et Blund i sine Øjne. Per sad paa Kanten af Sengen med Hovedet støttet paa sine Hænder, og tænkte paa Aftenens Til-

dragelser og paa hvad der ved samme var kommet til hans Kundskab, og naar han overvejede, hvor snart han skulde staae ene i Verden uden Haab om at faae nogen Tjeneste; thi hans Tanker strakte sig ikke langt udenfor Stensjø og Svenarums Sogne, saa var det som om en Kniv blev stukket i hans Hjerte, og han fældede bittre Taarer i sin stille Ensomhed, og hvad skulde der saa blive af hans kjære Moder, hvis han ingen Tjeneste kunde faae! den Tanke var maaske den bittreste af alle. Men Frygten for at miste den Ansættelse, som han havde Løfte om at faae hos Kapitainen paa Stensjø, og Sorgen over et saadant Tab, der snart fremstillede sig som fuldkommen vist og givet for hans ophidsede Indbildning, førte ganske naturligt hans Tanker hen paa Alt, hvad han dog kunde være bleven til i Krigen, og den Traad, som udspandt sig deraf, sluttedes ikke med noget mindre, end at han selv var bleven Kapitajn i Spidsen for raske Gutter, der stormede frem imod alt Ondt i Verden og udraabte højt det gamle, velbekjendte Krigsraab: Gud er med os.

Efter denne Tanke-Udflugt i den kommende Tid, traadte Tanken igjen tilbage paa den nærværende Tid, og derved sunkede han dybt. Det varede imidlertid ikke længe, førend han igjen var med sine Tanker paa Stensjø, og nu dukkede

Billedet af de smaae Piger, som han havde set at binde Krandsse paa Engen op for ham med al den Spænding, der kan ledsage et Minde, som har ligget skjult i vort Indre, og som har været undertrykt af en eller anden Begivenhed, der er kommet imellem, og som aldeles har fængslet vor Sjæl, men som, naar denne Begivenhed glemmes, lever op og viser sig i et ikke forud anet Lys. Han havde dem nu saa tydelig for sine Øjne, som om han endnu havde siddet paa Bjergklinten og sunget for dem, og det forekom ham, at han kunde høre dem tale, medens de bandt Krandsse af deres Blomster. Men hvor vare de blevne af? Ja, hvor vare de blevne af? gjentog han for sig, som om han nu først var kommet paa Tanke om, at det var noget mere end sædvanligt, som han havde seet om Aftenen. Og saa lavede han sig en Fortælling om tvende Prindsesser, der vare blevne bortrøvede af en Trold, og som han skulde drage ud i Verden for at frelse. Og det kunde han ogsaa nok, for han var just igjen i Begreb med at blive Kaptein. Men han frigjorde sig nu hurtigt for denne Forhaabning, og Tanken paa den rige Lars og paa hvad denne havde sagt foer som en sort Rovfugl over alle hans Planer.

Dog fremspirede der af den Oversvømmelse, som denne Tanke bevirkede, ligesom en tør Plet,

hvorpaa han kunde sætte sin Fod, og hvorfra han kunde overskue det Hele. Han reiste sig nu op, og Mufflerne i hans Arme vare ligesom udspændte, og han saae med et fast og straalende Blik ud igjennem Vinduet hen over den af Maanen belyste Hyldebuss, der stod og vinkede ad ham med sine spæde Grene.

En Tanke, en Beslutning var fremstaaet hos ham.

Han nærmede sig sagte til Døren. Der vendte han sig om og saae hen imod det modsatte Hjørne af Stuen, hvor hans Forældre laae.

Og saa gif han ud. Derude var det saa klart i Maanefkinnet, men tillige saa mørkt i Skyggen, at Dag og Nat, Lys og Mørke vare ligesom sammenførte paa een Tid. En kjølede Vind blæste imellem Træerne, og da han havde tilbagelagt et saa langt Stykke Vej, at han kunde se udover Søen, paa hvis anden Strandbred Stensjø laa saa langt borte som Djet kunde naae, ligesom et fortryllet Slot, indesluttende al den Kjærlighed, som Sagnet vidste at omtale, da bankede hans Hjerter, og han fremskyndede sin Gang.

Stien snoede sig snart bort fra Søen, og det blev allerede mere og mere mørkt i Skoven. Men han ilede rast fremad, og standsede ikke, førend han kom til den Gaard, som den rige Lars ejede.

Her standsede han og saae sig om.

Igjennem et Vindue kunde man se Lys at skinne, og derindenfor saae man ogsaa en mørk Skygge bevæge sig frem og tilbage. Per saae tydeligt, at det var Lars selv, da Skyggen engang kom nær hen til Vinduet.

Han gif nu hen til Huusdøren, men den var tillaaaset. Han bankede paa, men der var ingen som hørte ham.

Saa gif han hen til Vinduet, der ikke laa synderligt højt fra Jorden, og raabte.

Rige Lars kom til Vinduet og saae ud af det. Det lod til at han fra Begyndelsen blev for-
stræffet; men da han gjenkjendte Per, indfandt det brede Smil sig igjen i hans Ansigt, og han begav sig hen og aabnede Døren. Nogle Dje-
blikke derefter stod Per foran ham i hans Stue.

„Saa“ sagde han, „har altsaa Din Fader be-
tænkt sig, jeg kunde nok tænke mig at det vilde
ske, naar det begyndte rigtig at svie i ham, at
hans Hovmod saa vilde tabe sig, og at han vilde
lade sin Forstand tale —“

„Nej dog,“ svarede Per, „Fader har ikke for-
andret sin Beslutning, og vil heller ikke komme
her for at gjøre det.“

„Ikke det? hvad vil da Du dogne Dagdriver?
Jeg skal lære Dig, hvorledes en god Kjøp kan
dandse paa en saadan Kyg som Din.“

„Det vil jeg gjerne tiltroe Jer, men ellers
 faa er mit Grinde, at jeg vil besørge Jeres
 Budskab og Brev til Stensjø.“

„Du, Dreng?“

„Ja, netop jeg.“

(Fortsattes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet
 ere foreslaaede:

Handelsbetjent C. S. Munderspach.

Politibetjent F. Andersen.

Stomagermester Hoff's Datter, Emma.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 21.

Løverdagen den 25de Mai 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. S. Galbergs Officin.

Stykketegten.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Rige Lars gjorde store Dine og betragtede Drengen med et Udtryk, der røbede megen Lidel. Per saae meget barsk ud, og Bondens gjennemtrængende Blik havde ingen anden Virkning paa ham, end at han kun ønskede, at han havde Brevet jo før jo hellere ihænde. Det var Frugten af hans Overvejelse, da han sad paa Kanten af Sengen i sine Forældres Stue, og sammenholdt sine Fremtidsdrømme med Djebliffets forfærdelige Virkelighed. Han vilde overbringe Brevet, og saa

skulde Faderen blive fritaget for al Ulempe, og hans Moder ikke have nødig at sørge og græde. Og det gif efter hans Bestemmelse; Bonden tog et Brev frem, som laae paa Bordet, holdt det i sin Haand en kort Tid, og leverede det saa til Per.

Men under denne korte Tids Stilhed kunde man fornemme en Lyd ligesom af Gulken og Klagen. Per blev underlig tilmode, og anstrængte sig for at høre, hvorfra Lyden kom. Det var ham dog umuligt at faae nogen Visshed i denne Henseende; thi Bonden, som ogsaa tydelig bemærkede denne Lyd, begyndte at gaae frem og tilbage med hurtige Skridt, og gav sig Udseende af at han var meget vred, samt udstreg højt hvad han vilde sige.

„Se saa, nu har Du faaet Brevet, og nu maa Du begive Dig paa Vej, for at Du kan naae Dit Maal inden Solen staaer op, thi det maa Du vide, at til den Tid kommer Fogden her — og har jeg ikke til rette Tid imorgen faaet Svar fra Herren paa Stensjø, saa maa Din Fader vandre til Galgen, og Din Moder maa være betænkt paa at tillave Tiggerposen — og endnu eet: Du maa paa ingen Maade sige, hvem der har leveret Dig Brevet. Det var en ubekjendt Karl kan du sige, thi mit Løfte om at fortie Din Faders Forbrydelse gjælder ikke, dersom jeg mærker, at Du har ladet

Extrakt

af

første Kvartals Regnskab 1872,

for

det forenede Understøttelses-Selskab.

Indtægt.

		Rb.
1. Kassebeholdning fra 4de Kvartal f. A.		9,32'
2. Halvaarligt Kontingent:		
Restance fra forrige Kvartal.	473 Rb. 56 f.	
anviist for dette Kvartal, Hs. Maj. Kongens		
Bidrag	20 Rb. " f.	
	493 Rb. 56 f.	
deraf indkommet.	408 Rb. 68 f.	
udsl. form. Rest.	9 Rb. 72 f.	40f
	75 Rb. 12 f.	
3. egentlige Indtægter for Bladet „Borgerbønnens“ 84de		
Aargang, Nr. 1—13		1,191
4. Renter: for 1/2 Aar til 1ste Marts 4% af £ 8,600 =		
172 £ à 8 Rb. 92 f.		1,540
af Summer til forskjellige Tider indsatte i Privatbanken		52
5. Afdrag paa Laan:		
Restance fra forrige Kvartal	1231 Rb. " f.	
anviist for dette Kvartal	1863 Rb. " f.	
	3094 Rb. " f.	
deraf er indkommet.	1801 Rb. " f.	1,801
	1293 Rb. " f.	
6 optaget Laan i Nationalbanken		5000
	Ballance Rb.	19,322

Kjøbenhavn, den 31te Marts 1872.

Overeensstemmer

C. N. Laurrup.

B

Udgibt.

	Rd.	ß.
Pensioner :		
uaffordrede fra forrige Kvartal		" "
anviste for dette Kvartal	1371 Rd. 48 ß.	
Overskuddet af Brocks Legat	24 Rd. " ß.	
	1395 Rd. 48 ß.	
udbetalte i Kvartalet	1395 Rd. 48 ß.	1,395 48
uaffordrede ult. Marts	" "	
Gratifikationer	7015 Rd. " ß.	
uaffordrede fra forrige Kvartal	" " ß.	
deraf udbetalt	6960 Rd. " ß.	6,960 "
uaffordrede ult. Marts	55 Rd. " ß.	
Lønninger	667	48
Andre Administrationsomkostninger	471	50
Ugebladets Trykning	176	30
Renter af Laanet i Banken	16	64
Laan:		
anviste for dette Kvartal	8000 Rd. " ß.	
deraf udbetalt !	7800 Rd. " ß.	7,800 "
uaffordrede ult. Marts	200 Rd. " ß.	
Affskrevne Kontingent Restancer	9 Rd. 72 ß	
do, Kassebeholdning ult. Marts	1,834	73
Ballance Rd.	19,322	25

J. E. Neumann,
Selskabets Kasserer.

Kassecontrollen.

Den.

D. F. Olsen.

J. Em. Larsen,

falde det mindste Ord om, at Du har faaet Brevet af mig.

„Det var et mærkeligt Brev, rige Lars“, sagde Per, idet han vejede det i Haanden, „og det er vist, at Fader vilde aldrig have besørget det.“

Atter hørtes qvalte Klageraab og det forekom Per, at de stege op nedensfra, men han anstillede sig som om han intet havde hørt, og rige Lars stod som aldeles hensunken i sine Tanker. Han puttede hurtigt Brevet til sig og sprang ud. Bonden fulgte efter, og blev en kort Tid staaende for at see efter ham, da han fjernede sig mellem Træerne.

Fortattes.)

Berigtigelse.

I den Fortegnelse over de, den 21de Marts d. A., bevilgede Gratifikationer, som indeholdes i „Borger-Bennen“s Nr. 18, er indløbet nogle Urigtigheder, som herved rettes, nemlig:

Instrumentmager Bircks Enke er bevilget 20 Rbd.	
Postbud Schrams Enke er bevilget	10 Rbd.
Stomager Dinesens Enke, som er anført med 10 Rbd., er bevilget	15 Rbd.
Faktor Rosenbergs Datter, som er anført med 10 Rbd., er bevilget	15 Rbd.
Kof Alminds Enke, som er anført med 15 Rbd., er kun bevilget	10 Rbd.
Snedker Bryngers Datter, som var afgaaet ved Døden, blev Intet bevilget.	

I det Hele blev der tilstaaet 484 Medlemmer Gratifikationer til et samlet Beløb af 7,030 Rbd.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 18de Mai 1872.

C. N. Vautrup.

O. F. Olsen.

B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 22.

Torsdagen den 1ste Juni 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Stykketegten.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Her saae sig af og til lidt om, men han var neppe bleven vaer, at rige Lars var gaaet ind, førend han listede sig tilbage, og kom ad en skjult Sti til den bageste Side af Gaarden. Her flattrede han behændig som en Kat over et Gjerde og kom saa ubemærket frem til Gavlen af Stuebygningen, hvor rige Lars havde sine Værelser, og hvorfra han syntes at han havde hørt nogen Hullen og Graad ligesom slige op af Jorden. Han listede sig ind til Kampesteens Muren, som udgjorde

Bygningens Fod, og her var til hans Lykke saa stærk Skygge, at man skulde have havt Banskelighed ved at skjelne ham i hans graa Badmelstrøje fra Jordsmonnet, hvor han stod. Engang imellem standsede han og lyttede, og det varede ikke længe, førend det kom ham for, at han hørte den samme Lyd indenfor Graasteensmuren.

Idetsamme hørte han hurtige, næsten snigende Trin bagved Hjørnet af Gavlen. Han lagde sig ned og forblev aldeles ubevægelig; men alt Blodet strømmede saa heftigt til hans Hjerte, at om Nogen havde seet ham, skulde han være bleven antaget for en Dødning.

Trinene standsede imidlertid, og han kunde høre en dæmpet Stemme, i hvilken han tydelig kunde gjenkjende den rige Bondes, indenfor Muren at udtale følgende Ord:

„Bærer dog stille Børn — I kunne jo skræmme Felt ihjel med Jeres Støjen; naar det bliver Dag, skulle I slippe herfra.“

Graaden ophørte pludselig og Trinene fjernede sig. Per kunde høre at Manden gik, og deraf slutte sig til, at han ikke havde lagt Mærke til ham, og han løstede nu forsigtig sit Hoved op, og saae, at rige Lars gik ud igjennem en Bagport henimod Skoven.

Per sprang nu saa hurtig op, som en Tanke

kan fattes, og gif omkring Stuehjørnet, hvor han snart opdagede en Abning i Muren.

Maanesskinnet faldt skraat ned paa denne Gavl, og efterlod derfor kun en smal Skygge nærmest Hjørnet langs med det Sted, hvor Per havde ligget skjult. Her vilde han let kunne opdages, hvis Nogen saae derhen. Han var imidlertid nogenlunde rolig, saalænge han ikke hørte Noget til Bonden selv fra den bageste Side af Gaarden. Hvad der skulde gøres, maatte skee snart, thi der var ingen Tid for ham at give bort.

Han bøjede sig ind i en Abning i Muren ned til Kjælderen, saalangt han kunde, og spurgte næsten hvissende, om der var Nogen dernede. I Begyndelsen fik han intet Svar. Paa hans fornyede Spørgsmaal, hørte han en spæd Stemme fremstamme:

„Ja, vi ere to smaa Piger hernede i Kjælderen; hjælp os ud!“

Røsten var saa bønlig, og Per hørte ogsaa nu tydelig, hvorledes de stakkels Børn hullkede og græd, skjøndt de gjorde sig Umage for at dette skete saa sagte som muligt, for at Ingen skulde høre det.

„Er det Susanne fra Stensjø?“ spurgte Per.

„Ja det er, og Anna,“ blev der svaret indvendig fra. „Hvem er Du?“

„Jeg er Hyrdebrenden,“ svarede Per, og til-

føjede opmuntrende: „forholder Jer nu blot rolige, og værer ved godt Mod; jeg skal skynde mig til Stensjø, og saa vil det ikke vare længe, førend jeg kommer tilbage med Hjælp.“

Derpaa sprang Per afsted, og Taarerne trillede ned ad hans Kinder; thi han kunde ikke holde dem tilbage, naar han tænkte paa alt det Onde, som var foregaaet i denne Nat, og paa at han muligt kunde raade Bod enten paa det Hele, eller dog idetmindste paa Noget deraf. Og disse Tanker fordoblede hans Kræfter, saa at han med utrolig Hurtighed tilbagelagde Vejen til Stensjø.

Der vare Alle i den højeste Uro. Captainen havde strax ved sin Hjemkomst, da Børnene bleve savnede, og man forgjæves havde søgt efter dem, hvor de plejede at lege sammen, sendt alle sine Folk ud for at gjennemløbe Skoven, hvor de formodedes at have forvildet sig. Der kom og gif afværlende Bud imellem de Søgne og Stensjø, og Per mødte en af Staldkarlene, ligesom han betraadte Trappen til Hovedbygningen. Karlen vilde udspørge ham, men uden at give sig No til at standse, styrtede han op ad Trapperne.

I den store Sal fandt han Captain Casper gaaende i den højeste Uro op og ned i Bærelset, imedens hans Frue, Anna von Roszfeldt, sad bleg og fortvivlet ved et af Binduerne og saae ud over Gaarden og Søen. Captainen var en

midaldrende Mand af et ædelt og godmodigt Udseende. Hans lyse Ansigtssfarve tog sig godt ud til den store udslaaede Kniplings Krave og den sorte Dragt, som han bar.

Da Per traadte ind i Stuen, standsede Captainen og betragtede ham, som om han aldrig havde seet hans Ansigt, uagtet han mange Gange havde samtalt med den raske Dreng, og altid fundet Behag i hans fløgtige og hurtige Svar, og netop paa Grund deraf erklæret, at han ønskede at faae ham i sin Tjeneste.

„Hvad er Dit Grinde, Dreng?“ sagde han tilsidst, og saae skarpt paa Per, der stod og krammede sin Hue.

„Jeg vilde berette Captainen, at jeg er kommen til Kundskab om, hvor —“

„Børnene ...!“ raabte Captainen, og tog med begge Hænder fat i Drengens Trøjekrave, samt trak ham længere ind i Bærelset. „Kone, Kone! denne Dreng har opdaget dem, aa sig mig dog, min kjære Dreng, hvor ere de?“

„I Kjælderen hos rige Lars“ svarede Drengen, som var nærved at tabe sin Fatning, baade paa Grund af den Maade, hvorpaa Captainen havde behandlet ham, som over den Bevægelse, hvori saavel Captainen som han selv befandt sig. Men disse faae Ord maatte gjentages et Par Gange, inden de kunde blive rigtig opfattede af den urolige og

med al sin Godmodighed hidfuge Captain, og derpaa fulgte en Beretning om, hvorledes Ber havde fundet dem.

„Naa! ved mit gode Sværd, jeg skal tildele den lumste Bonde en Revselse, som han ikke saa let skal glemme. Til Hest! til Hest! Du skal følge med mig, Ber, vi skulle være der inden en Time.“

Ja, medens han endnu taledes, skyndte han sig ud, og Ber maatte følge med ham. Det kunde ikke nytte at tænke paa Afleveringen af Brevet, men Ber meente ogsaa, at saalænge han var ved Captainens Side, saa kunde dette Grinde altid blive udrettet, og nu burde hans første Forrigthed lægge sig noget, inden Brevet kom frem.

De tvende Heste vare snart opjadede. Captainen satte sig op paa den Eine, og Ber paa den Anden, og saa gik det afsted.

„Nu vil jeg see, om Du duer til at være Rytter, Ber,“ sagde Captainen, ligesom de rede ud af Gaarden, og saa gav han sin Hest af Sporerne.

Men Ber viste tilstrækkeligt, at han duede dertil. Han holdt jævnt Stridt med Captainen. Der medgik omtrent et Par Timer til at komme fra Stensjø til den rige Bondes Gaard, naar man gik derhen. Derfor vare allerede næsten tre Timer hængaaede, siden Ber forlod rige Lars, og

nu brød Morgenens frem og farvede Bjergene i Øst med denne røde Farve, der en smuk Sommermorgen giver den hele Natur et saa skært, jomfrueligt Udseende. Det var et Par stolte, prægtige Dyr, som Captainen havde taget ud af Stalden, og det gik fremad, som om Vinden foer hen ad den smalle Sti. De vare omtrent komne den halve Vej, da der paa deres venstre Side aabnede sig en fortryllende Dal, der var temmelig lang og helt igjennem omgivet af Bjerge. Langt borte fra dette Dalstrøg hørte man fra Skovene en Bragen som naar flere Mennesker gaa igjennem et tykt Krat, hvor nedfaldne Grene og tørre Kviste frembyde tusinde Hindringer i at trænge igjennem.

Captainen standsede sin Hest og lyttede; det var sandsynlig nogle af hans egne Betjente, som havde begivet sig til denne Deel af Skoven, og nu agtede med usorrettet Sag at vende tilbage til Hjemmet igjennem den temmelig aabne Dal; den Tanke opstod hos Captainen, at disse Folk burde fortsætte Vejen til Bondens Gaard, hvor han maaske nok kunde faae Brug for dem.

Han besluttede derfor at oppebie deres Ankomst og raabte saa højt „herhen Karle!“ at det gav Gjenlyd i Skoven. Husmandens Søn havde under den hele Ridetur ikke havt sine Tanker fra Brevet, og alt som det blev lysere,

tiltog ogsaa hans Uro. Nu besluttede han at benytte Lejligheden til at aflevere det, for ham især, saa vigtige Brev.

„Jeg har et Brev til Dem, Hr. Captain,“ sagde han, idet han tog det frem af sin Trøjelomme og rakte det til Captainen.

„Hvad er det for et Brev, min Søn?“ spurgte Captainen, idet han tog imod det, „hvem har overleveret Dig det?“

(Fortsettes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet
ere foreslaaede:

Handskemager C. C. Thygesen.

Guldtrækker, Posjementmager F. B. Fischer.

Skibsfører F. C. Konopkas Enke Jenny.

Borger - Venner.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 23.

Løverdagen den 8de Juni 1872.

Udgivet af Understøttelses = Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Styffnegten.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Ja . . . jeg --“ stammede Per, og hans Ansigt blev purpurrødt, „jeg maatte ikke sige det . . . men imedens De, Herr Captain, venter paa Karlene, saa vil jeg skynde mig afsted og holde Udkig.“

Dg Drengen forsvandt som en Stormvind. Den forbausede Captain holdt Brevet uaabnet i Haanden, og fæstede sine Øjne paa Stien, ad hvilken Drengen var løbet, idet hans Tanker beskjæftigede sig saavel med ham, som med Brevet og de fangne Børn. Ligesom han havde

gjort sig fri for disse Tanker og formaaede at bryde Brevet, kom et Par Karle tilsyne i Dalen. Det var hans Folk, og da nu Uroen for Børnene aldeles opfyldte hans Sjæl, stak han Brevet til sig, og efterat han havde paalagt Karlene at komme saa hurtigt de kunde efter ham til Bondens Gaard, sporede han sin Hest og sprængte bort i den Formening, at han nok snart vilde kunde naae den forsvundne Dreng.

Denne, der kjendte Egnen bedre end Captainen, havde dog ved at benytte Gjenveje faaet et saadant Forspring, at han naaede Lunden som laae tæt ved den rige Bondes Gaard ikke saa kort Tid førend Captainen. Her bandt han sin skummende Hest, og gik med stærke Skridt ind i Gaarden. Solen var nu staaet op, og Folkene vare paa Arbejde. Per spurgte en Karl, som stod nede i Gaarden og huggede Brænde, om hans Husbond var hjemme; men det var han ikke; og Karlen vidste ikke, hvor han var. Det var usædvanligt, at Fader Lars ikke selv satte sine Folk i Arbejde, om han end ikke altid deeltog i dette; men han var gaaet saa tidlig ud denne Morgen, at ingen vidste, hvor han var gaaet hen.

„Har Fogden været her?“ spurgte Per med bankende Hjerte.

„Fogden?“ gjentog Karlen, „jeg har rigtignok

hørt, at han skulde komme; men endnu har jeg ikke seet noget til ham."

Noget beroliget ved dette Svar, gif Per opad Gaarden hen imod Stuebygningen, grundende paa, om ikke rige Lars var kommet til at forsinke sig paa sin Vandring igjennem Skoven, hvor han ganske vist havde havt et Møde med de polske Spyfluer. Han besluttede snarest muligt at opspøge ham i Skoven. Maaſke han ſaa kunde komme paa Spor efter noget, der kunde bringe den haardhjertede Hykler i hans Magt. Men forinden maatte han dog tale et Par Ord til Børnene nede i Kjælderen, og forkynde dem deres Frelſe.

Paa denne Side af Bygningen fandtes intet Menneſke, og Skoven laae paa en Banke i nogen Fraſtand bagved Udhuſlængens Gavl. Alt syntes ſaaledes at begunſtige ham i hiint Djeblif. Uengſtelig lagde han ſig, ligesom den forrige Gang, ind i Abningen i Muren ned til Kjælderen, og raabte ſaa ſagte ſom han kunde:

„Er Du der Susanna?“ Jo, hun var der, og ſaa ſøjede han til: „vær nu ved godt Mod, om nogle Minuter er Captainen her, og ſaa vil Piben faae en anden Lyd! Nu gaaer jeg ud i Skoven for at holde Dje med rige Lars!“

De ſidſte Ord yttrede han, ligesom han traf ſit

Hoved ud af Nabningen i Muren; men i samme Øjeblik blev han grebet om Halsen af en kraftig Haand.

„Rige Lars er allerede kommen hjem, Du Tyvunge,“ hvædede Bonden ind i hans Øre, „hvad vil Du her? — svar Dreng! Gaaer Du maasse i din Faders Erinde, for at udspejde hemmelige Afgange til mine Ejendele? Men jeg skal vise Dig Vej, det skal jeg — —!“

Og dermed tog han Haanden bort fra Drengens Hals, men gav ham i det samme et Slag i Hovedet med sin Stav, saa at han styrtede blegnende ned ved Siden af ham, som om han havde faaet sit Banesaar. Bonden hævede endnu engang sin jernbeslaaede Stav; men saa naaede Lyden af en stærkt galopperende Hest hans Øre, og han aabnede nu et nær ved ham værende Skur, og kastede den stakkels Dreng derind. Derpaa skyndte han sig ud i Gaarden, gif ind i sit Værelse og satte sig ved et Bord der.

Der var dog En, som havde seet hvad der var foregaaet, nemlig en lang, kjæmpehøj Karl, der tittede ind igjennem Bagporten i det samme Øjeblik, da rige Lars slog sit Tag i Drengen. Han havde sandsynligviis fulgt Bonden fra Skoven, uden at denne havde bemærket ham, eftersom Bonden intet Øjeblik havde lagt Dølgemaal paa sin Forbitrelse; hvilket han sikkert vilde have gjort, hvis

han havde anet, at der var et Vidne nærværende. Da der ikke fandtes noget Vindue i Stuebygningen til denne Side, var det let for den Fremmede at komme ubemærket over Baggaarden hen til Skuret, hvor Per laae.

Den fremmede Mand havde et mørkladent Ansigt, der var omgivet af sorte Haarlokker; men ud af hans Øjne lyste noget saa varmt og vemodsfuldt, at det fængslede Betragteren af ham ligesaameget, som dets mørke Træk skræmmede. Det gjorde samme Indtryk, som den sidste Solstraale under et overhængende Tordenvejr.

Manden aabnede Døren og saae den dødblege Dreng. Hans Trøje var bleven revet itu, da Lars slog ham til Jorden, og Stenen, der hang i Skindremmen omkring hans Hals, og som Per havde stukket under Skjorten ned paa Brystet, var derved blevet truffet frem.

Manden løftede Drengens Hoved langsomt i Bejret, lyttede til hans Mandedrag, og lagde Haanden paa hans Hjerte. Men derved fik han Øje paa Stenen, og han foer i Bejret, som om han pludselig havde fundet en Edelsten af umaa- delig Værdi. Han tog fat paa denne Sten og undersøgte den nøjagtigt, og hans Øjne lyste derved, som en Blomst kan lyse, naar Solen skinner paa Dugdraaben i dens Bæger. Og med fordoblet Iver tog han sig af Drengen.

Efter lang Tids Forløb slog endelig Per sine Djne op og saae sig forvirret om. Efterhaanden vendte dog Bevidstheden tilbage i hans Blik, men paa samme Tid ogsaa Smerten af det bedøvende Slag. Han tog med begge Hænder til Hovedet, men Manden tog en lille Flaske frem, hvoraf han hældte noget ud i sin Haand, gned dermed det Sted, hvor Slaget havde truffet, og Smerterne mildnedes vidunderligt hurtigt derefter. Per vilde takke, men Manden greb hans Haand, og bad ham blot at nævne sit Navn.

„Jeg hedder Per“, sagde Drengen, „og jeg har dette Navn efter min Morbroder.“

„Og hvor har Du faaet denne Sten fra?“ spurgte Manden fremdeles. —

Per meddelte nu Dplysning herom, og dette gav Anledning til yderligere Spørgsmaal fra Mandens Side, indtil han omsider fik Underretning om hele Sammenhængen imellem Stenen, gamle Peders Søn og Pers Fader. Da faldt han hen i alvorlige Tanker; hans høje Bænde lagde sig i dybe Folder, og hans smukke Blik formørkedes aldeles af de store sammentrukne Djenbryn.

„Du er den gamle Peders Dattersøn, og din Fader reddede Flygtningen og fik denne Sten“, sagde han mere ved sig selv end til den forbausede Per. „Det er en Lykkessten, min Dreng, som Du har baaret om din Hals“, tilføjede han efter en

fort Tids Ophold, „bevar den godt! en bedre Gave kunde din Fader ikke have faaet i Medgift med gamle Peders Datter.“

Derpaa begyndte han yderligere at udspørge Drengen om, hvad han nu havde villet paa sin rige Slægtnings Gaard, og hvorfor Bonden kunde blive saa vred, da han traf ham ved Kjældereren. Og herpaa meddeelte ogsaa Per alle de Oplysninger, som forlangtes; thi Manden paavirkede ham saaledes, at han ikke kunde modstaae ham. Men da han omtalte begge de fangne Pigebørn, og hvorledes de vare blevne bortrøvede fra Engen og siden indespærrede i Kjældereren, saa sprang Manden op.

„Kom min Dreng“, raabte han, „denne Gjer-ning skal rige Lars komme til at fortryde.“

Han tog nu Drengen ved Haanden og førte ham med sig hen til Gaardsrummet, der var opfyldt med Folk. Tvende Karle holdt hver sin Hest. Den ene Hest tilhørte Captainen paa Stensjø, den Anden Fogden. Manden gik ind i Stuen tilligemed Drengen. Ved Døren ind til Bærelserne standsede han. Derinde blev der talet meget heftigt. Det var den rige Lars's Stemme, som man for Djeblikket kunde høre.

„Nej, nej, kjære Herre! J tager Fejl, hvorledes kunne J komme paa saadan en Tanke! — Jeg skal være den Første til at gribe den, der har

voldet Eder en saadan Fortræd — og jeg tager Gud til Vidne paa, at jeg ikke har seet Pigerne, saa at de ikke kunne findes under mit Tag. Husbands sønnen, den Gavthv, ja han er vistnok den Skyldige. — Hvor er han nu henne, hvorfor sagde han Eder ikke rigtig Bessed? Tro aldrig de Mennesker i Angved, Captain! — Manden der er en farlig Person, og jeg vil nu i Eders Nærværelse anklage ham for at staae i hemmelig Forstaaelse med Kongen og Kronens Fjender . . . .”

(Fortfættet.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 24.

Løverdagen den 15de Juni 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Stykket.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Per greb utaalmodig i Dørklinken, for at skynde sig ind, men Manden holdt ham tilbage og gav ham et Tegn til at forholde sig rolig. Selv var han bleg som et Lig, og store Sveddraaber perlede paa hans Pande, som om han havde udfjæmpet en svar indre Strid.

„Du skal tøve noget endnu, Dreng!“ hvissede han, „vor Tid kommer snart.“

„Derfor er jeg ogsaa kommet herhen,“ hørtes en Stemme at ytre, der tydelig tilhørte Fogden.

„Spyfluerne have deres Tilhold her i Stoven, og I maae nu klare for Jeres Bedkommende, Fader Lars; thi saaledes som Sagerne nu staae gjælder det Eders eget Skind.“

„Gud være lovet,“ tog Lars nu igjen tilorde; „i denne Deel behøver jeg ingen Frygt at nære, thi jeg kan aflægge min Sed paa, at Jens i Angved har hjulpet en af Kong Sigismunds Tilhængere paa Flugten, og da dette er Tilfældet, behøves intet videre Beviis for, at de, som nu støve omkring her i Egnen, have Tilhold hos ham, og ikke hos mig. Nu blev Døren aabnet og den mørkladue Mand traadte ind med Per ved Haanden. Den rige Bondes Ansigt blev ved denne Lejlighed aldeles afsegraat, og han faldt ligesom sammen, uden at kunne vende sit Blik fra de Indtrædende, eller faae et Ord over sine Læber.

Captainen sad bøjet over det brudte Brev, som han vel for tiende Gang læste igjennem. Det indeholdt en Underretning om, at begge Pigerne vare i god Forvaring; men at en stor Løsesum blev fordret for dem, og at den til bestemt Tid skulde leveres til den Mand, som vilde i saadant Grinde indfinde sig paa Stensjø. Derfor Foranstaltninger bleve truffe til at bemægtige sig denne Mand, eller man gjorde Banfselig-

heder ved at udbetale Løsesummen, saa vilde det gjælde Børnenes Liv.

Da Døren blev aabnet, saae Captainen i Bejret, og en levende Glæde udbredte sig over hans Ansigtstræk ved Synet af Per. Den mørkladne Mand tildrog sig dog ogsaa hans Opmærksomhed.

„Jeg er den Mand, som I søge efter Herr Foged,“ sagde han og henvendte sig til denne, „jeg er Peder Pederjen; min Brøde skal dømmes af en højere Domstol end Menneffenes . . . . men jeg længtes efter mine Bjerge og Skove, hvor min Ungdom henrandt, og derfor kom jeg her tilbage; skal jeg bøde med mit Liv herfor, saa tag det fun, jeg giver mig i Eders Bøld, Foged!“

Forbauselsen over disse Ord blev, om muligt større end over den Fremmedes pludselige Optræden. Men førend Noget fik Tid til at yttre et Ord, vedblev denne sin Tale, idet han fæstede et lynende Blik paa Lars, og sagde:

„Du førte et ganske andet Sprog, Lars! dengang Du vandt min Fader Peder's Steddatter, hans Gods og Gaard.“

Den Tiltalte skjaltv over sit hele Legeme, og det var, som om han krøb sammen, idet han blev saa tynd og gjennemsigtig, som om det stod i hans Magt at tilintetgjøre sig og iwinde hen ligesom en Skygge. Manden saae paa ham med et knusende Blik, og et sorgfuldt Suf stjal sig

over hans Læber, idet han vendte sig fra ham til Captainen

„De forsvundne Børn findes, ædle Herre,“ sagde han, „under dette Tag, og her staar deres Redningsmand, som kan vise Eder Vejen til dem. Han fremstillede nu Per, og Captainen rejste sig pludselig, fraadende af Brede. Men hans Længsel efter at gjenfinde sin Datter tog Overhaand, og han skyndte sig ud tilligemed Per og Fogden, der fulgte med for at bevidne, jaavel at Børnene havde været indespærrede, som at de nu vare blevne befriede. Neppe havde de forladt Stuen, førend Lars kastede sig ned foran den høje Fremmede med de stolte Træf og det vemodsfulde Blik, og nu krøb den hovmodige og mægtige Bonde frem til ham, som en Orm, og omfavnede hans Knæe.

„Gav dog Medlidenhed med mig,“ udbrød han stønnende; „vær barmhjertig imod mig.“ Mere kunde han ikke faae frem, og det gjordes ikke heller fornødent, thi Manden syntes at være uimodtaagelig for hans Bønner. Han bukkede sig ned, og frigjorde sig for hans Omfavnelse

„Du maa først bønfaalde Gud om Naade, og siden min stakkels Søster og hendes Mand. De have dog lidt meest ved Dine Forbrydelser. Du er sandelig ikke værdig, Lars, til at dø for en ærlig Mands Haand. Jens var det, ham som

min Søster elsker, der frelst mig, og Du som paa en snedig Maade havde tilbendt Dig hans Hemmelighed, du talede med mig og lovede at hjælpe mig. Han sagde intet, men i Mulm og Mørke kom han til mig, og viste mig Vejen til Redning, men Du sneg Dig som en Slange efter os, og hørte min Afsked fra Jens og om min Gave til ham. Hvor var det dog muligt, at Din Hjerne kunde udtænke en saa nederdrægtig List. Overgistenen maatte og vilde Du have; ellers kunde Du ikke have overbevist min Fader om, at det var Dig, som havde hjulpet mig til at undvige, og derfor kom Du bagefter mig paa den anden Side af Broen, og sagde, at Du maatte have begge Stenene."

"O, hold dog op, hold op!" fremstammede Lars, som uforandret knælede for den Fremmede.

"Jeg overlod Dig Stenen; thi mig syntes, at Din Gjerning var saa meget værd, og saa fordrev Du Marie ud af hendes Faders Hus"

"Jeg elskede hende saa inderligt," fik han da med Besværlighed frempresjet.

"Ja du havde hende saa kjær, at Du lod hende drage ud fra sin Faders Gaard i Fattigdom, og Din Haand mægtede formodentlig ikke at give hende den ringeste Skjerv af Dit stjaalne Gods. Det falder Dig maaske nu endeel lettere, Du usle Hykler! at fortælle mig Sandheden,

efterat Du har hørt, at jeg allerede kjender det Hele. Da vi sidste Nat talede sammen yttrede Du intet, som kunde borttage fra mine Øjne det Slethedens Slør, hvorigjennem jeg hidindtil har seet hende og hendes Mand."

Jilfærdige Skridt af de fra Kjælderens tilbageværende Personer hørtes ude i Gaarden og i Forstuen, og ansporet heraf nærmede Lars sig endnu engang sin strænge Dommer, og udstrakte bønfoldende sine Hænder imod ham.

„Vær naadig!“ hviskede han, „frels mig! jeg har en Søn at leve for.“

„Herpaa maa min Søster og hendes Mand give Dig Svar,“ yttrede den mørkladne Mand, efter nogle Djebliffes Betænkning

Nu tog en Haand fat i Dørflinten, og Lars sprang op med en beundringsværdig Hurtighed og Kraft. Det var imidlertid kun Husmands-sønnen, som traadte ind i Værelset. Han omtalede at Captainen nu ansaae det for bedst at sætte Pigerne under Beskyttelse af begge Karlene fra Stensjø, der nylig vare komne til rige Lars's Gaard, og imedens han endnu talede, kom Fogden og kort derefter Captainen tilstede

„Skynd Dig til Angved,“ sagde derpaa Pers Morbroder til ham, „skynd Dig, og siig til Dine Forældre, at de maae komme herhen“

Ber forspandt, og Fogden traadte med en myndig

Mine frem i Bærelset og begyndte saaledes: „Børnene ere blevne fundne indeespærrede i Dit Huus Lars; men han fik ikke sagt mere sørend Lars med sfrigende Stemme afbrød ham med de Ord:

„Indespærrede hos mig. Gud forbarme sig over os; hvem har villet mig stakkels Mand saa ilde. Jeg sværger den højeste Ged paa, at jeg er uskyldig i denne Forbrydelse; og jeg sværger ved Liv og Salighed, og alt hvad der er helligt, og jeg vil ønske at jeg maa dø paa Stedet, hvis jeg ikke er uskyldig i denne Gjerning“

Ude fra Gaarden, hvor flere og flere Folk havde samlet sig, hørte man et overdøvende Skrig. De, der vare inde i Stuen, saae igjennem Vinduet at en Mand forgjæves bestræbte sig for at slide sig løs fra et Par haandsfaste Karle, som holdt ham. „Fæder,“ raabte Lars, der ogsaa betragtede dette, „der kommer han, efter hvem der er sendt Bud Nu kan jeg bevise min Uskyldighed.“

Han taug derpaa stille, og de Andres Opmærksomhed fæstedes paa Folket og den Fremmede ude i Gaarden. Denne havde revet sig løs: men blev i samme Øjeblik truffet af en Dyr, der blev kastet med et saa godt Sigte, at den traf paa den højre Side imellem Halsen og Skulderen. Manden styrtede til Jorden, og Fogden skyndte sig ud for at stille Larmen, og for at tage sig af den Overfaldne. Men Lars fik ogsaa travlt

ved dette Syn. Han snappede Brevet til sig som Captainen havde ladet ligge og ilede ud, og dette gjorde ligeledes de tvende Andre, der vare inde i Stuen. De to Pigebørn vare endnu tilstede. Det var ligesom de skulde tage bort, at Anna stødte til Susanne og pegede paa en forsmudset Karl, som havde blandet sig ind i den forsamlede Folkemængde, og Susanne funde, da hun saae hans Ansigt, ikke tilbageholde et Ud-
raab af Bestyrtelse.

(Fortsættes.)

Befjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:
 Restauratør Reichmanns Datter Ernestine
 Charlotte.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 25.

Løverdagen den 22de Juni 1879.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i R. G. Galbergs Officin.

Stykketegten.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Dette Udraab vakte den Karls Opmærksomhed, som holdt hendes Hest, og foranledigede ham til at spørge hende om, hvad det var, hun havde seet.

„Det var den Karl, som iastes narrede os ned i Baaden,“ hvistede Susanne.

Denne Opdagelse blev snart udbredt iblandt de Tilstedeværende, og den udpegede Karl blev grebet i en Haandevending, og Sindstemningen var saa ophidset, at der ikke manglede meget i,

at man øjeblikkelig havde sønderflidt den grusomme Barnerøver. Denne var dog stærk og smidig, og vilde ganske vist have frelst sig ved Flugten, dersom ikke en af Karlene, i sit bitre Had, saavel imod ham, som imod den polske Spyflue, med saamegen Sikkerhed havde kastet sin Dre efter ham

Den Saarede laae besvimet, men Lars holdt Brevet for Djnene og Ordene strømmede ud af hans Mund, som om han var bleven ganske forrykt. Efter en kort Tids Forløb slog den Saarede Djnene op, og nu raabte Lars:

„Kjender Du dette Brev, og siig om Du har skrevet det!“

Manden vinkede med Haanden og udtalte med en hvissende og mat Stemme et Ja. Det syntes som om han vilde have sagt mere, men dels var han uforstaaelig, og dels blev han ogsaa overdøvet af Lars, som, saa hurtigt han kunde, henvendte sig til Fogden og Captainen.

„Der have J Brevskriveren,“ skreg han højt. „Nu ville J da kunne see, om jeg har nogen Del i denne Gjerning. Han har forskaffet sig Adgang til min Kjelder, og anvendt den til et Gjemmested for Børnene.“

Endsfjøndt dette ikke godtgjorde Bondens Uskyldighed, saa fandt dog saavel Captajnen som Fogden det for ganske antageligt, at den Fremmede

havde søgt at benytte sig af Tilfældet, for ved Hjælp af Børnenes Fængsling at tiltvinge sig en betydelig Sum Penge. Naar dertil kom begge de smaa Pigers Udsagn om, at det havde været den saarede Mand, der Aftenen forud havde lokket dem med sig, saa formeentes Lars's Ufskyldighed at være saa godt som bevist.

Den ulykkelige Anklagede, som den ene Gang efter den Anden bestræbte sig for at faae Lov til at tale, og til at give Oplysning om Sagens rette Sammenhæng, kunde ikke komme til at fremføre en eneste Lyd. Der var imidlertid dog En, der med Mistro betragtede Lars og hørte paa hans Forklaring, og denne var hans Svoger, Peder Pedersen, men han yttrede Intet. Her kunde ialt Fald intet tilstrækkeligt Bevis blive ført, da Lars's Medvider og Meddeltager kjendeligt var sin Opløsning nær.

Fogden, der var en lille Mand med en opstaaende Næse og et Par livlige, spillende Øjne, saae med et betydningsfuldt Blik paa Lars, der ogsaa nu var kommen saa temmelig til sig selv, og besvarede Fogdens Blik med en Blinkning, som denne vistnok opfangede overmaade rigtigt.

„Denne Sag syntes mig at være meget klar, I gode Folk,“ sagde han, „og Fader Lars har Intet med hin Ugjerning at skaffe.“

„Per! Per!“ hørte man idetsamme en kvindelig Røst at raabe fra Husets Forværelse.

Alle vendte sig om imod dette og saae Maria, Husmandens Hustru fra Angved, at styrte frem derfra, og faste sig til den høje Fremmedes Bryst, idet han udbredte sine Arme imod hende. Saavel Husmanden selv, som hans Søn Per, fulgte ganske sagte efter hende. Alle disse havde Taarer i Øjnene, og Mange af dem, der stode i Nærheden, kunde ikke holde deres Bevægelse tilbage.

„Søster! Søster!“ lød derhos den Fremmedes dybe Stemme, der var fuld af Følsomhed og Varme, „hvor forskjellige have vore Tilskikkelser dog været, siden vi sidst saae hinanden, men jeg takker Gud, at vi dog endnu en Gang fik hinanden at se, uden at Noget af alt det, som onde Tunger have berettet mig om Eder, ligger fjendtlig adskillende imellem mig og Dig og Din Mand. Ogsaa Dig Svoger takker jeg,“ sagde han og strakte sin Haand ud imod ham; „ja en oprigtig Tak bringer jeg Dig! Du veed bedst selv hvorfor. Det var den Sten, som Du tog frem igaar, der har bragt denne Lykke med sig. Nu vil jeg med Glæde gaae min Død for Kong Sigismund imøde, efterat jeg har faaet Jer at se.“

Fogden havde imidlertid vinket ad et Par af sine Folk, som kom hen til ham med Jernlænker, for at fængsle Landsforræderen.

Det vemodsfulde Blik i hans Dine, ledsagedes af et lignende Træt omkring hans Mund, og han løsrev sig fra Søsterens Omfavnelse.

Men inden noget videre kunde foregaae traadte Captainen frem og lagde sine Hænder paa Fogdens Skuldre.

„Hr. Foged,“ sagde han, „jeg tilbyder her ved Eder paa vor naadige Konges Vegne, og i Nærværelse af alle dem, som høre disse mine Ord, at gaae i Borgen og indestaae for denne Mand's Tilstedeblivelse, indtil han kan afgive Forklaring for Retten og der forsvare sig, dersom det ikke vil lykkes mig forinden at bevirke hans Benaadelse.“

Fogden var villig til at erkjende hans Borgens Tilstrækkelighed, men yttrede, idet han pegede paa Husmanden:

„Vi have endnu En, som er anklaget for Landsforræderi.“

„Og hvem er Anklageren?“ spurgte Peder Peder-sen, og en saadan Indflydelse havde han ved hele sin Personlighed paa alle dem, der stode omkring ham, at en fuldkommen Stilhed fandt Sted blandt hans Tilhørere, og at man lagde mere Mærke til hvad der vilde følge paa hans Spørgsmaal, end om nogen anden havde udtalt det.

„Det er Fader Lars,“ svarede imidlertid Fogden ganske utvunget og ubekymret, eller hvor-

ledes forholder det sig Lars? J anklager jo dog Husmanden her fra Augved, for at have været en Fjende af Kongen og Kronen behjælpelig?"

Nu fandt et Dptrin Sted, som ikke lader sig fuldstændigt beskrive. Rige Lars vred og vendte sig til alle Sider, og saasnart hans Dje mødte den høje Fremmedes var det, som om han havde faaet et Sting i Siden

„Nej!“ stammede han tilsidst, „jeg anklager ham ikke, nej, jeg har taget fejl, jeg har intet at sige!“

„Og desuden,“ ytrede Peder Pedersen, „har han lovet at udbetale til min Søster Maria Halvdelen af hvad, han erholdt i Arv efter vor Fader.“

„Naa, saa jeg har lovet Halvdelen,“ sagde Lars stammende, men saa saae han idetsamme paa sin høje, strenge Svoger, og saa fik han ganske andre Tanker, og bekræftede dennes Udsagn.

„Det sker alene for Din Søns Skyld,“ hvistfede Peder ham i Øret, men tilspøjede højt:

„De, Hr. Captain, skal have mange Tak fordi De har villet gaa i Borgen for mig, men det behøves ikke. Jeg vil gaae den mig beskikkede Skjæbne imøde. Kong Sigismund vil jeg ikke affværges, og jeg modtager intet Raadesbevis af Andre end ham. Ikke heller vil jeg oftere forlade mit Fødeland. Nu er jeg beredt paa at dø.“

„Og det Brev, som jeg modtog, det vil da vel ikke kunne volde min Fader Fortræd?“

Dette simple Spørgsmaal, som det var saa ganske naturligt at Drengen kom frem med, blev Anledning til en ny Forvikling for Lars, som han havde større Banskelighed ved at rede sig ud af end af alle de foregaaende.

Captainen udbrød strax i den største Hestighed:

„Ja, Brevet, Dreng! hvem leverede Dig det?“

Men inden Drengen kunde svare paa dette Spørgsmaal, og medens rige Lars syntes at være et Kov for den forfærdeligste indre Pine, greb Peder Pedersen Captainens Haand, førte ham tilside og sagde derhos til sin Søstersøn: „I den Henseende kan Du være aldeles rolig, Per. Nu er Din Fader uden al Fare.“

Med det Kjendskab, som han havde, saavel til sin Svoger, som til den døende Fremmede, laa den hele Sag tydeligere for ham end for Rogen af de øvrige Tilstedeværende, og han sagde ganske sagte til Captainen:

„Om ogsaa min Svoger ikke selv har skrevet Brevet, saa er jeg dog vis paa, at han har havt sin gode Andel i hele Anslaget, og det vilde sikkert ikke være blevet den mindste Deel af Løsesummen, hvis Alt var blevet nøjagtig beregnet, der var kommet til No i hans Pung. Men dersom De vil følge mit Raad, Hr. Captain, saa lader De

denne Sag falde bort. Loven vil ikke kunne paa-
lægge denne usle Karl en større Straf, end det
som han har maattet love for at fri sig ud af sin
Forlegenhed, nemlig at dele sine paa en uret-
færdig Maade erhvervede Gjendele med min
Søster."

Captainen lod til en kort Tid at overlægge
Sagen; men gif saa ind paa det ham givne Raad
og Peder Pedersen tilføjede:

(Sluttes.)

Borger - Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 26.

Løverdagen den 29de Juni 1872.

Udgivet af Understøttelses = Selskabet.

Trykt i R. G. Galbergs Officin.

Stykketegten.

(Oversat.)

(Sluttet.)

„De maa nu blot love mig, Hr. Captain, at det givne Løfte bliver opfyldt.“

„Det lover jeg,“ svarede Captainen.

Derpaa omfavnede Peder Pedersen endnu engang sin Søster, trykkede Husmandens Haand og kyskede Søstersønnen paa Panden, og dermed var han færdig til at følge bort med Fogden.

Saaledes endte Tildragelsen med rige Lars, og saadant Udfald fik hans snedigt lagte Plan om i al Hast at aftvinge Captainen paa Stensjø en Sum Penge. Den polske Spysflue døde samme Dag af sine Saar og Peder Pedersen nogen Tid derefter i Fængslet.

Men om Aftenen da begge Pigerne vare komne tilbage til Stensjø, herskede der megen Glæde og Husmandssønnen Per maatte være med, thi baade Captainen og Fru Anna von Rosfeldt havde fattet megen Kjærlighed til ham.

Per var i den syvende Himmel. Han havde aldrig før oplevet en saadan Aften. Og Smaa-pigerne havde saameget at tale og spørge om, og endte altid med noget til Pers Hæder og Ære, saa at han meget let kunde være bleven fordærvet af al denne Kjærlighed.

„Ja, det maa jeg sige,“ sagde Susanne, da Per tilfidsft skulde gaa bort, „det kan jeg da sige, at nu har jeg været en bortrøvet Prindsesse, og allerbedst som jeg sad i det mørke Bjerg, saa kom Hyrdedrengen og frelst mig ud af Troldens Aløer, ikke sandt Anna, vi have rigtig været to bortranede Prindsesser, Du og jeg, og Hyrdedrengen har frelst os.“

„Ja,“ tilføjede Anna, „men Hyrdedrengen blev senere givet med Prindsessen, og fik hele hendes Faders Rige.“

„Ja, det blev han,“ gjentog Susanne og flappede i sine smaa Hænder, og saae saa inderlig glad paa Per, „derfor skal Du ogsaa gifte Dig med mig, og til Bevis herpaa skal Du bære disse Blomster, som jeg igaarastes plukkede paa Engen, da vi ventede paa Elverpigerne. Hører Du det, Per?“

Ja, det hørte Per, og han tog Blomsterne og gjorde et stivt Bux dertil, hvilket hans Moder havde lært ham, og den hjertensgode Captain, som havde hørt denne Samtale, lo saa venligt deraf og sagde til Per: „Nu skal Du altid blive hos mig paa Stensjø, indtil vi drage ud i Krig, hvor Du skal følge med. Og saa kan Du hilse Din Fader og Din Moder, at De fra denne Dag af ikke skulde komme til at lide Rød.“

Dg derefter gif Per

Bej-Mathes.

(Oversat.)

„God Aften, Mathes! De har det godt, som sædvanligt?“

„Ja, jeg har ingen Grund til at klage; maatte

jeg blot blive saa længe her i Verden, indtil jeg har siddet denne lille Stenbænk igjennem!"

Det vil nok lønne sig at fortælle, hvorfor denne Mand følte sig saa tilfreds paa Stenbænken foran sit Hus, der laa paa en Bjergs-
sraaning.

I.

Om Foraaret er der dog kjønneft ved Udkanten af en Skov. Frugttræerne blomstre paa Bejen; inde i Skoven have Fyrretræerne skudt deres første lysegrønne Skud, og Birkene bevæge deres løvdækkede Grene, som om de vare indvendig glade; man mærker ikke det ringeste Bindpust, og alt er stille og ligesom gennemtrængt af en salig Ro. Kun Fuglene give lydeligt deres Glæde tilkjende i en liflig Samklang; Skovfuglene, som ikke kunne være glade uden at de have en lille Gren under deres Fødder, synge saavel som Lærkerne paa Marken, der intet saadant Støttepunkt behøve, men svinge sig frit om højt oppe i Luften, under en uafbrudt Jublen.

Paa en saadan Foraarsmorgen gif en allerede bedaget Mand omkring i Udkanten af Skoven og affar Grene, snart her og snart der og lagde dem lagvis ved Bejen. Manden gif saa sagte omkring, som om han var bange for at vække Noget; hans Ansigt bar Præg af en tung Sorg

for dagligt Udkomme; men mangen Gang syntes det dog at oplives, som om ogsaa han følte den Friskhed, der paany var kommen over Verden. Og vistnok kom den ogsaa ham tilgode. Nu var der igjen nye, smidige Ris, og de ere de tjenligste til Kostebinden, Manden var nemlig Kostebinderen Mathes. Han udførte sin Gjerning med den Ro og Betænkning, som følger med at vide sig sikker for enhver overhængende Fare; thi Mathes gif virkelig ikke ud paa Røveri; han betalte Staten en for ham ikke ubetydelig Sum for, uden at være udsat for Tiltale, til enhver Tid af Aaret at kunne hente fra Skoven, hvad han behøvede til sit Arbejde. Skovrideren havde Tillid til ham, og det kunde han ogsaa med en god Samvittighed; thi Mathes var ikke alene et ærligt Menneske, men han blev ogsaa anset for at være det, og man kunde være sikker paa, at han ikke beskadigede noget Træ; men kun tog de overflødige Grene bort til Gavn for Træet, for at Saften rigeligere kunde komme ind i Stammen, og denne kunde skyde Top.

Mathes havde idag rigtig Glæde af de smidige Ris, og en Solsort syntes at bemærke, hvor vel tilmode han var. Den blev siddende rolig i Træets Krone og sang fornøjelig i den lyse Morgenstund, imedens Mathes affar de underste Grene. Mathes havde stor Lyst til sin

Forretning, og der er ingen Besskjæftigelse saa ringe, at den ikke skulde kunne medføre Tilfredshed, naar dens Udøver kun har det rigtige Hjertelag for den. Naar den rette Foraarsfol skinner, saa trives alt selv i den mørkeste Braa.

Kostebindingen udfordrer ogsaa, at man har ret Forstand paa den, og at man har Ovelse i dens Udførelse. Skal Kosten af Fyrreris brede sig rigtig ud, og skal den af Birkeris runde sig godt, holde fast sammen og dog tillige være bøje- lig i dens frie Ender, saa er det en Kunst at lave den, og hvem der forstaaer sig derpaa, og gjør det ordentligt, han kan rigtig glæde sig der- over. Dertil kom, at Mathes i mange Aar, efter at han var kommen til Skade ved at arbejde paa Bejen — han havde nemlig saaret sig ved at holde paa en læsset Vogn, forat den ikke skulde styrte ned fra en Brink, og hans venstre Haand var næsten bleven lam — maatte sørge for sig og sine Børn ved sin ringe Haandtering og havde dog altid ved den erhvervet, om ogsaa kun et tarveligt, saa dog et tilstrækkeligt Udkomme.

Han havde tillige draget Omsorg for, at hans Børn havde faaet en bedre Stilling end han selv; derpaa var hans hele Stræben gaaet ud, og den største Lykke at være velsignet med Børn ligger netop deri, at man retter hos sine Efterkommere hvad man selv har, eller troer at

have forfejlet. Børnene, som til enhver Tid havde set Faderen flittig og hjælpsom, lærte derved af sig selv at blive dygtige og arbeidsomme Mennesker. Den ældste Søn var taget til Soldat og var forbleven i denne Stand. Han var nu Commandeersergeant og havde sikker Udsigt til at faae en Bestilling som Amtstjener, og til som saadan at kunne gifte sig med en Søsterdatter af Mathes. Den anden Søn var Landmaaler. Han var netop hjemme for Tiden, da han opmaalte for Bonden ved Rækkerfulen hist oppe paa Høilandet dennes store Besiddelse, og tillige havde gode Udsigter for sin Fremtid, da han skulde have Arbejde ved den efterhaanden mere og mere almindelige Sammenlægning af Landejendomme. Mathes havde endnu en Datter i Hjemmet og en anden, som tjente hos Overamtmanden i den nogle Mile fraliggende Amts-Kjøbstad. Naar Mathes kjørte til Staden med sin Skubkarre, beklagede han sig altid over den vanskelige stejle Vej op til „Iggelspidsen“, og han sagde ofte, at nu kunde han forstaa, hvad Hestene maatte døje, naar de maatte trække de sværeste Læs derop, og saa endda blive mishandlede. Maatte blot alle de haardhjertede og overmodige Bognmandskarle kun engang om Ugen blive spændt for Læssene, saa vilde de nok komme til at fornemme, hvad dette havde at betyde.

Saalænge hans Børn endnu vare hjemme, brugte Faderen dem som Forspand paa Vejen op til Bjerget; men nu maatte han dele Læsset, og bar først Halvdelen deraf op paa det højeste Punkt, og pakkede saa der det Hele paa sin Karre, naar Vejen gif nedester.

(Fortfættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 27.

Løverdagen den 6te Juli 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Vej-Mathes.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Der blev ugentlig afholdt et Marked i Rjøb-
staden foran Overtmandens Bopæl, og naar
Mathes der forhandlede sine Varer, kom hans
Datter ofte hen til ham, og opfordrede ham til
endelig at opgive sin lidet indbringende og uan-
selige Forretning; hans Børn vare jo nu Borne,
og det var kun deres Skyldighed at hjælpe deres
Fader, som havde plaget sig selv saameget for
deres Skyld. Hun vilde give sin Fader sin hele
Løn; Commandersergeanten kunde ogsaa bidrage

noget, og det maatte Landmaaleren ogsaa kunne, naar han ikke levede paa en saa hoffærdig Maade. Men Mathes lod sig ikke bringe bort fra sin vante Levevis, og at Børnene vilde give ham deres Fortjeneste gjorde ham ligesaa godt, som om han virkelig havde faaet den. Fru Overamtmandinden maatte bruge mange Konster, for at formaa Mathes til at spise en Ret Suppe i Kjøkkenet hos sin Datter, og hun kunde sige og gjøre, hvad hun vilde, saa maatte hun modtage en Kost derfor, thi han holdt strengt over ikke at tage imod nogen Foræring. Jeg lader mig intet skjænke, for saa er jeg ikke længer nogen Kostebinder, men en Betler. Overamtmanden kom ogsaa undertiden ned i Kjøkkenet og underholdt sig med Mathes, men denne forblev den samme efter flere Aars Forløb, som han var den første Dag, da han kom der; han blev aldrig mere fortrolig med Amtmanden, og det var ikke at tænke paa, at han skulde sætte sig ned, saalænge denne var tilstede.

Paa Hjemvejen fra Ugemarkedet, var Mathes den mest søgte Rejsekammerat; han meddelte kloge Levere regler i Almindelighed, og gode Lærdomme i Særdeleshed. Hvem der fulgte med Mathes fandt altid, at Vejen var kort, og alle vegne sagde man, at der ikke var nogen mere retskaffen og fornuftig Mand end Mathes. Skade kun, at han

var saa fattig, og at han maatte paalægge sig selv saamange Besværligheder.

Men Mathes var altid tilfreds i sin Fattigdom og sine Besværligheder, det kunde man se paa ham, naar han gik frem og tilbage ved Skovkanten. Naar han saa endelig havde faaet samlet et tilstrækkeligt Forraad af Kis, saa bandt han et stærk Reb om dem, gik et Par Skridt ned ad Bjergsraaning, bøjede sig noget forover, og bragte ved et stærkt Ryk, der dog preskede et Suf ud af ham, sin Byrde paa Raffen og rejste sig i Bejret med den. Nu stod han en kort Tid stille, for at trække sit Bejr, og for at bringe sin Dragt Kis i rigtigt Leje paa Ryggen, derpaa bukkede han sig igjen efter en lang Stof, som var større end han selv og hans Byrde tilsammen, og nu vandrede han ned af den stejle Bjergsraaning indtil han naaede Landevejen. Her standsede han atter, lagde Dragten paa en høj Stenhob, og satte sig ved Siden af den. Til samme Tid færdedes svære Fragtvogne paa Bejen; den var overordentlig stejl, og man havde maattet spænde sex eller otte Heste for dem. De tilhørte Bærten i Gjæstgiverstedet „Sværdet“, som laae en halv Mils Vej højere oppe. Han holdt henimod tredive Forspandsheste, og han havde det i vid Omkreds mest besøgte Beværtningssted. Rudsflene knalbede, saa det gav Gjenlyd i Skoven; men

naar de naaede det vanskeligste Sted paa Bejen, saa pidskede de allesammen paa Hestene, raabte og bandede; Hestene maatte bestandig jages frem saa stærkt som muligt, og turde ikke standse et Øjeblik; deres Sener vare i den Grad udspændte, at man maatte antage, at de vilde sprænges. Naar man saa Bognen nedefra, saa hang den saaledes udover Skraaningen, at man troede, at den maatte styrte; men den slap dog over det farlige Sted, og ovenfor det blev der holdt stille, forat Hestene kunde puste, og tvende Forspandsheste bleve spændt fra og bragt ned fra Bjerget, for strax derefter igjen at hjælpe den næste Bogn derop. Karlen, som red paa den ene af disse Heste, raabte til Mathes:

„Læg Dit Risbundt der paa den ledige Hest, saa skal jeg bringe det ned i Dalen for Dig?“

„Staa Du heller selv ned af Hesten! Du skulde skamme Dig ved endnu mere at ville plage det stakkels Dyr.“

„Det forstaaer Du Dig ikke paa. Du har i Dine Levedage aldrig regjeret en Hest, og Du er da ikke Ejer af noget levende Dyr, med Undtagelse af Din Ged og Din Kat, Du forarmede Koftebinder!“

Mathes greb strax ned i sit Bundt, tog hurtig nogle Ris ud af det og raabte:

„Det kunde blive et passende Ris til Dig!“

Det er stor Skade, at Din Fader ikke har havt det for femten Aar siden."

Karlen red leende videre frem, og Mathes gik med sin Byrde henad Bejen. Han havde i mange Aar som Bejmand holdt denne Vej i god Stand; han lagde dengang ikke Mærke til alt, hvad der foregik, men nu da han havde faaet Afsked fra hin Bestilling, gik det op for ham, hvorledes en slem Vej kan være fordærvelig baade for Menneſker og Heste. Han slog imidlertid disse Tanker ud af Hovedet, og det var nødvendigt, thi det vilde have oversteget hans Kræfter at have to Slags Byrder paa engang, nemlig tunge Tanker i Hovedet, og en svær Byrde paa Ryggen. — Nede i Dalen fulgte Mathes en smal Fodsti, som førte over nogle Enge hen til hans Hus, der laa ganske ene der. I Foraarstiden var det meget kjønt at bo der.

Mathes var hele Dagen flittig. Naar Aftenen kom, lagde han sig lige under sit Bindue og stirrede ud i den stille Nat. Maanen stod da klar over Bjerg og Dal, og Alt var fuldt af stille Fred, kun en enkelt Fugl kvadrede af og til, som vaagnet op af Søvn, og fra Hækken ved en Sø sang en Rattergal saa lykkelig og tilfreds, som om den vilde fortælle, at Glæde i Hjertet dog er endnu bedre, end Solen paa Himlen. Men snart ophørte Fuglesangen, thi oppe paa Bjergvejen

blev der bandet, skreget og slaaet med Bidste, som om en hel Hær af vilde Aander var sluppen løs. Mathes rystede paa Hovedet gjentagne Gange, som forat undgaae at høre disse Eder og Skjældsord, for at de ikke skulde trænge ind i ham.

Men pludselig hørte han en forfærdelig Støj og et Jammerskrig, der gik gennem Marv og Ben. Mathes ilede nu ad Engvejen op paa Bjergrvejen og han hørte da en stønnende Mandsstemme og andre Stemmer, der skreg:

„Hjælp her! Tag fat der! Skjær Skaglerne over! Læg Stene under Fremhjulene! Stif Hingsten ihjel, naar den ikke vil staa rolig! Slaa til, Du fordømte Karl!“

Mathes havde nu naaet Bjerget. Paa Stenhoben, hvor han havde siddet samme Dags Morgen laa nu den Karl, som havde haanet ham, oversprøjtet af sit Blod og med tillukkede Øjne. Men hans Bryst aandede og bevægede sig op og ned. To Bognmandskarle vare beskæftigede med den Tredie, som laae paa Gulvet. De rev Klæderne af ham, for at se, hvor han var beskadiget. Andre vare ifærd med at spænde Hestene fra Bognen, som var trillet ned udenfor Bejstanten. Mathes holdt sin Haand paa den afmægtigt henliggende Karls Hjerte. Han slog Øjnene op.

„Er det Dig Mathes?“

„Javel er det saa. Hvor føler Du Smerter?“

„Overalt. Jeg døer!“

„Jeg tilgiver Dig,“ raabte Mathes, „at Du imorges spottede over mig; det skal Du ikke tage min Fortrydelse over med ind i den anden Verden. Men rejß Dig nu lidt op ivejret, maasse der endnu kan være Hjælp for Dig. Saadan, saadan jeg skal nok hjælpe Dig.“

„Jeg kan ikke. Der, der er alting itubrækket. Forbandet være Bejen her; Forbandet være den hele Verden!“ saaledes skreg Karlen og udaandede sit sidste Suf.

Mathes hjalp til at lægge den Af dødes Lig op paa en lille bagved Fragtvognen anbragt Karre hvorpaa der fandtes en temmelig godt indrettet Seng, forat Over-Bognmandskarlen kunde sove der, naar Forspandskudskene kjørte Vognen. I det Mathes tog fat paa Bognstangen forat sætte Karren i Bevægelse, kom Landmaaleren ned fra Gaarden ved Kuleu.

Den unge Mand havde i denne smukke maanelyse Foraars-Nat sine Tanker henvendt paa andre Gjenstande, og han blev derfor meget forstrækket ved at see sin Fader beskæftiget med Liget. Han blev snart oplyst om hvad der var foregaaet og de fremmede Bognmandskarle, som ansaae ham for at være en af Amtets Embedsmænd — Kjolen har nemlig ofte en stor Betydning — bare efter hans Forlangende en stor Del af Stenhoben neden

for Beskæftningen for at standse Bognens Baghjul. Dette faldt rigtignok Folkene temmelig besværligt; de vilde hellere have afbrækket et Par unge Træer til dette Brug, men de maatte lyde Landmaaleren, som selv tog Del i Arbejdet. Man bragte nu den lille Bogn med Liget ned i Dalen.

Det var et rædselsfuldt Syn, da Maanen skinnede ned paa den Dødes Ansig, Fuglene i Skoven hørte man kvikke, som om de vare vækkede af deres Dvale. Kun Nattergalen fortsatte sin Sang ved Bækken lige saa rolig og uforstyrret, som Maanen skinnede over Jorden.

(Fortsættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Cand. polyt. Mechanicus W. Gamél.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 28.

Løverdagen den 13de Juli 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Vej-Mathes.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Min Haand,“ sagde Mathes til sin Søn, „gjør mig nu for første Gang ondt igjen, det stikker og skærer i den, netop ligesom da jeg havde brækket den.“

„Det er fordi J nu igjen kun har havt Tanterne fæstede ved den,“ svarede Sønnen.

Mathes betragtede kun sin Søn alvorlig, og gif derpaa med ham, uden at sige et eneste Ord, videre frem til Smedien.

J den „røde Smedie“, som tillige var et

Bærtshus, gif det endnu lystig til; der stod store, sværtlæssede Bogne, og Hestene aad af løse, for dem fremsatte Krybber. I Smedien blussede Ilden højt op, Funterne spredtes omkring og man hørte Drønene af Hammerslag. Oppe i Bærtshuset blev der sunget og leet. Men Ilden i Smedien udsluftes pludselig og Latteren og Sangen i Skjænkesjuen i Bærtshuset forstummede, da man saa det blodige Lig foran Huset, og den klare Maane skinnede saa sælsomt paa den Ufdøde. „Den lystige Friedel er død,“ sagde man. En kort Tid var der stille overalt, indtil Smeden sagde:

„Det er slemt, at den Karl kom saaledes afsted, og det er især til stor Skade for mig; han forstod at saa Bognmandskarlene til at forlange den ene Bægel efter den anden. Skade, Skade! — Hvad er der gaaet itu paa Bognen,“ spurgte han derpaa, „og hvor staar den? — Overstoppe paa Igelbjerget?“

Man berettede ham nu alt hvad der var gaaet itu, og Smeden raabte til Bognmanden, som var tilstede iblandt dem, der sad og svirede:

„Der er ogsaa Noget at bestille for Dig; det kan jeg ikke besørge alene.“

Alle vendte igjen tilbage til Bærtshuset, og glemte snart den Ufdøde, der knapt for en Time siden havde sviret og sunget med dem; thi for-

lystelsessyge Mennesker kunne ikke lide dem, der ere ulykkelige og ved deres Sorger forstyrre Andres Glæde; men Mathes og Landmaaleren erindrede om at bringe den Affjælede under Tag. Man drog en Bogn ud af Bognskuret, og Viget blev bragt ind i samme.

Mathes og Landmaaleren lode sig ikke overtale til at gaae ind med i Skjænkstuen. De gik i Stilhed hjem med hinanden. Mathes vaskede sine Hænder i Duggen, der var faldet paa Engen; han sagde ikke et eneste Ord; først da de i Nærheden af Huset kunde se Toppen af Igelbjerget, yttrede han:

„Den Vej har allerede længe været til Fordærvelse, men nu er den bleven rigtig til Forbandelse.“

„Jeg har noget at skulde sige Fader fra Bonden deroppe,“ sagde Landmaaleren ganske sagte.

„Sig mig det imorgen. Det er tidsnok. I dag kan jeg intet videre høre.“

„Jeg tror, at det netop var godt, om I idag fik andre Ting at høre, for at I kunde faa Tanken vendt bort fra den sørgelige Begivenhed histoppe.“

„Det kan maaske være Skik hos unge Mennesker, men dette er ikke Tilfældet med mig. — God Nat!“

Mathes affærdigede hermed sin Søn i al Kort-
hed, og saaledes gjorde han altid. Endskjøndt
hans Børn havde faaet en bedre Livsstilling end
han selv, saa holdt han dog altid fast paa sin
faderlige Myndighed, og for den maatte hans
Børn bøje sig.

Det var allerede langt over Midnat, og
Mathes laae endnu bestandig under Binduet, og
skuede ud over den dunkle Skov, da Maanen var
gaaet ned og alt var mørkt omkring ham. Han
var fuld af Uro og rystede paa Hovedet, og
imedens han endnu laae i sin Seng sagde han:
„Det vil ikke gaa; men det maa og skal dog
gaa.“

Den næste Morgen gif Mathes ikke hen til
Kirken, som laa en god halv Mil fra hans Hus.
Han vilde ikke høre paa, hvorledes Folk snakkede
om den skete Ulykke og derved fandt sig beroligede,
og saa om Eftermiddagen enten drev ud omkring
paa Marken, eller ind i et Bærtshus og spillede
Regler, og lode alt Gammelt og Daarligt blive
som det var.

Mathes vandrede den følgende Morgen ved
Daggry med sin Søn Landmaaleren ud paa
Marken og i Skoven.

„Dersom Du duer til Noget,“ sagde Faderen,
„saa maa Du nu yde Din Bistand.“

„Jeg vilde tale med Jer om Bonden ved Rulén.“

„Tænk først over det der ovenpaa, og hjælp! Det maa gaa.“

„Hvad er det I mener, Fader? Jeg forstaar Jer ikke!“

„Jeg har jo allerede sagt Dig det syv Gange.“

„J har endnu slet intet sagt mig.“

„Ja ja! det kan ogsaa være muligt. Jeg vil altsaa sige Dig, at den Sag som Du tænker paa duer til ingen Ting, og Du er selv til ingen Nytte, naar Du ikke kan udkaste en Plan for mig til, hvorledes man kan anlægge en bedre Vej. Det maa kunne lykkes at man kan komme til at rejse lettere og bedre; oppe fra Bjerget gaar det jo igjen nedad. Men hvad Rammenstein angaaer, saa staaer min Forstand rigtignok stille. Men den Opgave maa Du da sagtens kunne løse.“

„Ja, Fader, det har jeg ogsaa meget nøje overvejet,“ erklærede Landmaaleren, „og han paaviste, hvorledes alt i denne Retning lod sig udføre, og hvorledes det kun var en gammel Uskik, at man havde benyttet By- og Skovveje til Landeveje, hvorved man maatte færdes over Bjerge, istedetfor at man meget lettere kunde være kommet igjennem Dale, om ogsaa Vejen derved var bleven noget længere.“

„Hvad Andre gjøre, og hvorledes de bære dem

ad, det angaar nu ikke mig," svarede Mathes.
 „Men kom nu og vis mig Alting nøiagtigt.“

„Det er ikke nødvendigt, for jeg har optegnet Alt paa dette Papir.“

„Ja, men det er dog nødvendigt for mig! Kom nu og følg med.“

Faderen og Sønnen gik nu hele Timer op og ned af Bjerget; Mathes kunde neppe finde sig tilrette; thi han glemte sig selv, idet han paa forborgene Steder fandt meget smukkere Kosteriis end han før havde fundet, og han lagde ikke mere Mærke til den Vej, som de gik paa, eller tænkte paa Hensigten med at de strejffede hist og her omkring. Men Landmaaleren havde sin skrevne Plan i Haanden og den tjente ham til Vejledning. Han førte endog saa sin Fader uventet saaledes op paa Højderne, at de pludselig stod paa Landevejen oppe ved Sværdkroen.

„Her ville vi nyde et Krus godt Øl,“ sagde Landmaaleren, og heri var Mathes ganske enig med ham. Man kunde ikke se et stadseligere og mere velhavende Hus end Sværdkroen, hvori Alt var særdeles bekvemt indrettet. Der var rummelig Blads overalt, og der var Dverflødighed af Træer og Stene nærved det; thi Omegnen i vid Omkreds bestod kun af Klipper og Skove.

Omtrent et Dusin stærktbelæssede Fragtvogne stod her ogsaa, og Hestene var spændt fra for at

udhvile. De havde nu overstaaet den værste Del af Bejen. Værten bød ogsaa baade Fader og Søn hjertelig velkommen; han ønskede, at de endnu engang vilde fortælle Ulykken fra den forrige Nat. Han vilde gjerne selv underholde sine Gæster, som i stort Antal sad ved Bordene, men det var ham endnu kjærere, naar de kunde blive underholdte ved Andres Medhjælp. I dette Punkt var han slet ikke misundelig, og det havde han heller ikke nødig, thi de som kun have Naboeer i milevid Afstand blive ikke let misundelige. Mathes gav imidlertid Anvisning paa en tilstedeværende Kudst, der kunde fortælle alting meget bedre end han; han havde ikke lyst til at underholde Folkene med en ulykkelig Tildragelse, forat de under Fortællingen skulde kunne med større Fornøjelse spise og drikke. Han satte sig med sin Søn alene ved et Bord.

„Er I slet ikke træt, Fader?“

„Nei aldeles ikke. Nede i Balseværket have de Maskine paa syv Hestes Kraft; jeg har aldrig rigtig vidst, hvad Hestekraft betyder; nu kan jeg begribe det; ja, jeg mener, at jeg sporer i mig Kraften af alle de Heste, hvis Besværligher jeg vil gjøre lettere. Jeg maa blot holde mig fast, at jeg ikke skal løbe derfra.“

Saaledes spurgte Mathes, og lod sig bringe endnu et Krus Øl og tog i det samme sin Penge-

pung frem og betalte hvad han var skyldig; ikke engang et Krus Ol lod han sig forcære af sin Søn. Derpaa sagde han, at han nu var villig til at høre paa, hvad denne vilde berette om Bonden ved Kulen; det vilde nu passe saameget bedre for ham, som maatte hvile sig lidt ud, da han endnu skulde langt bort.

(Fortsettes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Handskemager C. F. Lynggaard.

— N. F. Larsen.

Litograf Thorvald Klemmert.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 29.

Løverdagen den 20de Juli 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Calbergs Officin.

Bej-Mathes.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Landmaaleren fortalte om Bonden paa Højlandet (Kulebonden), hvor treven og stolt han var, og hvor søjelig og god hans Datter derimod var. Mathes betragtede sin Søn med store Øjne; han syntes imidlertid ikke at høre hvad der blev fortalt, thi han spurgte nu:

„Det er altsaa Statens Skove allesammen igjennem hvilke den ny Vej skulde gaa, og kun et Stykke deraf tilhører Bonden?“

„Ja, saaledes forholder det sig, Fader.“

„Det er godt, for jeg vil langt lettere komme ud af det med Staten end med denne Bonde. O, Konrad! saa lykkelig har jeg endnu ikke været i mit hele Liv. Nu vil jeg gjerne dø, for jeg har da udrettet noget i Verden. Det har altid forekommet mig, som jeg endnu havde noget at gjøre færdigt; og naar det er sket, saa vil jeg gjerne dø.“

Sønnen maatte love Faderen ikke at tale med Noget om denne Sag; derfor havde han ogsaa hørt paa hans Fortælling om Bonden. Den var saare kort: Dennes Datter elskede Landmaaleren, men der var ingen Udsigt til, at de kunde ægte hinanden. Kostebinderens Søn og en Gaardejers Datter — noget mere modsigende kunde man ikke vel tænke sig.

„Naar jeg kan gennemføre min Beslutning, saa opgiver jeg Kostebinderiet, det har Du her min Haand paa,“ lovede Mathes. „Jeg har allerede opsparet saameget, at jeg kan gjøre det.“

Fader og Søn fulgtes i Middagsstunden med hinanden til Staden. Undervejs oplyste Mathes sin Søn ved de klareste Eksempler om, hvor godt denne Vej var anlagt, hvorledes alting var forud betænkt, baade for Sommeren og Vinteren med Hensyn til Vandenes vilde Strømninger og Fjeldsfred.

„Og,“ — hermed endte han gjerne sin Tale, — „saaledes maa mine Veje ogsaa anlægges.“

Han vilde anvende alle de Fordele, han kjendte

og desuden alle de ny gavnlige, som han kunde opdage, naar blot Regjeringen vilde betro ham Sagens Ledelse. Dette var hans eneste Ønske. Mathes satte sig ofte ned undervejs, tilsyneladende for at oplyse Landmaaleren saa om et, og saa om et andet, men dog ogsaa for virkelig at udhvile sig — thi han havde opbrugt sin Hestekraft — indtil de endelig lige til rette Tid, da nemlig Amtmanden gik fra Middagsbordet, naaede Staden.

Mathes havde aldrig, saaledes som idag, siddet ned i Amtmandens Nærværelse; han paalagde dog sin Søn at blive staaende, og ikke benytte den ham tilbudte Stol. Nu fortalte Mathes Uheldet fra den foregaaende Nat og om den Jammer det var, at baade Menneſker og Kreaturer ſkulde gaa til Grunde paa en ſaadan Vej ſom den over „Igelbjerget“.

Amtmanden fandt ligeledes dette aldeles uforſvarligt og ſagde, at man ogsaa havde tænkt paa at forlægge Vejen, men at Jernbanerne tog alle Vejene bort, og at Vejanlæg vare altfor koſtbare.

„Jeg vil føre Vejen fra Dal til Dal for Fire Tusinde Gylden, naar jeg blot kan ſaa Grunden i Skoven uden Betaling.“

„Men, min gode Mathes, har De betænkt, at det betyder noget ganſke andet at anlægge en Vej, end at binde Koſte.“

„Ja, det veed jeg nok; men jeg har god Kjend-
skab dertil, da baade min Fader og jeg have været
Bejmænd.“

„Ja, overlæg nu Sagen nøje,“ sagde Amt-
manden.

„Det har jeg gjort, og nu kan Du tale,“
sagde Mathes til sin Søn.

Landmaaleren oplyste derefter alting i tilbørlig
Orden og Amtmanden sagde:

„Jeg vil næsten tro, at Staten vil antage
Ederes Tilbud, men se Jer vel for. Kan I stille
den Sikkerhed for Anlæggets Overtagelse, som
Staten maatte fordre.“

„Jeg kan stille et Hundrede Krondalere og her
er De,“ sagde Mathes og tog en veltillukket Lær-
reds Pose frem af sin Lomme, og udtømte dens
Indhold paa Bordet.

Landmaaleren og Amtmanden studsede, og den
sidste svarede:

„Kom igjen næste Søndag, naar I har over-
vejet Sagen, indtil den Tid er I ubunden.“

„Run om et beder jeg endnu,“ tilføjede Mathes.
„Jngen, undtagen Overbestyrrelsen, maa erfare et
Ord om Sagen, førend Alt er færdigt.“

„Det lover jeg Eder,“ erklærede Amtmanden.

Saameget havde Mathes ikke forbrugt paa
en Søndag som idag. Han gik nemlig endnu
engang ind i Bærtshuset og sagde skælmst:

„Jeg maa fodre de Heste, som jeg har inden i mig.“

Landmaaleren havde aldrig set sin Fader saa lystig som idag, og Mathes's Brodersøn, der tjente som Karl i Huset, maatte sætte sig hen til ham og drikke med ham, og tilsidst maatte han endog vise ham sin Sparekassebog.

„Det kan være godt til Heste og Seletøj,“ raabte Mathes fornøjet, men han indlod sig dog ikke paa nogen videre Forklaring herover.

Den næste Dag gif Mathes til den forulykkede Bognmandskarls Ligbegjængelse og paa Hjemvejen fra Kirkegaarden kunde han ikke afholde sig fra at sige til Præsten:

„Vil Gud, skal dette blive den Sidste, som har fundet sin Død paa „Igelspidsen“, og det skal i Fremtiden ogsaa gaae de ulykkelige Heste bedre her paa Jorden. Har vi Mennesker faaet Dyrene for at de skulle arbejde for os, saa maa vi ogsaa lette dem deres Byrde, saameget som det staar i vor Magt.“

Præsten lod ikke Mathes være i Fred, før end han forklarede ham Sagen nøjere, og Mathes var glad over, at der dog var en, med hvem han havde kunnet tale om Sagen, og Præsten stod ham trolig bi.

Der hengif flere Uger i hvilke Mathes var fuld af Uro over at den bedste Byggetid svandt

unyttet bort. Mathes hævede ofte den Koft han bandt paa ivejret, som om han dermed vilde true Overøvrigheden, der tøvede saalænge. Endelig kom Afgjørelse paa hans Ansøgning. Mathes holdt denne hemmelig. Det var nu forbi med Koftebindingen, men Folk sagde, at Mathes havde bundet et Ris til sin egen Ryg; thi det rygtedes, at han havde afføbt Ejeren hele Skoven i „Schwefel-tobel“ lige op til Klipperne. Bistnok havde han købt billigt, men Skoven var ogsaa uden Værd, da man maatte lade den største Del af Træerne forraadne, eller i det høieste kunde faa noget fløvet Brænde, der neppe kunde betale Arbejdslønnen, efterdi det var umuligt at bringe en eneste stor Træstamme bort fra en Egn, hvor der hverken fandtes sejlbare Både eller Beje, som kunde befares. Mathes havde ogsaa contant udbetalt forud tre Hundrede Gylden og skriftlig gjort Afkald paa at faa dem tilbage, selv om han ikke fik Brug for Skoven.

Laandmaaleren maatte døje mange Forsikringer af Bonden om hans Deltagelse fordi hans Fader var bleven saa naragtig, at han havde til ingen Nytte bortkastet sin hele sammen sparede Formue. Nu gif der først et Lys op for Landmaaleren, og den førstkommende Lørdag pakkede han alle sine Gjenstande, som han havde paa Bondegaarden, sammen, thi han vidste godt, at der ikke vilde

være noget blivende Sted for ham, naar det blev bekjendt iblandt Folk, hvortil hans Fader vilde anvende Skoven og Klipperne, som han havde kjøbt.

Han var derhos paaveje til at blive fortørnet paa sin Fader, der havde forvoldt ham denne Fortræd; nu var der ogsaa opstaaet et evigt Fjendskab imellem Mathes og Bonden, som var gaaet glip af en stor Fordeel.

Landmaaleren fandt ikke sin Fader hjemme; hvorimod hans Moder og Søster beklagede sig over, at Faderen desværre ikke mere var ved sin fulde Forstand; han talede nemlig altid om sine Belgjerninger imod Hestene, og om at disse nok vilde gjøre ham Gjengjeld, og lette ham hans Rejsebesværligheder indtil hans Dages Ende. Ogsaa Hestene, og ikke blot hans Ged og hans Kat, vare til for at tjene ham. Landmaaleren turde ikke løse denne Gaade, og om Aftenen kom Faderen meget lykkelig hjem, og medbragte Contracten med Overamtet.

Han fortalte med stor Selvtilfredshed, hvorlunde han havde godtgjort for de øverste Embedsmænd, at han kunde besørge Bejanlæget langt billigere end Staten var istand til, og at dette ogsaa var blevet erkendt. Men nu blev han noget affølet; thi Landmaaleren som ansaa sig for meget klog, og som vilde synes klogere for

Faderen end han virkelig var, beviste i sin Moders og Søsters Dørværelse, at Faderen ved denne Contract let kunde blive en Stodder. Han fandt Bestemmelser og Mangler ved den, som Mathes aldeles havde overset, og han fik naturligvis en kraftig Bistand hos sin Moder og Søster, som ikke førte vidtløftige Beviser, men beklagede sig og græd lydeligt over, at de nu, efter at de i en saa lang Narrække havde flaaet sig redelig igjennem, uden at trænge til Hjælp af andre Menneſker, dog nu tilsidst skulde blive bragte til Bettelstaven.

(Fortsættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Skibsfører H. Hestkjærs Datter, Else Cathrine.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 30.

Løverdagen den 27de Juli 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Veje-Mathes.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Selv Mathes blev ængstelig, men han fattede sig dog snart og erklærede, at han havde taget alting i nøje Overvejelse, og at det Foretagende, som han nu vilde sætte i Værk, vilde blive til stor Fordel saavel for ham som for Børn og Børnebørn. Han havde besluttet sig hertil for at afværge sine Medmenneskers og Dyrenes Fare, og vor Herre vilde nok paa Grund af denne velmente Hensigt lægge sin Belsignelse til, og ingenlunde forlade ham.

„Et Gode var der i alt Fald derved,“ erklærede Landmaaleren, „hvis Sagen lykkedes, nemlig at der kunde oprettes et Bøndergods i „Schwefeltobel“, hvortil der ikke i mange Miles Omkreds skulde findes Mage.“

Han forstod meget godt at bevise, at man, naar Vejen kom istand, vilde kunne sælge de ældgamle Træstammer til meget høje Priser, saa at man ikke alene vilde saa Skovgrunden og Jordarealet uden Betaling, men endog erholde Penge til.

Man vilde kunne belægge enhver Kvadratfod Jordsmon med en Gylde; saavidt udstrakte Landmaaleren sine Beregninger og Forhaabninger, og paa dette Udsagn holdt Mathes fast, og tilføjede altid:

„Og Hovedsagen er dog, at jeg kan opfylde mit Hjerte med en Gjerning, der ikke findes bedre i Verden.“

Han var imidlertid i denne Søndagnat fuld af Uro, som drev ham fra et Sted til et andet udenfor Huset, som om han kun kunde leve Dag og Nat paa Landevejen, og ikke længer taale at være under Tag. Da han kom tilbage til sit Hus efter Midnat, tændte han endnu engang sit Lys og gjennemlæste atter og atter Contracten, og lod sin flade Haand glide over Papiret, som om han derved maatte kunne mærke de Mangler, der vare ved den.

Fremfor alt var det ham nu af Vigtighed at indkjøbe Heste og Vogn, for at man ikke skulde arbeide med fremmede Kræfter, og at saaledes Fordelen skulde gaa tabt. Mathes gik derpaa igjen til Staden, og hævede Pengene, som hans Brodersøn og Dveramtmandens Pige havde sparet sammen, og var saa heldig at gjøre et fordelagtigt Indkjøb af tvende Heste og en Vogn. Derpaa fæstede han som Karl sin Brodersøn, der gjerne vilde tjene ham, da han jo elskede Dveramtmandens Pige. Landmaaleren arbejdede flittigt ved Opmaaling af Bejen og allerede paa den tredje Mandag tidlig om Foraaret, da Fuglene sang lydt i Mark og Skov, gjorde Mathes det første Spadestik, og han udbrød da: „Kjære Herre Gud! jeg beder Dig kun om, at Du ogsaa vil lade mig gjøre det sidste Spadestik paa denne Vej, og saa gjøre Du med mig efter Din vise Villie!“

Fjender rundtomkring.

I Begyndelsen spottede Folk kun over Mathes's Foretagende, men da dette stedse gik roligt fremad, forvandlede Spotten sig til Had og Brede. Fjendskabet brød paa engang ud fra tre Kanter, og overalt fra mægtige Folk. Smeden var den første, der kom til Mathes og trueede ham med Mord og

Drab, dersom han ikke affstod fra dette Forehavende. Den ny Vej bragte ikke længer Smeden hver Dag noget at fortjene. Der gaar ikke noget itu mere; paa en saadan jevn Vej gaar jo Alting, som om man kjørte paa et Bord. Smedjen er altid tom, og det er desuden Bertshuset ligeledes, og i Fremtiden vilde Bognene kjøre lystigt forbi hans Hus, og han vilde ikke faa andet at bestille, end at se efter dem, sagde han.

Da Mathes traf paa Skuldrene ad disse Bebrejdelser, paastod Smeden, at han idetmindste maatte give ham Andel i det hele Foretagende; han vilde til Beherlag stille tvende Spænd Heste og tage Del i alle Udgifter. Mathes afflog hans Tilbud. „Sværdverten“ var endnu mere fordringsfuld, om han end ikke var saa fjendtlig findet. Han begav sig hen til Amtmanden og nedlagde Forbud mod det ny Bejanlæg, som man idetmindste burde have overdraget ved en offentlig Licitation til den, der vilde overtaget det for den billigste Betaling. Det var egentlig hans Hensigt, at Sagen skulde henligge ufuldført; thi de nedstufne Mærkepæle viste tydelig, at han vilde selv komme til at ligge uvirksom hen. Vejen skulde nemlig i Fremtiden slet ikke gaa forbi „Sværdkroen“, og dette store Beværtningssted vilde komme til at ligge i en Ørken ved en ubefaret Vej. Og alt dette skulde den enfoldige Mathes bevirke? Javist

den enfoldige Mathes. Nej han var tværtimod den fiffigste Skjælm man kunde tænke sig. Havde han ikke afkjøbt Bonden sin Skov, som vilde blive tyve Gange mere værd end han havde givet for den, naar der blev anlagt en Vej, som førte til den. Denne Bonde var Mathes's eneste tavse Fjende. Man vidste ikke, om han skammede eller ærgrede sig mest over, at den enfoldige Kostebinde havde ført ham bag Lyset. Han viste sig aldrig for Nogen, og gik altid af Vejen for Smeden og Sværdverten, naar de kom op til Gaarden. Han vilde rolig vente og i Stilhed lure efter, indtil der gaves en Lejlighed til at kaste den affhyelige Skurk, Mathes, Slingen om Halsen.

Der kom naturligvis Folk nok til Mathes, som advarede ham om at vogte sig for disse tre Fjender. De roste ham ogsaa for hans Fiffighed, og Mathes kunde forsikre saameget han vilde, at han fra Begyndelsen ikke havde tænkt paa nogen Fordel, men at det kun havde været ham om at gjøre at skaffe Folk og Kreaturer en bedre Vej, og at han var af lutter Barmhjertigheds Hensyn kommet til at fatte sin Plan, saa fik han ingen til at tro herpaa. Man fandt tværtimod, at det netop ogsaa var en List af ham at foregive Godmodighed som Grund til en Gjerning, ved hvis Udførelse han nødvendig maatte blive en rig Mand.

Indtægten af Træerne i „Schwefeltobel“ og den fede Jordbund vilde blive af ubetalelig Værdi, og naar Vandet, som overalt sprudlede frem, blev samlet og tilbørlig afledet, vilde man faa Jord til en udmærket Bondegaard, hvis Bygninger man kunde opføre lige ved Bejen, og hvor man oven i Kjøbet kunde indrette et meget indbringende Vertshus. Mathes fik saamegen Ros for sin Klogskab, at han tilfidsst blev lidt ør i Hovedet, og efter nogen forgjæves Kamp syntes han dog til Slutningen bedre om at blive rost for Klogskab og Snildhed, end for Godmodighed. Han gjorde nu ogsaa selv store Ord af sit kloge Overlæg, og tede sig i det hele paa en hoffærdig Maade. Men ligesom Stoltheden indfandt sig, stod ogsaa alt andet stille. Der maatte antages mange Arbejdere, da Hovedarbejdet paa Bejen ifølge Contracten skulde være færdig til Høsten, og der manglede Penge til at betale dem. Hvor Mathes endog henvendte sig, saa kunde han ingen Penge faa. Forstkudet, som Regeringen havde givet, var forbrugt. Da Sagerne stod saaledes, meldte Bonden sig; thi nu var det Tid at tage fat paa Mathes. Han vilde ogsaa efterligne ham og paaskyde Godmodighed; den er altid et godt Skjold. Han forstod at indrette det saaledes, at det fik Udseende af, at det var aldeles tilfældigt han traf Landmaaleren. Han sagde ham uforbeholdent, at han

Intet vilde have imod at give ham sin Datter, naar han blot kunde formaa sin Fader til at opgive den hele Sag med Bejanlæget og Skovkjøbet, for saa skulde han nok skaffe de fornødne Contanter tilveje. Alt dette forelagde Landmaaleren sin Fader; men denne smilte ganske listig; han havde nemlig i længere Tid vænnet sig til en polidist Datter.

„Der var rigtignok en Tid,“ sagde han, „da jeg nærede Tvivl om Sagens Gænge; men nu staar den igjen ganske godt. Bondens Planer er tydelige nok. Men nu sælger jeg for det første en stor Del Træstammer, og naar jeg er færdig med det skal Du se, at Bonden kommer af sig selv og beder Dig om at ægte hans Datter.“

Og Hjælpen kom til rette Tid. Præsten, som med megen Deltagelse fulgte Bejanlæget, var den eneste, som holdt fast ved, at det oprindelig var Godmodighed, som havde foranlediget Mathes til at overtage Anlæget af Bejen. Han var ham tillige behjælpelig med Afhændelsen til høje Priser af en betydelig Del af Skoven til en Broder, der handlede med Brænde. Præsten studsede over den Klogskab, hvormed Mathes gif frem derved; — thi uagtet han var stedt i Forlegenhed, saa vilde han dog ikke lade sig fratage den Fordel, der sandsynligt kunde vindes — og han kom dog næsten i Tvivl om, hvorvidt det

dog muligt havde været en vis forudberegående Snildhed, der havde ledet Mathes's første Skridt i den foranstørte Retning.

Mathes, som bemærkede dette, sagde:

(Fortættes.)

Besjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Guldsmedmester N. Chr. Michelsen.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 31.

Løverdagen den 3die August 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. W. Galbergs Officin.

Vej-Mathes.

(Oversat.)

(Fortfat.)

„Herr Pastor! jeg har i min Hukommelse bevaret et Ord, som De har udtalt, og det skal jeg aldrig glemme; thi dets Sandhed har staaet sin Prøve. De har engang sagt, at Jordfuglen drejer sig om sig selv, men tillige omkring Solen, og at alle Stjernerne paa Himmelen ligeledes dreje sig om sig selv og desuden ogsaa omkring de Andre. De har ogsaa sagt og udviklet det klart, at det ikke i og for sig er forkasteligt, at man ser paa sin egen Fordel, at det ikke kan være anderledes. Om

jeg ogsaa skulde dø imorgen, saa tør jeg idag sværge paa, at jeg fra Begyndelsen kun har havt ijsinde ved min Vejplan at virke til Gavn for Mennesker og Dyr. At jeg ogsaa har havt min Fordel deraf, det volder mig dobbelt Glæde; thi enhver god Gjerning har sin rigelige Betsignelse, og jeg gjentager, at om jeg ogsaa vidste, at jeg imorgen skulde dø — hvilket jeg dog nødigt vilde, da jeg gjerne først vilde have min Vej færdig —, saa kunde jeg jo dog ikke tage noget af mine jordiske Goder med mig, men det, at jeg her i Verden har anlagt en Vej, og derved udrettet noget Godt for saavel Mennesker som Dyr, det tager jeg med, og det vil Vor Herre regne mig tilgode og ikke sige ligesom Menneskene: Du har tillige erhvervet Dig en Formue derved.“

Fra denne Dag var Præsten bleven en hjælperig Ven for Mathes. Han lod sig ikke bringe herfra ved Rogens Snak, eller til at nære nogen Tvivl om Mathes's Retfærdighed; han forstrakte ham ogsaa med Penge-Forskud efter sin bedste Evne, ja han laante endogsaa selv Penge, for at kunne yde ham denne Bistand og han lovede, at han vilde højtideligt indvie Vejen, naar den var kommet fuldkommen istand.

Der var ogsaa kommet fornyet Kraft i Mathes, og Landmaaleren sagde ofte:

„Det maa dog vistnok være sandt, Fader, at

der er Hestekraft i Jer; thi jeg havde aldrig troet at det var muligt, at J kunde udholde en saadan Arbejdsomhed fra den tidlige Morgen til sent paa Aftenen, og det endda i den stærke Solhede. Det lader jo desuden til, at J ikke engang er bleven træt derved, ja at J endogsaa er bleven yngre."

Mathes var virkelig bleven forynget, især da han bemærkede, med hvor stor Omhu Landmaaleren tog fat paa, og ordnede alting. Landmaaleren havde ogsaa paataget sig at levere til Jernbane-Bestyrelsen en Ladning Fodtømmer til Brug ved Banen, og den første Vogn, der kom for at afhente dette Tømmer, medbragte Noget, som meget befordrede Bejantlægget.

Landmaaleren havde nemlig iværksat en hos ham opstaaet heldig Tanke om en hurtig og let Maade at befordre Trævarerne. Han kjøbte afslagne Jernbaneskinner med tre dertil hørende Bogne, og nu kunde det Grus, som rullede ned fra Bjerget uden Besværlighed blive bortført og henbragt til et Sted, hvor man behøvede en Dæmning. Der brugtes næsten ingen af disse skurrende Trillebøre ved Bejarbejdet. Mathes glædede sig ordentlig som et Barn over „sin egen Jernbane". Naar han tog tilbage til sit Hjem uden at have noget at varetage paa Rejsen, saa lod han sig altid føre et Stykke af Vejen, og saa lo han himmelhøjt af inderlig Tilfredshed.

Den Del af Arbejdet, som ingen Forhindringer mødte, og som kun bestod i Afgravning og Inddæmning, var færdigt i Midten af Juli Maa-
ned. Nu forestod en mere vanskelig Brobygning, hvorved fornemmelig Brodersønnen, som havde lært Murhaandværket, udmærkede sig mest. Han afgav Befordringsvæsenet til sin yngre Broder, og overtog alene med tvende Medhjælpere Brobygningen. Men nu skulde man isærd med de slemme Klipper. Her maatte man, for at sprænge disse, gjøre nøjsommelige Boringsforsøg; og det laa Dag og Nat Mathes paa Hjertet, at dog Ingen skulde komme til Skade ved Sprængningen. Han havde Krudtet, som han skulde bruge hertil, i sit Hus, og han stod ofte op om Natten, for at se til det, for at det ikke skulde antændes af sig selv, og saaledes kaste ham med Kone og Børn op i Luften. Han var saa fuld af Uro, at hans Kone sagde til ham, „at han selv lignede Fængkrudt.“

Mathes var meget tilfreds, da han endelig kunde faa Krudtet ud af Huset og anbragt i Borehullerne, da Sprængningen kunde gaa for sig den næste Nat, naar Ingen færdedes paa Bejen. Han laa atter denne Nat under sit Vindue; han hørte nu ikke mere Skjelden og Smelden paa den stejle Vej, og hvorledes man slog Hestene med Stofke. Han lyttede kun bestandig efter, om han ikke kunde høre Knaldet i det Fjerne. Da faldt

det ham paa engang ind, hvor let der dog kunde ske en Ulykke, naar et forfærdeligt Knald pludselig gif løs, uden at Bognmandskarlene, som kjørte op og ned ad Bjerget, vare varslede derom; da kunde baade de og Hestene komme slemt til Skade og Bogn og Seletøj blive ødelagte, og Bejen vilde paa den Maade igjen fordre tunge Dffere, og det maatte dog aldrig ske mere. Mathes kaldte derfor paa sin Kone og sine Børn, de maatte strax gaa ud med ham, og de stillede sig nu allesammen paa Bejen, baade øverst oppe og neden til, for at de kunde opfordre de Vejfarende til at være forsigtige, og at tage fat i Hovedstolene paa Hestene og jøre disse ved Haanden for det Tilfælde, at Sprængningen uventet skulde gaa for sig.

Det var en smuk, kølig Sommernat; Sancthansormene lyfte og Faarekyltingerne pøb uafsladeligt, imedens Mathes og hans Kone holdt Bagt paa den nederste Del, og Landmaaleren og hans Søster paa den øverste Del af Bejen. De opholdt sig der i flere Timer. Lykkeligvis kom der kun en eneste let Befordring, som uhindret kom over Bjerget, inden man hørte noget til Sprængningen.

I det samme saa man en lille Skikkelse, som kom hurtig løbende henimod Mathes og raabte:

„Er det Jer, Mathes? Gud være lovet, at

jeg fandt Jer! jeg har været hjemme i Jert Hus, men det var, som om Alle vare uddøde der."

"Hvad vil Du?" spurgte Mathes rystende af Angest, og i sin store Forfækkelse vidste han ikke, hvad han kunde have at befrygte. Enhver kunde jo bringe Underretning om en eller anden Ulykke. "Hvad er der hændet? Kaa det er Dig, Højlands-Bondens Marie?"

"Ja det er! O, Mathes, det er en skræffelig Ulykke, ganske forfærdelig!"

"Hvor? Hvem?"

"Hjemme hos os. Smeden er oppe hos min Fader, og hvad de taledes om maatte jeg ikke have hørt, men jeg hørte det alligevel. De ville inat tænde Jld paa Jeres Skov, saa at den kan blive aldeles ødelagt. Gud hjælpe os! nu gaar det for sig!"

Der lød et stort Knald, saa at man skulde tro, at Jorden maatte briste, og straks derefter kom det andet og tredie lignende Knald.

"Nu lykkedes det, Gud være lovet! Ingen er kommen til Ulykke derved," raabte Mathes og foldede sine Hænder. "Vær kun rolig," søjede han til, for at trøste Pigen, "det har kun været deres Spøg. Sligt kan Ingen falde paa at gjøre."

"Jo, det var ganske vist deres Alvor!" forsitrede Pigen.

"Vil Gud, skal Du være min Svigerdatter,

og Du maa ikke have en saa ond Tro om Dine Medmennesker. Folk tale altid ilde om hinanden; men deres Handlinger er meget bedre."

"Jeg har advaret Jer," jamrede Pigen; „men min Fader vil tage Livet af mig, dersom han erfarer, at jeg er løbet herhen, og jeg maa derfor skynde mig tilbage til mit Hjem."

Hun var netop i Begreb med at ile bort, da Landmaaleren kom ned fra den øverste Del af Bjerget. Han studsede, da han saa Marie hos hans Forældre. Han hørte snart af Faderen hvorfor hun var kommen.

"Og Du er undsluppet fra en truende Dødsfare!" raabte han. „Var Du kommen et Dvarteer senere, saa vilde Du have mistet Livet. Du er jo gaaet lige tæt forbi de Klippestykker, der ere sprængte. Jeg vilde ikke have funnet leve et eneste Minut længer, hvis Du var forulykket ved vort Bejanlæg, Du — —"

Hans hele Legeme sittede, og Mathes sagde:

„Hør dog op med disse sørgelige Forestillinger om de Ulykker, der kunde være hændte, men som heldigvis er undgaaet. Saadan Snak bruge kun frygtsumme Kvinder. Vær taknemmelig, fordi alt har faaet et godt Udfald, og bliv ikke ved at tænke over, hvad ondt der kunde være sket. Bring

nu Marie hjem, og følg Bejen over „Engleengen“. God Nat og te Jer fornøstigt!”

Derpaa gif Mathes bort med Kone og Datter, og lod Landmaaleren og hans Marie tilbage. Angesten havde saaledes angrebet Landmaaleren, at han maatte sætte sig ned et Øjeblik paa en Bunte Sten, som laa ved Bejen. Men han rejste sig straks efter igjen, og gif hjemad med sin Kjereste i den kølige maanedhse Nat. De gif længe med hinanden Haand i Haand, uden at fige et eneste Ord. Da de naaede Engvejen saa de ned i Dalen fra det Sted, hvor Klipperne vare sprængte.

(Sluttes.)

Befjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Stomager D. Olsen.

Borger - Bennen.

Tire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 32.

Løverdagen den 10de August 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Bej-Mathes.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Det ser dog rædsomt ud,“ sagde Marie. Man kjender ikke længere sin egen Hjemstavn. Du har havt ganske Ret i, hvor vidunderligt Vor Herre har beskyjernet mig. Hvor let kunde jeg ikke nu have ligget sønderknust under Klippestykkerne. Der gaar Bejen, og netop der, hvor den er afbrudt, gif jeg nys.“

Landmaaleren tog stille sin Elskede om Halsen, og saaledes som Glæden efter en Forfrækkelse ligesom lettere trænger ind i Hjertet,

saaledes gif de nu lykkeligere end nogenfinde ved hinandens Side.

Ikke langt fra Bigens Faders Gaard stod de stille og sagde hinanden Farvel, hvilket de mange Gange gjentog, uden dog at skilles fra hinanden, indtil Hunden i Gaarden begyndte at gjø; saa ilede Landmaaleren ned ad Dalen til, og Marie gif ind i Huset.

Næste Morgen da Dagen gryede, var det en yndig og forfriskende Luft. Da gif Mathes med sin Søn ud til de sprængte Klipper. De gif først op paa en Høj og saa ned i Dalen; alt var lykfedes saa godt, som man kunde have ønsket det; ja den største Del af Klippen var styrtet ned paa et Sted, hvor man vilde bygge et Hus, og man havde saaledes det bedste Byggemateriale der lige ved Gaanden. Mathes gjentog sin Tak til Gud, fordi ingen var kommen til Skade, men hørte i det samme en jammerlig Klynken, og Haarene rejste sig paa hans Hoved.

Landmaaleren maatte holde Faderen ved Gaanden, for at han ikke skulde styrte hovedfulds ned i Dalen, men begive sig ad en Omvej derned.

De søgte længe omkring efter den Klynkende, men Stemmen var forstummet; de vidste ikke hvorledes de skulde kunne finde ham. Der — en raslende Lyd hørtes endelig, og de gif efter den —

Extrakt

af

andet Kvartals Regnskab 1872,

for

det forenede Understøttelses = Selskab.

Indtægt.

	Rd.
1. Kassebeholdning fra 1ste Kvartal d. N.	183
2. Halvaarligt Kontingent:	
Restance fra forrige Kvartal	75 Rd. 12 β.
anviist for dette Kvartal	2279 Rd. 60 β.
Hs. Maj. Kongens Bidrag	20 Rd. " β.
	2374 Rd. 72 β.
deraf er indkommet	1958 Rd. 88 β.
Restance ultm. Juni	415 Rd. 80 β.
3. Ugentlige Indtægter for Bladet „Borgervennens“ 84de Aargang Nr. 14—26	118
4. Renter:	
1/2 Aars Rente til 11te Juni af 100,000 Rd.	200
1/2 Aars Rente do. af 400 Rd. Com. Obl.	
1/2 Aars Rente do. af 200 Rd. Heymann	
Sibeschyh Legat til 11te Juni	55
5. Afdrag paa Laan:	
Restance fra forrige Kvartal	1293 Rd. " β.
anviist for dette Kvartal	2230 Rd. " β.
	3523 Rd. " β.
deraf er indkommet	2198 Rd. " β.
Restancer ultm. Juni	1325 Rd. " β.
6. Optaget Laan i Banken	100
7. For 2de afdøde Pensionister à 6 Rd. 24 β	12 Rd. 48 β.
	10,74

Kjøbenhavn, den 30te Juni 1872.

Overeensstemm

C. N. Laurrup.

Udgivt.

	Rd.	ß.
Pensioner:		
uaffordrede fra forrige Kvartal	" Rd. " ß.	
anviste for dette Kvartal	1335 Rd. 24 ß.	
	1335 Rd. 24 ß.	
udbetalte i Kvar- talet	1322 Rd. 72 ß.	1322 72
taget til Indtægt sub. Nr. 7 2		
Portioner	12 Rd. 48 ß.	
	1335 Rd. 24 ß.	
uaffordrede ultm. Juni	" Rd. " ß.	
Gratifikationer:		
anviste for dette Kvartal	15 Rd. " ß.	
uaffordrede fra forrige Kvartal	55 Rd. " ß.	
	70 Rd. " ß.	
deraf udbetalt	70 Rd. " ß.	70 "
uaffordrede ultm. Juni	" Rd. " ß.	
Spøninger		667 48
Andre Administrationsomkostninger		" 250 " 8
Agebladets Trykning		
Laan:		
uaffordret fra forrige Kvartal	200 Rd. " ß.	
deraf udbetalt	200 Rd. " ß.	200 "
uaffordret ultm. Juni	" Rd. " ß.	
Afbetalt paa Laanet i Banken		2000 "
Renter af do. do.		33 32
 Kassebeholdning ultm. Juni		 6197 81
	Rd. .	10,741 49

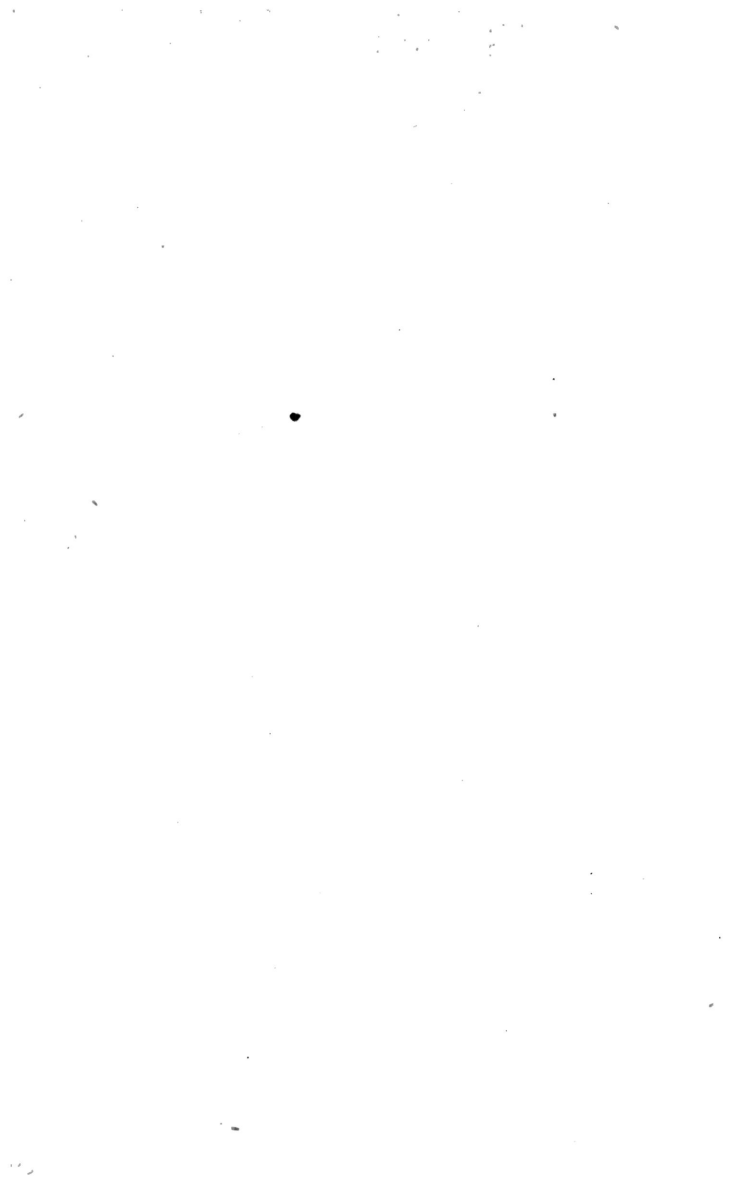
J. L. Neumann,
Selskabets Kasserer.

Kassekontrollen.

sen.

D. S. Olsen.

J. Em. Larsen,
Selskabets Bogholder.

der laa Smeden, og ved Siden af ham en slukket Fakkell

„Han lever endnu! han har jo nylig vaandet sig,“ skreg Mathes, og gned ham i Tindingen med Dug, som var faldet paa Træernes Mos. Smeden slog nu Djuene op. „Gudske Lov, han lever,“ raabte Mathes. „Lad mig faa den Flaske herhen, for at jeg kan give ham noget Enebærspiritus. Se faa. Hvorledes er det med dig, Smed.“

„Jo, det er godt! temmelig godt!“

„Jeg har gjort Uret i, at jeg ikke har ladet det bekjendtgjøre i Sognet, at man i Nat vilde foretage Sprængning. Du kunde nær have fundet Din Død derved,“ sagde Mathes.

Smeden aabnede Munden og vilde tale, men Mathes afbrød ham og sagde:

„Tal blot ikke, Du maa tie ganske stille. Du er kun gaaet vild af Vejen. Kom nu med, saa skal jeg følge dig hjem. Der kan Du se, Du kan jo godt staa paa Benene. Du er aldeles ikke kommen til Skade. Min Vej skal Gud være lovet ikke volde Noget Fortræd.“

„Ja, men min hele Næringsvej er bleven ødelagt ved Din Vej, Du skindhellige Herre.“

„Jeg er ikke hellig, og jeg vil heller ikke have Skin af at være det. Det gaar nu ikke anderledes her i Verden; ingen Næringsvej kan vedvare til

evig Tid. Jeg til Eksempel, har været Bejarbejder, og er derefter bleven Koste binder, og nu er jeg igjen ifærd med at anlægge en hel ny Vej. Du maa nu se til, hvorledes Du paa en anden Maade kan ernære Dig. Dersom jeg kan hjælpe Dig i nogen Ting, saa — —"

(Sluttes.)

Befjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Toldkontrollør J. C. Herluf Trolle.

Toldassistent Hans Madsen

Detailhandler Lindbergs Enke Emilie.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 33.

Toverdagen den 17de August 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Bej-Mathes.

(Oversat.)

(Sluttet.)

„Dig har jeg ingen Brug for,“ sagde Smeden og skar Tænder; „og jeg vil ikke lade mig ledsage af Dig.“ Og dermed gif han uforsønet bort; men han vovede dog ikke siden efter at forsøge paa nogen Udaad imod Mathes. Ja han folgte endogsaa inden Vinteren kom alt hvad han ejede og havde, Rørligt og Urørligt, og udvandrede med Udbyttet deraf til Amerika.

Bejarbejdet laa en hel Vinter stille, og endnu havde ingen Vinter været saa lang og saa tryk-

kende for Mathes som denne. Han nærede altid Frygt for, at han skulde afgaa ved Døden, førend han fik bragt sit Forehavende tilende, og han vandrede ofte ud i Sneføre, for at se til sin Vej, og for at være behjælpelig ved Borskaffelsen af de kjæmpestore Træstammer, og saa ofte Mathes kom derhen, maatte han alligevel erkjende, at Vinteren dog var meget tjenlig til Vejaulæg; „thi,“ sagde han, „om Vinteren bliver alting sat paa Prøve, saa fryser alting og saa vil det vise sig, hvorvidt det kan bestaa, naar det bliver Tøvejr, og alt hvad der var froset igjen opløses.“

Da Foraaret kom viste det sig, at alle Mure og Dæmninger havde holdt sig forsvarligt, og Mathes gik glad og lykkelig paany til sit Arbejde.

Vejen blev heldig fuldført, og Alle vare glade og tilfredse. Da Præsten for første Gang passerede Vejen med Skoleungdommen hen til det Sted, hvor Klipperne vare sprængte, indviede han den med en simpel kort Tale, og tilsidst udbrød han i et kraftigt Leve for „Vej-Mathes“, hvilket Navn Mathes siden bestandig beholdt.

To store Gaarde bleve senere oprettede ved Siden af hinanden i „Schwefeltobel“. I den ene boede Landmaaleren, som tillige drev et Gjestgiveri, og hans Hustru Marie var en rigtig munter Bertinde.

Det andet Hus blev beboet af Brodersønnen, som havde giftet sig med Overamtmandens Pige, og som havde et meget betydeligt Befordringsvæsen i Forbindelse med sin Bondegaards Drivt.

Mathes havde ladet sig opføre en Stenbænk af de sprængte Klippestykker foran sit Hus. Han var nu højt oppe i Alderen og spurgte ikke mere efter, om Verden holdt ham for at være klog og god, eller i det Hele om, hvad man ansaa ham for; kun det paastod han bestandig, at Godhed og Klogskab gjelde ligemeget.

Han meddelte enhver, fjern og nær, naar det ønskedes, sine gode Raad, og ydede ogsaa i Gjerningen sin Bistand, hvor han kunde.

Kostebindingen og sin store Indsigt i den havde han meddelt og overdraget en fattig Enke i hans Naboskab, og han var altid meget villig til at hjælpe hende og hendes Børn ved dens Udførelse.

Saaledes stod det til, da han en Aften sad udenfor sit Hus og Fortælleren af denne Historie gik forbi ham og sagde:

„God Aften, Mathes! naa, befinder De Dem bestandig vel og fornøjet.“

„Jo, mange Tak; jeg har saamen ingen Grund til at beklage mig, maatte jeg kun faa Lov til at blive her i Verden, indtil jeg havde siddet denne Stenbænk igjennem!“

„Det er dog nok vel meget forlangt; men Alle, som kjende Jer, unde Jer at leve i mange Aar endnu, og ønske kun, at der maa komme en lige saa brav Mand som J til at sidde paa Jeres Bænk, naar J engang i Tidens Løb ikke sidder der længer.“

Den Spedalske fra Staden Aosta.

(Oversat.)

Af, lidet agte hine stolte Daarer,
 Hvis Lyft og Magt og Guld er uden Maal,
 Af, lidet agte de, mens rundt de vandse,
 Hvor mangan kvalfuld Smertens Skaal der tømmes,
 Hvor mangt et Suk der stiger, og hvormangen
 Der gæmmer en i Pinsler rystet Sjæl.

(Thompson's „Aarstiderne“: Vinteren.)

Den sydlige Del af Staden Aosta staar næsten øde, og synes aldrig at have været stærkt beboet. Man ser der dyrkede Marker og Enge, der paa den ene Side støde op til gamle Volde, som Romerne opførte, for at tjene dem til Befæstning,

og paa den anden Side til nogle Havemure. Denne ensomme Plads kan imidlertid godt tiltrække sig de Rejsendes Opmærksomhed. Læt ved Byens Port ser man Ruinerne af et gammelt Slot, i hvilket, hvis man tør tro det almindelige Sagn herom, Greve René af Châlans, tilskyndet af Skinsygens Furier, i det femtende Aarhundrede lod sin Egtfælle, Prindsesse Marie af Braganza dø af Hunger, hvorfor Omegnens Beboere have givet det Navnet „Bramasan“ (som betyder „Hungerstrig“). Denne Fortælling, hvis Troværdighed man maaske vil kunne bestride, giver disse forfaldne Mure Betydning hos følsomme Mennesker, der anse den for sandfærdig.

Længere borte, omtrent et Hundrede Skridt fra Slottet, er der et firkantet Taarn, der er bygget op til den gamle Mur og opført af de Marmorstene, hvormed denne tidligere har været beklædt. Man kalder det „Rædsels-Taarnet“ fordi Almuen har troet, at det i lang Tid har været beboet af Gjengangere.

De gamle Røner i Staden Nojia kunde meget tydeligt erindre, at de have set en stor hvid Kone gaa ud af bemeldte Taarn i bælgmørke Nætter, holdende en Lampe i Haanden. Det er omtrent femten Aar siden, at dette Taarn blev, efter Regeringens Befaling, istandsat og omgivet med en forsvarlig Jndhegning, for at bruges som Opholds-

sted for en spedalsk Mand, og saaledes at holde ham adskilt fra Dmgang med andre Menneſker, men dog tillige at forſkaffe ham alle de Beqvemmeligheder, man formaade at yde ham i hans ſørgelige Stilling.

Det var paalagt Hospitalet St. Maurice at ſørge for hans Underhold, og man forſynede ham med de fornødne Møbler, ſaavelſom med de til en Haves Dyrkning nødvendige Redſkaber. Der havde han levet i lang Tid, overladt til ſig ſelv, uden at ſe andre Menneſker end Præſten, der af og til kom til ham, for at bringe ham Religionens Trøſt og Biſtand, og den Mand, der hver Uge forſynede ham med Levnetsmidler fra Hospitalet.

Under Alpekrigen i Aaret 1797 kom en Dag en Kriger, der opholdt ſig i Staden Aosta, hændelsesvis i Nærheden af den Spedalskes Have, hvortil Indgangsporten ſtod paa Klem, og han gik af Nyſgjerrighed ind i den.

Han traf der et Menneſke, ſom var ſimpelt klædt, og ſom lænede ſig op til et Træ, og var aldeles henſunken i de dybeſte Betragtninger. Foranlediget af den Larm, ſom Officeren gjorde ved ſin Indtrædelse, raabte Eneboeren, uden at vende ſig om, og uden at anſtille videre Underſøgelſer:

„Hvem er det, og hvad vil man her?“

„Undskyld en Fremmed,“ svarede Krigeren, „hvem det behagelige Syn af Deres Have maaste har forledet til at begaa en Ubefindighed; men som ikke paa nogen Maade vil forstyrre Dem.“

„Gaa ikke længere frem,“ svarede Taarnets Beboer, idet han gjorde Tegn med Haanden. „Gaa ikke længere frem; De befinder Dem nær ved en Ulykkelig, som er angreben af Spedalskhed.“

„Hvori end Deres Ulykke bestaar,“ yttrede den Rejsende, „saa vil jeg ikke med Hensyn til den bortfjerne mig; jeg har aldrig flyt de Ulykkelige; hvis imidlertid min Nærværelse er Dem til Besvær, saa er jeg beredt til at trække mig tilbage.“

„Vær da velkommen,“ sagde den Spedalske, idet han pludselig vendte sig imod ham, „og bliv her kun, dersom de endnu har Mod dertil, naar De har taget mig i Djesyn.“

Officeren blev staaende i nogen Tid som lamslaaet af Forundring og Skræk ved Synet af den Ulykkelige, som Spedalskheden aldeles havde vanstabt.

„Jeg vil gjerne forblive her, dersom De vil tage tiltakke med Besøg af en Mand, som Hændelsen har ført hertil, men som en levende Deltagelse for Dem holder tilbage her.“

Den Spedalske.

Deltagelse! Jeg har kun hidindtil opvækket Medlidenhed.

Officeren.

Jeg vilde føle mig lykkelig, hvis jeg kunde være dem til nogen Trøst.

Den Spedalske.

Det er en stor Trøst for mig at se Mennesker og at høre Lyden af den menneskelige Stemme, der ellers altid synes at sky mig.

Officeren.

Tillad mig da at samtale nogle Øjeblikke med Dem, og at gjøre mig flygtig bekendt med Deres Opholdssted.

(Fortsættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Stræddermester Hølsengreens Datter, Ida Kathalie.

Borger - Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang

Nr. 34.

Løverdagen den 24de August 1872.

Udgivet af Understøttelses = Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Den Spedalske fra Staden Aosta.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Den Spedalske.

Det maa De meget gjerne, dersom det kan fornøje Dem.

Idet den Spedalske udtalte disse Ord bedækkede han sit Hoved med en bred Filthæt, hvis nedslagne Skygger skjulte hans Ansigt.

Behag, vedblev han, at gaa herhen mod Syd. Jeg dyrker et lille Parti med Blomster, som nok vil kunne vinde Deres Bifald; De vil iblandt dem finde adskillige temmelig Sjeldne. Jeg har

erhvervet mig Frø af alle dem, der vokse frit paa Alperne, og jeg har bestræbt mig for at faa dem til at blive dobbelte, og for at forskjønne dem ved en omhyggelig Dyrkning.

Officeren.

Ja her findes virkelig Blomster, af hvilke Synet er mig noget fuldkommen Ryt.

Den Spedalske.

Vil De lægge Mærke til denne lille Rosenbusk; det er Rosen uden Torne, der kun vokser paa de høje Alper; men den taber snart denne Egenkab, og den skyder Torne frem jo længere den dyrkes og jo hyppigere den formerer sig.

Officeren.

Den burde tjene som Sindbillede paa Utafnemmelighed.

Den Spedalske.

Hvis de skulde finde nogle af disse Blomster smukke, saa behøver De ikke at frygte for at tage dem, og de udsætter Dem ikke for nogen Fare ved at bære dem hos Dem. Jeg har selv saat dem, og jeg har den Fornøjelse at vande og at betragte dem, men jeg rører aldrig ved dem.

Officeren.

Og hvorfor ikke?

Den Spedalske.

Af Frygt for at bibringe dem Smitstof; og jeg vilde da ikke oftere vove at tilbyde Andre dem.

Officeren.

Hvilken Bestemmelse har De med dem?

Den Spedalske.

De Folk, som bringer mig Fødevarer fra Hospitalet, ere ikke bange for at lave sig Urtekoſte af dem. Undertiden viſe Børnene fra Byen ſig ogsaa ved min Haveport. Jeg gaar da ſtraks op i Taarnet af Frygt for at forſkrække dem, eller at tilføje dem Skade. Fra mit Vindue ſer jeg dem lege, og at tage nogle Blomſter fra mig. Naar de gaa bort, ſaa ſe de op til mit Vindue og ſige leende: „Farvel, Spedalske!“ og det morer mig dog altid lidt.

Officeren.

De har forſtaaet at ſamle her meget forſkjellige Planter; ſe her ere Vinstokke og flere Slags Frugtræer!

Den Spedalske.

Træerne ere endnu unge: jeg har ſelv plantet dem ſaavelſom denne Vinstok, ſom jeg har ladet vokſe helt op over den gamle Mur her, der er ſaa bred, at den udgjør en lille Spadsereplads for mig; det er ogsaa min Yndlingsplads. De ſkulde gaa ſaa højt op ſom diſſe Stene række; det er en Trappe, hvis Bygmester jeg er. Hold Dem ved Muren.

Officeren.

Det er et fortræffeligt Tilflugtsſted; og hvor

det er godt skiftet til en Eneboers Betragtninger!

Den Spedalske.

Jeg holder ogsaa meget af det; jeg ser hele Omegnen derfra, og Arbejderne paa Markerne; jeg kan ogsaa se alt, hvad der foregaar paa Engen, og der er Ingen, som kan se mig.

Officeren.

Jeg beundrer, hvor roligt og ensomt dette Opholdssted er. Man er i en Stad, og man skulde tro, at man befandt sig i en Ørk.

Den Spedalske.

Ensomheden findes ikke altid midt i Skovene og imellem Klipperne. Den Ulykkelige er alene overalt.

Officeren.

Hvad har foranlediget Deres Ophold her? Er dette Land Deres Fædreland?

Den Spedalske.

Jeg er født paa hin Side af Havet i Fyrstendømmet Dneille, og jeg har boet her i femten Aar. Hvad mit Livs Historie angaar, da kan jeg kun sige, at den er en lang og ensartet Række af Kummer og Glendighed.

Officeren.

Har de altid levet ene?

Den Spedalske.

Jeg mistede mine Forældre i min Barndom,

og jeg har aldrig kjendt dem. En Søster, som jeg havde, er død for to Aar siden. Jeg har aldrig havt nogen Ven.

Officeren.

Ulykkelige Mand!

Den Spedalske.

Det er Tilfiskelser fra vor Herre.

Officeren.

Lør jeg spørge om Deres Navn?

Den Spedalske.

Af! jeg bærer et forfærdeligt Navn! Jeg kalder mig selv „Den Spedalske“. Mine Medmennesker lade uvidende om saavel det Navn, som jeg har fra min Slægt, som om det, der ved min Fødsel er givet mig i Daaben. Jeg er den Spedalske; se det er den eneste Adkomst, jeg har til Menneskenes Belvilie. Gid de stedse kunde lade uvidende om, hvem jeg er!

Officeren.

Levede den Søster, som De har mistet, sammen med dem?

Den Spedalske.

Hun har i fem Aar boet med mig i den samme Bolig, som De nu ser. Ligesaa ulykkelig som jeg, delte hun mine Besværligheder, og jeg bestræbte mig for at lette Hende sine.

Officeren.

Hvilke Beseftigelser kan De paa denne Tid have i Deres dybe Ensomhed?

Den Spedalske.

De enkelte Beseftigelser, hvilke en Eremit som jeg har, vilde kun være meget ensformige for en Verdensmand, der finder sin Lykke i det selstabelige Livs Virksomhed.

Officeren.

Åk! De kender kun lidt til denne Verden, der aldrig har skænket mig nogen Lykke. Jeg vælger ofte frivillig Ensomheden, og der er mulig større Overensstemmelse imellem vore Begreber, end De kan tænke Dem; jeg vil imidlertid tilstaa, at en evig Ensomhed har noget affrækkende for mig, og at jeg har ondt ved at fatte den.

Den Spedalske.

„Den som elsker sin Celle, skal finde Fred i den.“ Jesu Christi Eksempel lærer os dette. Jeg begynder at fornemme Sandheden af disse trøsterige Ord. Den ubehagelige Følelse af Ensomhed formildes ogsaa ved Arbejde. Det Menneske, som arbejder, er aldrig fuldkommen ulykkelig, derpaa tjener jeg selv som Bevis. I den smukke Aarstid beseftiger min Have og mine Blomsters Dykning mig tilstrækkeligt. I Vintertiden forarbejder jeg Kurve og Maatter; jeg beseftiger mig ogsaa med at sye Klæder til mig; jeg tillaver daglig

mine Maaltider af de Fødemidler, som man bringer mig fra Hospitalet, og den Tid, som levnes fra mine Arbejder, anvendes til at holde Bøn. Paa den Maade forløber Aaret, og naar det er tilende synes mig endog, at det har været meget kort.

Officeren.

Det maatte, synes mig, forekomme Dem som et helt Aarhundrede.

Den Spedalske.

Ulykker og Sorger foranledige at Timerne synes at henrinde langsomt, men Aarene fare bort med samme Hurtighed. Der er desuden endnu paa Ulykkens Højdepunkt en Nydelse, som Folk i Almindelighed ikke kende, og som i alt Fald vil forekomme dem meget almindelig, og det er den at leve og at aande. Jeg tilbringer i den smukke Aarstid hele Dage paa denne Bold, uden at bevæge mig, med at nyde den friske Luft og Naturens Skønhed. Alle mine Tanker ere ustadige og ubestemte. Bedrøvelsen er indesluttet i mit Hjerte uden at overvælde det; mit Blik svæver hen over dette Landskab, og over Klipperne, som omgiver det. Disse Udsigter er saaledes indprægede i min Erindring, at de, om jeg saa maa sige, udgøre en Del af mig selv, og ethvert Sted er en Ven, som jeg daglig med Fornøjelse betragter.

Officeren.

Jeg har ofte følt noget lignende. Naar en eller anden Belymring tyngede paa mig, og naar jeg ikke kunde finde i mine Medmenneskers Hjerte, hvad mit eget Hjerte attraaede, saa trøstede Synet af Naturen og af de livløse Gænstande mig; jeg slutter mig til Klipperne og til Træerne, og det forekommer mig, at alle skabte Væsener er Venner, som vor Herre har skænket mig.

(Fortfættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Litograf A. Harttung.

Borger-Vennen.

Fire og firesindstyvende Aargang.

Nr. 35.

Løverdagen den 31te August 1879.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. W. Galbergs Officin.

Befjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelses-Selskabs Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratifikation eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger herom modtages fra 15de til 30te September førstkommende, hver Søndag, fra Kl. 10 til 12 Formiddag, af Selskabets Bogholder, Inspektør J. Em. Larsen, Biingaardstræde 25, hos hvem et Schema i ovennævnte Tid, og imod Lovbogens Foreviisning, kan afhentes, hvilket træder istedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragender om Gratifikation eller Pension.

Schemaet bliver at udfylde efter de forskjellige Rubrikfers Indhold, at attestere af troværdige Mænd, og at bilægge med Vedkommendes Lovbog, samt iøvrigt at afgives med Sagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Med Hensyn til, at en Gratifikation ifølge Lovenes § 22 bør ansees som en Gave for een Gang, hvorpaa den Søgende ikke kan gjøre Regning aarlig, og at Jngen, ifølge Lovenes § 4 har Krav paa Understøttelse, undtagen naar en Forandring til det Bærrer i den økonomiske Stilling er indtraadt, henledes de Søgendes Opmærksomhed paa, at Schemaerne maae udfyldes med den største Nøiagtighed, for at Ansøgerne kunne vente at blive tagne i Betragtning, og at de navnlig maae være forsynede med nye Attester, da Gjenparter af ældre, navnlig af Lægeattester, ikke kunne antages. — Mangel heraf, eller urigtige Angivelser, ville have Tilfidesættelse af Ansøgere tilfølg.

Med Hensyn til Laan bemærkes, at Hensigten med disse, ifølge Lovenes § 1 a, fornemmelig er, at forskaffe Næringsdrivende, hvad de maatte behøve for at begynde eller fortsætte deres lovlige Næringsvei, og at kongelige Embedsmænd og Andre, ikke til Næringsstanden hørende Medlemmer vel ikke ere udelukkede fra sliige Laan; men

skulle dog staae tilbage for lige trængende og værdige Medlemmer af Næringsstanden.

Administrationen for det forenede Understøttelsesselskab,
den 27de August 1872.

C. N. Laurrup. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Den Spedalske fra Staden Aosta.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Den Spedalske.

De giver mig til Gengæld Mod til for Dem, ligesom De har gjort for mig, at udvikle hvad der foregaar i mit Indre. Jeg elsker i Sandhed de Genstande, der, om jeg maa udtrykke mig saaledes, er mit Livs Ledsgagere, og som jeg hver Dag har for Dje. Jeg hilser ogsaa hver Aften, førend jeg gaar ind i mit Taarn, Nuitorts Ishjerger og de mørke Stove paa St. Bernard, samt de fælsomme fremragende Punkter, som beherske

Rhême Dalen. Endskjøndt Guds Almagt er lige-
saa kændelig i en Myres, som i den hele Verdens
Skabelse, saa gør dog det store Skue af Bjergene
et større Indtryk paa mine Sandser. Jeg kan ikke
beskue de uhyre med vedvarende Is bedækkede
Strækninger, uden at gænnemtrænges af en
andægtig Beundring; men i det vidt ud-
strakte Maleri, der omgiver mig, har jeg
vistnok Indlings Beliggenheder, som jeg i
Særdeleshed elsker. Hertil hører Eremitthytten,
som De kan se der højt oppe paa Spidsen af
Bjerget Charvensod. Affides beliggende midt i Sko-
vene, nærved et udyrket Stykke Land opfanger det
den nedgaaende Sols sidste Straaler. Naagtet jeg
aldrig har været der, har jeg dog en forunderlig
Lyst til at se paa den. Naar Dagen helder sidder
jeg i min Have og fæster mit Blik paa den ensomme
Bolig, og min Indbildningskraft dvæler der. Den
er bleven for mig som en Slags Ejendom; det
forekommer mig, at en uklar Erindring meddeler
mig, at jeg forhen der har tilbragt lykkelige Tider,
om hvilke Mindet nu er udsløttet hos mig. Frem-
for alt holder jeg meget af at betragte de langt
bortliggende Bjerge, der i den fjerne Synskreds
smelter sammen med Himlen. Ligesom Fremtiden
føder ogsaa Fjernheden en Haabets Følelse i mig;
mit nedtrykte Hjerte troer, at der dog muligt er
et langt fjernet Land, hvor jeg til et vist Tids-

punkt i Fremtiden maaske engang vil kunne komme til at nyde den Lykke, hvorefter jeg nu sukker, og som en hemmelig Naturdrift uafbrudt fremstiller for mig som tænkelig.

Officeren.

Med en saa levende Sjæl som Deres, maa det uden Tvivl have kostet Dem store Anstrængelser, for at kunne bære Deres Skæbne med Hengivenhed i Guds Vilje, og for ikke ganske at fortvivle.

Den Spedalske.

Jeg vilde aldeles stusse Dem, hvis jeg lod Dem blive i den Tro, at jeg altid med Kølighed finder mig i min Skæbne. Endnu har jeg ikke naaet den Selvfornægtelse, til hvilken nogle Eneboere er komne. Dette fuldkomne Offer af alle mine Tilbøjeligheder har jeg endnu ikke kunnet bringe. Mit Liv hængaar under idelige Kampe, og den mægtige Bistand, som selve Religionen skænker er ikke altid istand til at standse min Indbildningskrafts Udsejler. Den trænger mig ofte mod min Vilje ind i et Hav af urimelige Ønsker, der alle fører mig tilbage til en Verden, om hvilken jeg intet Begreb har, og hvis eventyrlige Billed altid fremstiller sig for at ængste og pine mig.

Officeren.

Hvis jeg kunde lade Dem læse i min Sjæl, og bibringe Dem det Begreb om Verden, som jeg har, saa vilde alle Deres Dnster og Savn øjeblikkelig forsvinde.

Den Spedalske.

Forgæves har nogle Bøger belært mig om Menneſtænes Fordærvelse og om de Ulykker, der er uadskillelige fra Menneſkeheden. Mit Hjerte vægrer sig ved at tro derpaa. Jeg forestiller mig altid Forbindelser imellem oprigtige og retskafne Venner; enige og med hinanden i alt ſtemmende Ægtefolk, ſom Sundhed, Ungdom og Held i Forening overvælder med Lykke. Jeg tror at kunne ſe dem vandre ſammen i Lyſtkove, mere grønne og mere friſke end de, der giver mig deres Skygge, og be-lyſte af en Sol, der er mere glimrende end den, ſom lyſer op for mig, og deres Skæbne ſynes mig at være ſaameget mere miſundelſesværdig, ſom min er mere jammerlig og uſſel.

I Begyndelſen af Foraaret, naar Vinden fra Piemont blæſer ned i vor Dal, føler jeg mig gænnemtrængt af dens oplivende Barme, og det gyſer deſuagtet i mig. Jeg føler en uforklarlig Længſel og en utydelig Fornemmelse af en umaadelig Lykſalighed, ſom jeg engang ſkal kunne nyde, men ſom hidindtil er bleven mig nægtet. Da flygter jeg bort fra min Celle og vandrer ſaa om-

fring i Marken. Jeg undgaar at blive set af de Mennesker, som mit Hjerte brænder af Begærlighed efter at møde, og fra det Øverste af Højen, skjult mellem Bustadserne, stuer jeg ud over Staden Aosta. Med misundelige Øjne ser jeg langt borte dens lykkelige Beboere, som neppe kende mig; jeg strækker sukfende mine Hænder mod dem, og jeg beder dem om min Del af Lyffens Gaver. Jeg har i min Sindsbevægelse — skal jeg tilstaa Dem det? — nogle Gange trykket Skovens Træer i mine Arme, med Bøn til Gud om, for min Skyld at give dem Liv, og at skænke mig en Ven, men Træerne er stumme; deres kolde Bark støder mig tilbage, den har intet tilfælles med mit Hjerte, som skælver og brænder. Overvældet af Udmattelse og træt af Livet trækker jeg mig paany tilbage i min Ensomhed, jeg udtaler mine Lidelser for Gud, og Bønnen bringer igen nogen Ro i min Sjæl.

Officeren.

Paa den Maade plages De, ulykkelige Mand, paa engang baade af Sjæls og Legems Lidelser?

Den Spedalske.

De Sidste er ikke de grusomste.

Officeren.

De lader Dem dog undertiden nogen Ro.

Den Spedalske.

Hver Maaned forsøges og formindstes mine

Lidelser med Maaneskiftet. Naar Maanen begynder at vise sig, saa lider jeg sædvanlig mere; Sygdommen tager endelig af, og synes at forandre sin Natur; min Hud bliver tør og hvid, og jeg føler næsten ikke mere mit Døde; og det vilde i det Hele være taaleligt, naar jeg var fri for den affyelige Søvnløshed, som den forarsager mig. —

Officeren.

Hvorledes! Forlader endogjaa Sønnen Dem?

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 36.

Løverdagen den 7de September 1878.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelses-Selskabs Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratifikation eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger herom modtages fra 15de til 30te September førstkommende, hver Søndag, fra Kl. 10 til 12 Formiddag, af Selskabets Bogholder, Inspektør J. Em. Larsen, Wiingaardstræde 25, hos hvem et Schema i ovennævnte Tid, og imod Lovbogens Foreviisning, kan afhentes, hvilket træder istedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragender om Gratifikation eller Pension.

Schemaet bliver at udfylde efter de forffjellige Rubrikfers Indhold, at attestere af troværdige Mænd, og at bilægge med Bedkommendes Lovbog, samt iøvrigt at afgives med Jagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Med Hensyn til, at en Gratifikation ifølge Lovenes § 22 bør ansees som en Gave for een Gang, hvorpaa den Søgende ikke kan gjøre Regning aarlig, og at Jngen, ifølge Lovenes § 4 har Krav paa Understøttelse, undtagen naar en Forandring til det Værrer i den oekonomiske Stilling er indtraadt, henledes de Søgendes Opmærksomhed paa, at Schemaerne maae udfyldes med den største Nøiagtighed, for at Ansøgerne kunne vente at blive tagne i Betragtning, og at de navnlig maae være forsynede med nye Attester, da Gjenparter af ældre, navnlig af Lægeattester, ikke kunne antages. — Mangel heraf, eller urigtige Angivelser, ville have Tilfidesættelse af Ansøgere tilfølgge.

Med Hensyn til Laan bemærkes, at Hensigten med disse, ifølge Lovenes § 1 a, fornemmelig er, at forskaffe Næringsdrivende, hvad de maatte behøve for at begynde eller forfætte deres lovlige Næringsvei, og at kongelige Embedsmænd og Andre, ikke til Næringsstanden henhørende Medlemmer vel ikke ere udelukkede fra slige Laan; men

skulle dog staae tilbage for lige trængende og værdige Medlemmer af Næringsstanden.

Administrationen for det forenede Understøttelsesselskab,
den 27de August 1872.

C. N. Laurrup. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Den Spedalske fra Staden Aosta.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Den Spedalske.

A! min Herre, den Søvnløshed! den Søvnløshed! — De kan ikke forestille Dem, hvor lang og bedrøvelig en Nat er, som et ulykkeligt Menneske tilbringer ganske ene uden at lukke et Øje, med Tanken henvendt paa den affyelige Tilstand, hvori han befinder sig, og tillige paa sin haabløse Fremtid. Nej, der er Ingen, som kan begribe det Tilfælde. Min Uro tager til, ligesom Natten gaar frem, og naar den nærmer sig Enden, saa

er mit Sind i den Grad uroligt, at jeg ikke ved, hvad jeg skal gribe til; mine Tanker forvirres, jeg har da saadanne overordentlige Fornemmelser, som jeg kun føler i disse sørgelige Djeblikke. Snart forekommer det mig, at en uimodstaaelig Kraft slæber mig bort til et bundløst Svælg; snart ser jeg for mine Djne sorte Pletter, men imens jeg undersøger disse, vokser de med Lynets Hurtighed; jo nærmere de kommer mig, desto større bliver de, og de bliver snart høje Bjerger, der overvælde mig med deres Bægt. Til andre Tider ser jeg Skyer gaa ud af Jorden rundt omkring mig, ligesom Bølger, der svulme, og som dlynge sig sammen, og true med at opsluge mig; og naar jeg vil rejse mig for at drage mig ud fra disse Tanker, saa føler jeg mig ligesom holdt tilbage af usynlige Baand, der berøver mig al min Kraft. De tror maasse at det er Drømme, men jeg kan forsikre Dem om, at jeg er fuldkommen vaagen. Jeg ser uafsladelig de samme Genstande paa ny, og det er en rædsom Fornemmelse, der overgaar alle mine andre Lidelser.

Officeren.

Det er muligt, at De under denne grusomme Svønløshed lider af Feber, og det er uden Tvivl den, der bevirker dette Slags Bildelse hos Dem.

Den Spedalske.

De tror at det kan hidrøre fra Feber? Ak!

jeg vilde give meget til, at De sagde sandt. Jeg troede indtil nu, at disse Syner var Barsler om Afjindighed, og jeg tilstaar Dem, at det foruro- ligebe mig meget.

Gud give at det virkelig var Feber!

Officieren:

De vækker min mest levende Deltagelse for Dem. Jeg indrømmer, at jeg aldrig havde kunnet gøre mig en Forestilling om en saadan Tilstand som Deres. Jeg antager dog, at den maa have været mindre sørgelig, da Deres Søster levede.

Den Spedalske.

Gud alene ved hvad jeg har tabt ved min Søster. Men er De ikke ængstelig over at være mig saa nær? Sæt Dem her paa denne Sten; saa vil jeg tage Plads bag ved Løv væksterne, og vi kunne da samtale med hinanden uden at ses.

Officieren.

Hvorfor dog det? De maa ikke forlade mig: De maa sætte Dem tæt ved mig.

Idet den Rejsende udtalte disse Ord, gjorde han en uvilkaarlig Bevægelse for at gribe den Spedalskes Haand, hvilken denne med Hurtighed trak tilbage.

Den Spedalske.

Uforsigtige! De var jo nærved at gribe min Haand!

Officeren.

Nuvel, jeg skulde af mit hele Hjerte have trykket den.

Den Spedalske.

Det vilde da have været den første Gang, at en saadan Lykke var blevet mig forundt; min Haand har aldrig nogen trykket

Officeren.

Hvor kan det være! har De aldrig havt nogen Forbindelse med andre Menneſter undtagen med denne Søſter, ſom De har omtalt; har De ingenſinde havt Nogen iblandt Deres Jævnlige, ſom De har holdt af?

Den Spedalske

Jeg har, til Lykke for Menneſkeheden ingen Jævnlige havt, ſom har lidt af min Søſters og mit Onde.

Officeren.

De bringer mig til at gys.

Den Spedalske.

Tilgiv mig, medfølende Fremmede! De ved, at de Ulykkelige holde meget af at tale om Deres Ulykke. —

Officeren.

O! tal dog. De har ſagt mig, at en Søſter af Dem tidligere har levet ſammen med Dem, og at hun hjalp Dem at bære Deres Lidelſer.

Den Spedalske.

Det var det eneste Baand, hvormed jeg endnu var knyttet til den øvrige Menneſſehed. Det behagede Gud at bryde dette Baand, og at lade mig ſtaa affondret og alene midt i den øvrige Verden. Hendes Sjæl var den Himmel værdig, der nu beſidder hende, og hendes Ekſempel holdt mig opret i den Modløshed, ſom efter hendes Død ofte overvælder mig. Vi levede imidlertid ikke ſammen i den behagelige Jnderlighed, ſom efter min Foreſtilling maatte funnet ſtifte Venſkab imellem de Ulykkelige. Vor Sygdoms Beſtaffenhed berøvede os denne Trøſt. Selv naar vi nærmede os hinanden for at bede til Gud, undgik vi gjensidig at betragte hinanden, af Frygt for, at Synet af de Dunder, hvoraf vi led, ſkulde forſtyrre os vor Andagt, og vore Blikke vovede ikke mere at mødes førend i Himmelen. Naar vore Bedetimer var endte, trak min Søſter ſig ſædvanligt tilbage til ſin Celle, eller hen under de Haſſelbuſke, ſom findes langs med Havens Grændſer, og vi levede iøvrigt næſten altid adſtilte.

Officeren.

Men hvorfor paalagde De Dem denne haarde Tvang?

Den Spedalske.

Da min Søſter blev angrebet af den smit-

somme Sygdom, for hvilken hele min Familie har været Offer, og da hun kom hertil, for at dele Opholdssted med mig, havde vi ikke tidligere set hinanden. Hendes Forstrækkelse var ganske overordenlig, da hun første Gang blev mig var. Frygten for at bedrøve hende, men en endnu større Frygt for at forsøge hendes Døde ved at komme hende nær, havde tvunget mig til at antage min bedrøvelige Maade at leve paa. Spedalskheden havde kun angrebet hendes Bryst, og jeg nærrede endnu Haab om at hun kunde blive helbredet. De ser der Resten af et Hegn, som jeg har forsjømt at holde istand. Det var dengang en Række Humlestænger, som jeg omhyggelig vedligeholdte, og som delte Haven i tvende Dele. Jeg havde anbragt en Fodsti paa hver Side af dette Hegn, langs med hvilket vi kunde spadserere og samtale med hinanden, uden at se eller komme hinanden for nær.

(Fortsættes.)

Befjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Maskinarbejder D. Weitemeyer.

Borger - Vennen.

Fire og firefundstyvende Aargang.

Nr. 37.

Løverdagen den 14de September 1872.

Udgivet af Understøttelses = Selskabet.

Trykt i N. W. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelsesselskabs Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratifikation eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger herom modtages fra 15de til 30te September førstkommende, hver Søndag, fra Kl. 10 til 12 Formiddag, af Selskabets Bogholder, Inspektør J. Em. Larsen, Biingaardstræde 25, hos hvem et Schema i ovennævnte Tid, og imod Lovbogens Foreviisning, kan afhentes, hvilket træder istedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragender om Gratifikation eller Pension.

Schemaet bliver at udfylde efter de forskjellige Rubrikfers Indhold, at attestere af troværdige Mænd, og at bilægge med Bedkommendes Lovbog, samt iøvrigt at afgives med Sagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Med Hensyn til, at en Gratifikation isølge Lovenes § 22 bør ansees som en Gave for een Gang, hvorpaa den Søgende ikke kan gjøre Regning aarlig, og at Jngen, isølge Lovenes § 4 har Krav paa Understøttelse, undtagen naar en Forandring til det Værre i den økonomiske Stilling er indtraadt, henledes de Søgendes Opmærksomhed paa, at Schemaerne maae udfyldes med den største Nøiagtighed, for at Ansøgerne kunne vente at blive tagne i Betragtning, og at de navnlig maae være forsynede med nye Attester, da Gjenparter af ældre, navnlig af Lægeattester, ikke kunne antages. — Mangel heraf, eller urigtige Angivelser, ville have Tilfidesættelse af Ansøgere tilfølg.

Med Hensyn til Laan bemærkes, at Hensigten med disse, isølge Lovenes § 1 a, fornemmelig er, at forskaffe Næringsdrivende, hvad de maatte behøve for at begynde eller fortsætte deres lovlige Næringsvei, og at kongelige Embedsmænd og Andre, ikke til Næringsstanden hørende Medlemmer vel ikke ere udelukkede fra flige Laan; men

skulle dog staae tilbage for lige trængende og værdige Medlemmer af Næringsstanden.

Administrationen for det forenede Understøttelseselskab,
den 27de August 1872.

C. N. Laurrup. D. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Den Spedalske fra Staden Aosta.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Officeren.

Man kunde næsten tro, at vor Herre vilde forbitre de Rydelser, som han lod Dem faa.

Den Spedalske.

Men jeg var dog idetmindste ikke alene, og min Søsters Nærværelse oplivede dette Sted meget for mig. Jeg kunde i min Ensomhed høre Lyden af hendes Fodtrin. Naar jeg ved Dagens Frem-

brud kom for at forrette min Bøn til Gud under disse Træer, saa aabnedes Døren til Taarnet ganske stille, og min Søsters Stemme blandede sig umærkelig med min. Naar jeg om Aftenen vandede min Have, saa spadserede hun undertiden ved Solens Nedgang her paa dette samme Sted, hvor jeg nu staaer og taler med dem, og jeg saa hendes Skygge komme frem og tilbage over mine Blomster. Om jeg endog ikke saa hende selv, saa fandt jeg dog Spor overalt af, at hun havde været i Haven. Nu træffer jeg ikke mere paa min Vej en Blomst med afrevne Blade, eller nogle Grens af smaa Træer, som hun paa sin Vandring lod falde der. Jeg er ganske ene; der er ikke mere enten Bevægelse eller Liv i min Omkreds, og Fodstien, som førte til hendes mest yndede Skovparti er overgroet med Græs. Uden tilsyneladende at beskæftige sig med mig, passede hun dog uafbrudt paa hvad der kunde fornøje mig. Naar jeg kom ind i mit Bærelse blev jeg undertiden overrasket ved der at finde Vaser med ny Blomster, eller endog med en god Frugt, som hun selv havde haft Tilsyn med. Jeg dristede mig ikke til at gjøre hende lignende Tjenester, og jeg havde endog bedet hende om aldrig at gaa ind i mit Bærelse, men hvem formaar at begrænde en Søsters Kærlighed? Et eneste Træk vil kunne give Dem en Forestilling om hendes Omhed for mig. Jeg gif en Nat

hurtigt frem og tilbage i min Celle, pint af skræffelige Smerter. Midt om Natten, da jeg havde sat mig et Djeblik, for at hvile mig, hørte jeg en ubetydelig Støj ved Indgangen til mit Bærelse. Jeg gik nær hertil Døren; jeg lyttede, og De kan tænke Dem min Forundring. Det var min Søster, der udenfor, paa Dørtærskelen, opsendte Bønner til Gud. Hun havde hørt at jeg vaandede mig. I sin Omhed frygtede hun for at forstyrre mig, men hun kom for at være ved Haanden for at yde mig Hjælp, hvis jeg skulde behøve den. Jeg hørte, at hun med dæmpet Stemme udenad fremsagde et „Miserere“ *). Jeg kastede mig paa Knæ tæt ved Døren, og jeg fulgte hendes Ord med Tankerne, uden at afbryde hende. Mine Øjne var fulde af Taarer; og hvem vilde vel ikke være bleven bevæget over en saadan Kærlighed? Da jeg antog, at hun havde endt sin Bøn, sagde jeg til hende: Farvel! min Søster, Farvel! Gaa nu hjem, jeg befinder mig nu lidt bedre. Gud velsigne Dig, og belønne Dig for Din Kærlighed! — Hun gik stille bort, og hendes Bøn var udentvivl bleven hørt, thi jeg nød tilsidst nogle Timers rolig Søvn.

Officeren.

Hvor sørgelige maa dog de første Dage

---

*) En katolsk Kirkepsalme

efter Deres elskede Søsters Død være forekommet Dem?

Den Spedalske.

Jeg befandt mig længe i en Slags Bedøvelse der berøvede mig Evne til at føle min Ulykke i dens hele Udstrækning. Da jeg endelig kom til mig selv, og blev istand til at kunne bedømme min Tilstand, saa var jeg nær ved at gaa fra Forstanden. Dette Tidspunkt i mit Liv vil altid blive tungt for mig i dobbelt Henseende; thi det tilbagekalder i min Erindring den største af alle de Ulykker, som have overgaaet mig, og den Forbrydelse som nær kunde være bleven en Følge af den.

Officeren.

En Forbrydelse! til at gjøre dem skyldig i en saadan kan jeg ikke tro Dem istand.

Den Spedalske.

Det er desværre alt for sandt, og naar jeg fortæller Dem dette Tidspunkt af mit Liv, saa føler jeg kun for godt, at jeg vil taabe meget af deres Agtelse for mig; men jeg vil ikke skildre mig bedre end jeg er, og i det De fordømmer mig, vil De maaske dog tillige beklage mig. Allerede under nogle Anfald af Tungfindighed, havde Tanken om frivillig at forlade dette Liv, fremstillet sig for mig. Frygten for Gud havde imidlertid altid holdt mig tilbage herfra, da den simpleste, og til at forstyrre mit Sind tilsyneladende mindst skikkede Omstæn-

dighed var nærved at styrte mig i evig Fortabelse. Jeg havde nemlig havt en ny Sorg. For nogle Aar siden var en lille Hund kommet løbende til os. Min Søster havde elsket den, og jeg vil tilstaa, at det stakkels Dyr var, efter at hun ikke var længer til, en sand Trøst for mig. Vi skyldte uidentviol dens Hæslighed, at den havde valgt vor Bolig til Tilflugtssted. Den var blevet afvist overalt; men den var blevet en Skat for den Spedalskes Hus. Af Erkendtlighed for den Gunst, som vor Herre havde bevist os, ved at skænke os denne Ven, havde min Søster kaldet den: „Mirakel“, og dens Navn, som slet ikke svarede til dens Hæslighed, saalidt som til dens uafbrudte Lystighed, havde ofte skaffet os en Udspredelse i vore Betymringer. Uagtet al Paapassenhed med den, slap den dog nogle Gange bort, og jeg havde aldrig tænkt mig, at det kunde være skadeligt for Nogen. Nogle af Stadens Beboere vare dog blevne frygtsumme derover, og troede, at den kunde bringe Spiren til min Sygdom ud iblandt dem. De besluttede derfor, at indgive Klage til Commandanten, der befalede, at min Hund skulde øjeblikkelig dræbes. Nogle Soldater, ledsagede af enkelte af Stadens Beboere, kom straks derefter hjem til mig for at udføre den grusomme Befaling. De kastede, i min Nærværelse, en Strikke om dens Hals og trak den bort

ved Hjælp af den. Da den kom til Hæveporten kunde jeg ikke afholde mig fra endnu engang at betragte den. Jeg saa, at den vendte sine Djne imod mig, for at bede mig om en Bistand, som jeg ikke kunde yde den. Man vilde drukne den i Doire-Floden, men Pøbelen, som ventede paa den udenfor, dræbte den ved at kaste Sten paa den. Jeg hørte dens Skrig, og jeg gif mere død end levende ind i mit Taarn; mine rystende Knæ kunde ikke bære mig, jeg kastede mig paa min Seng i en Tilstand, som det er umuligt at beskrive. Min Smerte tillod mig kun at se i denne maaste retfærdige, men strænge Befaling, en ligesaa haard som unyttig Grusomhed, og endskøndt jeg endnu den Dag idag skammer mig over den Følelse, som dengang besjælede mig, saa kan jeg dog endnu ikke tænke med koldt Blod paa den. Jeg tilbragte hele Dagen i den største Dphidselse. Det var det sidste levende Væsen, som man nu havde revet bort fra mig, og dette ny Slag aabnede atter alle mit Hjertes Saar.

(Fortfættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 38.

Løverdagen den 21de September 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

De af det forenede Understøttelses-Selskabs Medlemmer, som i indeværende Aar agte at ansøge om Laan, Gratifikation eller Pension, underrettes herved om, at Ansøgninger herom modtages fra 15de til 30te September førstkommende, hver Søndag, fra Kl. 10 til 12 Formiddag, af Selskabets Bogholder, Inspektør J. Em. Larsen, Biingaardstræde 25, hos hvem et Schema i ovennævnte Tid, og imod Lovbogens Foreviisning, kan afhentes, hvilket træder istedetfor Ansøgning, forsaavidt angaaer Andragender om Gratifikation eller Pension.

Schemaet bliver at udfylde efter de forskjellige Rubrikkers Indhold, at attestere af troværdige Mænd, og at bilægge med Bedkommendes Lovbog, samt iøvrigt at afgives med Jagttagelse af Bestemmelserne i Lovenes § 16.

Med Hensyn til, at en Gratefikation ifølge Lovenes § 22 bør ansees som en Gave for een Gang, hvorpaa den Søgende ikke kan gjøre Regning aarlig, og at Jngen, ifølge Lovenes § 4 har Krav paa Understøttelse, undtagen naar en Forandring til det Værre i den økonomiske Stilling er indtraadt, henledes de Søgendes Opmærksomhed paa, at Schemaerne maae udfyldes med den største Nøiagtighed, for at Ansøgerne kunne vente at blive tagne i Betragtning, og at de navnlig maae være forsynede med nye Attester, da Gjenparter af ældre, navnlig af Lægeattester, ikke kunne antages. — Mangel heraf, eller urigtige Angivelser, ville have Tilfidesættelse af Ansøgere tilfølg.

Med Hensyn til Laan bemærkes, at Hensigten med disse, ifølge Lovenes § 1 a, fornemmelig er, at forskaffe Næringsdrivende, hvad de maatte behøve for at begynde eller fortsætte deres lovlige Næringsvei, og at kongelige Embedsmænd og Andre, ikke til Næringsstanden henhørende Medlemmer vel ikke ere udelukkede fra slige Laan; men

skulle dog staae tilbage for lige trængende og værdige Medlemmer af Næringsstanden.

Administrationen for det forenede Understøttelsesselskab,
den 27de August 1872.

C. N. Lautrup. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Den Spedalske fra Staden Aosta.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Den Spedalske.

I denne Tilstand befandt jeg mig, da jeg samme Dag ved Solens Nedgang kom for at sætte mig der, hvor de nylig sad. Jeg havde i nogen Tid tænkt over min sørgelige Stilling, da saa jeg der nede i Retning af de to Birketræer, som staa yderst i Hækken, to unge Egtesfolk, der nylig vare bledne givte. De gik langs ad Fodstien midt igennem Engen, og kom meget nær ved mig. Den behagelige Rolighed, som en sand Lykke indgyder,

var afpræget paa deres smukke Ansigter; de vandrede langsomt, med hinanden under Armen. Paa engang saa jeg dem standse, den unge Kone bøjede sit Hoved mod sin Mands Bryst, og han trykkede hende med Henrykkelse i sine Arme. Jeg følte, at mit Hjerte blev ligesom snøret sammen. Misundelsen indfandt sig, naar jeg skal følge Sandheden, for første Gang i min Sjæl. Jeg fik Indtrykket af en Lykke, som aldrig tilforn havde fremstillet sig med saamegen Styrke. Mine Dine fulgte dem indtil Enden af Engen, og jeg havde tabt dem af Syne, da de kom ind imellem Træerne, da Udraab af Glæde naaede mine Øren; det var Egteparrets Familie, der kom samlede for at møde dem. Oldinge, Kvinder, Børn omringede dem; jeg hørte Fleres Udbrud af Glæde; jeg kunde se de glimrende Farver af deres Dragter imellem Træerne, og den hele Gruppe syntes at være omgivet af en Sky af Lykke. Jeg kunde ikke udholde dette Syn; Helvedes Kvaler havde fængslet mit Hjerte; jeg vendte mig bort derfra, og styrtede ind i min Celle. Min Gud, hvor den forekom mig øde, mørk og forfærdelig! Det er altsaa her at min Bolig er bestemt for bekendig, det er altsaa her, at jeg, henslæbende et ynkværdigt Liv, skal oppebie en langsom Ende paa mine Dage! Den evige Gud har udpredt Lykkens Gaver, han har udspredt dem i uædelig

Mængde over alt hvad der aander; men jeg, jeg alene! er uden Hjælp, uden Venner, uden Livs- ledsagerinde — hvilken forfærdelig Tilstiftelse! Fuld af disse sørgelige Tanker, forglemte jeg, at der er et højere Væsen, hos hvem man kan søge Trøst; jeg forglemte mig selv aldeles. Hvorfor, sagde jeg til mig selv, har jeg faaet Evne til at skue Dagslyset? hvorfor er Naturen kun uretfærdig og stedmoderlig imod mig? Ligesom et Barn, der er bleven gjort arveløs, har jeg Mennekesamfundets rige Arv for Dje, men den gjerrige Himmel nægter mig min Andel af samme. Nej! Nej! raabte jeg tilsidst i et Anfald af Raseri; der er ingen Lykke at vente her paa Jorden for Dig. At dø, ja kun at dø har Du at vælge, Ulykkelige! Længe nok har Du besmittet Jorden med Din Nær- værelse. O gid den dog vilde sluge Dig levende, og ikke efterlade noget Spor af Din forhadte Tilværelse! Idet mit ufornuftige Raseri for- øgedes, optoges alle mine Tanker af Ønsket om at berøve mig selv Livet. Jeg fattede tilsidst den Beslutning at opbrænde min Bolig, og at lade mig selv tilligemed alt, hvad der ved at blive tilbage kunde efterlade nogen Erindring om mig, for- tæres af Guerne. Ophidset, rasende gik jeg uden- for Huset; jeg vandrede i nogen Tid i Skyggen omkring min Bolig. Uvilkaarlige Hyl trængte sig ud fra mit beflemte Bryst, og forstrækkede mig i

den stille Nattetid. Jeg gif fuld af Forbitrelse tilbage til min Bolig, raabende: Gid en Ulykke ramme Dig, Spedalske! Gid en Ulykke ramme Dig! og som om alt havde forenet sig til min Fordærvelse, saa hørte jeg et Echo, der fra Bra-
masan Slottets Ruiner lydeligt gentog: Gid en Ulykke ramme Dig! Grebet af Skræk standsede jeg ved Taarndøren, og Echoet gjentog svagt længe efter fra Taarnet: Gid en Ulykke ramme Dig! —

Jeg tog en Lampe, og gif med den Beslutning at stifte Ild paa min Bolig ned i det nederst liggende Bærelse, medførende nogle Vinranker og tørre Grene. Det var det Bærelse, som min Søster havde beboet, og siden hendes Død havde jeg ikke været derinde. Hendes Lænestol stod endnu paa samme Sted, som da jeg sidste Gang gif ud derfra; en Gysen af Skræk betog mig, da jeg saa hendes Slør og nogle af hendes Klædningsstykker spredte omkring i Bærelset. De sidste Ord, som hun udtalte, førend hun forlod det, kom nu tilbage i mine Tanker. „Fordi jeg dør bort fra Dig, vil jeg dog aldrig forlade Dig; jeg vil altid være tilstede hos Dig, naar Du ængstes og er bekymret, det maa Du aldrig glemme,“ sagde hun til mig. Idet jeg satte Lampen paa Bordet blev jeg den Snor var, hvori hun havde baaret et Kors om Halsen, og som hun selv havde henlagt imellem to Blade i hendes Bibel. Ved dette Syn

traadte jeg tilbage opfyldt af en hellig Skræk. Dybden af den Afgrund, hvori jeg var i Begreb med at styrte mig, fremstillede sig paa engang for mine aabnede Øjne; jeg nærmede mig skjælvende til den hellige Bog. Se der, raabte jeg, se der er den Bistand, som hun har lovet mig. Og da jeg tog Korset ud af Bogen, fandt jeg der en under samme skjult Skrivelse, som min kjære Søster havde efterladt til mig. Mine Taarer, der hidindtil var blevne holdt tilbage af Smerte, flød nu strømmehvis. Alle mine skændige Planer forsvandt øjeblikkelig. Jeg trykkede længe dette kostelige Brev til mit Hjerte, inden jeg kunde læse det, og kastende mig paa Knæ for at anraabe den guddommelige Barmhjertighed, aabnede jeg det, og jeg læste hulkende disse Ord deri, som til evige Tider skulle være indprentede i mit Hjerte: „Min Broder; jeg skal nu snart gaa bort fra Dig; men jeg vil derfor ikke forlade Dig. Fra Himlen, hvorhen jeg haaber at vandre, vil jeg vaage over Dig. Jeg vil anraabe Gud om, at han vil skænke Dig Mod til med Hengivenhed i hans Vilje at bære Livets Byrder, indtil det behager ham igen at forene os i en anden Verden, da vil jeg kunne give Dig Beviser paa min udelte Kjærlighed. Intet skal da forhindre mig i altid at være Dig nær, og Intet skal mere kunne adskille os. Jeg efterlader Dig mit lille Kors, som jeg i mit

hele Liv har baaret; det har ofte trøstet mig i mine Sorger, og mine Taarer have aldrig havt andre Vidner end det. Huff altid paa, at det var mit sidste Ønske, at Du kunde leve og dø som en god Christen."

(Fortsættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Stræddermester C. L. Diedriksen.

Rebflager C. F. C. Jensen.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 39.

Løverdagen den 28de September 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. W. Galbergs Officin.

Den Spedalske fra Staden Aosta.

(Oversat.)

(Sluttet.)

Den Spedalske.

Befignede Brev! Du skal ingensinde komme ud af mit Bærg, jeg vil bære Dig hos mig, indtil jeg sænkes i min Grav. Det Brev er det, som skal aabne Himmelens Porte, hvilke min Brøde var nærvæd for bestandig at tillukke for mig. Da jeg var færdig med at læse det, følte jeg, at jeg var meget udmattet af Alt, hvad jeg havde gaaet igjennem. Det var som om en Sty havde udbredt sig over mit Syn og efter nogen

Tid tabte jeg pludselig Grindringen om mine Lidelser, og Følelsen af min Tilværelse. Da jeg kom til mig selv igjen, var Natten skreden langt frem. Efterhaanden som mine Tanker bleve klarere, fik jeg Følelsen af en ubeskrivelig Fred. Alt hvad der om Aftenen forud var foregaaet, forekom mig som en Drøm. Min første Bevægelse var, at hæve mine Øjne imod Himlen for at takke vor Herre, fordi han havde bevaret mig for den største af alle Ulykker. Himmelhvælvingen havde aldrig, syntes mig, set saa ren og klar, og saa smuk ud. En Stjerne glimtede foran mit Vindue. Jeg betragtede den længe med en uudsigelig Fornøjelse, idet jeg takkede Gud for alt hvad han hidindtil havde forundt mig den Glæde at se, og jeg fornåm en hemmelig Trøst ved Tanken om, at dog en af Himlens Straaler var bestemt for den Spedalskes bedrøvelige Celle.

Jeg gif mere berøvet hjem. Al den Tid af Natten som var tilbage, anvendte jeg til at læse Jobs Bog, og den hellige Begeistring, som den indgjød min Sjæl endte med fuldkommen at adsprede de mørke Tanker, der havde behersket mig.

Jeg havde, saalænge min Søster levede, aldrig oplevet saadanne rædsomme Øjeblikke; det var tilstrækkeligt for mig at vide hende nær ved mig, for at blive roligere, og alene Tanken om den Kjærlighed som hun nærrede for mig, var

nok til at trøste mig, og til at give mig Mod. Medfølende Fremmede! Gud bevare Dem fra nogenfinde at blive tvunget til at leve alene! Min Søster, min Selskaberinde er vel ikke mere til, men Himlen vil skjænke mig Styrke til modigen at udholde at leve; ja, jeg haaber, at den vil forunde mig dette, thi jeg beder derom af et oprigtigt Hjerte.

Officeren.

Hvor gammel var Deres Søster, da De mistede hende?

Den Spedalske.

Hun var knap 25 Aar gammel, men hendes Lidelser forvoldte, at hun saa' meget ældre ud. Nagtet den Sygdom, der berøvede hende Livet, og som havde forandret hendes Ansigtstræk, vilde hun dog have set godt ud, naar hun ikke havde lidt af en frygtelig Blegghed, som skæmmede hende. Hun var kommet til at se ud, som en levende Død.

Officeren.

De mistede hende i en meget ung Alder.

Den Spedalske.

Hendes medfødt svage og fine Legemsbestaffenhed kunde ikke modstaa saa mange sammendyngeude Onder. Jeg havde allerede i nogen Tid bemærket, at jeg ikke kunde undgaa at miste hende, og saa elendig var hendes Tilstand, at jeg følte

mig tvunget til at ønske hendes Bortgang. Da jeg saa' hvorledes hun daglig tæredes hen og tilintetgjordes, bemærkede jeg med en vemodig Glæde, at Cyden paa hendes Lidelser var nær. Hendes Kraftesløshed havde allerede i en Maaned taget til. Idelige Besvimelser truede hendes Liv — Time for Time. En Aften henimod Begyndelsen af August Maaned, saa' jeg, at hun var i den Grad afkræftet, at jeg ikke vilde forlade hende; hun sad i sin Lænestol, da hun allerede i flere Dage ikke havde kunnet taale at ligge i sin Seng. Jeg satte mig ned ved Siden af hende, og i det dybeste Mørke havde vi den sidste Samtale med hinanden. Jeg kunne ikke stille mine Taarer; en grusom Forudtøjelse satte mit Sind i Bevægelse.

„Hvorfor græder Du?“ sagde hun til mig, „hvorfor vil Du være saa bedrøvet? Fordi jeg dør, skal jeg ikke forlade Dig, og jeg skal altid være tilstede hos Dig, naar Du er bedrøvet.“

Nogle Djeblikke derefter ytrede hun det Ønske for mig, at blive bragt udenfor Taarnet, og at holde sin Bøn i sit af Røddebuste bestaaende Lystkrat, hvor hun tilbragte den største Del af den skjønneste Aarstid.

„Jeg vil,“ sagde hun, „dø med Blikket vendt imod Himlen.“

Jeg troede dog ikke, at hendes sidste Time

var saa nær. Jeg tog hende i mine Arme for at bære hende bort.

„Hold blot ved mig,“ sagde hun til mig, „jeg vil dog tro, at jeg endnu har Kræfter nok til at gaa.“

Jeg ledsagede hende da ganske langsomt hen til Røddebuskene. Jeg lavede et Sæde til hende af tørre Blade, som hun selv havde samlet der, og da jeg havde kastet et Slør over hende, for at fikke hende imod Nattens Fugtighed, satte jeg mig ved Siden af hende; da hun ønskede at være ene under sin sidste Andagt, gik jeg bort, uden at tabe hende af Syne. Jeg saa', at hendes Slør Tid efter anden løftedes op, og at hun strakte sine hvide Hænder imod Himlen. Da jeg nærmede mig Stedet, hvor hun laa, bad hun mig om Vand; jeg bragte hende noget i hendes Staal; men hun kunde ikke drikke deraf.

„Jeg føler, at mit Endeligt er nær,“ sagde hun til mig med bortvendt Hoved, „og min Tørst vil snart være stillet for bestandig. Staa mig nu bi, min Broder! Hjælp Din Søster med at overvinde denne ønskede, men dog skræffelige Dvergang fra Livet til Døden. Staa mig bi, og fremsig de med Døden Stridendes Bøn.“

Disse Ord vare hendes sidste til mig. Jeg støttede hendes Hoved til mit Bryst, og fremsagde de Dødsstridendes Bøn.

„Vandre nu ind i Evigheden, min kjære Søster,“ sagde jeg til hende, „frigjør Dig fra dette Liv, og lad disse jordiske Levninger blive i mine Arme.“

I tre Timer havde jeg understøttet hende i den sidste Kamp imod Naturen; hun henslumrede da blidt i Døden, og hendes Sjæl løsgjordes uden Kamp fra dens jordiske Hylster.

Da den Spedalske havde sluttet sin Fortælling, bedækkede han sit Ansigt med sine Hænder. Medfølelse berøvede den Rejsende Mælet. Efter en kort Tids Tavshed rejste den Spedalske sig op.

Fremmede! — sagde han — hvis Sorger eller Modløshed nogensinde skulde nærme sig Dem, saa tænk paa Eneboeren fra Staden Aosta, og De vil da ikke have afslagt ham et unyttigt Besøg.

De gif nu sammen hen til Haveporten. Da Officieren var ligeved at gaa ud af den, tog han Handsken af den højre Haand og sagde til den Spedalske:

De har aldrig trykket Nogens Haand. Forund mig den Gunst at trykke min Haand; den tilhører en Ven, der tager levende Del i Deres Skjæbne.

Den Spedalske traadte med en Slags Forfærdelse, nogle Skridt tilbage, løftede sine Hænder og sine Dine op imod Himlen og raabte:

Algodheds Gud, skjænk denne deltagende Mand dine rigeste Betsignelser!

Tilftaa mig da en anden Godhed, vedblev den Rejsende. Jeg vil nu rejse herfra, og vi ville maaske ikke i lang Tid faa hinanden at se; skulde vi ikke, under Jagttagelse af de nødvendige Forsigtighedsregler, undertiden kunne skrive til hinanden? En saadan skriftlig Underholdning vilde dog vist kunne adsprede Dem, og mig selv vilde det være en stor Fornøjelse.

Den Spedalske betænkte sig noget, og sagde saa: Hvorfor skulde jeg stusse mig selv? Jeg maa nu engang ikke have andet Selskab end mit eget, og ingen anden Ven end Gud; hos ham skulle vi se hinanden igjen. Farvel ædelmodige Fremmede, og lev altid lykkelig. Farvel og lev bestandig godt!

Den Rejsende gik ud af Haven, og den Spedalske lukkede Porten og stød Skodden for den.

Rejse-Bengt.

En historisk Beretning fra Gustav Adolfs Tid.

(Oversat.)

I.

Et Minde.

Det led imod Aften den 6te October 1620. Fra Færgestedet ved Dlands vestlige Strandbred lagde

en Baad ud, og kraftige Aaretag af fire Rorkarle satte den i raff Fart, saa at den skar Havets Overflade i lige Linie imod Kalmár, som var synlig paa den anden Side af Sundet. Det havde været en usædvanlig smuk Dag, men nu hen paa Eftermiddagen havde det begyndt at lufte lidt fra Syd. Man kunde dog ikke sige, at Sundet, da Baaden lagde ud, blev mere end let kruset af den mildeste Vind. De smaa Bølger slog med en vis vilter Venlighed imod Vnaden's Sider, som om de havde en hel Del at berette; imens Vinden udfoldede et stort blaagult Flag i Stavnen, og berørte Rorkarlenes Kinder.

Der var foruden Rorkarlene tvende Mænd i Baaden. Den Ene sad allerbagest i den. Han havde et smukt Ansigt: men de store blaa Djne hvilede for Djeblicket tankefulde paa de smaatrulende Bølger, og Munden traf sig under Knebelbarterne sammen til et vemodigt Smil. Enten der nu laa en selsom Musik i Bølgernes enstonende Susen, eller Vinden formaaede at lede Tanken hen i en vis Retning, saa syntes den anden Mand, der sad noget tilside for den Førstnævnte, at være hængsunken i en halvdrømmende Tilstand.

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firesindstyvende Aargang.

Nr. 40.

Løverdagen den 5te Oktober 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Han havde et kraftfuldt Ansigt, men hans Blik og især et Træk omkring hans Mund gav ham et Udseende af Mildhed, som syntes at være fremherskende i hans Sindsbeskaffenhed.

Jungen af disse tvende Mænd havde lagt Mærke til at en Rytter var kommen paa en skummende Hest fra den sydlig liggende Poststation, Thorslunde, ligesom Baaden var stødt fra Skib-

broen ved Strandbredden, og havde sprængt nedad den sandige Mas til Færgestedet ved Stranden. Det lod til, at han saa' sig meget ivrigt om, og spurgte de Folk, som stode der paa flere Steder — thi Stranden var fuld af Mennesker — om noget. Efter modtaget Underretning af nogle af de Tilstedeværende, sprang han lidt til Siden og løste en Baad; men den tidligere nævnte Baad var, da han lagde fra Stranden, allerede kommen et langt Stykke ud i Sundet. Han maa imidlertid have været en usædvanlig stærk Mand, thi hans Baad fløj som en Fugl over Havets Overflade, og det varede derfor ikke længe forinden han havde naaet den større Baad, i hvilken de to Mænd sad.

Da han laa paa Siden af denne — endskjønt i nogen Frastand, ligesom om han ikke havde turdet komme den altfor nær, — rejste han sig fra sit Sæde, svingede sin graa Hat i Haanden, og raabte til den anden Baad tværs overfor:

„Eders Majestæt! Flaaden kan ses sydlig for Olands søndre Odde.“

Den lille Baad var kommen ind paa den større fra den nordre Side og da Mændene i denne begge sad vendte imod Syd, med Ryggen imod Nord, havde de ikke bemærket Manden som fulgte efter dem. Ved hans Raab vendte de sig

hurtigt om, og Korfarlene hvilede paa deres Arer, saa at Baaden jagtede sin Fart.

Den Tiltaltes Blik hvilede et Øjeblik paa Manden, hvorpaa han tilvinkede ham om at komme nærmere.

„Jeg har tidligere set Dig et eller andet Sted. Hvad hedder Du?“

„Bed Pleskow Ds. Maj., den samme Dag, da Hr. Evert Horn faldt — jeg hedder Knud Asjarson!“

Vi mødtes da i Sorgens Time første Gang!“ svarede Kongen.

„Men saameget des glædeligere er Mødet nu,“ gjentog den fremmede Mand. „Vil Gud, skal Eders Majestæt imorgen modtage Eders Brud paa Kalmar Slot.“

„Det var godt, Knud Asjarson! Kom til mig der!“ svarede Kongen smilende og vinkede med Haanden.

Knud Asjarson stod oprejst i sin Baad, som han lod drive for Bølgerne, medens den kongelige Baad fortsatte sin Sejlads i Retning imod Kalmar Slot. Kongen blev snart mere livlig og begyndte en Samtale med sin Ledjager. Denne havde ligesaa godt som Kongen hørt hvad Knud Asjarson havde raabt, og han havde med umiskjendelig Forbavselse set den anselige Mand rejse sig op i Baaden og ikke en Mine i hans

Anfigt, eller et Tonesald i hans klangfulde Stemme havde undgaaet ham. Han sad endnu med Blikket fæstet paa den lille Baad, da man allerede var et godt Stykke fra den. Dette tildrog sig Kongens Opmærksomhed.

„Hvorefter ser I Eder tilbage, Friherre Bengt? Har min raske Gut fortryllet Jer?“

„Hvis jeg ikke fejler, har jeg virkelig set denne Mand engang forhen,“ gjenmælede Friherren.

„Han har da vel ikke fulgt Jer paa Eders Rejse iblandt Tyrker og Hedninger?“

„Ikke ganske, men derude lærte jeg ham dog at kjende.“

Det var Bengt Bengtson Drenstjerne, den af sine Samtidige saakaldte Rejse-Bengt, som her udgjorde Kong Gustav Adolfs Selskab paa hans Fart over Sundet. Han havde lige siden Aaret 1611 færdedes paa Rejser, ikke blot i Europa — noget som var ganske sædvanligt iblandt den Tids unge Adelsmænd —, men ogsaa i Asien og Egypten. Han var nylig, kun for et Par Maaneder siden, kommen tilbage til Fædrelandet, og var bleven udmærket godt modtaget af sin Konge, som fandt Fornøjelse i at høre den vidt Berejstes Beretninger om sine mange Eventyr, samt om hvad han havde set og hørt iblandt de mange mere eller mindre ubekjendte Folkfærd. Saavel han som Kongen vare unge Mænd, hvorvel Livets

Alvor og Prøvelser allerede tidligt havde naaet dem og skjænket dem den modnere Alders Erfarenhed. Kongen var 6 Aar og Bengt Drenstjerne 29 Aar gammel, da den Sidste kom tilbage til sit Fædreland og blev optagen i Gustav Adolfs nærmere Omgivelses engere Kreds.

Endog nu kunde Kongen, endstjønt hans Sind aldeles var optaget af Tanterne paa det nære Møde med sin vordende Dronning og kjendelig var kommen i en bedre Stemning ved den nylig modtagne Efterretning om at Flaaden, som havde hans Brud ombord, nærmede sig, ikke modstaa den Fristelse, der laa i Hr. Bengts Svar til at faa noget at høre fra det vidunderlige Sagnland. Han bad derfor Bengt at fortælle, hvorledes han havde lært at kjende Knud Asfarson paa et fra hans Fædreland saa langt liggende Sted, og Bengt begyndte:

„Manden har rigtignok paa en Maade frelst mit Liv, men til Mindet herom knytter sig Erindringer om et Tab, som jeg har ondt ved at glemme. Det var i Høsten 1617 i hvilket Aar jeg havde tilbragt Sommeren med Schach Abdas i hans Lejr, under Krigen som han førte imod Tyrkerne, og jeg var fulgt tilbage med ham til hans Hovedstad Ispahan. Schachen havde ganske sluttet sig til mig og under alle Begivenheder vist mig sin ubetingede Gunst, men da jeg oplyste ham

om, at min Hu stod til at besøge Landene i Øst, det gamle Indien, hvor Alexander den Store blev tvungen til at vende om fra sine Erobringer og Sejre, saa var det med Nød og Neppe at han tillod mig at drage bort. Jeg stod imidlertid fast ved min Beslutning, og ved Afskeden førte han mig omkring iblandt sine Skatte, og bad mig om at vælge et eller andet til et Minde om ham. Mine Dine dvælede ved en kostbar Ring, som laa tilligemed adskillige andre værdifulde Sager paa et Bord af Sølv. Schachen fulgte mit Blik og sagde, at jeg ikke havde valgt den ringeste af hans Skatte. Ringen var af et udmærket Arbejde og meget gammel, og det paastodes, at den var bleven funden i en af de gamle Perserkongers Grave."

"Noget hedenst Djævelskab som forvildede min fjære Rejse-Bengt," afbrød Kongen ham. "Og den Ring har I tabt?"

"Ja," svarede Bengt, "jeg bar den ikke længe. Jeg var lykkelig kommen fra Ispahan imod Syd til det gamle Persis, hvor jeg en hel Dag vandrede omkring iblandt Ruinerne af Fortids Paladser og Gravsteder, og hvor jeg traf en gammel Mand med hvidt Skæg, der paastod, at han nedstammede fra de gamle Magikere, og som ogsaa udfoldede megen Lærdom, endskjøndt jeg tvivler om, at han

formaaede at beherske Vandeverdenen som han paaastod at have i Eje —“

„Hvad I der fortalte smager stærkt af Børnesnak og Legeværk,“ afbrød Kongen ham med en misfornøjet Mine, da han ikke gjerne vilde høre Noget om den hedenske Bismands Lærdom — en Lærdom, som han betragtede og fordømte som Trolddom. „Jeg tænkte, at I kunde have stødt paa Knud Asfarson imellem Ruinerne af Persopolis?“

„Han var vel ikke der, men i Omegnen, Eders Maj., og jeg kom meget kort efter i Berøring med ham.“

„Naa, det kan lade sig høre, fortsæt da Eders Fortælling; — vi have snart naaet Slottet, og saa faar jeg Andet at tage vare.“

„Jeg havde ikke gjort mange Dagsrejser, førend baade jeg og mine ledsagere faldt i en svær Sygdom, i hvilken de fleste af dem døde. Selv laa jeg i flere Dage bevidstløs, og da jeg vaagnede op til Bevidsthed, stod Knud Asfarson ved mit Leje.“

„Knud Asfarson,“ sagde Kongen forbausset og halvt mistroisk. „Det var vistnok kun et Synsbedrag; hvorledes skulde Knud Asfarson være kommen til Persopolis?“

„Han meddelte mig, at han var bleven fangen ved Pleskov og var bleven ført derfra langt

ind i Rusland, men at han var rømmet bort og var efter utrolige Besværligheder kommen ind i Asien, hvor han paany var bleven tagen til Fange og solgt som Slave til en Tyrk, og i dennes Selskab var han saa isærd med at rejse til Indien, da han traf mig. Han oplyste mig tillige om, at jeg paa en falsk Angivelse af hans Herre, var bleven kastet i Fængsel, og skulde dømmes til Døden, saasnart jeg begyndte at komme mig."

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firesindstyvende Aargang.

Nr. 41.

Løverdagen den 13te Oktober 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Rejse-Vengt.

(Oversat.)

(Fortfat.)

„Dengang var det, tænker jeg, mindre behageligt at opvaagne end at hvile i Søvnens Arme,“ udbrød Kongen, „men det vil fornøje mig at høre, hvorledes De traf Dem ud af dette Eventyr.“

„Det var Knud Asfarson, der blev min Redningsmand. — Han tilbød mig at tage hen til Schachen, og udvirke min Frigjørelse, hvis jeg kunde løskjøre ham af hans Trældom. Jeg modtog med Glæde hans Tilbud. Han blev samme Dag fri og modtog min Skrivelse til Schachen.

Men han henledede tillige min Opmærksomhed paa, at han maatte være i Besiddelse af et eller andet Tegn, hvis Gyldighed Schachen kunde erkjende, dersom han skulde kunne gjøre sig troet af den mistænksomme Konge, og jeg gav ham da Schachens Ring. Nu var det af Bigtighed for mig, at jeg ikke for hurtigt blev helbredet; men min Sundhed og mine Kræfter kom, imod min Vilje, meget hurtigere end jeg nogensinde havde funnet vente, og tilsidst nærmede sig den Dag, som var bestemt til min Dødsdag. Morgenen til denne ængstelige Dag, som jeg i hele mit Liv ingensinde vil kunne glemme, brød allerede frem. Timerne svandt saa langsomt hen, som om de med Forsæt vilde forlænge mine Pinsler. Endelig blev Døren til mit Fængsel aabnet og jeg bad, som jeg troede, min sidste Bøn. Men det var ikke Herrens Vilje, at jeg skulde dø dengang. Istedetfor min Bøddel kom der et Bud fra Schachen med Befaling om uopholdelig at sætte mig i Frihed."

„Og Knud?"

„Ham har jeg ikke seet siden den Dag jeg frikjøbte ham, og han rejste bort med Schachens Ring, førend jeg saa' ham der i Baaden ved Siden af os."

„Det var et mærkværdigt Eventyr, Friherre Bengt," sagde Kongen. „Over Ringen tænker jeg ikke det er værdt at sørge, og jeg er Knud

Assarson meget taknemlig for at han frelste Jer for mig og Sveriges Rige."

Baaden blev nu roet ind i Skyggen under den østlige Slotsvold og en af Rorkarlene lagde den an ved Stentrappen, som førte ned fra Porten ud imod Søen.

Paa Slottet blev der snart meget livligt. Kongen havde strax en Sammenkomst med de Raadsherrer, der havde indfundet sig for at overvære den kongelige Bruds Landstigning paa svensk Grund.

Det bekræftede sig snart, at Flaaden nærmede sig, og det blev besluttet, at trende Raadsherrer, Abraham Brahe, Gabriel Bengtson Drenstjerne, en Stifbroder til Bengt, og Niels Stjernskjold, skulde afgaa for, ude paa Flaaden, at hilse paa den kongelige Brud og hendes Moder Churfyrstinden af Brandenburg, som havde gjort sin Datter Selskab paa Rejsen til Sverige.

Efterat dette var foranstaltet og andre nødvendige Forholdsregler vare truffene, gif Kongen endnu en Gang igjennem Lejligheden paa Slottet, for at se efter, at alting var i tilbørlig Orden. Det pragtfulde Slot, paa hvilket Kongerne Gustav den Første og Johan den Tredje havde kostet saa uhyre store Summer, havde nemlig lidt saameget i den fdbste Krig med Danmark, at det hverken ind- eller udvendig svarede til de Fordringer, som

man maatte gjøre til en kongelig Bolig. De pragtfulde Sommerlejligheder, som Johan den Tredje til Behag for sin Dronning Gunilda Bjelke havde ladet opføre langs med de inderste Bolde, havde man maatte rive ned, da Slottet skulde anvendes til Rigets Forsvar og ikke blot til Fornøjelse, og de egentlige Slotsgemakker havde aldeles tabt deres oprindelige bekostelige Indretning med Undtagelse af Kong Eriks eget Gemak, hvis panelede Vægge med sine kostbare Indlægninger af den ulykkelige Konges egen Haand stode uforandrede, hvilket ogsaa var Tilfældet med de tilgrændsende Værelser, som havde været mere utilgjængelige for Forstyrrelser, saavel som de med rige Træsnit og Panelværk prydede Loftet.

Derfor var Kongen allerede i August Maaned kommen ned til Kalmar, for selv at have Tilhyn med, at alt bragtes i den Stand, som var nødvendig for den forestaaende Højtidelighed.

I Egnen omkring Kalmar var der Intet at faa, men Alt — ja endog Dækketøj og Ligen — maatte bringes dertil fra Stokholm. Finere Kryderier og Bagværk af Sukker, maatte søges fra Tydskland, og Rigskansleren Axel Drenckjerne maatte selv overtage Bestyrelsen af deslige ubetydelige Sager. Kongen vilde for enhver Pris gjøre det første Indtryk af Sveriges Land saa behageligt som muligt for sin tilkommende Dron-

ning, og derfor var det ham især magtpaaliggende at hun ikke i det første Slot, i hvilket hun tog ind, skulde savne nogen af de Bekvemmeligheder, til hvilke hun var vant ved sin Faders Hof, hvor Livet ligesom i Almindelighed i de sydlige Lande havde antaget blødere, for ikke at sige mere forfinede, Former, og som Følge deraf gjorde større Fordringer, end de man i Sverige under de idelige Krigsuroligheder var kommen til at lægge Bind paa.

Med et undersøgende Blik estersaa' Kongen Alt, ikke alene i de Bærelser, der vare bestemte for hans unge Brud, hendes Moder og deres nærmeste Paarørende, og som vare beliggende i det nordre Fløj af Slottet, men ogsaa i alle de øvrige. Derefter begav han sig tillige med Bengt Drenstjerne, som hele Tiden fulgte ham, til den forgyldte Sal i det venstre Fløj af Slottet mellem det store Vandtaarn og det nordre Taarn, det saakaldte Kongetaarn.

I denne Sal havde Alle forsamlet sig. Alle de ældre Herrer stod der og taledede med hverandre, og Livlighed og Munterhed mødte Kongen fra Salens øverste Ende, da han traadte ind i den.

Der blev et Djebligs Tavshed, men den venlige Konge forstod snart at bringe Liv igjen i Forsamlingen. Der behøvedes blot et Blik fra hans glædestraalende Dine, saa lo Alle ligesom

Blomsterne udvikle deres skønneste Farver, naar Solen skinner paa dem med sit fulde Lys.

I den øverste Ende sad Døttrene af Rigets fornemste Mænd og ved deres Side saa' man deres Mødres alvorlige Ansigter.

„En skønnere Blomsterkrands kan jeg ikke ønske min vordende Dronning,“ sagde Kongen til Grev Brahe, da han smilende viste med Haanden hen imod den levende Kreds af ungdommelige Ansigter.

„Det er Glæden,“ svarede Greven alvorligt. „Det er Glæden over den Lykke, som nu vederfares vor Konge, der lyser ud af Alles Blikke og forskjønner Alle.“

„Det tør jeg nok paastaa,“ fortsatte Kongen, „at de unge Herrer ville saa ondt ved her at vælge den Skønneste. Hvad mener De, Friherre Bengt?“

Idet Kongen udtalte de sidste Ord gif han rask frem til Fru Anna Banér, Bengts Svigerinde, ved hvis Side sad en ung Pige, der uden Modsigelse var den smukkeste blandt de Smukke. Det var den syttenaarige Margarethe Brahe. Hendes blændende hvide Bænde, der var omgivet af hyppige Haarlokker, de skønne Øjne, som syntes at udbrede et straalende Lys om sig ved deres Kraft og uudsigelige Livlighed, den fint rundede Barm og hele dette ydre Skjær af jomfruelig Friskhed, der

vidnede om et vist Noget, som havde sin Rod i Hjertet og saaledes kom indvendig fra, men som lagde i hvert Blik, ligesom i hver mindste Bevægelse en ubeskrivelig Gode, der var saa meget mere uimodstaaelig, som den var ubevidst. Alt dette forlenede den unge Pige med en Magt, som Ingen uden stor Vanskelighed kunde modstaa.

Som hun sad med nogle Blomster i Haanden, paa hvilke hendes Blikke hvilede, og medens hun yndefuldt heldede det lokkerige Hoved til den ene Side, som om hun var aldeles hensunken i sig selv og i sin egen lille Verden midt i Verdenslivets Brimmel, forekom hun Betragteren som et legende Barn, for hvilket Verdens Higen og Tragten har mindre Betydning end Blomsterne i hendes Haand, eller som en Solstraale, der oplyser og varmer det mørke Jordliv, uden selv at høre til det.

Bengt Drenstjernes Blik havde strax ved Kongens Tiltale fæstet sig paa den smukke unge Pige, og han fulgte, næsten uden at vide det, efter Kongen, saa at han, da Samtalen begyndte at blive almindelig, stod lige overfor Margareta. Kongen selv kunde ikke afholde sig fra med et Blik at yde det skjønne Syn sin Hyldest, hvorefter han vendte sig imod Fru Anna Banér. Han kom derved til at se paa Bengt, og det fór som et Lyn

igjennem ham, at han havde her sin egen Ungdoms Historie for sig.

Det var vanskeligt at sige, om hans Ebba Brahe var snuffere end dette hendes Sødsfendebarn. For Kongen var hun det vistnok.

Et neppe hørligt Suk stjal sig frem af den unge Konges Bryst, -og det vemodsfulde Træk, som hvilede over hans Ansigt, da han lagde ud fra Oland, viste sig paany, men forsvandt lige saa hurtigt som det var kommet, og med en glat Bænde sagde han til Fru Anna:

(Fortsættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Departementschef J. Benzon Buchvald.

Traadhandlerse Anna Theresie Dahl.

Urtefræmmer A. Buchs Datter, Anna Sophie.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 42.

Løverdagen den 19de Oktober 1878.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. S. Galbergs Officin.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Hvad mener De, Fru Anna, om min Slægtningss Blomster? Det forekommer mig, at de for hende udgjør den hele Verden, saalidet bryder hun sig om, at hendes Konge staar foran hende! Ser De vel, Jomfru Margareta, De kan ikke forsvare Dem; men hvad ser jeg, skulle disse være Bryllupsblomster! Bengt, Bengt! se blot! — Ak, nu forstaar jeg hvad det er, som har fortryllet Jer — — Sidder ikke der midt iblandt Blomsterne en stakkels lille Kvist af en Enebærbusk

med sine Bær. Sig mig, Bengt, var den persiske Schachs Guldstatit omkring hans Enebærbuske herligere end det Marmorstatit, hvormed miu Slætning har omgivet sine Blomster.

Den unge Pige vistede det rødmende Ansigt med Blomsterne, og inden Bengt Drenshjerne kunde besvare Kongens Spørgsmaal, tog Fru Anna Ordet og sagde:

„Deres Majestæt taler der om Noget, som er os Alle en Gaade; vi kjender intet til den persiske Konges Enebærbuske.“

„Saa kan de da tilfredsstille Damernes Videbegjærlighed, Bengt,“ gjensvarede Kongen, idet han smilede godmodigt, og hans Blik venligt hvilede, saavel paa Bengt, som paa Ebba Brahes Sødsfendebarn.

„Historien er meget kort,“ begyndte Bengt opfyldende med kjendelig Fornøjelse en Begjæring, som reddede ham ud af hans pinlige Stilling, at staa maalløs foran Hoffets fremragende Skjønhed. „Da jeg vendte tilbage med den persiske Konge fra Krigen imod Tyrkerne, paa denne Tid omtrent for tre Aar siden, saa opholdt jeg mig i kort Tid ved hans Hof, og han viste mig alle sine Skatte og kostbare Sager. Tilsidst sagde han en Dag til mig, at han skulde vise mig det dyrebareste af Alt hvad han ejede, og han førte mig da til en affides liggende Del af sin store Have, hvor Bærter

fra en foldere Verdensdel dyrkedes. Her standsede han foran et Guldstakit, som omgav hverken mere eller mindre end en Enebærbusk.

„Hvis Du kjendte denne Busks' Kræfter,“ sagde han til mig, „saa vilde Du kunne opfatte dens Værdi.“

Jeg kunde ikke bare mig for at smile ad den mægtige Konges Henrykkelse, og sagde til ham, at i mit Fædreland var alle Bakker og Skove fulde af lignende Buske, men saa vendte han sig misfornøjet bort fra mig.“

„Fik I da ikke Kundskab om de Kræfter, som Enebærbusken besad?“ spurgte Fru Elsa Gyllenstjerne, Grev Abrahams Hustru og den skjønne Margaretas Moder, som, da Bengt begyndte sin Fortælling, havde begivet sig hen til denne Del af Bærelset.

„Nei, Schachen vilde ikke fortælle mig mere derom.“

„Det var dog en evig Skade, Friherre Bengt! thi vor Herre har ofte lagt store Kræfter i Gjenstande, som for vore Djne synes at være ubetydelige.“

Bengt Drenstjerne vedgik Rigtigheden af den gamle Grevindes Bemærkning, og Samtalen vedblev derefter at dreje sig om hans mange Rejser, indtil lidt efter lidt de Samtalende adskiltes, og udvejlede deres Tanker over andre mere eller

mindre med Bengts Rejser sammenhængende, eller ved dem fremkaldte Emner.

Medens dette foregik kom Margareta Brahe til at nærme sig et af de dybe Binduesfag, bag ved hvis tykke Forhæng hun forsvandt. Maaſte hun troede, at dette var ſket aldeles ubemærket, men om ogsaa alle Andre havde ladet hende forsvinde, uden at lægge Mærke dertil, ſaa var dette dog ikke Tilfældet med Bengt. Han havde indladt ſig i en Samtale med Friherre Glas Horn, der i Begyndelſen af Aaret havde fejret ſit Bryllup med hans Søſter Sigrid Drenſtjerne.

Denne ſyntes at ville lægge rigtigt Beſlag paa ham, for med den lærde og vidtberejſte Svoger at ſaa grundigt udviklet et Spørgsmaal om en gammel arabisk Mønt, og Bengt maatte, ſom det lod til, lade ſine perſonlige Planer fare for den Gang, da der ganſke pludſeligt kom Bud fra Kongen, at han ønſkede en Oplysning af Hr. Glas, der nylig var bleven udnævnt til Hofmarſkalk, en Værdighed, ſom førſt forekommer hos os under denne Konge.

Glas Horn fjernede ſig, og Bengt blev ene tilbage. Han gik ſtrar, efter Udſeende ſaa lige-gyldig ſom muligt, tæt hen til Binduesfordybningen, hvor han havde ſet Margareta Brahe forsvinde, og ſtandsede ved Siden af den. Ingen af

alle dem i den store Sal, som vare nærmest ved ham, lagde Mærke til ham.

Bagved ham i Fordybningen hørte han, at den unge Pige traf sit Bejr dybt og lydelig, som om hun havde været i heftig Bevægelse, og en dødelig Blegghed udbredte sig derved over hans mandige Ansigt. Han saa' sig hurtigt om, som om han var bange for at flere end han skulde have hørt disse utvetydige Tegn paa undertvungen Smerte. Men Alle var for Djebliffet optagne af andre Ting. Ikkun et Dje hvilede paa ham i lang Frastand, og det var Kongens.

2.

I Vinduesfordybningen.

Der laa noget beroligende og styrkende i Kongens Blik, enten det nu kom af, at han havde iagttaget Bengt, eller at det var aldeles ufriwilligt og af et Tilfælde, at hans Djne var komne til at sæstes paa ham. — Djebliffet derefter var Bengt Drenstjerne ogsaa forsvundet.

Bagved Vinduesforhængene herskede en Halvskumring, som gjorde, at man igjennem de smaa med Bly indfattede Vinduesruder kunde se den blaa Himmel med sine Hære af Stjerner, der begyndte at blusse frem.

Hjertet bankede heftig hos den unge Mand, da han havde forladt den rigt oplyste Sal. Det var, som om han paa engang var bleven forflyttet til en anden Verden, hvor han var ene med sig selv, og med sine Drømme om Lykke ved hendes Side, som han nu saa' foran sig.

Margareta Brahe var staaet op paa en Skammel, der stod under Binduet, og laa, heldende sig til Bindueskarmen, med Hovedet hvilende i sine Hænder.

Bengt vidste neppe, om han turde vove at forstyrre hende. Det forekom ham næsten som et Helgenran, at rive den smukke Drømmerste ud af hendes Himmel hen til den nøgne Virkelighed. Han fremtog ganske sagte indefra sin Fløjelsdragt en Medajllon af Guld, som hængte ved en kostbar Kjæde, imellem hvis Lænker det ligesom lynede fra de reneeste Diamanter. Han betragtede vemodsfuld den lille Medajllon, kysfede den, og da han derefter havde gjemt den ved sit Hjerte, hvistede han sagte:

„Margareta!“

Den unge Pige fór hurtigt i Bejret, men Bengt greb hendes Haand, og i hans Blik laa noget saa bønligt og inderligt, at Margareta snart gjenvandt sin Rolighed, og med et uskyldigt smilende Djekast saa' op til ham.

„Tilgiv mig, Margareta,“ sagde han med en bevæget Stemme, „tilgiv mig, at jeg forstyrrer Dig her, uagtet jeg maatte vide, at Du vilde være ene. Men min Konges Tjeneste tillader mig ikke, at vælge Tid og Stund, isærdeleshed siden jeg nu er bleven hans Kammerherre, og derfor — —“

„J begynder saa højtideligt, Friherre Bengt,“ sagde Margareta afbrydende, „som om der var Spørgsmaal om at holde en Tale til Schachen af Persiens Gemalinde.“

„Ja, jeg begynder rigtignok højtideligt, og jeg har ogsaa skællig Grund hertil — men jeg vil nu fortælle Dig noget, som aldeles maa være undsluppet Din Gufommelse, eller som Du ikke længere kan mindes, men som har havt et uvurderligt Værd for mig.

Det er nu tretten Aar siden, jeg var med min Farbroder Johan Gabrielsen og mange andre Herrer i Besøg hos Din Fader paa Rødbyholm. Samme Gang vare ogsaa salig Kongen og vor nuværende Konge der. Og Alt var ordnet der saa ypperligt som muligt. Mit Sind var derimod nedstemt, jeg vilde, jeg véd ikke hvad, en vis Tungfindighed overfaldt mig af og til. Jeg forekom mig selv saa ensom og fremmed midt iblandt mine fornemme og rige Slægtninge. Min Fader saa' jeg aldrig, han døde allerede inden jeg blev født, og min Moder gif bort søje Tid efter ham.

Jeg er aldrig, som andre Børn, blevet hjærtegnet af dem, som gav mig Livet. Saadanne Tanker opfyldte mig den Dag paa Rødbyholm. Jeg gik ud i Skoven og kom først tilbage hen paa Estermidagen. Da saa' jeg Dig, Margareta, Du kom mig imøde med en Blomst i Haanden, og Du sæstede den ved mit Bryst og hvistede saa venlige Ord i mine Øren, at jeg aldrig siden har kunnet glemme dem.

(Fortfættēs.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 43.

Løverdagen den 26de Oktober 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Ja, Ja, Du har glemt alt dette Margareta! det kan jeg nok se; men for mig staar den lille Pige med sin Blomst i saa friskt Minde, at dette Syn er bleven mig helligt, og tro mig, jeg har mere end en Gang havt Mindet herom at takke for at jeg er bleven frelst for mangen en Fristelse, hvortil der har været rigelig Anledning i de sydlige Lande. Siden den Tid har jeg ikke set Dig førend nu her ved Kongens Hof, og Du er vorret op til den yndigste af alle unge Piger. Jeg,

Rejse-Bengt, som man med god Grund kalder mig, jeg har rejst Verden rundt som en Fremmed, og som en Fremmed staar jeg atter i mine Fædres Land; men her mødte jeg igjen den mig kjæreste iblandt alle unge Piger, smukkere end jeg nogenfinde saa' hende i mine Drømme, blidere, herligere end den hellige Jomfru, som Katholikerne tilbede. Sig mig Margareta, vil Du endnu give mig en Blomst!"

Medens han talede blev han overvældet af sin Følelse, og hans mandige Ansigt antog et Udseende, som maatte gjøre Indtryk paa det syttenaarige Hjerte. Han havde igjen grebet Margaretas Haand, og holdt den uafbrudt i sin, indtil han hørte op at bede.

„Hvad I erindrer mig om, sagde hun ikke uden Bevægelse, er mig kjært at høre. Jeg husker, men kun dunkelt, den tavse Yngling, der nogle Gange besøgte min Faders Gaard, og det glæder mig at høre, at min ringe Gave har gjort et saadant Indtryk paa Eder.“

Hun taug stille, og Bengt følte, hvorledes hendes Haand umærkeligt bævede i hans. Han vovede næppe at drage Aande, men tilsidst sagde han ganske sagte:

„Tør jeg vove at tolke Eders Ord efter mit Ønske?“

„Og hvorledes ville I vel tolke dem, Fri-

herre Bengt?" spurgte hun med et, ganske fremmed, som om hun var kommet til sig selv igjen af en Aandsfraværelse.

„Jeg vilde gjerne tyde dem som et venligt Svar paa mit beskedne Spørgsmaal.“

„Eders Spørgsmaal! hvilket Spørgsmaal? Tilgiv mig, jeg har vistnok opfattet Meningen af Eders Ord urigtigt; eller ogsaa har jeg misforstaaet Eder, eller rettere, jeg forstaar tilstrækkeligt nok, at det er Eders Vilje at jeg ikke maa tale med Eder om denne Gjenstand, og endstjøndt det smerter mig meget, skal jeg dog adlyde Eder. Farvel Margareta!“

Han greb igjen hendes Haand, og hun blev siddende med næsten halvtillukkede Øjne. Det syntes som om hun ikke var sig selv mægtig, som om hun baade havde villet og ikke villet slutte denne Samtale, som om hun gjerne havde villet og dog ikke villet høre de for det meste henfundne Grindringer fra hendes tidlige Barndom paa ny fremkaldte.

Bengt Ørenstjerne stod stille, og det var som om han aldrig kunde ophøre at betragte dette overordentlig smukke Hoved. Men han gjorde Bold paa sig; han trykkede et Kys paa Margaretas lille Haand og saa forlod han hende og blandede sig atter mellem den brogede Brimmel i den forgyldte Sal.

Men tilsidst blev det ham for kvalmt derinde. Han maatte have Luft, han maatte have Frihed til at overlade sig til sig selv, og han listede sig ud af Kongesalen, gik ned ad Trappen og befandt sig snart ude i den yderste Slotsgaard.

Himlen hvælvede sig blaa og ren, og Stjernerne lyste højtideligt i Høstnatten. Han standsede et Øjeblik lige ud for Bolden, hvor for ikke ret mange Aar siden Dronning Gunildas Lystværelser havde været opførte, og hans Tanker førte ham vidt omkring og langt tilbage i Tiden. Det lettede hans Hjerte at lade det ene Billed efter det Andet drage forbi sin Sjæls Dje, uagtet de alle, som en Følge af hans Stemning vare indhyllede i Sørgeslør, blege og vemodsfulde, saaledes som de altid fremtræder for Nordboen i hans Sagn og Sange.

Pludselig hørte han Trin tæt bagved sig, og han vendte sig hastigt om; men han saa' ingen. Han lyttede stille, og endnu engang hørte han tydelige Trin; men paa den anden Side af det fremstaaende Kongetaarn, i hvis Nærhed han befandt sig. Han gik sagte omkring dette Taarn, og fik da Udsigt ud imod Slottets vestlige Side forbi det store Vandtaarn, fra hvis Spir de tre forgyldte Kroner knirkede for Vinden, lige hen til det sydlige Taarn. Paa denne Side af Slottet faldt der en dyb Skygge. Maanen var staaet op

og belyste den østlige Side af Staden, hvis Rækker af Huse udstrakte sig paa den anden Side af Slotsgraven.

Bengt kunde imidlertid ikke her se Tegn til noget levende Væsen langs med hele Slotsmuren, og han begyndte allerede at tro at han havde hørt fejl, da hans Opmærksomhed fæstede sig paa en utydelig Bevægelse tæt ved Kanden af Slotsgraven. Han kunde ogsaa skimte en mørk ukjendelig Gjenstand, der hævede sig over en Strækning af Gravkanten af omtrent en Mands Længde.

Bengts første Tanke var at ile frem og anstille Undersøgelse i Anledning heraf, men han forandrede strax sin Beslutning og blev staaende stille paa sin Plads, for at lade Sagen først udvikle sig selv, dersom det kun var en Begyndelse til et eller andet, som man siden ikke kunde faa Rigtighed paa, hvis man greb for hastig ind i det.

Han kastede nu et Blik op mod Slotsvinduet. Paa denne Side laa den „forgyldte Sal,“ og i et af dens Vinduer var det at han nylig havde staaet ved Margaretas Side. Maaſke hun endnu stod rolig der og saa' ud over den af Maanen beſſinnede Egn. Og ligesom for at bekræfte hans Tanke aabnedes hastigt en lille Kude netop i dette Vindue, og en Gjenstand som ſkinne-

hvidt i Mørket, svævede sagte ned mod Marken: Bengt stod som forstenet. Var det vel muligt, at dette sorgløse Bæsen, af hvis barnlige Ustyldighed han nylig var beruset, kunde have nogen hemmelig Kjærligheds-handel, som behøvede at holdes skjult? denne Tanke var saa forfærdelig for ham, at den pressede hans Hjerter sammen, saa at han i Djebliffet ikke vidste, hvorledes han skulde bære sig ad. At springe frem og gribe dette fornøjelige Budskab i Flugten var en Tanke, som han tilbageviste med Uvilje, da det ikke var bestemt for ham, og det var ham ligesaa modbydeligt, selv uset at blive Bidne til den ubekjendte og hemmelige Medbejlers Lykke.

Disse Tanker krydsede lynsnare i hans Hjerne, men de var dog af saadan Bestaaffenhed, at de paa engang gjorde ham næsten aldeles kraftløs.

Bludselig saa' han en lille uanselig Mand, saa lydløst som en Skygge at skride frem i Mørket hen imod den nedfaldende Gjenstand. Men denne Skygge kunde umulig være den, der besad Margareta Brabes Kjærlighed. Her maatte sikkert være et eller andet ondskabsfuldt Foretagende Værk, en eller anden nedrig List, der udspandt sit Garn i Mørket omkring Nogen, der intet ondt anede. Og denne Tanke skjænkede atter Bengt fuld Handlekraft.

Han skyndte sig afsted efter Skyggen. Men denne var hurtigere end han, og syntes at være meget fortrolig med alle Gangene i det gamle Slot. Ved Hjørnet af den store Porthvælving, som Kong Gustav den Første havde ladet opføre under den forgyldte Sal ved Siden af Vandtaarnet, saa' han at den Flygtende forsvandt: men da han kom derhen, var alting tyft og stille som i Graven. Alene de tre Kroner paa Taarnspiret vendte sig og antydede, at Vinden bar hen over Slottets Tag. Bengt fortsatte sin Gang gjennem den lange Porthvælving og kom ind i den inderste Slotsgaard. Her stansede han, uvis om hvorhen han skulde styre sine Fjed, og med harmfuldt Sind over, at han ikke kunde forebygge den Ufærd, der trueede. Da han saa' paa den anden Side af Slotsgaarden et Skint af den samme uanselige Figur, og efter nogle saa Djebliffes Forløb var han ved den Trappe, hvor Skyggen igjen var forsvundet. Han ilede op ad denne; han hørte de sagte Trin et Stykke foran sig, og han sprang næsten op ad den halve Del af den lange Bindeltrappe, som var aldeles mørk. Men al hans Umage var forgjæves. Han kom lige ind paa Manden og udstrakte en Haand for at gribe ham, da han snublede og faldt. Han rejste sig imidlertid øjeblikkeligt op og sparkede en blød Gjenstand, som havde forvoldet hans Fald, og som var et

Klædningsstykke, formodentlig den Forfulgtes Kappe, tilside. En Dødsstilhed herskede omkring ham. Manden kunde ikke være langt borte, og vilde umuligt kunne undslippe ham, dersom han ikke havde Nøglen til et af de Værelser, til hvilke Dørene heroppe førte fra Gangen. Men dette var utænkeligt; thi til den venstre Side førte en Dør til et Værelse i Stuen eller Taarnet, hvor Grev Abraham Brahe boede, og til højre Side var den saakaldte „store Sal“ østlig for Slots-
gaarden, som var bestemt for hans Svoger, Overhofmarskalken.

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 44.

Løverdagen den 2den November 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Bengt anstrængte sig for at høre den mindste Lyd, beredt til i Blinde at styrte frem efter den. Men han blev endnu engang narret og han stod som truffet af en Lynstraale, da han pludseligt hørte, at Døren til Grev Abrahams Værelse blev aabnet og lukket til igjen.

Djeblikket derefter kom en af Kongens Lakajer med en Fakkell og tændte Bøgen i en fra Taget nedhængende Lampe. Lakajen standsede forstræffet, da han fik Dje paa Friherren, men denne

vinkede til ham, at han skulde følge efter ham med Falken, hvorpaa han optog den paa Gulvet liggende Kappe. Denne var sort af Farve, og efter dens Størrelse kunde man tydelig se, at den tilhørte en af Bært lille Mand.

„Kan Du kjende, hvem denne Kappe tilhører?“ spurgte Bengt den forundrede Tjener.

„Nej!“ svarede denne og besaa' Klædningsstykket paa alle Sider.

„Bær den op paa mit Bærelse,“ gjentog Bengt alvorlig, og fjernede sig ned ad Bindeltrappen.

For dybet i sine Tanker gik han atter over Slotsgaarden og igjennem den lange Porthvælvning til den ydre Side af Slottet. De mange i den forgyldte Sal endnu brændende Børlys oplyste den, og Stjernerne skinnede klart paa den mørkeblaa Himmel.

Men Bengt Drenstjerne havde intet Øje for dette Skue, og i den Verden, hvori hans Tanker dvælede, var det ligesaa umuligt at finde nogen Traad til Forklaring af det, hvortil han havde været Vidne i denne Nat, som at komme til Visshed om den rigtige Betydning af de tindrende Himmellys's Mening i Henseende til Udviklingen af hans og Margaretas Skjæbne, hvis han

iøvrigt havde troet paa en Sjernethyers Evne til at tolke den lysende Himmels Kraft.

3.

Gyldne Drømme.

Bengt Drenstjerne stod, som sædvanligt, tidlig op den næste Morgen. Han var beskæftiget med ved Skindet af et Par Vorkys, der stod i store Sølvlyfestager foran ham paa et Bord, at læse en arabisk Haandskrift, og en gammel graahaaret tro Tjener syslede med den Dragt, som hans Herre skulde bære ved Dagens Øjtideligheder, da der blev banket paa Døren, og den gamle Tjener fik ikke engang Tid til at lægge den sorte burgundiske Ridderdragt fra sig, for at skynde sig hen til Døren, for at aabne den og forhøre, hvem det var, der saa tidlig — Klokken var ikke mere end 3 — kunde ville forstyrre hans Herre, førend Døren blev aabnet og en Mand af høj Værd og af en usædvanlig stærk Bygning traadte ind.

Han havde høje Støvler med Kraver paa, og var iført en Livkjole af gult Skind. I sit Bælte bar han et bredt Sværd. Da han tog sin graa Hat af, blottede han et Hoved, der var egnet til strax at drage Opmærksomheden hen paa sig paa Grund af dets saavel skjønne, som man-

digfriske Udseende. Især var Blikket med de store mørke, lynende Øjne henrivende og gennem-borende.

„Jeg ønsker at tale med Friherre Bengt Bengtson!“ sagde Manden kort og bestemt.

Den gamte Tjener veg et Par Trin tilbage. Kun en Ligemand kunde vove at indtræde hos hans Herre saaledes som denne Mand havde gjort, og han var ganske vist en eller anden ung Adelsmand, som nylig var kommen hjem fra sine Rejser, hvorvel han ikke kunde høre til de fornemste Slægter, om hvis Medlemmer den Gamle vidste temmelig god Besked.

Bengt studsede, da han hørte Lyden af den Fremmedes Røst. Han var nemlig slet ikke fordybet i sit Haandskrift; han havde taget det frem mere for at se paa det, end for virkelig at trænge ind i dets Indhold. Efter et Par Timers urolig Søvn var han staaet op, men kun for igjen at gruble over Nattens Hændelser, hvilke, jo mere han søgte at faa Klarhed i dem, syntes at blive desto mørkere.

Da han hørte den Fremmedes Spørgsmaal, rejste han sig op fra Stolen og vendte sig om.

„Knud Asjarson!“ raabte han, og hans Stemme udtrykte baade Forbavselse og Glæde.

„Jeg kommer tidligt for at træffe Eder, Hr. Bengt,“ sagde den høje Mand, som stod

ved Døren og gif et Par Skridt frem; „jeg havde nemlig sat mig for, at mit første Besøg efter min Tilbagekomst til Fædrelandet, skulde være hos Eder. Men da jeg igaar kom her til Staden, fik jeg at høre, at I var taget tilligemed Kongen over til Oland, og saa tog jeg dertil, thi jeg vilde ogsaa træffe ham.“

„Og Gyffen har paa en mærkelig Maade begunstiget Eder, Knud.“

„Javist,“ tilnikkede Knud ham selvtilfreds smilende, „Gyffen begunstigede mig. Søndenvinden loffede mig til at ride imod Syd, og da jeg hørte, at Kongen havde til Hensigt først at vende tilbage om Eftermiddagen, saa vilde jeg forsøge, om jeg ikke kunde bringe et glædeligt Budskab med mig ved mit første Møde med Kongen, og det fik jeg, og dermed tænker jeg, at jeg skal have vundet meget!“

Bengt saa' spørgende paa Taleren, og denne vedblev uden at oppebie noget Spørgsmaal.

„Jeg troer ikke at have nødig at lægge Baand paa min Tunge ligeoverfor Eder, Friherre Bengt; thi saameget have vi havt med hinanden at gjøre, at den Ene nok kan forstaa den Anden, endskjønt rigtignok Afstanden herhjemme mellem Eder og mig er stor. Men nu vil jeg først og fremmest udrette mit Grinde til Eder.“

Manden fremtog derpaa fra Brystopflaget paa sin Kjole en Pung, som han satte paa Bordet.

„Mit Grinde gaaer ud paa, at takke Eder for den Tjeneste I beviste mig for tre Aar siden, da Eders Guld gjengav mig Friheden.“

„Den Tjeneste tænker jeg dog nok maa være betalt, og at der endda maa være et saadant Overskud, at jeg til evig Tid maa blive Eders Skyldner,“ yttrede Bengt.

„Først naar jeg har betalt Eders Guld tilbage, kan jeg høre dette udtalt af Eder, Bengt Bengtson. Nu staa vi som Mand imod Mand overfor hinanden, og saaledes ønsker jeg, at det skal være. Jeg har Eder at takke for min Frihed, og det glemmer Knud Assarson aldrig.“

Manden var bevæget da han talede, og dette saavel som hans ædle Holdning og Lynet som fór ud fra hans Dine, forfejlede heller ikke sin Virkning paa Bengt.

Vi som leve paa en Tid, da Lighedsfølelsen mere og mere besejrer gamle Fordomme, have ondt ved at fatte den store Gustavs Tidsalder med de Skikke, som dengang var fremherskende. Den Slægt til hvilken Bengt Drenstjerne hørte, var en af Rigets fornemste, og Medlemmerne af den, ligesom af de andre gamle Familier, Brahe, Horn, Bjelke, Steenbach, Sparre med flere, bleve betragtede af de ringere Stænder af Folket mere som

fyrstelige Personer, end som højtstaaende Ligemænd. Ikke engang den yngre Adel dristede sig til at sammenligne sig med Noget af dem. Men de var tillige i Besiddelse af en Formue og en Dannelse, der berettigede dem til denne høje Stilling, og Slægtskabet med Kongehuset bidrog desuden i høj Grad til at hæve dem over Rigets øvrige Indbyggere.

Men var Afstanden stor imellem denne højere og den lavere Adels, saa var den naturligvis endnu større imellem samme og de ufrie Stænder, og havde Noget af Højadelen været Bidne til Samtalen imellem Bengt Drenstjerne og Knud Assarson og sét dennes fri og ubefymrede Optræden, vilde denne sidste ufejlbarligen være bleven betragtet som En, der næsten havde forbrudt sig mod de adelige Privilegier.

For Bengt, der havde sét sig saa vidt omkring havde vistnok disse adelige Forrettigheder for en Del tabt i Styrke, men de vare dog saa udprægede i hele Europa, at han ikke ganske kunde frigjøre sig fra deres Magt. Derfor var det med en vis Forbavselse, at han hørte paa denne djærve Mands Tale, hvorvel hans naturlige Godmodighed og den Taknemmelighed, som han ansaa' sig at være denne simple Mand skyldig, bevægede ham til at tale mere med ham, end han ellers vilde have gjort.

Ved Siden af denne Højhed var der i Sverige en Rigdom af Kræfter, der satte sig op imod den, og bekæmpede den, indtil den tilsidst blev knækket. Sverige med sin Bondefrihed fra Arilds Tid har i Virkeligheden været det frugtbareste Jordsmon for den sande Friheds og Ligheds Lærdomme.

(Fortfattes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 45.

Løverdagen den 9de November 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

At være et selvstændigt Væsen, at have sig selv næst Gud at takke for sin Lykkes Lod — det Træk er egent for den svenske Natur saa langt Historien gaar tilbage. Og i saadanne Tider, i hvilke det stod Enhver aabent paa gammel svensk Vis med Sværdet i Haanden at høste Lavrbær og Hæder, laa det i Sagens Natur, at den almindelige Mand maatte fremkalde en Mængde unge Mænd, som ikke ansaa nogen Pris for Tapperhed og Duelighed for høj.

En saadan ung Mand var Knud Asfarson, den yngste af trende Brødre, af hvilke begge de ældste, Niels og Christofer, allerede havde vundet en saadan Udmærkelse, at det ansporede den yngre Broder til det yderste. Han havde ogsaa med Udmærkelse deltaget i den russiske Krig, og i den draget saavel Feltherren, Jacob de la Gardies, som Evert Horns Opmærksomhed paa sig. Endog Kong Gustav Adolf selv havde erkjendt og berømt hans Mod og Mandsnærværelse, og var han ikke falden i russisk Fangenskab vilde han utvivlsomt allerede være steget en Grad over de menige Soldaters Stilling.

Til enhver Tid er det dog Mandens Personlighed, som gjør Udslaget for eller imod, og den aandelige Kraft, der udtalte sig i hele Knud Asfarsons Væsen, tiltrak med uimodstaaelig Magt den Mand, som han stod ligeoverfor. I det Djeblif kun lydende sit Hjertes Røst, rakte Bengt Knud sin Haand til et Tegn paa, at han i Grunden var af samme Mening som han.

„Det glæder mig mere end jeg formaar at udtale, at I er lykkelig ankommen, og Ingen skal mere end jeg tage Del i den Fremgang, som I venter Eder. Men en Mand's Pil skyder ofte over det Maal, paa hvilket han sigtede.“

„Det er fordi,“ lagde Knud smilende til, „at han ikke sætter sit Maal højt nok.“

„Højt nok — og hvor højt sigter I da, Knud Asfarson?“ spurgte Bengt med Blikket ligesom fængslet ved det Sjæleliv, der aabenbarede sig i hans straalende Blik.

„Det skal jeg sige Eder, da I spørger mig derom, Friherre Bengt Bengtson. Ja, det maa I vide, at den Paand, som I nu har trykket, skal engang trykke Eders som Ligemand, eller ogsaa ingensinde. Der har I mit Løfte for Fremtiden.“

„Det er i Sandhed intet ringe Maal, som I har sat Eder, Knud Asfarson — — men om I ogsaa ikke naar det, saa skal I dog altid i Bengt Bengtson finde den Mand, der oprigtigt ønsker Eders Vel, og tager Del i Eders Fremgang. — Men“ tilføjede han, efter at han et Par Gange var gaaet op og ned ad Gulvet, som om han behøvede denne Legemsbevægelse for atter at gribe den slupne Traad, „mig synes, at der endnu er en Sag, som vi ikke have omtalt sammen. Hvilken er det?“ spurgte Knud.

„Den persiske Schachs Ring.“

„An nævnede I en Sag, Friherre Bengt, som det er mig ubehageligt at mindes. Den Ring var nærved at koste mig Livet.“

„Det var vel, at det ikke skete, thi hvorledes vilde det saa have gaaet med Eders gyldne Drømme, Knud?“

„Schachen vilde have sin Ring tilbage, og da

jeg ikke vilde give den fra mig, blev jeg kastet i Fængsel. Der kom den vise Mand, som traf Eder ved Persopolis, og sagde, at han skulde frelse mig hvis jeg blot vilde overlade ham Ringen, imedens han lod gjøre en anden, der lignede den, som jeg saa skulde lade Schachen faa. Saa gif der nogen Tid hen, og jeg fik da min Frihed; men til den vise Mand saa jeg intet mere. Dog hørte jeg, at Schachen havde faaet sin Ring. Men Schachen havde, Ringen uanset, fattet Fortrolighed til mig fordi jeg var kommen i Eders Grinde, og da han hørte, at jeg havde Kyndighed i Krigsvæsenet, saa anbetroede han mig et Hverv i Krigen. Det er med Schachens Penge, at jeg er bleven sat i Stand til at betale Eder de for mig udlagte Løsepenge tilbage.

Der var maasse en større Værdi i den gamle Ring; end jeg antog, — sagde Bengt efter et Djeblits Tavshed, ligesom for sig selv, og det synes, at flere have havt Lyst til den. Jeg husker at den vise Mand saa' Ringen paa min Finger, og da mumlede nogle Ord, som jeg ikke forstod, Nu vel — det er ikke Umagen værd at sørge over hvad der ikke kan blive anderledes. Tabet er nu engang lidt. —

Nu kom der Bud fra Kongen, at han vilde tale med Bengt, og Samtalen mellem ham og Knud maatte endes.

„Kongen bad Eder om at komme til sig idag, Knud Asfarson,“ sagde Bengt, idet han med den gamle tro Tjeners Hjælp tog sin Ridderdragt paa; „maaffe er det i denne tidlige Morgenstund mest belejligt.“

„Det tænker jeg ogsaa,“ tilføjede Knud i en Tone, som om dette faldt aldeles af sig selv; „thi naar Flaaden med den kongelige Brud først er ankommen, saa faar Kongen andet at tænke paa. Maaffe det bliver i Eders Nærværelse, at jeg bliver kaldet ind til Kongen, og pas saa kun paa, saa skal I se, at Lykken smiler til mig.“

„For at vise Eder at jeg ikke vil staa i Lyset for den, skal jeg selv paaminde Kongen om at kalde Eder til sig. Følg derfor med mig, og vent saa i Forværelset til Kongens Taffelgemak. I skal sikkert ikke komme til at vente længe.“

Med disse Ord fjærneede Bengt sig skyndsomst, ledsaget af Knud Asfarson. De gik tværs over Slotsgaarden til det nordlige Hjørne, hvor en smal og stejl Trappegang førte op til det af Bengt nævnte Gemak. Denne Trappegang er endnu i Behold tilligemed sine tre Fod brede, og en Fod høje Trin.

Fra dette Forgemak førte en Dør til den store Sal, som under Navn af Kongens Taffelgemak „den graa Sal“ laa foran det panelede Kongegemak i Taarnet, som havde faaet sit Navn

af dette Bærelse; en anden Dør tilvenstre førte til den forgyldte Sal. Med denne Sal stod den graa Sal i Forbindelse ved en Dør, ligesom paa den anden Side med „Rudesalen“, et Bærelse, der laa indad imod Slotsgaarden foran „Rødkullataarnet“ og hvorfra endvidere en Dør førte ind til „Dronningsalen“. Ogsaa denne Sal laa med sine to Binduer hen imod Slotsgaarden, og imod den nordlige eller yderste Side laa Bæg om Bæg med disse Sale fire mindre Bærelser, bestemte for Kongefamiliens ugifte kvindelige Medlemmer og derfor bleve kaldte „Frøkenbærelserne“; thi med Frøkentitlen tiltaltes dengang alene de kongelige Prinsesser og maaske dog ogsaa Døttrene af de allerfornemste, og med Kongehuset beslægtede Familier, som til Exempel Ebba Brahe, der i de Breve hun fik fra sin kongelige Elsker, og som endnu haves i Behold, blev bencævnet Frøken.

Der var fra Begyndelsen ganske stille. Man hørte kun i Afstand af den tiltagende Buldren, at Liv og Bevægelse igjen begyndte at herske i Slottet. Knud stod stille med Armene korslagte over Brystet og med Blikket fæstet paa Gulvfliserne foran sig.

At hans Tanker fløj vide om, og maaske sværmede omkring det høje Maal, som han havde foresat sig at naa, kunde man slutte deraf, at han ikke lagde Mærke til nogle listende Trin, som man

hørte komme nedendra og langsomt at nærme sig opad den stejle Trappe.

Rogle Gruskorn, som forvoldte en pludselig Knirken under den opstigendes Fod, vilde dog have vækket Knud af hans Tankeverden, hvis ikke i det samme Døren til den graa Sal var bleven aabnet og havde ledet hans Opmærksomhed i en Retning, der gjorde hans Sanser utilgængelige for Alt uden for det Syn, som nu aabenbarede sig for ham.

Paa Dørtærskelen til den graa Sal stod nemlig Margareta Brahe. Hendes Ansigt var blegt, men en stær Rødme farvede hendes fine Kind, da hun saa' Knud foran sig. Denne vilde skynde sig fremad, men hun lagde Fingeren paa sin Mund til Tegn paa, at Forsigtighed maatte iagttages, og hvissede sagte, idet hun gik skraas over Forgemakket hen imod Døren til den forgyldte Sal:

„Mit Brev.“

Der behøvedes intet Svar med Ord, for at tilkjendegive, at den Tilspurgte var aldeles ukyndig om hendes Brev. En dødelig Blegthed overfor øjeblikkelig det smukke Ansigt, og Smilet stivnede paa hendes Læber.

Hun trykkede frampagtigt Knuds Haand og hvissede, idet hun tog Nøglen til den forgyldte Sals Dør frem:

„I den grønne Sal efter afholdt Bøn!“

Derefter forsvandt hun.

Men bag ved den fremspringende Mur i Trappegangen stak der et glathaaret Hoved frem, hvis Dine syntes at ville sluge de tvende, til hvis forte Møde det havde været Vidne.

(Fortsættes.)

Befjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet er foreslaaede:

Enken, Marie Margrethe Rasmussen,
 efter Proprietair Rasmussen.

Damefrisør, Christine Marie Tyregod, Dat-
 ter efter Pastor Tyregod.

Nikoline Emilie Oktavie Schleisner, Dat-
 ter efter Sekretair Schleisner.

Klædehandler J. J. Andersen.

Styrmand C. Timroth.

Slagter Ferdinand Jørgensen.

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

N°. 46.

Løverdagen den 16de November 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Reise-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Dgsaa Knud var blegnet ved Margaretas Spørgsmaal; det stod klart for ham, at et Brev fra hende var kommen i anden Mands Hænder. Men han fik ikke lang Tid til at tænke over denne forfærdelige Opdagelse, thi Djeblikket derefter kom en af Kongens Lakajer, og underrettede ham om, at Kongen ventede ham.

Kongen befandt sig i Rudesalen, hvorind Knud blev ført fra den graa Sal. Bag ved Kongen stode de tvende Rigsraader, som skulde sejle ud

for at tage imod hans Brud paa Flaaden, og noget tilside ved det nærmeste Vindue befandt Bengt Drenstjerne sig.

Gustav Adolf modtog den stadselige Kriger med et venligt Smil, og det fornøjede ham kjendeligt at betragte det ungdommelig friske Ansigt med de glimrende Øjne.

„Du forstaar at gjøre Dig godt lidt Knud Asfanson,“ sagde Kongen, „og som et Bevis paa hvilken Glæde Dit Budskab i Gaar forarsagede mig, skal Du faa Din Broders Kompagni i Fodfolk. Han faar i Dag sin Bestalling som Oberst. Du og Dine Brødre ere mig en god tredobbelt Slægt, og jeg skal ikke glemme Nogen af Eder!“

„Min Glæde og Taknemmelighed skal vise sig i fordoblet Iver for Eders Majestæt og Riget,“ svarede Knud dybt hørende sig.

„Det er jeg forvisset om,“ gjentog Kongen, „og til Din Ud nævnelse fører jeg det Løfte, at jeg fremdeles gjerne skal hjælpe Dig, naar Du kun vil give Anledning dertil.“

„Hvad en Mand formaar, skal jeg ikke spare paa for Eders Majestæt.“

Den nysudnævnte Kaptajn bukkede igjen, og Kongen nikkede venlig til ham, hvorpaa han hurtig vendte sig om til de tre Raadsherrer.

„Nu maa Du til Søs min Frænde Grev Abraham! yttrede han derpaa, og fjærne sig

ind i Dronningesalen, ledsaget af de trende Her-
rer. Men Bengt Drenstjerne gik frem og trykkede
Knud Assarsons Haand.

4.

En Ungdomsven.

Knud Assarson forlod Rudesalen med tungere
Skridt, end man skulde have ventet, efter den gun-
stige Modtagelse som han havde faaet af Kongen.
Bengt Drenstjerne blev staaende tilbage sandsyn-
lig for at følge efter Kongen, saa at Knud be-
fandt sig et Par Øjeblikke ganske ene i den store
graa Sal.

Han blev staaende og trak sit Bejr dybt,
idet han med den venstre Haand greb om sit
Kaardesæfte og stak den Højre indenfor Bryst-
slaget paa sin Kjole. Hans Ansigtstræk udtrykte
den højeste Sjæleispænding, og hans Blik fór vildt
omkring i Salen uden at have noget bestemt
Maal. Bludselig fæstede det sig dog paa et be-
stemt Punkt.

Paa Bæggen, som adskilte Bærelset fra den
forgyldte Sal var der nemlig ligesom paa den,
der var bagved ham og som stilte imellem den
graa Sal og Rudesalen, Billedet af Samsons
Historie, og det var, som om de for hans Skyld

vare blevne malede der. Bed at se dem følte han at hans Kræfter bleve fordoblede.

Et Djeblig standsede han foran disse Malerier, men saa gif han med faste Skridt ud af Salen, den samme Vej han var kommet ind.

Nu begyndte det mest bevægelige Liv i hele Slottet i Anledning af Tilberedelserne til den vordende Dronnings Modtagelse.

Rnud var imidlertid saa optagen af andre Tanker, at han ikke gav megen Agt paa alt det, der tildrog sig rundt omkring. Da han var kommen ned i Slotsgaarden begav han sig hen til den store Slotskvælvning, som var ganske nær ved Trappen og fortsatte sin Gang igjennem denne, og over begge de Broer der i en skraa Retning imod hinanden forenede Slottet med Staden.

Han var ikke gaaet ret langt, førend en Mand nærmede sig til ham og hilste paa ham. Det var en fint bygget Mand med et meget firligt Bæsen, isørt en sort Dragt og med et fromt og uskyldigt Blik, som kunde være egnet til at indgyde Fortrolighed.

I Mennefevrimlen foran Slotsgraven havde Rnud ikke lagt Mærke til, at denne Mand havde med hurtige Skridt fjærnet sig fra Slottet kort førend han, og at han under sin Gang ofte havde vendt sig om, indtil han var kommen saa langt

frem, at han kunde trække sig til Siden, og i en forandret Retning tomme ham i Møde.

Manden havde sit Haar delst midt over Panden, men det var paa det omhyggeligste pudset og plejet, dog gav det ikke hans Ansigt det Udseende af oprigtig Fromhed, hvorpaa der uden Tvivl var gjort Regning. De lyse vandklare Øjne, omgivne af hvide Øjenhaar, men saa godt som uden Øjenbryn, havde et saa stille og fredsommeligt Udtryk, som om en bly Barmesjæl havde set ud af dem.

„Knud Asjarson“ sagde han i en uforstilt venlig Tone, da han netop stod lige over for ham, „kommer Du fra Slottet?“

Knud saa' op og nikkede til Svar paa Mandens Hilsen, men gjorde ikke Mine til at standse, hvilket dog syntes at være den hilsendes Ønske, thi han sagde fremdeles:

„Du har altid Haftværk Knud, naar Du træffer paa en gammel Kammerat, men denne Gang slipper Du mig ikke saa let I Dag maa Du give Dig Tid til at skjænke mig nogle Ord. Jeg kommer lige fra min Farbroder Mester Petrus og har kjærlige Hilsener til Dig.“

Smedens han talede fulgte han med Knud, som til sidst stod stille, da han saa' at han var nødt dertil, hvis han uden al for stor Opsigt, skulde kunne blive fri for den besværlige Ven.

„Du har Hilsener siger Du og fra hvem?“
spurgte han.

„Fra Din Broder Niels,“ svarede Manden.
„Han befandt sig paa en Rejse til Reval, og troede at skulle træffe Dig hos min Farbroder paa Ryda. Det var kun et Par Dage efter, at Du var rejst din Vej. Men jeg kunde ikke vente, at jeg skulde træffe Dig herne.“

Slutningen indeholdt tydelig en skjult Tanke, hvis Besvarelse dog Spørgeren kom til at vente paa.

„Det er nu mangen god Dag, vedblev han, efter et kort Ophold, hvoraf Knud syntes at ville benytte sig til at begive sig bort, det er mangen god Dag siden vi sidst verlede et Ord sammen i Fortrolighed. Det var, hvis jeg ikke husker fejl om Sommeren, da Freden blev sluttet med Kong Kristian i Danmark, og Du besluttede meget hurtig og lystig at blive Soldat. Kan Du erindre da vi forlod Upsala, da havde Du ganske andre Planer. Ja, det kan jeg godt huske, men hvad der forundrer mig mere, end at jeg saa pludselig forandrede mine Fremtidsplaner, det er Stefan Olofsson, at Du vil bringe disse Ting paa Tale imellem os.“

„Du mener, tog Stefan smilende til Gjenmæle, Historien med Løvsalen ved Rødbyholm.“

„Ja, det mener jeg rigtig nok!“

„Og hvad ondt er der vel i Grindringen derom, min tappre Ven? Saa meget som Du var sammen med den højbaarne Frøken, saa var det vel naturligt, at jeg en eller anden Gang kunde overraske Eder. Du vil da vel ikke tænke, at jeg udspejdede Dig?“

Knud svarede ikke, men han blev blodrød, og hans Øjne sprudede Ild og Luer. Stefan Dlofs-son bemærkede det, og der spillede ogsaa i hans Øjne et Blik, som syntes at forraade noget ganske andet end Ustyldighed og Fromhed. Han vedblev dog at bevare i det Ydre den samme Ro, og den samme enfoldige Tone og Mine som før.

„Du ved, at jeg havde den Dag været ude paa Søen, og da det var sent hen paa Eftermiddagen, lagde jeg til med min Baad neden for Grevegaarden. Hvorledes kunde jeg ane, at Du var saa forelsket i Grevedatteren? Og sig mig, hvad ondt er der vel deri. Det er da ikke noget nyt; alle Viser og Sagn tale jo om Mænd, som have svunget sig op fra den laveste Stand til Højhed. Hvor mange Hyrdedrenge have der ikke været, som endte med at vinde en Kongedatters Haand, og det kunde da vel ikke være formeget, om en fri Student lod sit Øje falde paa en Grevedatter. Begunstigede jeg ikke Dit Anliggende paa enhver mulig Maade? — Kunde

Du forlange mere af en Ven, end hvad jeg udrettede for Dig?"

„Men, Din Farbroder da?" spurgte Knud idet han afbrød ham.

„Hvad der bliver betroet ham gjemmes lige saa trygt, som om det laa i Gravens Skjød, det ved Du lige saa godt som jeg."

(Fortsættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

Hr. Skomager Matias Jønson.

" Handskemager Johan August Wilhelm Voigt.

" Skomagerm. L. Larsens Datter, Alvilde Mariane Lodovika.

" Farverm. Th. Petersen.

" Arbejder Hans Larsen.

Borger - Bienen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 47.

Løverdagen den 23de November 1872.

Udgivet af Understøttelses = Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 19de December 1872, Eftermiddag Kl. 6, afholder Selskabet en Generalforsamling i Efterslægtselskabets Gaard, Østergade Nr. 54, for at foretage Valg af:

en Administrator,

en Revisor,

3 Repræsentanter til at foretage det lovbestemte Kasse-Eftersyn.

Øvr. Repræsentanter indbydes til disse foretagende Valg.

Administrationen for det forenede Understøttelseselskab,
den 19de November 1872.

C. N. Laurrup. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Men jeg havde ikke i Sinde at betro noget til Dig, eller til ham. Du stjal Dig til min Hemmelighed og skjænkede den til Din Farbroder. En saadan Opførsel kan jeg da ikke sige at have ventet af en Ven.

Det forekommer mig dog, at der ingen Grund var for Dig til at beklage Dig over den Bending, som Sagen tog. Min Farbroder, som nødvendig maatte staa paa en god Fod med Grev Abraham, af hvem han i et og alt er afhængig, vilde ikke tillade en Kjærlighedshandel imellem nogen, der var i hans Hus, og Grevens Datter, og saaledes kunde han jo ikke handle anderledes, end han gjorde. Han gav Dig Balget imellem at forlade sit Hus, og at angive Dig for Greven.

Det behøver Du ikke at have Ulejlighed med at rippe op i, det erindrer jeg kun alt for godt.

Men sig mig, om Du fandt Mester Peter i nogen Henseende forandret imod Dig, da Du nu kom igjen? Var han ikke aldeles den samme alvorlige Mand, som da Du forlod ham for sex Aar siden? Tro mig! Du kan være aldeles sikker paa, at han bevarer Din Hemmelighed som Guld, for saa vidt, som det endnu er nødvendig. Thi om det nu

Extract

af

trede Kvartals Regnskab 1872,

for

det forenede Understøttelses = Selskab.

Indtægt.

	Rd.
1. Kassebeholdning fra 2det Kvartal d. N.	6197
2. Halvaarligt Kontingent:	
Restance fra forrige Kvartal	415 Rd. 80 β.
anbiist for dette Kvartal Gs. Maj.	
Kongens Bidrag	20 Rd. „ β.
	435 Rd. 80 β.
deraf er indkommet	169 Rd. 4 β.
Restance ultm. September	266 Rd. 36 β.
3. Ugentlige Indtægter for Bladet „Borgervennens“ 84de Udgang Nr. 27—39	1176
4. Renter:	
1/2 Aars Rente til 1ste September af £ 8600 Rd.	1549
5. Afdrag paa Laan:	
Restance fra forrige Kvartal	1325 Rd. „ β.
anbiist for dette Kvartal	1860 Rd. „ β.
	3185 Rd. „ β.
deraf er indkommet	1929 Rd. „ β.
Restancer ultm. September	1256 Rd. „ β.
	Rd. . . . 11,022

Kjøbenhavn, den 30te September 1872.

Dverensstemmet

C. N. Laurup.

L

Udgivt.

	Rd.	ß.
Pensioner:		
uaffordrede fra forrige Kvartal	" Rd. "	ß.
anviste for dette Kvartal	1301 Rd. 48	ß.
	1301 Rd. 48	ß.
udbetalte i Kvartalet	1288 Rd. 48	ß.
uaffordrede ultm. September	13 Rd. "	ß.
Gratifikationer:		
uaffordrede fra forrige Kvartal	" Rd. "	ß.
deraf udbetalt	" Rd. "	ß.
uaffordrede ultm.	" Rd. "	ß.
Lønninger	667	48
Andre Administrationsomkostninger	96	"
Ugebladets Trykning	196	80
Udbetalt Laanet i Banken samt Renter	4030	"
Saldo Kassebeholdning ultm. September	4743	79
hvoraf i Privatbanken	2400 Rd.	
	Rd. .	11,022 63

J. L. Neumann.

Kassekontrollen.

Isen.

B. Petersen.

J. Em. Larsen.

kom paa Tale, saa vilde vel ethvert fornuftigt Menneſke anſe det for en Børneleg, og le ret hjærtelig deraf. Ikke ſandt, min Ven? Du er derimod ſom født til at være Krigsmand, og hvis Rygtet taler Sandhed, ſaa har Du jo fundet Naade for vor Konges Djne. Saalædes kan jo hele denne Hiſtorie om Dit Beſøg hos Meſter Peter og Din Beſlutning at gaa i Krig, betragtes ſom en Sag, der er behagelig at erindre, og jeg ønſker Dig til Lykke af mit hele Hjærte.

Deri kan Du have fuldkommen Ret, og jeg ønſker intet højere end at det kun var en Børneleg.

Ja ſer Du det! og derfor kunne vi jo meget godt mindes den Tid uden Brede. Siden vil jeg ſøge Dig op, og ſe, om Du med et blidere Sind vil tilbringe en kort Tid med en gammel Kammerat. Jeg har Breve af Vigtighed, ſom jeg ſkal levere til Grev Abraham fra min Farbroder.

Derpaa forlod den ſnilde Mand Knud, og ſkyndte ſig henimod Slotſporten. Han var en Brodersøn af Sognepreſten i Øſter Nyd, Meſter Petrus Olai, og var bleven bekjendt i Uppsala med Knud Aſſarſon, hvis Fader havde bevift ſaa-vel Petrus, ſom dennes Broder Oloff, ſaadanne Tjenefter, at den første troede, at han burde indbyde ſin Vens unge Søn til at tilbringe Sommeren i det forannævnte Aar 1616 hos fig. Der i Nyds Kirke ſaa' Knud første Gang Margareta Brahe,

som den Gang endnu var et Barn paa tretten Aar, men der behøvedes kun et Blik af hendes vidunderlig smukke Djne, for hos den let sængelige Yngling at tænde en Lue, som ikke nogen Sinde kunde slukkes.

Han forstod snart at forskaffe sig Adgang til Grev Abrahams Hus, hvor han blev antagen som Skriver, og ved den Lejlighed vandt han meget hurtig og umærkelig Barnets Hjærte, hvortil vistnok hans anselige Ydre, og hans medfødt ædle Væsen ikke bidrog den mindste Del.

(Fortfættes.)

Bekjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlem i Selskabet er foreslaaet:

Skomagermester Peter Morten Petersen.

Borger-Vennen.

Tire og firefindstyvende Aargang

Nr. 48.

Loverdagen den 30te November 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 19de December 1872, Eftermiddag Kl. 6, afholder Selskabet en Generalforsamling i Efterslægtsselskabets Gaard, Østergade Nr. 54, for at foretage Valg af:

en Administrator,

en Revisor,

3 Repræsentanter til at foretage det lovbestemte Kasse-Eftersyn.

Øhr. Repræsentanter indbydes til disse foretagende Valg.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 19de November 1872.

C. N. Laurrup. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Imedens disse lyse Billeder fra hans Kjærligheds Morgen affspejlede sig i Knud Assarsons Grindring, da han igjennem den stedse tiltagende Menneſkemasse gik ned ad Staden til, fortsatte hans Ungdomsven sin Vej hen imod Slottet, og kom snart ind i Slotsgaarden. Her begav han sig lige hen til det nordøstlige Taarn, opad hvis Bindeltrappe han skyndte sig, og derfra igjennem Forgemakket til Grev Abrahams Lejlighed.

Nogle Tjenere befandt sig i Forgemakket, og iblandt dem Grevens Kammertjener.

Stefan vinkede ad ham og sagde:

„Greven vil faa nogle vigtige Underretninger af mig, hvilke jeg vil nedskrive paa et Stykke Papir i hans Værelse. og hvis jeg ikke paa Grund af Dagens Højtideligheder kan træffe Greven, saa gjør ham opmærksom paa mit Brev, som jeg skal efterlade forseglet paa hans Bord.

Tjeneren, som kjendte Stefan meget godt og vidste, at han var kommen fra Rydbyholm i vigtige Anliggender, lod ham uden mindste Betænkning gaa ind i sin Herres Værelse. Her satte den barnligfromme Mand sig strax ved Skrivebordet

og skrev længe paa et halv Ark Papiir, som han derefter lagde sammen og forseglede.

Derpaa skrev han nogle enkelte Ord paa tre eller fire mindre Papiirstrimler, hvilke han ligeledes lagde sammen, forseglede og forsynede med Udskrivten til de fornemste Herrer ved Kongens Hof.

Da han var færdig lagde han det største Brev hen paa Bordet; men stak de mindre til sig, og gik derpaa hen til Døren. Her standsede han og lyttede, og da det var stille i Værelset uden for, aabnede han Døren og gik ud. Han gik derpaa hen til Døren, som førte til Clas Horns Værelse. Da han havde lyttet noget uden for den, aabnede han den, og lagde hurtigt et af de smaa Breve paa Bordet, og begav sig igjen ud i Forværelset. De øvrige Breve anbragte han paa samme Maade i de Værelser for hvilke han havde bestemt dem. Der var nu kun ét tilbage, og med det gik han hen til det Værelse, som Bengt Bengtson Drenstjerne beboede. Men her lod det til, at hans tidligere Held svigtede; thi der blev talt inde hos Friherren, og man kunde paa Stemmerne høre, at der var flere Personer til Stede. Stefan stod længe stille, tvivlraadig om, hvad han skulde foretage sig, men da til sidst nogle faste Trin nærmede sig Døren, besluttede han sig til at vente, da Samtalen sandsynlig var til

Ende, og Herrerne nu maatte skynde sig til Kongen, for i hans Følge at modtage de høje Gæster. Men man hørte at Trinene igjen nærmede sig Bærelset, og saaledes henrandt atter nogle Minuter. Saa kom de hastig tilbage og en Haand tog fat i Dørlaasen.

Gustav Horn og Slotsfogden Christopher Persson Ribbing kom ud af Bærelset og fjærnedede sig ilfsomt.

Men Hr. Bengt var endnu derinde. Stefan tog det lille Brev frem og vendte det flere Gange i sin Haand, som om han overlagde med sig selv, om han ikke burde holde Hr. Bengt uden for Hemmeligheden, med hvilken han havde lykkelig gjort de øvrige. Men han syntes pludselig at forandre sin Beslutning. Hans Blik antog et fast Udtryk, og han nærmede sig uforfærdet Døren og traadte ind af den.

Friherren var i Begreb med at forlade Bærelset. Han var klædt i sort Fløjl, med en over hans brede Bryst hængende kostbar Kjæde, og Hatten med den store Strudsfejer syntes at give hans alvorlige Ansigt en vis Tæffelighed. Ved Stefans Indtrædelse vendte han sig med Utaalmodighed og saa', at en for ham Fremmed var fundet at tage hans kostbare Tid i Beslag.

„Her er et Brev,“ sagde Stefan med sin blideste Stemme og Tone.

Bengt betragtede hurtig Udskriften og brød Seglet, uden at give sig Tid til noget Spørgsmaal, eller til en Gang at betragte Brevdrageren. Men han havde næppe læst de faa Ord i Brevet, førend han med et lynende Blik maalte Stefan fra Hoved til Fod.

„Hvad hedder Du,“ spurgte han? Stefan Dlofsøn, en Brodersøn af Mester Petrus Olai, Sognepræst i Øster Nyd i Erkestiftet, svarede Stefan saa uskyldig og med et saa overmaade énfoldigt Blik, at al Mistanke maatte med ét forsvinde, hvis nogen saadan imod enhver Formodning skulde være opstaaet hos Friherre Bengt.

„Og hvad vil Du her paa Slottet,“ vedblev Bengt at spørge, uden at tage sit Blik bort fra ham:

„Min Farbroder Mester Petrus har sendt mig herhen i et Grinde til Grev Abraham Pederson.“ „Hvor har Du faaet dette Brev til mig?“ spurgte Friherren paa ny.

„Kjære Hr. Bengt, jeg er saa ubekjendt med disse høje Herrer her paa Slottet, og saa nylig kommen hertil at jeg ikke kjender mange her. Der var en stor anselig Herre, som leverede mig Brevet og bad mig at skynde mig her op med det; selv havde han Hastværk med at indfinde sig hos Kongen. Jeg vilde gjerne føje ham endstjøn't jeg ikke vidste, hvor jeg skulde finde Eder; men

jeg mødte tvende Herrer paa Trappen og de viste mig herhen.

Bengt saa' skarpt paa den talende, hvis Stemme var saa blød og ydmyg, og hvis Dine med en saa inderlig Tillid saa' op paa ham, hvilket imidlertid syntes at gjøre ham tvivlsom.

Han gjennemlæste endnu engang Brevet, hvori stod:

„Man venter paa Eders Nærværelse i den grønne Sal efter Bønnen.“

Bengt satte strax Indholdet af disse Ord i Forbindelse med det hemmelige Brev, som han i den forrige Nat havde sét forsvinde paa en saa mærkværdig Maade, og han satte sig i Hovedet, at han her havde faaet fat paa Traaden til at løse Gaaden, som det var hans Pligt, mindre for hans egen Skyld end for Hendes, som for ham stod højest af alle næst efter Kongen og Fædrelandet, og hvis Ore stod paa Spil, for enhver Pris at holde fast ved, og at søge at komme til Klarhed om.

Jo mere han nu overvejede Sagen, desto tydeligere forekom det ham, at der var en Sammenhæng imellem hans Henkaldelse til den grønne Sal og Margaretas hemmelige Brev, hvorvel han ikke kunde finde nogen bestemt Grund til sin Anskuelse.

Den grønne Sal var et stort Værelse syd for

Vandtaarnet og optog hele Længden imellem dette Taarn og „Kuretaarnet“, som var beliggende i en ret Vinkel med den af Johan den tredje opførte Slotskirke, som optog Slottets søndre Fløj. Værelset stod ubenyttet og var derfor godt skiftet til et hemmeligt Møde. Sandsynligvis havde der ogsaa staaet noget derom i Margaretas Brev, som hendes hemmelige Sjende vilde betjene sig af.

Endnu en Gang flyttede han sit Blik fra Papiret til den ulykkelige Skikkelse ved Døren, og det var som om det fromme Ansigt havde vist nogen Uro, da Bengts skarpe Blik igjen hvilede paa det.

„Naar kom Du til Slottet,“ spurgte Bengt?

„J Gaar,“ var det rolige Svar han gav, „og jeg opsogte strax Grev Abraham.“

Bengt tog hurtigt en paa Bordet staaende Klokke, efter hvis Lyd den gamle Tjener skyndte sig ind i Værelset og stillede sig foran sin Herre. Denne hvistede ham nogle Ord i Øret, hvorpaa han forsvandt.

Dg efterat Tjeneren var gaaet bort spurgte Bengt atter Stefan: „Dg naar tager Du bort her fra?“

„Det beror paa Grev Abraham; jeg staaer her i hans Tjeneste.“ „Men hvad skulle alle disse

Spørgsmaal betyde, Friherre Bengt? „De fornærme mig!“

„Uden Anledning gjør jeg ikke mine Spørgsmaal. Hvad Grev Abrahams Tjeneste angaar, saa lader det til at Du ogsaa skal gaa Grinder for Andre end for ham?“

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firehundredstyvende Aargang

Nr. 49.

Løverdagen den 7de December 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. W. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 19de December 1872, Eftermiddag Kl. 6, afholder Selskabet en Generalforsamling i Efterlægtselskabets Gaard, Østergade Nr. 54, for at foretage Valg af:

en Administrator,

en Revisor,

3 Repræsentanter til at foretage det lovbestemte Kasse-Eftersyn.

Øvr. Repræsentanter indbydes til disse foretagende Valg.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 19de November 1872.

C. N. Laurrup. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Reise-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat)

„J sigter til det Brev, som jeg leverede Eder.“

„Hvortil jeg sigter, vil i sin Tid blive oplyst, men nu bliver det Din Lod, at vente her inden fire Vægge, indtil Grev Abraham selv gjør For-
dring paa Din Frihed.“

Bengt var langt fra enig med sig selv om, hvad han burde gjøre eller ikke. Men han vilde til en Begyndelse se, hvorvidt han kunde gaa, og hvad Truselen kunde bevirke. Men til hans store Forundring tog Manden ud af sin Brystflomme et Stykke Papir, som han udfoldede.

„For saa vidt som J maatte kjende Grev Abrahams Haandskrift, saa vil dette Papir vise Eder, at jeg er hans Skriver og saaledes staar i hans Tjeneste, og jeg vil tilstaa, at det vil højligh for-
bavse mig, om J vilde lægge Haand paa mig.“

Bengt afbrød hans Tale, ved at modtage det fremrakte Stykke Papir og gjennemse det, og imedens dette foregik, blev Døren aabnet og en Slotstjener traadte ind. Det var en Mand af en stærk og smidig Legemsbygning og i hans Hoved lynede tverde Djne, skarpe og gjennemtrængende

som en Falks. Han syntes af medfødt Drift at forstaa, hvorom Spørgsmaalet drejede sig, og betragtede den fromme Stefan Olossen saaledes, at denne af og til maatte slaa sit ondskabsfulde Blik ned. Bengt Drenstjerne syntes med Flid at iagttage kort Tids Tavshed.

„Nuvel,“ sagde han derpaa, „J kan nu gaa, men J kan være forvisset om, at om J ogsaa virkelig er i Grev Abrahams Tjeneste, saa træffes vi nok engang, og hvis J ikke har en ren Samvittighed, saa vil det vise sig, om dette Møde vil blive til Eders Gavn.“

Stefan bukkede uden at se op og gik bort. Man hørte, at han fjærned sig fra Døren og Bengt vedblev at forholde sig stille, men Falkespjæt, der syntes at være født og baaret til at prøve Styrke med denne Slags Folk, nærmede sig med en umærkelig Lethed Døren paa Laaspidsferne. Han hældede Hovedet tæt ind til Dørsprækken og lyttede et Øjeblik, hvorefter han ved et hurtig Greb i Laasen, rev Døren rask op.

Bagved laa Stefan saa lang han var i Forværelset

„Tænkte jeg det ikke nok! sagde Falkespjæt rolig og vendte sig om til Friherren med de Ord: „mon det ikke var det bedste nu med det samme at befri Slottet fra den Dørlurer?“

Men Bengt, der ikke vilde vove et Skridt,

hvortil han af Mangel paa fuldt Bevis endnu ikke trode sig besøjet, gjorde en afvisende Bevægelse med Hovedet, og Falkøjjet traf Døren til igjen, efterat have kastet et strængt Blik paa Stefan. Denne blev liggende paa Stengulvet, og det var kjendeligt, at han var besvimet.

Efterat Døren var tillaaft, vinkede Bengt Falkøjjet nærmere hen til sig i den modsatte Ende af Bærelset, og sagde med dæmpet Røst:

„Jeg kan da stole paa Dig, Jacob?“

„J Liv og Død, naadige Herre — aldrig skal jeg forglemme, hvad J har gjort for min gamle Moder, imedens jeg tumlede om i Verden med Eder!“

„Godt! — — Det er endnu for tidligt at tage nogen Forholdsregel mod Manden derude, men følg ham som hans Skygge, dog saaledes, at han ikke mærker det, og giv mig saa ofte Du kan Underretning om, hvad han foretager sig! Forstaar Du mig?“

„Det er godt, naadige Herre, jeg skal strax tage afsted.“

„Se her,“ vedblev Bengt, og gif hen til en Bænk, paa hvilken der laa en sort Kappe, jeg tror, at denne tilhører Manden. Kan Du tilvejebringe Beviser for, at dette forholder sig saaledes, saa skal jeg have Dig i min Grindring.“

„Det behøves slet ikke, naadige Herre! —

Den Sag tænker jeg da nok at bringe i Orden. Men jeg bør dog vide Bested om, hvorledes denne Kappe er kommen i Eders Hænder."

Bengt gav nu Manden al den Underretning, som han behøvede, og denne gik saa bort.

Friherren forlod ogsaa snart Bærelset og be-
gav sig hen til Kongen.

5.

Den grønne Sal.

Uden at bryde sig om alt hvad der bevægede sig omkring ham, og ganske og aldeles optaget af sin Hjertesag, hvorunder han følte en vis Lettelse ved at være bleven fri for sin besværlige Ungdomsven, gik Knud Asfarson frem og tilbage igjennem Staden. Den var saa godt som blottet for Mennesker, da Alt, hvad der havde Liv og Aande, havde samlet sig nede ved Stranden, for at beskue alle Herlighederne ved den kongelige Bruds Landstigning.

Og da de stolte Orlogsskibe kom sejlen-
de, og det ene efter det andet kastede Anker, og da de kongelige Slupper lagde ud fra Admiralstibet, og Marie Eleonore med sin Moder, Kursyrstinden, og det hele Følge nærmede sig Stranden, var det som Jubelen og Glædesraabene aldrig vilde saa

nogen Ende. Drønet af Kanonerne fra Slottet og fra Skibene forkyndte med en Røst, som kunde høres vidt omkring i det Djeblig da Gustav Adolfs Dronning første Gang satte Foden paa svensk Grund.

De af Kongen trufne Anordninger paa Slottet vare over al Forventning lykkedes, og han modtog gjentagne Gange smigrende Lovprisninger af Kurfyrstinden, imedens den smukke Marie Eleonore smilede saa sjæleglad til ham, som om hun ikke havde haft Øjne for andet end sin vordende Gemal, den store Konge, hvis Navn allerede begyndte at nævnes i hendes Fædreland som et af de ypperste i Europa, og som de fortrykte Protestanters bedste Haab.

Idel Glæde og Fryd og smilende Ansigter saa' man i de store Slotsgemakker og i Slots- gaarden. Nede ved Stranden vrimlede der ligeledes uafbrudt af jublende Menneſteſtærer.

Kun Knud Asarſon traf ſig tilbage fra al denne Herlighed, og af de ſammenknebne Læber lige ſom af det mørke Blik fra hans ſtore Øjne, maatte man næſten tro, at den almindelige Glæde forvoldte ham Smærte. Dette var ogsaa Tilfældet. Det havde været et ulykkeligt Møde med Stefan. Hans lyſe Drømme, hans blomſtrende Forhaabninger vare lige ſom bortſløjne. Hans Fremtids Tavle laa vel lige ſaa ſmilende for

ham nu som før, men det var som om Solen havde været borte fra den, og Kanonernes ham velbekjendte Røst, der sang om Kongens Lykke, lød lige som en Forkastelsesdom over ham og hans Kjærlighed.

Han kom til tydeligere end nogen Sinde forhen at se og overveje baade sin egen Stilling og sit Forhold til den højfornemme Frøken, Kongens Slægting, hvis Søskendebarn havde været nær ved at blive Dronning i Sverige. Loven var paa den Tid streng i Henseende til Giftermaalsforbindelser imellem fribaaren og ufri, og den dybeste Foragt ramte i det offentlige Liv den Pige, som i mindste Maade stillede sin Slægt blot ved at staa i et nærmere Forhold til En, der stod under hende i Fødsel. Der kunde aldrig en Gang være Spørgsmaal om, at noget kvindeligt Medlem af de højeste Slægter indtraadte i Ægte-
skab med en simpel Adelsmand; meget mindre kunde der da være Tale om, at hun ægtede en vanbyrdig for at bruge et Udtryk fra den Tids adelige Privilegier.

Det var en Ulykke, at den menneskelige Natur ikke kunde forandres og bøjes tilbage. Jo nærmere man er Begyndelsen og Slutningen af Menneskelivet, desto lettere er det for Frihed og Lighed at gjøre sig gjældende. Børn af de høje Slægter vare lige som andre Børn, og de kunde

kun gjøre liden Nede paa For skjellen imellem vanbyrdige og ikke vanbyrdige. Den, som havde spurgt Margareta Bråbe, da hun første Gang havde set Knud Asfarson, om han var hendes Eigemand eller ikke, skulde sikkert have faaet det bestemte Svar, at han var hendes Eigemand og hun vilde været falden i Graad, dersom Noget vilde have paa staaet, at dette herlige unge Menneske stod under hende.

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang.

Nr. 50.

Løverdagen den 14de December 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Bekjendtgjørelse.

Torsdagen den 19de December 1872, Eftermiddag Kl. 6, afholder Selskabet en Generalforsamling i Efterslægtsselskabets Gaard, Østergade Nr. 54, for at foretage Valg af:

en Administrator,

en Revisor,

3 Repræsentanter til at foretage det løbefeledede Kasse-Eftersyn.

Øhr. Repræsentanter indbydes til disse foretagende Valg.

Administrationen for det forenede Understøttelses-Selskab,
den 19de November 1872.

C. N. Laurrup. O. F. Olsen. B. Petersen.

J. Em. Larsen.

Rejse-Vengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Og da hun senere fandt, at der maatte blive en Skilsmisse imellem hende og hendes Hjertens-tjær, saa satte hun ham i Birkeligheden som Menneſte lige saa højt over sig selv, som hun maatte indrømme, at hun stod over ham i Rang.

Kjærligheden imellem Knud og Grev Abrahams Datter var imidlertid en afgjort Sag længe førend nogen af begge de elskende havde tænkt paa dens Følger. De stode som tvende Træer paa hver sin Side af en strid Elv. Deres Kroner kunde vel helde sig frem imod hinanden, og glæde sig og frydes tilsammen i Sollyset, naar Guds Vind blæste over Eggen, men saa' de ned for dem, saa flød Elven, dernede som en ubønhørlig Birkelighed, der sagde: hvor Du staar, der skal Du blive staaende.

Det var nu netop et saadant Djeblif for Knud, da han ikke blot drømte om at storme frem, for med Sværdet i Haanden at skabe sig en Fremtid; han saa' ogsaa omkring sig og ned ad, og det gøs i ham, da han betragtede det virkelige Liv, og det var klart for ham at der stillede sig et uoverſigteligt Svælg imellem ham og hans Himmel. Den

ædle Bengt Drenstjernas Ord om Morgenens traadte tydeligt frem for hans Sjæl, og han spurgte sig selv for første Gang: skal det ikke lykkes mig? har jeg virkelig stillet mit Maal for højt?

Han tog Handsken af sin højre Haand, og trykkede denne heftigt mod sin Pande. Men han tog den hurtigt tilbage, og hans Blik standsede lige som fortryllet fast paa en Edelsten, der lyste fra en Ring paa Begefingeren paa den ene Haand. Bessuelsen af denne Ring syntes at udøve en ejendommelig Indflydelse paa ham. Hans Blik blev opklaret, hans mørke Tanker forsvandt, og i hans store veltalende Dine luede Følelsen af hans Kraft.

Nej! det skal lykkes! hviskede han med Fasthed. — I det samme forkyndte Klokkerne i Kurtaarnet, at Bønnen var til Ende.

Rnud befandt sig nu i Nærheden af Slotsporten, og han ilede med Stormskridt over begge Broerne og ind igjennem Slottets hvælvede Port, samt videre igjennem den lange Porthvælving i selve Slotsmuren. Havde der ikke været saa mange Menneſker i Bevægelse, saa vilde den Hestighed, der udmærkede alle hans Foretagender have vaakt Alles Opmærksomhed. Om ogsaa Nogen havde lagt Mærke der til, saa vilde de

have tænkt, at det var en af Kongens Betjente, som havde et Grinde i Staden eller maaske en i Gustav Horns Følge, som i Dagens Løb var gaaet ud af Slottet for, som Kongens Sendebud, at afgaa til Danmark og indbyde Kong Kristian til Brylluppet.

Knud kunde takke disse Omstændigheder for, at han kom igjennem Porthvælvingen uden at vække synderlig Opmærksomhed; han bøjede strax af til højre, hvor den store ny Bindeltrappe til Vandtaarnet befandtes, og han skyndte sig op ad den. I den nederste Trappegang stod en smækker, stærkt bygget Figur og kastede et Par Falkerøjne paa ham; men han gav ikke Agt derpaa. Han lagde lige saa lidt Mærke til, at der i en Forbygning i Bæggen strax udenfor den grønne Sal ligeledes befandt sig en Figur, der ogsaa gjerne havde slugt ham med sine Blikke.

Han traadte ind i den grønne Sal, og den djærve Kriger, som endnu ingen Sinde havde skjælvbet ved at rykke frem under den tætteste Kugleregning bævede da han havde luffet Døren bag ved sig og var gaaet et Par Skridt frem i det store Bærelse, hvor Aftendæmringen allerede havde udbredt sit Halvmørke.

Langt borte i den modsatte Ende af Salen var en lysklædt Skikkelse synlig. Knud gik den i Møde; det var Margareta.

„Gav Tak, ja ret inderlig Tak Margareta!“
 raabte Knud i det han greb hendes Haand
 og bedækkede den med Kys. Du har da hørt
 min Bøn og forbarmet Dig over mit Hjertes
 Længsel. „D sig mig, om Du elsker mig?“

„Og det behøver Du at spørge om,“ svarede
 Margareta og trykkede sig bly op til den høje
 Kriger; „men Du er bedrøvet, jeg kan vel ikke se
 det, ja jeg kan næppe en Gang høre det, men
 jeg føler det.“

„Ja! jeg er bedrøvet Margareta, men allige-
 vel fuld af Mod og Haab. Din Kjærlighed gjør
 mig stærk, og naar jeg hører Dig tale, saa føler
 jeg, at jeg kunde tusinde Gange byde Døden
 Trods for at vinde den Hæder, der skal gjøre
 mig til Din Ligemand. Ser Du! vor Kjærlighed ...

„Vor Kjærlighed!“ gjentog Margareta og
 hendes Uro gjorde hendes Stemme usikker.

„Vor Kjærlighed, som Gud kan se og taale,
 denne Kjærlighed er Brøde i Verdens Døje.“

Min Kjærlighed vanærer Dig Margareta, og
 jeg er for stolt til at elske Dig i Smug.

Margareta begyndte at skjælve ved disse Ord.
 En Febergyfen gjennemstrømmede hende, og hun
 vovede næppe at drage sit Bejr. Og Knud var
 ogsaa meget bevæget. Han følte inderligt, at det
 var en af disse Timer, i hvilken noget af Vigtig-
 hed for hele Livet skulde afgjøres. Men han var

fast bestemt paa at bringe sit Offer til Ende. Jngen af dem havde bemærket, at Døren igjennem hvilken Knud var kommen ind, endnu en Gang blev aabnet, og at Nogen kom ind i Værelset.

„Derfor er det Margareta at vi maa skilles ad.“

„Skilles!“ sagde Margareta med en Tone og et Udtryk, som om hun havde hørt sin Dødsdom.

„Du talede ikke saaledes til mig i Gaar.“

„Hvorledes skulde jeg have kunnet det i det samme Djeblik, da jeg saa' Dig igjen første Gang efter saa mange Mars Skilsmisse?“

„Nej, men i Dag er jeg gaaet i mig selv, og jeg har riftet Runerne i mit Hjerte. Vi maa adskilles; jeg vil blive din Ligemand, jeg maa blive det. Paa Kampens Dag, i Kugleregnen, under Kanonernes Bulder, vil jeg hente mit Adelsbrev, og saa, ja saa kommer jeg til Dig og beder om Din Haand hos Din Fader, og Kongen selv skal gaa i Forbøn for mig, og da... men nu har jeg et Spørgsmaal til Dig; thi Du skal afgjøre, om det skal komme til at gaa paa denne Maade, i andet Fald ...

Han kunde knap faa Ordet frem. Margareta greb hans rystende Haand i usigelig Vengstelse.

„I andet Fald!“ gjentog hun.

„I andet Fald maa vi for bestandig adskilles!“

„O tal ej saaledes! det forfærdelige Ord vil blive min Død!“

„Det maa dog udtales. Sig mig derfor Margareta, om Du vil vente indtil min Tid kommer? vil Du love mig her for Guds Naahyn, at Du vil vente indtil jeg som Din Ligemand kan bede om Din Haand, og vor Kjaerlighed kan med aaben Pande skue ud imod Verden. Vil Du det, da kunne vi nære Haab om endnu en Gang at se hinanden igjen.“

Da svarede Margareta med Fasthed, jeg vil vente, og Ingen paa Jorden skal besidde min Kjaerlighed saa længe Du lever.

Hun sank ved disse Ord hen til Knuds Bryst, og han trykkede et Kys paa hendes Pande og hvissede sagte:

„Farvel Margareta, Gud bevare Dit Mod og Din Tillid!“

Nu hørtes hastige Trin fra den anden Ende af Bærelset at komme lige hen imod begge de elskende.

Det var Bengt Drenstjerna.

Han var saasnart det var blevet ham mulig efter Bønnen i Slotskirken ilet hen til den grønne Sal. Men han saa' til sin store Forundring ikke alene Grev Abraham, men ogsaa hans Svoger Clas Horn næsten samtidig at begive sig hen til den samme Dør som han.

Fra den forgyldte Sal førte nemlig en Dør ud i en hvælvet Gang, som igjen førte igjennem Vandtaarnet til den grønne Sal.

I Begyndelsen lagde han ikke synderlig Mærke her til, og han kunde ej heller paa nogen Maade tro, at deres øjensynlige Bestræbelse for at fjerne sig stod i Forbindelse med hans egen lignende Hensigt.

(Fortættes.)

Befjendtgjørelse.

Til Optagelse som Medlemmer i Selskabet ere foreslaaede:

- Hr. Handskemager Harald Peter Biggo Poulsen.
  - Slagter Adolph Jørgensen.
  - Telegrafbud Ingervald Patroklos Marius Laurvig.
  - Toldassistent Brandts Datter, Caroline Lucie Wilhelmine Brandt.
  - Toldassistent Brandts Datter, Clara Sophie Augusta Brandt.
-

Borger-Vennen.

Fire og firehundredstyvende Aargang.

Nr. 51.

Løverdagen den 21de December 1872.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Rejse-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

Men hans Tanker havde dvælet ved Margareta i den Grad, at han uvilkaarlig saa' alting lige som at bevæge sig omkring hende, og han var saa bange for, at nogen skulde bemærke hans Forsvinden, at han alene derfor udtænkte en Maade, hvorpaa han i det mindste kunde opholde begge de nævnte Herrer.

Han saa' sig om; hans Søster Sigrid var tæt ved ham, og han vendte sig umiddelbart om hende.

„Hjælp mig Søster!“ tilhvistede han hende og greb hendes Haand.

Fru Sigrid saa' spørgende paa sin Broder, men opnaaede ikke at faa' noget Svar, thi Grev Abraham stod lige over for dem. Hun saa' blot, at hendes Broders Ansigt bleguede, og følte, hvorledes han frampagtig trykkede hendes Haand.

„Grev Abraham!“ sagde han til denne, „min Søster vilde gjerne besvære Eder med nogle Spørgsmaal.“ Greven smilte forbindtlig, endskjøn't man kunde se, at han ikke kunde faa et mere ubehageligt Forslag i dette Djeblik end at blive staaende, og Fru Sigrid, der med den fine og hurtige Opfattelse, som er givet Kvinden i visse Tilfælde, kom sin Broders virkelige Ønske temmelig nær, opbød alt hvad hun formaaede, for at fængsle den utaalmodige Greve.

Bengt stod øjeblikkelig ved sin Svogers Side, og hvistede ham i Øret, at hans Søster trængte til hans Nærværelse ved Samtalen med Grev Abraham, og man saa' umiddelbart derpaa, at Glas Horn ubemærket nærmede sig til de to samtalende.

Et let Suf stjal sig uvilkaarlig frem over Bengts Læber, idet han skyndte sig ud af den graa Sal for, uden at blive bemærket af nogen, at komme derfra og over Slotsgaarden til den store Bindeltrappe i Vandtaarnet.

Til sin Forfrættelse saa' han her tvende Herrer foran sig, der begge stode i Begreb med at gaa op ad Trappen i dette Taarn. Han beroligede sig dog øjeblikkelig med, at disse havde i Sinde at begive sig til den forgyldte Sal; men de havde næppe sat Foden paa det øverste Trappetrin, førend de drejede af til venstre, og altsaa lige imod Døren til den grønne Sal.

Lynsnart gif det op for ham, at her var lagt en dybere og mere ondskabsfuld Plan end alene at ville forstyrre et Kjærlighedsmøde. Hvis hans Formodning var rigtig, og derom kunde han knap mere nære nogen Tvivl, da han forgjæves havde spejdet efter Margareta i alle de Værelser, som Hoffet beboede, saa var det vist Meningen endogsaa at kaste Banære over Margaretas nærmeste Frænder, noget som nødvendig maatte blive Tilfælde, naar man endog brugte aldeles fremmede Mennesker som Vidner.

Af de tvende Herrer, der nu nærmede sig Døren til den grønne Sal, var den ene en Sisslænder og den anden en tydsk Oberst i svensk Tjeneste, og almindelig bekjendt for sin Snakksomhed. Her vare følgelig gode Raad dyre; men hvorledes han end skulde bære sig ad, saa maatte han forhindre begge Herrerne i at træde ind i Salen. I nogle saa Trin var han oppe ad

Trappen og stod tæt bag ved dem, just som den ene tog fat paa Dørlaafen.

„Se det kalder jeg at være ude i en lykkelig Stund!“ sagde han, og Herrerne vendte sig om.

„Hvorfor det?“ spurgte Tydskeren med et forbindtligt Blik.

„Jeg hørte ganske nylig, at der blev talet om Eder. Det var i Nærheden af Kongen og Hendes Durchlautighed Kursyrstinden.“

„Aa... skulde Kongen?..."

„Jeg kan ikke sige det for vist,“ svarede Bengt, „jeg hørte blot at Eders Navn blev nævnt, og saa' at Kongen kastede sit Blik omkring i Salen, som om han søgte efter nogen. Det var maaskee kun en Indbildning af mig, og jeg skulde ikke have tænkt videre derover, dersom jeg ikke havde truffet Eder, men dersom jeg ved denne Underretning kunde bevise to tappre Mænd nogen Tjeneste, saa vilde jeg dybt have angret, hvis jeg ikke havde gjort Eder delagtig i min Sagttagelse.“

Begge Herrerne saa' betænkkelige paa hinanden.

„I Fortrolighed talt,“ vedblev Bengt, „naar jeg var i Eders Sted, saa vilde jeg ikke betænke mig et Djeblik paa, at forsøge igjen at komme Kongen for Dje.“

„Man ved ikke hvad et Glædens Djeblik kan gjemme i sit Skjød, maaske . . .“

„Derksom jeg ikke var ganske ubekjendt med Gangene her paa Slottet, saa vilde jeg strax . . .“

„Intet er lettere end at finde Bejen,“ svarede Bengt, „da Døren lige over for i den anden Ende af denne Hvælving fører ind til den forgyldte Sal, hvor Hans Majestæt var til Stede, da jeg forlod ham.“

Begge Herrerne gik virkelig bort, og Bengt blev endelig ene. Men nu var han mere usikker end nogen Sinde, om han selv skulde gaa ind i den grønne Sal eller ikke.

Alle hans Betæneligheder faldt imidlertid bort ved kun at tænke paa, at En eller Anden, eller maaske alle disse Herrer hvert Øjeblik kunde indfinde sig der, og saa vilde alt være fortabt.

I det samme greb En ham i Armen, og da han saa' sig om blev han va'r, at Falkesjæt gjorde en hel Del uforstaaelige Miner og Gebærder, hvis Hovedmening dog sandsynlig var, at han skulde være opmærksom og lytte.

Han kunde ogsaa høre tvende Stemmer neden for Trappen.

„Jeg fandt denne Rappe i Morges, da jeg fejede Trappen der henne,“ sagde en grov Stemme, „jeg har hele Dagen set efter ethvert Menneſte, om han ikke kunde passe efter Rappens Længde, og da jeg saa' at I gik her ind, jeg stod nemlig med Rappen paa Armen i Borthvælvingen, saa

sagde jeg til mig selv: „Nu har Du Findelønnen Belle“, ja det sagde jeg, og sig mig om jeg havde Uret?”

Der paa fulgte nogle Djebliffes Tavshed, hvor paa en Stemme, der var Bengt vel bekendt svarede: „Det er virkelig min Kappe, det kan jeg se paa Opslaget, og Du skal nok faa' Findeløn.“

„Det behøves ikke,“ udbroød Jacob, Falkøjet, som i nogle faa Spring var nede af Trappen og stillede sig lige over for Stefan Olofsøn.

„Nu skal J i Kongens Navn følge med mig til Laarnet.“

„Karl! hvad vover Du at sige,“ hørte man Stefan at udtale.

„Jungen videre Snak spænd i Morgen. J Nat skal J sove i Laarnet.“

Bengt ansaa' det ikke nødvendig at blande sig i denne Sag, og han var desuden saa optaget af Lanterne paa den grønne Sal og paa hvad der tildrog sig der inde, at han for Djebliffet næsten forglemte den snedige Dretuder, for hvem han nu i alle Tilfælde kunde være fuldkommen sikker. Han tog fat paa Nøglen til den grønne Sal. Hjærtet slog saa voldsomt i ham, som om det vilde sprænge sit Fængsel; men han havde intet Valg. Det forekom ham allerede i hans Indbildning, at han kunde høre

at Døren til den forgyldte Sal blev aabnet, samt at der var nogen, som gif paa Trapperne.

Han luffede op og gif ind, og han blev Vidne til Ord, som han aldrig havde tænkt sig, at han skulde faa at høre.

Knud Afsarson og Margareta Brahe! han havde aldrig noget Djeblif drømt om, at det var denne Mand, som var Margaretas Udkaarede. Det var en rædsom Stund for ham, og i hans Hjerte blev der udfjæmpet en Strid, over hvilken han ikke kunde gjøre sig til Herre. Hans Kjærlighed, hans Forhaabninger, alt var med ét fuldkastet, og traadt under Fødder. Han brændte af Harm; det kogte inde i ham, og han vidste næppe noget af sig selv.

Men han kunde dog lige fuldt ikke oprive sin Kjærlighed og kaste den bort.

Da lød for hans Øren de mandigt stolte Ord fra Knuds Læber, om Forsagelse, om Benten Sejer og Ære, og hans bedre jeg vandt Styrke i den forfærdelige Strid i hans Indre. Det var et Windpust fra et bedre Land, som blæste over ham og kølede hans brændende Blod.

Ord som de Knud udtalte, vare en ædel Mands. Han fortjente at elskes af Sveriges smukkeste Kvinde.

Han ilede frem og lagde sine Hænder paa begge de Elskendes Skuldre.

„Gud og Bengt Bengtsen have hørt Eders Løfter,“ sagde han med en Stemme, der forraadte hans indre Bevægelse, „og priset være Gud, at det lykkedes mig at komme i rette Tid.“

„Friherre Bengt!“ raabte Knud og tog hurtig til sit Sværd, „hvad vil J her!“

(Fortsættes.)

Borger-Vennen.

Fire og firefindstyvende Aargang

Nr. 52.

Løverdagen den 28de December 1873.

Udgivet af Understøttelses-Selskabet.

Trykt i N. G. Galbergs Officin.

Reise-Bengt.

(Oversat.)

(Fortsat.)

„Stille, stille min ædle Ven! jeg skal forklare alt, men hvis I ikke begge lade mig raade, saa vil denne Dag blive en Ulykkesdag. Calmar Slot . . . nej! ikke et Ord, jeg sværger ved Gud og mit ridderlige Skjold, at jeg vil ofre mig selv for Eders Lykke, men der er ikke et Djeblik at spille. I ere røbede . . . skynd Dig hen til Døren Knud og bliv staaende der. Han havde næppe udtalt Ordet, førend man tydelig kunde høre, at Døren blev aabnet, og ved Skinet af en Fattel, hvis

Straalet bleve brudte imod Forgyldningen i de grøntmalede Tagvinduer, saa' man Grev Abrahams alvorlige, næsten sørgmodige Ansigt.

Nu gif der et Lys op for Knud Asfarson og han skyndte sig hen til Døren.

Greven løstede sin Fakkell i Vejret og hans Dje faldt først paa Knud, men siden saa' han Bengt Bengtson og sin Datter længere borte i Salen.

Alvoret, ja man kunde næsten sige Bredden i hans Træt gif nu over til et Udtryk af Forbavselse, men han kunde ikke saa' et Ord over sine Læber. Bengt nærmede sig sagte til ham med den skjælvende Margareta ved Haanden.

„Hvad betyder dette, Friherre Bengt?“ spurgte derpaa Grev Abraham.

Førend Bengt kunde svare, blev Døren atter lukket op og Clas Horn traadte ind, og nogle Øjeblikke derefter begge de Fremmede, Lislænderen og den tydske Oberst.

„Jeg anholder herved om Eders Datter, Jomfru Margaretas Haand,“ sagde Bengt Drenstjerne.

„J Bengt Bengtson, anholder om min Datters Haand?“ spurgte Greven, der næppe kunde forvinde sin Forbavselse, men som dog derhos var paa en behagelig Maade overrasket.

„Jeg havde ikke ventet at maatte saaledes

fremfkynde dette, men som Tingene have stillet sig for mig, vil jeg ikke tøve med at fremkomme med min Begjæring til Eder. J ved vist nok selv, og maa kunne mindes Eder fra Eders egen Ungdom, at den, som til enhver Tid uopholdelig maa udføre sin Konges Befalinger, ikke har Lejlighed til at vælge Tid og Sted til Besørgelsen af sine egne Anliggender; men at han ofte maa med Stormskridt gaa' sin Skjæbne i Møde."

Grev Abraham betragtede snart Bengt og snart sin Datter, og de tre Herrer's Nærværelse syntes at udøve en høist pinlig Indflydelse paa ham. Det løb ogsaa om i hans Hoved, da han befindede sig, hvorledes han ikke alene var bleven bedraget i sine Forventninger, men ogsaa virkelig var bleven overrasket af Vidner, som han ikke havde kunnet tænke sig. Han ansaa' det for en naadig Tilskikkelse af Forshynet, at det var Bengt Drenstjerne, som han havde truffet hos sin Datter. Han havde ventet noget langt værre, noget som kunde være blevet en Bind til hans Ligkiste, hvis det, som han havde befrygtet, virkelig havde fundet Sted i alle Disses Nærværelse.

„Men sig mig, Friherre Bengt, sagde han tilsidst, og pegede med Haanden hen paa Knud Asarson, som stod der med sine lynende Øjne, saa bleg som en Marmorfløtte, hvem er denne Mand?"

„Det er min Ven og mit Livs Frelser“, svarede Bengt, „vi ere trufne sammen paa mine Kejser, og han er den eneste, som har kjendt min Hemmelighed.

„Han paatog sig derfor at overtage en Skildvagt's Tjeneste, medens jeg traadte ind i Helligdommen, hvor mit Livs Lykke skulde afgjøres.“

Forklaringen var tilfredsstillende, og Grev Abraham tog den for gyldig.

„Og hvilket Lod har J da truffet?“ spurgte han med et let Smil.

„Eders Datter henstiller Sagen til Eders Afgjørelse, Grev Abraham.“

„Nu vel, saa følg da med til vor Herre, Kongen!“ svarede Greven, og uden at oppebie noget Svar, eller at skjænke de tilstedeværende et eneste Blik, gik han foran, og tog sin Datter ved Haanden med sig.

De øvrige fulgte efter — Bengt tog i Forbigaaende Knuds Haand, og hvistede ham i Øret:

„Vær rolig og stol paa mig!“

6.

Efter tolv Mars Forløb.

Nar randt hen, den polske Krig med alle sine Sejre var til Ende, og blev afløst af den tydske, den saakaldte Trediveaars Krig. Sveriges Konge og hans tapre svenske havde ilet fra Sejr til Sejr, og der fandtes ikke i Europa et større og skjønnere Navn end Gustav Adolphs. Og omkring ham havde dannet sig en Kreds af de ypperste Navne, som Sveriges Historie har at opvise. Det var en paa Storhed, Glands og Ære udmærket Tid, der faldt saa meget mere i Øjnene, som ingen dødelig havde anet, at der fra dette affides liggende indesluttede Land skulde fremstaa en saadan Skare af Helte og store Mænd. En herligere Fremvært har den svenske Ære heller aldrig, hverken før eller siden havt at glæde sig over. Man saa' overalt en Rigdom paa aandelige og legemlige Kræfter af første Rang.

Var det en Frugt af de henfarne Tidens Nød og Glendighed, saa maa man beklage, at disse Tidens Lærdom saa snart glemtes. Det synes, som om Sverige ikke var modent til at bære saa megen Medgang. Modgang, Ulykker, og Nød frembringe Enighed, Kraft og Manddom Evner til Selvpofrelse. Sverige har aldrig vist sig større og mere ophøjet end i Nødens Time. Men da Striden engang var over-

staaet og Sejren vunden, saa laa vi stille og soledede os i dens Gjenskin. Men deraf fødtes Ligegyldighed, Nydelseslyst og Blødagtighed, og den Kraft, som i Birkeligheden endnu fandtes til Stede udtømte sig selv i unyttige indre Stridigheder, som ofte vare rettede imod Kongen selv, og fra hvilke man kun traf sig tilbage, for til Skjændsel for Landet at lædste sin Hævntørst imod ham.

Saaledes fremkom der Tider rige paa Skam og Bancere, og Frugterne af Gustav Adolphs og Carl den tiendes Sejre, Strækningen af Landene ved Østersøen bleve bortrevne, saaledes tabtes ogsaa Finland, ikke som en Følge af at Magten til at bevare og bibeholde hvad Fædrene havde efterladt os i Arv, var bristet, men som en Følge af enkelte Mænds Rænker.

Nu staa vi igjen paa det samme Punkt, som paa den Tid, da Gustav Adolph besteg den svenske Kongetrone, endskjønt Tiden var for saa vidt vanskeligere for ham, som trende Krige hærjede rundt omkring vore Grænser. Men deri ere vi stedte ligesom han, at vi ere overladte til os selv, og til vore egne Kræfter. Fremtiden skal udvise, om disse Kræfter endnu lade sig af Nød og Modgang udhamre til lige saa godt Staal, som i Gustav Adolphs Dage.

Maaske hans Tid havde det Fortrin deri for

vor, at ingen den Gang tvivlede paa disse Kræfter. Det er vistnok sandt, at vi have en vitterlig Række af Forrædere at fremstille for vor Erindring. Men saadanne Mænd, som en Pantkull, en Sprengporten, en Cronstedt, kan Sveriges ældre Historie ogsaa opvise.

Med rigtig Liv at fremme det Maal man har sat sig, og at tro paa sin egen Kraft, det er Hovedsagen. Ingen af de Mænd, der omgave den store Gustav Adolph, tvivlede et Øjeblik paa Vigtigheden af sit Kald. Det var Guds Vilje de udførte, det var en hellig Kamp som de stred. Derfra hidrørte det ubetvingelige Mod, denne sikre Fortrøstning som Sejr, om selv naar Sværdet sank ud af den døende Helts lammede Haand, bandt Sejren til hans Fane. Men vi ville gaa tilbage til vor Fortælling.

Gustav Adolph var efter sin Sejr ved Breitenfeld gaaet over den sydvestlige Del af Tydskland og havde tilbragt Julen i Frankfurt am Main. Men han var som Følge af Tillys Bevægelser mod Gustav Horn i Bamberg tidlig om Foraaret brudt op og var taget imod Syd, havde indtaget Donau og var ved Lech gaaet over Floden i Fjendens Raahyn, samt var rykket frem imod Augsburg. Her var Borgerstabet ligesom i Almindelighed i de frie tydske Rigssteder overvejende protestantisk findet, og her var den saa-

kaldte avgsburgske Bekjendelse i Aaret 1530 bleven overleveret til Kejser Karl. Under den daværende Krig havde dog Kejser Ferdinand, efterat han havde besejret den nyvalgte Konge af Bøhmen, og de tydske Fyrster, som efter ham vovede at træde i Spidsen for at forsvare Protestanterne imod ham og Katholikerne, tvunget Kong Christian den 4de til at opgive sin stolte Drøm om at kunne beskytte de underkuede Protestanter.

(Fortsættes.)

